

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 27 / Hejmar: 313 / Çile 2008

**Tarihe nam salacak
bir direniş sergileyeceğiz**

İdeoloji mi siyaseti siyaset mi ideolojiyi üretir

İdeolojiler toplumların ortak zihniyet yapıları iktidarın üstünü örterken, iktidarın da şiddet temelinde kurulmuş toplumsal gerçekliği örttüğünü çok iyi çözümlmek gerekir. İdeoloji-iktidar-şiddet üçgenini çözmedikçe, herhangi bir toplumsal olguyu ve sorunu açıklığa kavuşturmak zordur. Toplumsal zor ve sömürü ideolojik ve iktidar mekanizmalarıyla kuşatılıp yürütülmedikçe kolay kolay gerçekleşmez. Zoru ve sömürüyü mümkün kılmak için ideolojik biçimlenişi ve iktidar kurumlarını -devlet biçimlerini, rejimlerini- özenle geliştirmek “Sümer rahip devletinden beri” en temel siyasal görevdir. İdeoloji mi siyaseti, siyaset mi ideolojiyi üretir ikilemi daha derin toplumsal ilişkilere bağlıdır. Zoru ve istismarı toplumda kolayca yürütmek yüzeyde sanıldığı gibi değildir. İdeoloji ve politika bu anlarda devreye girer. Toplumda gönüllüce, demokratikçe yürütülemeyecek, tersine sert tepkiyle karşılanacak tüm maddi ve manevi ilişkileri yürütmek ideoloji ve politikanın gerçek işlevidir.

Kürdistan’da ideoloji ve politikanın geçerli olan resmi biçimlerinde bu işlevleri sürekli göz önünde bulundurmak gerekir. Aksi halde Kürt olgusunu çözmek, Kürt sorununa çözüm aramak zor değilse bile, ancak daha karanlık ve yumak olmuş biçimlere taşır. Tarih taslağımızda zorun ve iktidarların kısa bir gelişimi verilmeye çalışılmıştı. Bu verilerce belirlenen güncel iktidarları çözümlediğimizde, yürürlükteki tüm rejimler sadece kaba bir fetih hakkı fetişizmine -fetih tapıncı, bununla her şeyi izah etmek, öyle sanmak- dayanarak varlıklarını tanımlamakta ve savunmaktadır. İşin özünde bir zamanlarda atalarından bazıları Kürt ve Kürdistan denilen olguları zorla, savaş yoluyla ele geçirmişler. O günlerden beri atalarından devrede devrede, günümüzde kendilerine kadar bu hak ulaşmış oluyor. Savaşın, zorun tüm hakların biricik kaynağı olduğunu, yani fetih hakkının kutsal olup tüm hakları bahsettiğini bazıları inanç olarak benimseyebilir. Ama sosyolojik olarak bu sadece çıplak zorun, savaşın, iktidarın yegane kaynağı olarak yorumlandığını kanıtlar.

Bu gerçekçi bir görüş olabilir. Ancak hakların yegane kaynağı olduğunu izah etmeye yetmez. Avrupa bu bağlamda korkunç savaşlar verdi. Sonuçta geldiği nokta meşruiyet kaynağının temel insan hakları ve demokrasi olmasının en doğru yol olduğu biçimindedir. Fetih haklarından her geçen gün uzaklaşmakta, insan hakları ve demokrasinin kullanım alanını geliştirerek, bireysel ve kamusal

hakların bu temelde sağlanmasının en değerlisi olduğunu tüm yasa ve anayasalarının temeli haline getirmektedir.

Ortadoğu’nun tümünü bir tarafa bırakıp Kürdistan’da statü sağlayan devletlerin iktidarlara baktığımızda, neredeyse ilk yayılmacı Sargon’dan beri kendilerini bu toprakların mutlak fatihleri olduğunu ve iradeleri dışında bir çakıl taşına bile yan bakılamayacağını idea etmekte. Bundan daha açık şiddet temelli bir iktidar tanımının yapılamayacağını Kürdistan’daki iktidar uygulamaları çarpıcı biçimlerde göstermektedir. Kürt kendi diliyle eğitim yapamaz, modern iletişim teknolojilerini kullanamaz. Kendi siyasi kararlılığını belirleyemez.

Ekonomik düzenleme yapamaz. İç ve dış politik ilişki geliştiremez. Milli ve demokratik kurumlar oluşturamaz. Bu gerçeklikler şiddetin, fetih hakkını, iktidarı; -her nasıl olmuşa- iktidarın ise genel düzeydeki tüm kamusal, sosyal, ekonomik ve entelektüel kurumları belirlediğini kanıtlar. Adalet bunu kabul etmese bile, zihniyet yapısı ve iktidar kurumları belirleyici olanın güç ilişkisi olduğundan kuşku duyamazlar.

Daha da somutlaştırdığımızda, Kürdistan’daki devlet iktidarlari bu toprakları ve halkını hiçbir karşı irade ileri sürmeden, diledikleri gibi -öldürme dahil- biçimlendirme hakkından kuşku duymak şurada kalsın, tanrısal, ulusal bir görev olarak kabul ederler. Neyini nasıl sömüreceklerini, kime neyi nasıl öğreteceklerini, ne kadar vergi ve asker toplayacaklarını, kimi iş gücü sahibi yapacaklarını, neyi kime yasaklayacaklarını, kimi suçlayacaklarını ancak kendileri kararlaştırabilir. Siyasal, sosyal ve ekonomik kurumlaşmaları, bilimi, sanatı yine ancak resmi irade belirleyebilir. Türk, Arap ve Fars iktidar sınıfları, güçleri, teorik olarak bile Kürt ve Kürdistan kavramlarına açık ve saygılı değildirler. Tersine, hep bu kavramları kriminalize etmeyi devletin en önemli ciddi işlerinden sayarlar. Bunu yüksek gizlilik kodu altında yapmayı, milli güvenliğe ne denli önem verdiklerinin göstergesi sayarlar. Kürt’ü bir toplum olarak tanıma, bazı hakların süjesi sayma yoluyla bir güvenlik anlayışını hiç akıllarına getirmezler. Ordu güçleri en temel görevleri olarak Kürt ve Kürdistan olgularını, sorun-sallılıklarını en detaylarına dek yadsımanın, diriliş özlerini tahrip etmenin, olası başkaldırıları ezmenin ince plan ve projelerini yaparlar.

* Bu yazı Rêber Apo’nun “Bir Halkı Savunmak” kitabından alınmıştır.

Önder Apo'nun özgürlüğü hedefiyle 2008 yılını bir Kürt ve Kürdistan yılı yapalım

“2007 yılı boyunca hareketimize karşı topyekün bir yönelim geliştirilmiş, 1994, 1998 yıllarına benzer bir saldırı konsepti pratikleştirilmiştir. Önderliğe karşı İmralı sisteminin gevşetilmeden sürdürülmesi, Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine karşı mütemediyen bir baskı sisteminin geliştirilmesi, özellikle DTP'yi Kürt özgürlük hareketiyle karşılaştırma amacıyla yoğunlaşan baskılar, gerilaya karşı Kuzey'de geliştirilen yoğun imha operasyonları, yine bu konseptin bölgesel ayağı gereğince Doğu, Batı ve Güney Kürdistan'da geliştirilen saldırılar, tümüyle bu konseptin gerekleri olarak cereyan eden olaylardır. Yıl ortalarında yaşanan Şengal katliamının başka bir izahı olamaz.”
(2'de)

PKK Önderliğine dayatılan komplolar halkın özgür kimliğinden duyulan korkunun ifadesidir

Kişisel ve kurumsal olarak PKK Önderliğine dayatılan komplo ve tasfiye girişimleri, siyasi ve emniyet açısından çözümlenmesinden öteye, ancak roman... (15'te)

Zihniyet ve tarzımızı

Önderlik gerçeğine göre düzeltelim zaferi kazanalım

Sömürgeci Türk devleti; uluslar arası emperyalist devletleri, Ortadoğu gerici iktidarlara, hain işbirlikçi Kürt güçleri arkasına alarak hareketimize karşı tasfiye ... (25'te)

PKK alternatifsiz değildir (Önder Apo)

Ashında devlet ne düşündüğümü merak ediyor ondan sizi getirdiler. Benim düşüncelerimi öğrenmek istiyor; bazı şeyleri açacağım. Askerlerin bırakılmasına... (35'te)

İmralı sistemi

Doğrusunu söylemek gerekirse Guantanamo sistemi hakkında somut ve ayrıntılı bilgiye sahip değilim. Bu nedenle kesin ve kapsamlı görüşler ... (45'te)

PKK felsefesi var olanla yetinmemek hep daha fazlasını düşünmek ve başarmaktır

Büyük konuşmak, büyük dinleyici ve öğrenci olmaya bağlıdır. Öğrencilerin dinleme ve anlama gücü zayıf oldukça, bizim de konuşmamız ya fazla anlam ifade.... (53'te)

Komünallik insan emeğinin ve yaratıcılığının özüdür

İnsanı, yeryüzünde ikinci bir dünya yaratmaya sevk eden şey güçlülüğü değil zayıflığı olmuştur. Bu gerçeklik, insanın değişim gücü olmadan, yeni... (65'te)

Fırtına gülüşlü yiğit

Şehit Hikmet ELMAS (Bager)

Cilo gözyaşlarını Zapa akıtıyor. Zap hırçın. Zap kızılara bürünmüş. Artık Zap eskisi gibi uslu değil. Ve Merge'den intikam haykırırları yükseliyor... (71'de)

Gülbahar'ın gülüşüyle güne merhaba

Şehit Selma KAYA (Gülbahar Gülhat)

Selama dursun dağlarımız...

Başı dik göğsü açık Gülbahar'ı duruşuyla selama dursun. Bu dağlar bağrında büyüttüğü, kucağında ... (74'te)

Şiir tadında bir hayat

Şehit Tahsin BULUT (Beşir Aksoy)

Omuzlarımdaki alışılmadık ağırlıkla seni yazmaya çalışıyorum. Dışarıda iki gündür aralıksız kar yağıyor. Mangalarımızın üzerindeki ... (76'da)

Beyaz yürüyüş (Anı)

İki gündür hiç durmadan kar yağıyordu. Şimdi de beyaz tanecikleriyle gecenin karanlığını...(78'de)

ÖNDER APO'NUN ÖZGÜRLÜĞÜ HEDEFİYLE 2008 YILINI BİR KÜRT VE KÜRDİSTAN YILI YAPALIM

“Öyle anlaşıyor ki herkesin belli düzeyde bir hazırlığı var ve her taraf kendi konseptini hayata geçirmek, hakim kılmak için çaba gösterecektir. 2008 yılının bu konuda bir dönemeç olacağı anlaşılmaktadır. Taraflar açısından kırılma noktasının yaşanabileceği bir yıldır. Dolayısıyla herkes için önem arz etmektedir. 2008 yılının özellikle de Kürt sorununda önemli bir yıl olacağı şimdiden bellidir. Bizim demokratik çözüm çabamız sürekli olacak ve demokratik çözüme kapımız her zaman açık olacaktır. Ancak bize dayatılan imha konseptine karşı da çok güçlü, tarihe nam salacak tarzda direneceğimiz de bir o kadar açık ve nettir”

KCK Yürütme Konseyi Başkanlığı

Mücadele tarihimizin önemli bir yılını daha geride bıraktık. Mücadelemiz, halkımız ve bir bütün olarak geleceğimiz açısından daha önemli ve çok stratejik bir yeni yıla girmiş bulunmaktayız.

2007 yılı Kürdistan özgürlük mücadelesi açısından önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl oldu. 2007 yılında yaşanan gelişmelerin temelinde, Önder Apo'nun uluslararası komploya karşı yürüttüğü mücadelenin ortaya çıkardığı sonuçlar vardır. Komplocu güçlerin amacı, Önderliği ideolojik ve siyasi olarak bitirmek, hareketi ise tasfiye etmektir. Ancak Önder Apo buna karşı komplocu güçlerin hiç de beklemediği bir biçimde, çok dahiyane bir tarzda yeni bir çizgi ile yeni bir çıkış gerçekleştiren cevap vermiştir. Önderliğin geliştirdiği yeni mücadele çizgisini hareketin de esas almasıyla birlikte uluslararası komplo boşa çıkarılmıştır.

2002 yılının ortalarına doğru gelindiğinde, Önderliğin ideolojik ve siyasi olarak bitirilmesi bir yana, Kürdistan'da daha etkili bir ideolojik ve siyasi güç haline geldiğini gören ve Önderliğimizin aşılmasının zorluğunu tespit eden uluslararası komplocu güçler, Önder Apo'ya dönük olarak İmralı sisteminde köklü bir değişiklik yaptılar. Daha sıkı, yoğun bir izolasyon ve tecrit sistemiyle Önderliğin sesini kısımaya, dışarıyla ilişkisini kesmeye, hareketle bağlarını zayıflatmaya dönük tedbirler geliştirdiler.

Diğer yandan hareketimiz 2 Ağustos 1999'da Önderliğimizin yaptığı çağrıyla silahlı mücadeleyi bırakma kararını almış olmasına rağmen, AB ve başka ba-

zı devletler tarafından terör listesine alınmıştır. Hareketin silahlı mücadele yürütürken terör listesine alınmayıp silahlı mücadeleyi bıraktıktan sonra terör listesine alınması çok manidar bir durumdur. Bu, vb kararlarla hareketimiz diplomatik bir kuşatma içinde tutularak sıkıştırılmaya çalışıldı.

Bu güçler aynı zamanda ilişkide oldukları içteki unsurlar aracılığıyla hareketi Önderlik çizgisinden koparmaya, rayını değiştirerek uluslararası komplocu güçlerin yedeğine almaya dönük yeni bir müdahale süreci geliştirdiler. Önderliği ve hareketi ideolojik ve siyasi olarak tasfiye etmeyi başaramayan komplo, bu kez içe dayanarak, hareketi içten çürüterek ve Önderlik çizgisinden kopararak sonuç almak istedi. Böyle bir projeyi gündemine alıp yoğun bir biçimde iç dinamikler üzerinde çalıştığı dönemde, ABD'nin Irak'a müdahalesinin gelişmesiyle beraber bu iç müdahalenin zemini daha fazla olgunlaştırılmış oldu. Özellikle Irak sahası tümüyle açık tutularak hareket bu zemine çekilmek ve sonuç alınmak istendi.

PKK'yi yeniden inşa
sürece köklü bir müdahaledir

Önderliğin değişim projesi çerçevesinde geliştirilen KONGRA GEL projesiyle beraber pratikleştirilen bu tasfiyecilik girişim, ciddi bir sarsılma ve dalgalanmayı yaratan çok zor ve kritik bir süreci yaşatmıştır. İçten ve dıştan örülmüş, hazırlıkları yapılmış, ciddi bir

senaryo biçiminde tezgahlanıp uygulanan bir süreçtir. Aynı zamanda sürecin tıkanması karşısında hareketin meşru savunma sürecinin başlatılması kararının önüne de geçilmiştir. Buna karşı Önder Apo'nun Mart 2004'te PKK'nin yeniden inşası perspektifiyle sürece köklü bir müdahaleyi gerçekleştirdiği bilinmektedir. Bu müdahaleyle beraber Önder Apo'nun '*Bir Halkı Savunmak*' kitabı da bu dönemin tartışmalarına ışık tutmuş ve bu temelde ihanetçi, tasfiyecilik grubun gerçekliği ideolojik olarak açığa çıkarılmış, çizgi karşısındaki durumları netleştirilmiştir. İdeolojik anlamda tasfiye edilen bu işbirlikçi çeteci grup, gerçekleşen KONGRA GEL II. Genel Kurulu ardından kaçışı yaşayarak, siyasi bir tehdit olma yöntemine başvurmuştur.

Aynı toplantının en önemli kararlarından birisi de, HPG'nin almış olduğu meşru savunma kararının onaylanarak 1 Haziran hamlesinin başlatılmasıdır. 1 Haziran kararıyla birlikte Kürdistan'da yürütülen özgürlük mücadelesinde yeni bir hamle süreci başlatılmıştır. Bu süreçle beraber ideolojik olarak tasfiyecilik açığa çıkarılmış, bir siyasi tehlike olmasının önüne geçilmiş ve böylece tasfiyecilik tasfiye edilmiştir.

Hareketimiz, 2005 baharında yeniden inşa kongresiyle PKK'nin ilan edilmiş, Apocu hareketin demokratik, ideolojik paradigması temelinde KKK sistemi ve yine Özgür kadın hareketi olarak KJB'nin ilan edilmesiyle siyasi, örgütsel ve askeri açıdan yeni bir döneme giriş yapmıştır.

Bu temelde 2005-2006 süreçleri boyunca hem gerillanın yeni taktiksel çabılarıyla gerçekleştirdiği meşru savunma mücadelesi hem de halkımızın geliştirdiği serhildan hareketi, Önderlik, hareket ve halk bütünselliğinin fotoğrafını ortaya koyarak, uluslararası komplonun sonuç almadığını göstermiştir. Bu durum, ulusal ve uluslararası düzeyde önemli etkiler de yaratmıştır. Bunun üzerine Türkiye'den, Kürdistan'dan ve uluslararası güçlerden sorunun demokratik barışçıl yöntemlerle çözümü için hareketimize dönük ateşkes çağrıları yapılmıştır. Bu çağrıları göz önünde bulunduran Önder Apo, ateşkes sürecinin gündemleştirilebileceği çağrısını yapmıştır. Hareketimiz bu temelde 1 Ekim 2006'da süresiz ateşkes ilan etmiştir.

Türk devleti, hareketimizin yapmış olduğu ateşkesi dikkate alıp Kürt sorununun demokratik yöntemlerle çözümünü gündemine alacağına, hareketimizin 2004'ten itibaren kat ettiği düzeyi Türkiye için büyük bir tehlike olarak görmüş ve "Türkiye, 1919 dönemindeki gibi bir parçalanma tehlikesiyle karşı karşıyadır" demiştir. Bu temelde hareketimize karşı yeni bir imha konseptini gündemine almış ve ateşkes çağrımıza savaşa cevap vermiştir. Ateşkes çağrısını yapan güçler ise bu duruma sadece seyirci kalmıştır.

Kürdistan'da 2004-2006 yılları arasında yaşanan gelişmeler, Türk devletinin mücadelemize karşı yeni bir imha konseptini geliştirmesine yol açmıştır. Çünkü bu yıllarda Önderliğimizin mücadele çizgisi, bu çizgi temelinde kahraman şehitlerimizin direnişi,

halkımızın fedakarlığı ve militan yapının çizgideki duruşu beraberinde önemli gelişmeler yaratmıştır.

Kapsamlı bir imha konsepti devreye sokulmuştur

2007 yılı, Türkiye'nin saldırı konseptinin yürürlüğe girdiği bir yıldır. Bu konsept, kış aylarından başlayarak 2007 yılı boyunca kapsamlı bir biçimde Kuzey Kürdistan'da uygulanmıştır. Hem hareketimiz PKK'nin tasfiyesini hedefleyen hem de diğer parçalara kadar uzanarak, tüm Kürt iradeleşmesinin etkisizleştirilmesini hedefleyen bir konsepttir. Bu anlamda sadece Türk devletini değil, öncelikle bölge devletleri ve uluslararası güçleri de kapsayan bir konsepttir. İran, Suriye, Mısır, Suudi Arabistan olmak üzere bölge devletlerinin onayını alan, katılımını öngören bu konsept, 2007 yılının başından itibaren hızla pratikleşme safhasına geçmiştir.

Konseptin ilk hedefi, Önder Apo olmuştur. Önder Apo'ya yönelik halen uluslararası düzeyde tartışma konusu olan zehirleme saldırısı yapılmıştır. Hücre içinde hücre cezaları verilerek, izolasyon ve tecrit daha da derinleştirilmiştir. Öyle ki, İmralı denilen sistem bir cendereye dönüştürülmüş, yaşanmaz hale getirilmiştir. Kuzey Kürdistan'da askeri operasyonlar yoğunlaştırılarak gerilla imha edilmek istenmiştir. Yine Kuzey Kürdistan'daki tüm demokratik yurtsever kurumlar üzerinde bir baskı sistemi oluşturularak iradesizleştirme ve teslim alma hedeflenmiştir. Sistem bunu ya-

parken, "ne mutlu Türküm demeyen herkes düşmanımdır" sözünü esas almıştır. Bunu Türkiye toplumuna da işlemiş, belli bir militarist faşizan kesimin yaratılmasıyla da toplumsal bir baskı oluşturmaya çalışmıştır. Bu anlamda gayri müslimlere, Ermenilere, Rumlara, yine Hrant Dink ve rahip cinayetlerinde görüldüğü gibi toplumdaki azınlıklara yönelik baskı dozajı da arttırılmıştır.

Bu dönemde bir yandan da sistem içi çelişki ve çatışmaların giderilmesine dönük çalışmalar yapılmıştır. 27 Nisan muhtırası ve ardından gerçekleşen Dolmabahçe uzlaşmasıyla AKP'nin sisteme dahil edilmesi süreci daha etkili bir biçimde gündemleştirilmiştir. Bu temelde 22 Temmuz seçimleriyle beraber AKP sisteme dahil edilmiştir. Sistemin AKP'yi, AKP'nin de sistemi hazmetmesi süreci ardından, Erdoğan hükümeti bir özel savaş hükümeti olarak yeniden kurulmuştur. Bu temelde cumhurbaşkanlığı sorunu çözülmüştür.

Yeni bir özel savaş hükümeti kurulmuştur

AKP öncülüğündeki özel savaş hükümetinin ilk icraatı, özel savaşın Kürdistan'a dönük uygulama esaslarını geliştirmek olmuştur. Bu çerçevede bütün engellemelere, çıkarılan özel yasalara rağmen bağımsız Kürt kimliğiyle meclise girmeyi başarmış Kürt parlamenterler tehdit edilmiş, baskı altına alınıp etkisizleştirilmeye çalışılmıştır. Bunların yanı sıra, sınır ötesi operasyon için tezkere kararı çıkarılmıştır. Kürdistan özgürlük hareketinin bastırılması üzerine uzlaşan sistem, iç ilişkilerini bir ölçüde dengelemiş, köklü çözümle giderme değil, uzlaşma yöntemiyle çözme esas almıştır. Bu uzlaşmanın ana halkası da Kürdistan özgürlük mücadelesine karşı kapsamlı bir savaşın ve mücadelenin verilmesi, bunun için de bir özel savaş hükümetinin kurulmasıdır.

Şemdinli olayı sanıklarının hüküm giymesine rağmen askeri mahkemeye verilerek salıverilmeleri sadece Kürt halkına verilmiş bir mesaj değil, aynı zamanda Kürt özgürlük hareketine

karşı gelişen özel savaşın hakimiyet düzeyini de gösteren bir pratik sonuçtur. Egemen devlet çekirdeği, bu cepheyi sistem içine alarak, AKP'yi sistemleştirerek, sistemi de AKP'ileştirerek Kürt sorununun üstesinden gelmeye karar vermiştir. Kürt halkının özellikle dini duygularını istismar etmesi, tarikat, para pul ilişkisi aracılığıyla Kürdistan'da yeni bir işbirlikçi sosyal tabakanın oluşmasına hizmet etmesi nedeniyle AKP'nin Kürt sorunu konusunda bulunmaz bir fırsat sunduğu devlet tarafından görülmüştür. Dolayısıyla hem Kürt halkına karşı uygulanan özel savaşın amacına ulaşması hem de uluslararası bir sorun haline gelen Kürt sorunu konusunda bölgesel ve uluslararası düzeyde imha konsepti temelinde bir konsensüsün gelişmesi için AKP görevlendirilmiştir.

AKP Kürtlerin tasfiyesi görevini almıştır

Kürt sorunu iki yüzyıllık bir sorundur. Kürt sorununa karşı hem Osmanlı hem de cumhuriyet döneminde sürekli iki olgu kullanılmıştır. Birincisi, din kardeşliği vb söylemlerle istismar etme tutumu. İkincisi, işbirlikçi, ihanetçi kesimlerin Kürt özgürlük eğilimine karşı çıkarılması. Zaten Kürt isyanları hep bu yolla tasfiye edilmiştir. Türk devleti bugün de bu çerçevedeki projesini hayata geçirmek için AKP'yi biçilmiş bir kaftan olarak görmüş ve bu temelde uzlaşmışlardır. Yani sistemin AKP'yi hazmetmesi, Kürt sorununun tasfiyesi sözü temelinde gelişmiştir. Bu, iyi görülmelidir. Sistem, hem Kürdistan'daki iç dayanağını oluşturabileceğini, hem gerekli bölgesel ve uluslararası desteği sağlayabileceğini düşünerek buna karar vermiştir.

Bu temelde 2007 yılı boyunca hareketimize karşı topyekün bir yönelim geliştirilmiş, 1994, 1998 yıllarına benzer bir saldırı konsepti pratikleştirilmiştir. Önderliğe karşı İmralı sisteminin gevşetilmeden sürdürülmesi, Kürt özgürlük ve demokrasi hareketine kar-

“Kürt sorununa karşı hem Osmanlı hem de cumhuriyet döneminde sürekli iki olgu kullanılmıştır. Birincisi, din kardeşliği söylemi. İkincisi, işbirlikçi ihanetçi kesimlerin Kürt özgürlük eğilimine karşı çıkarılması. Kürt isyanları hep bu yolla tasfiye edilmiştir. Türk devleti bugün de bu çerçevedeki projesine AKP'yi biçilmiş bir kaftan olarak görmüş ve bu temelde uzlaşmışlardır”

şı mütemadiyen bir baskı sisteminin geliştirilmesi, özellikle DTP'yi Kürt özgürlük hareketiyle karşılaştırma amacıyla yoğunlaşan baskılar ve yine gerillaya karşı Kuzey'de geliştirilen yoğun imha operasyonları, yine bu konseptin bölgesel ayağı gereğince Doğu, Batı ve Güney Kürdistan'da geliştirilen saldırılar, tümüyle bu konseptin gerekleri olarak cereyan eden olaylardır. Yıl ortalarında yaşanan Şengal katliamının başka bir izahı olamaz. Doğu Kürdistan'daki baskı ve operasyonların, Batı Kürdistan'daki baskıların hepsinin bununla ilintili olduğu, özellikle Kerkük'e dönük geliştirilen baskı ve dayatmaların, yine Şengal, Kerkük, Maxmur vb katliamların bu çerçevede geliştirildiği bilinmektedir. Görülüyor ki, bu projenin uygulanması için planlı ve sistemli bir örgütlenme geliştirilmiş, öncelikle iç çelişkiler dengelenerek bir iç konsept oluşturulmuştur. Ardından bölge devletleriyle geliştirilen ilişkilerle anti Kürt, anti PKK ittifakı temelinde bir bölgesel konsept çerçevesi kazandırılmıştır. Yine yıl ortalarından itibaren yoğun bir biçimde geliştirilen uluslararası diplomasi Türkiye'nin jeo stratejik konumunun pazarlanması temelinde yürütülmüştür

Ateşkes çağrısı yapan güçler saldırı konseptinde yer almıştır

Nihayetinde 5 Kasım'da gerçekleşen Erdoğan-Bush görüşmesiyle ABD'nin desteği ve AB'nin olurluğunu da alan bu konsept, böylece bölgesel ve uluslararası ayaklarına da kavuşturulmuştur. Medya Savunma Alanlarına karşı 16 Aralık'tan itibaren başlayan hava saldırıları bu temelde gerçekleştirilmiştir.

Görülüyor ki Türk devleti, hareketimizin 2006 yılının sonbaharında çeşit-

li güçlerin çağrısı temelinde geliştirdiği ateşkes sürecine karşı, bunun reddi anlamına gelen -ki bu sadece ateşkesin reddi değil, Kürt varlığının ve iradeleşmesinin hiçbir biçimde kabul edilmemesidir- bir saldırı ve savaş dayatmış ve bu, yıl boyunca devam etmiştir. Yılın sonuna doğru ise uluslararası

güçlerin de katılımıyla bu saldırı kapsamlılaştırılmıştır. Burada en ilginç durum ise bize ateşkes çağrısı yapan uluslararası güçlerin ateşkesi yapmamıza ve Türk devletinin buna uymayıp saldırılarını geliştirmesine rağmen Türk devletinin saldırı konseptine katılmış olmaları biçiminde çıkara dayanan dünyanın paradoksal gerçeğinin açığa vurulmasıdır.

Burada diğer önemli bir konu da, Önderliğimizin zehirlenmesiyle ilgili CPT'nin sergilediği tutumdur. Önderliğimize karşı zehirleme saldırısının ortaya çıkmasıyla birlikte, bağımsız bir heyetin İmralı'ya giderek tahlil yapmasını istemiştik. Halkımızın bu amaçla birçok demokratik, kitlesel eylemleri gerçekleştirdi. Bunun üzerine CPT'nin İmralı'ya giderek numuneler aldığı bilinmektedir. Ama üzerinden bunca zaman geçmesine rağmen herhangi bir açıklama yapılmamıştır. Öyle anlaşıyor ki CPT bazı sonuçlara ulaşmış olmasına rağmen Türkiye'yi suçlamak istememekte, ara bir yolla işin içinden sıyrılmaya çalışmaktadır. Burada bir suçun üstünü örtme çabaları, saklama tutumları ciddi ve kuşku verici bir biçimde görülmektedir. Eğer bunun böyle olmadığını iddia ediyorlarsa Türk devletiyle yapılan görüşmelerin tutanaklarını ve bütün bilimsel belgelerin açıklanmasını yapmalıdırlar. Bu konuda sürecin takipçisi olacağız. Ancak Önderliğimize ve hareketimize karşı geliştirilen genel konseptin bir parçası olarak Türkiye'nin zora sokulmak istenmediği anlaşılmaktadır. Eğer bu konuda önümüzdeki günlerde bizleri ve kamuoyumuzu ikna edici farklı bir açıklama durumu gelişmezse, Avrupa Konseyi'nin de bu konsept çerçevesinde Türkiye ile suç ortaklığı konumunda olduğu anlaşılabacaktır.

Konseptin içeriği özgür Kürt'ün tasfiyesidir

Türk devletin konsepti, hareketimizi tümüyle tasfiye etmek, Kürt halkını iradesizleştirmek, iradeleşmiş hiçbir Kürt oluşumuna müsaade etmemektir. Türkiye sınırları içerisinde böylesine katı bir politikayla Türk ulusçuluğunu egemen kılmak, diğer Kürdistan parçalarında da Kürt iradeleşmesine müsaade etmeme ve bunu denetim altına alma politikası izlemektir. Bunun için özellikle bölgesel güçlerin konseptte dahil edilmesi öngörülmüştür. Çünkü Türkiye'nin vardığı sonuç, Kürt sorununun sadece Türkiye sınırları içerisinde değil, diğer parçalarda yürütülecek bir mücadeleyle tasfiye edilebileceğidir. Bu anlamda konseptin içeriği esas olarak özgür Kürt'ün tasfiyesidir. Bu amaçla sadece askeri değil, daha geniş kapsamda bir konsept geliştirilmektedir. İdeolojik, siyasal, diplomatik, sosyal, ekonomik, kültürel ve askeri ayakları bulunan bir konsepttir.

Bugün bir taraftan saldırılar geliştirilip bombalar yağdırılırken, diğer taraftan "kardeşlik projesi"nden bahsedilmesinin, "eve dönüş" adı altında pişmanlık yasasının yeniden gündemleştirilmesinin temel nedeni budur. Yani hem askeri olarak sıkıştırma, hem ideolojik olarak hedefleme, hem siyasal olarak zorlama, yine her bakımdan devletin bütün imkanlarını kullanarak mutlak surette sonuç alma istemi, Kürt halkının iradesizleştirilip köleliğe mahkum edilmesi içindir. Bu çerçevede geliştirilen özel savaş, ağırlıklı olarak medya yoluyla psikolojik bir savaş biçiminde geliştirilerek, sonuç alınmaya çalışılmaktadır.

Kürt gençliği bir yandan uyuşturucuyla, değişik toplum dışı alışkanlıklarla düşürülmeye çalışılırken, diğer yandan her Kürt insanı birtakım maddi imkanlarla bağlanmak, adeta satın alınmak istenmektedir. AKP'nin başını çektiği bu rejim, Kürt halkını iradeli olmayı hak etmemiş, hiçbir ideolojisi ve inancı olmayan bir topluluk olarak görmektedir. Bu, aynı zamanda toplumumuza, halkımıza dönük bir haka-

rettir. Ekonomik ve sosyal projeler adı altında geliştirilen şey, aslında Kürt halkını satın almaktır. "Eve dönüş projesi" adı altında geliştirilmek istenen şey ise etkili muhbirliktir.

Bununla beraber hizbullahçılığın, Fettullahçılığın ve daha değişik tarikat eğilimlerinin Kürdistan'da palazlandırılması, vakıf, dernek vb adlar altında aktif bir faaliyeti yürütüyor olmasının tek amacı, Kürt halkını zapt etme ve teslim almaktır. Onu ulus ve halk olmaktan çıkarmaktır. Benliğinden, gerçekliğinden uzaklaştırmaktır. Başkalaşıma uğratarak paçavraya dönüştürmedir. Bunu parayla pulla, satın almayla yapacağını sanan bir sömürgeci anlayış söz konusudur. Bugün Kürdistan'da ekonominin de, sosyal projelerin de, din kisvesi altında geliştirilen birtakım

tarafata saldırılar geliştirdiği, kendisinin ise saldırı altında olduğu propagandasını yaparak, uluslararası kamuoyunda mağduriyet rolüne soyunmuştur. Bunu geliştiren Türk devletinin temel amacı, geliştirdiği imha hareketine dış desteği sağlamaktır.

Bu amaçla, bütün Türkiye'yi, Türkiye'nin zenginliklerini, jeostratejik konumunu pazarlayarak, dış desteği almaya dönük yoğun bir diplomatik çaba içerisine girmiştir. Bu süreçte gerillanın özellikle Gabar, Dersim vb alanlarda verdiği etkili cevaplarla içeride itibarı sarsılan Türk devleti, "sorun içeride değil, dışarıdadır, Kuzey Irak'tadır" diyerek, uluslararası güçleri bu konseptine dahil etme çabasını arttırmıştır. Burada hem Türkiye halkını hem de uluslararası kamuoyunu yanıltma durumu söz konusudur.

yapılanmaların da esasında bu sömürgeci mantık yatmaktadır. Zapt etme, beyinleri kuşatma ve satın alma yöntemiyle toplumu başkalaşıma uğratma, temel hedefidir. Bu amaçla geliştirilen bu konsept, askeri saldırılarla tamamlanarak toplum teslim alınmak istenmektedir.

Türk devleti imha konseptine destek sağlama arayışına girmiştir

Ateşkesi ilan ettiğimiz 2006 ekiminden bu yana hareketimize karşı yoğun bir askeri saldırı furıyası geliştirilmiştir. Buna rağmen Türk devleti geliştirdiği yoğun psikolojik savaşla saldıran tarafın hareketimiz olduğu, geliştirdiği saldırılarda verdiği kayıpları öne çıkararak, hareketimizin her

Deklarasyon çözüm ve mücadele konseptimizdir

Bu arada bazı ulusal ve uluslararası güçler herhangi bir projeye dayanmadan hareketimize tekrardan ateşkes çağrısını yapmıştır. Bu güçlerin birçoğu, 2006'da çağrı yapan güçlerin hemen hemen aynıdır. Biz zaten ateşkes yapmıştık ve ateşkesimize rağmen Türk devleti sayısız saldırı gerçekleştirdiği halde ateşkes çağrısı yapanlar sessiz kalmıştı. Açık ki Türk devleti ateşkesimizi de kabul etmemekte, ateşkesimizden de korkmaktadır. Aslında onlar Kürt halkının hiçbir şeyini; barışını, ateşkesini, savaşını kabul etmiyor. Çünkü Kürt halkının kendisini kabul etmiyor.

Biz hem Türk devletin gelişen

saldırılarına karşı hem de yapılan bu türden çağrılara cevap olması açısından 1 Aralık 2007 tarihinde bir deklarasyon yayınladık. Bu deklarasyon, aynı zamanda bizim çözüm deklarasyonumuzdur. 7 madde halinde çok somut ve net bir biçimde çözümü ortaya koyan, buna gelinmemesi ve şiddetin dayatılması halinde ise hareketimizin ve halkımızın direneceğini, gereken cevabı vereceğini yansıtan bir deklarasyondur. Türk devletinin imha konseptine karşı Kürt tarafı olarak hareketimizin demokratik çözüm deklarasyonu, aynı zamanda mücadele konseptimizdir.

Hareketimizin tüm parçalarda Kürt sorununun çözümünü dayatması karşısında uluslararası güçler de zorlanmaktadır. Bağımsız bir çizgi biçiminde şekillenen Apocu hareketin etkisizleştirilememesi, uluslararası güçler için ciddi bir husustur. Bununla birlikte Türk devletinin 20. yüzyıldan kalma inkar ve imha siyaseti de tam bir çözüm olarak görülmemektedir. Onlar, Türk devletinin öngördüğü yöntemlerle PKK'nin tasfiye edilemeyeceğini iyi bilmektedir. Yine Kürt sorununun tümüyle yok sayılamayacağını da en iyi bilen güçlerdir. Bununla beraber ABD BOP'u geliştirirken, Kürt halkını buna dayanak yapmak istemektedir. Dolayısıyla ABD öncülüğündeki uluslararası güçlerin de bir konsepti vardır. Bizim çözüm konseptimiz, Türk devletinin imha konsepti bulunurken, uluslararası güçlerin de kendi çıkarlarına göre bir politikası ve konsepti vardır. Her ne kadar çerçevesi tam olarak çizilmemiş de olsa, çeşitli araştırma merkezleri ve sivil toplum kuruluşları adıyla yayınlanan raporlarda ifade edilen, ama resmi bir biçimde henüz sahiplenilmemiş olan konseptleri söz konusudur.

Bu konseptin özü, hareketimizi tecrit etme, izolasyon, darbeleme ve kuşatmayla teslim olmaya zorlamak, bu çerçevede kendi çizgisine çekmektir. Önderliğimizin de belirttiği gibi, bu öteden beri bilinen bir İngiliz politikasıdır ve ABD bu politikayı izlemektedir.

PKK özgücüne dayanmaya devam edecektir

Bugün uluslararası güçler, Kürt hareketini kontrol altına alma, kendi yedeğine alma, bağımsız bir duruştan çıkarıp kendi çizgisine ve konseptine çekme politikasını yürütmektedir. Özü itibarıyla bu da PKK'nin törpülenmesi ve tasfiyesi anlamına gelmektedir. Burada özellikle söz konusu olan, Önderlik çizgisidir. Mücadele esas olarak Önderlik çizgisine karşı verilen bir mücadeledir. Bu temelde dayatmalar yapılmaktadır. Biz bunun için *"bu, bir irade savaşıdır"* dedik. İrademizi etkilme, bizi kendi konseptlerine mecbur kılma amacıyla bir yönelim geliştirilmektedir. Bu amaçla uluslararası konsept ile Türkiye konsepti bir nevi ortaklık yapmıştır. Dolayısıyla belli bir yere kadar ortak saldırılarda birleştikleri, bu temelde uluslararası bir yönelimi planladıkları açık ortadadır.

Güneyli güçlerin de uluslararası konseptte dahil olması söz konusudur. Her ne kadar fazla renk verilmesede, esasında yumuşatılmış, bağımsız duruştan vazgeçmiş, yedeğe alınmış bir PKK'yi onlar da tercih etmektedir. Bu açıdan Güneyli güçlerin de bu konseptin uluslararası güçlerin geliştirdiği bölümüyle ilgili oldukları görülmektedir. Onların esas korkusu PKK'nin çizgisidir.

Türk devleti bu noktada taktik yapmaktadır; PKK'ye sadece bazı şeyleri kabul ettirmek değil, yok etmek istemektedir. Salt PKK'yi de değil, diğer parçalardaki Kürt iradeleşmesini de geriletmeyi ve kontrol altına almayı amaçlamaktadır. Ancak 5 Kasım'daki Bush-Erdoğan görüşmesinde konseptin ikinci ayağını bir nevi askıya aldı ya da sonraya bıraktı. Hedef sadece PKK

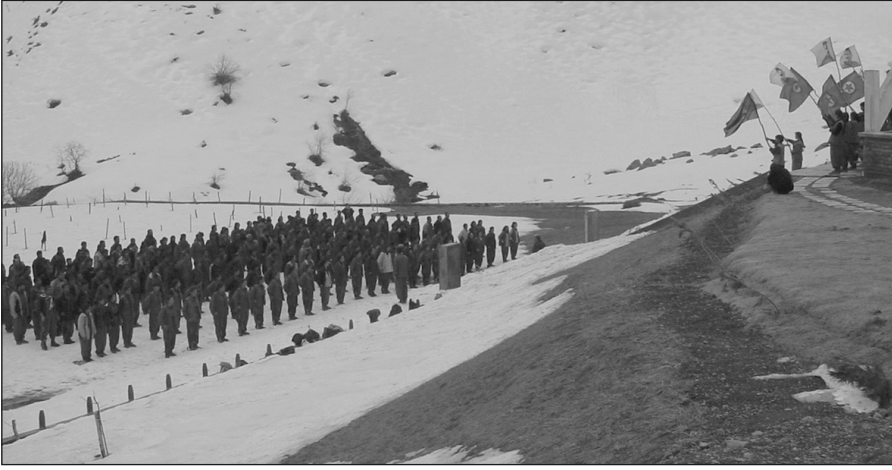
olarak belirlendi. Ama Türk devletinin konseptinde esas olarak diğer parçaların iradesizleştirilmesi de vardır. Bu konuda 'bir yere kadar götürelim, ondan sonrasına bakarız' tutumu söz konusudur. Uluslararası güçler de 'Türk devletiyle PKK çatışsın, bakalım sorun nereye gidecek. PKK tasfiye olmaz, ama zorlanır, bize muhtaç olur ve bizim çizgimize gelmek zorunda kalır' biçiminde bir politikayı yürütmektedir.

Uluslararası ve bölgesel güçler Kürt sorununun çözümünü istememektedir. İsteselerdi şimdiye kadar bölgesel bir çözüm projesi gündemleştirirlerdi. Onlar, çözümsüzlük üzerinden politika yapmakta, PKK'yi başkalaşıma uğratma çözümünü öngören bir yaklaşım içerisindeyler. Bu anlamda 'Önderliksiz ve PKK'siz çözüm projesi' üzerinde yoğunlaştıkları da bilinmektedir. Bunun için çeşitli Kürt kesimlerini değişik biçimlerde güçlendirmeye çalışmaktadırlar. Tabii bu çabalar öteden beri vardı ve sonuç vermedi. Çünkü Kürt dinamiklerinin ezici çoğunluğu PKK kapsamı içerisindeydir. PKK toplumsal bir harekete dönüşmüştür. Bunun göz ardı edilmesi artık imkansızdır. Bunu gören uluslararası güçler PKK'yi dönüştürerek, kendi konseptine mecbur bırakarak, yine PKK dışındaki oluşumları da buna tabi kılarak bir çözüm yaklaşımını öngörmektedir. Dolayısıyla uluslararası güçlerin konsepti de son tahlilde bir teslim alma konseptidir.

Hareket olarak büyük bir kararlılıkla sonuna kadar kendi konseptimizde ısrar edeceğimiz açıktır. Açıkça görülmüyor ki üç ayrı konseptin mücadelesi söz konusudur. Türk devletinin ve uluslararası güçlerin konseptinin ortaklaştığı nokta, hareketimizin darbelemesi, izole edilmesi, sıkıştırılması ve dayatmaları kabul edecek düzeye getirilmesidir. Bu konseptin ittifakı bir süre daha devam edebilir. Hedefi, hareketimizi darbelemek, zorlamak, yönetim gücünü, yapısını darbelemek, mevzilerini elinden almaktır. Uluslararası güçlerin çıkarları doğrultusunda öngördükleri aslında çözümsüzlüğün de-

"Uluslararası güçler, Kürt hareketini kontrol altına ve yedeğine alma, bağımsız bir duruştan çıkarıp kendi çizgisine ve konseptine çekme politikasını yürütmektedir. Özü itibarıyla bu da PKK'nin törpülenmesi ve tasfiyesi anlamına gelmektedir. Burada özellikle söz konusu olan, Önderlik çizgisidir. Mücadele esas olarak Önderlik çizgisine karşı verilen bir mücadeledir"

vamıdır, bunun üzerinden siyaset yapılması durumudur.

Gelişen saldırılara karşı direniş süreci geliştirilmiştir

Bu temelde hareketimize karşı ciddi, çok yönlü bir saldırı ve imha konsepti devreye girmiş bulunmaktadır. Bu konsept çerçevesinde yıl boyu hareketimize karşı çeşitli düzeylerde saldırılar geliştirilmiştir. Uluslararası düzey kazanmasıyla bu saldırılar daha da boyutlanacaktır. Bu konseptte dahil olan güçlerin değişik amaçları olsa da, son tahlilde hepsinin üzerinde birleştiği nokta, hareketimizin bu aşamada darbelenmesi, daraltılması, izole edilmesi ve mevzilerinin elinden alınmasıdır. Çağın en gelişmiş tekniğine dayalı geliştirilen bu konseptin beraberinde ciddi tehlikeleri getirdiği de açıktır. Ciddi bir durumla karşı karşıya bulunmaktayız. Özellikle önümüzdeki sürecin daha da ciddiyet kazanacağı görülmektedir.

Şimdiye kadar gelişen saldırılar karşısında güçlerimizin belli bir duruşu olmuş, bir direniş süreci gelişmiştir. Önderlik özellikle 18 Mayıs tarihli değerlendirmesinde sürecin ciddiyetine ve tehlikelerine işaret etti. Bu çerçevede KONGRA GEL V. Genel Kurulu'nda bir kararlaşılmaya ulaştık. Türk devletinin çözüme gelmemesi halinde kendi çözümümüzü geliştiren ve öngören bir yaklaşımı karar altına aldık. Aynı zamanda saldırılar karşısındaki savunma pozisyonuna ilişkin karar çerçevemizi netleştirdik. Bu temelde gelişen bahar hamlesi önemli bir mesaj olmuştur.

Önderlik çizgisi başarı çizgisidir

Baharın ilk aylarında yoğunlaşan serhildan hareketi, daha sonra özellikle mayıs ve haziran aylarında gelişen gerilla hareketliliği önemli bir düzey kazanmıştır. Türkiye'de genel seçimlerin gündeme gelmesiyle birlikte siyasal hamlenin öne çıkmasında ve eylemselliklerde belli bir sınırlama olsa da, gelişen çatışmalar ve eylemlilikler, Gabar ve Oramar eylemleriyle sürece damgasını vuran temel çıkışlar olmuştur. Ancak bahar aylarından sonra serhildan hareketinde yaşanan birtakım iç tartışmaların eylemsellikte kırılcılığı geliştirmesi ile Kuzey Kürdistan'daki serhildan eylemliliği zayıflamıştır. Buna karşı diğer mücadele alanlarındaki etkinlikler, Batı Kürdistan'da gelişen eylemsellikler ile Avrupa'da geliştirilen açlık grevi vb eylemlilikler sürece cevap olmuştur.

Kuzey Kürdistan'daki serhildan hareketinin sonbaharda belli bir toparlanmayı yaşaması, aynı dönemde gelişen Gabar ve Oramar eylemliliği, yine Batı Kürdistan'da nitelik kazanan eylemsellikler genelde belli bir düzeyi açığa çıkarmıştır. Bunlarla birlikte Doğu Kürdistan'da meşru savunma çizgisi temelinde yürütülen mücadelenin önemli siyasal sonuçları ortaya çıkarılması, Doğu Kürdistan'da yaşanan kitleselleşme süreci tamamlayan diğer önemli bir gelişmedir. Ayrıca Güney'de ve yurtdışında mevzilerin korunması ve belli bir siyasal aktivitenin gelişmesiyle beraber 2007 yılı, hareketimiz açısından bir toparlanma, hazırlık ve önemli siyasal sonuçların açığa çıkarılması dönemi olmuştur.

2007 yılı içerisinde yaşanan diğer bir gelişme de, Türk devletinin 22 Temmuz seçimlerinde çıkardığı yasal, idari engellere ve baskılara rağmen bir grup parlamenterin Kürt kimliğiyle meclise girmesidir. Bu bir başarıdır. Dengesiz bir ortamda gerçekleşen bu seçimlerde, Türk devletinin AKP'nin aldığı oylara dayanarak, bunu kendisi için bir başarı olarak göstermesi çarpıtmadır, doğru değildir.

2007 yılı başarılı bir pratikten çok, Önderlik çizgisinin başarısının ispatlandığı bir yıldır. Yani yaşanan yetersiz pratikler olsa da, yılın gelişmeleri mücadelemizi önemli bir noktaya taşımıştır. Şimdiye kadar görülmemiş düzeyde hareketimizin ve Kürt sorununun uluslararası kamuoyuna taşınması ve çözüm perspektifinin demokratik özerklik biçiminde somutluk kazanması, sürecin ortaya çıkarıldığı gelişmelerle beraber Önderlik çizgisinin doğruluğu ve başarısını bir kez daha ispatlanmıştır. Gerillanın ve serhildan hareketinin bu çizgi temelindeki cevabı önemli gelişmeler yaratmıştır. Halkımızın özellikle sonbahara doğru başta Kuzey olmak üzere Kürdistan'ın dört parçasında ve yurtdışında toparlanmaya doğru giden serhildan hareketi ile gerillanın Gabar ve Oramar eylemlilikleri önemli siyasal sonuçları ortaya çıkaran başarılı pratiklerdir.

Türk devleti saldırılardan istediği sonucu alamamıştır

Bu anlamda 2007 yılı, düşmanın kapsamlı saldırılarına rağmen önemli kazanımların ve sonuçların ortaya çıktığı bir yıl olmuştur. Bu yılda Önderliğimizin ve hareketimizin yürüttüğü mücadele çizgisinin doğruluğu bir kez daha ispatlanmış ve daha fazla siyasal sonuç elde edilmiştir.

2007 yılında düşman açısından belirginlik kazanan bazı sonuçları şöyle ifade etmek mümkündür:

Birinci husus; Türk devleti bütün askeri, ekonomik, siyasal, diplomatik imkanlarını ortaya koyarak, bütün gücüyle üzerinde gelmesine rağmen hareketimize karşı geliştirdiği saldırılarda istediği sonucu alamamıştır. Bu

saldırılarda kayıplarımız olmuştur. Ancak Türk devletinin, çok kapsamlı yürüttüğü operasyonların çapına göre sonuç almadığı da bir gerçektir.

İkinci husus; devletin, Türkiye'nin ekonomik imkanlarını ve jeostratejik konumunu pazarlayarak oluşturmaya çalıştığı uluslararası konsept, istediği düzeyde gelişmemiştir. Türk devleti bu konsepti, 9 Ekim 1998 komplo süreci gibi ele alıp geliştirmek istedi. Ancak şimdi geliştirilen konsept ile 1998'de Önderliğimize karşı geliştirilen uluslararası konseptin bazı benzerlikleri olsa da, özünde önemli farklar içermektedir. Her şeyden önce daha çok Türk devletinin çabası ve dayatmasıyla geliştirilen bu konseptte dahil olan güçlerin tek bir amaçta birleşme durumu yoktur. Stratejik ortaklıktan bahsedilse de, özünde stratejik bir ittifak durumu söz konusu değildir. Herkesin kendine göre bir amacı olan ve asgari düzeydeki amaçlar temelinde bir araya geldiği bir konsepttir. Yani 1998 konsepti gibi kararlı, sonuna kadar tasfiyeyi amaçlayan bir oluşumdan ziyade, hareketimize karşı herkesin kendi çıkarları temelindeki birlikteliğinden oluşan bir konsept olmaktadır.

Türkiye'nin yürekli bir siyasi liderliğe ihtiyacı vardır

Türk devletinin dayatmakta olduğu inkar anlayışı artık uluslararası düzeyde gerekli rağbeti görmemekte, bu politikayı yürüten Türk devleti yeteri kadar güven vermemektedir. Dolayısıyla da bu güçler sonuna kadar Türk devletinin arkasında olmayacaktır. Uluslararası güçler, Türk devletiyle hareketimizi çatıştırarak çıkarlarını sağlama alma politikası yürütmektedir. Bunun Türkiye'ye kazandıracağı hiçbir şey yoktur. Sonuçsuzluğu şimdiden belli olan bu durumun, aslında Türkiye'nin de zararına işleyen bir sürece dönüştüğü ve daha da dönüşeceği açıktır. Türkiye henüz yönlendirilen figüran konumundan kurtulmuş değildir.

Üçüncü husus; üzerinde uzlaşılan konseptin bir tarafında ABD'nin bir tarafında İran'ın bulunması. Bu AKP'nin mahareti ve Türk devletinin avantajı gibi görülse de, özünde taraflar arasında kuşku yaratan bir unsur olarak dezavantaj yaratmaktadır.

Dördüncü husus; 2007 yılı içerisinde gelişen pratik süreç ve yaşanan gelişmelerle beraber Kürt sorununun Türkiye kamuoyunda kapsamlı bir biçimde tartışılması sürecinin başlamasıdır. Hareketimize karşı en çok savaşmış eski generaller dahil, birçok eski yetkilinin itiraf sürecinin başlaması, Türk devletinin yürüttüğü katı inkar ve imha politikasının iflas ettiğinin kanıtıdır. İnkâr politikasının en güçlü savunucuları olan bu kişilerin şimdi 'şurası yanlış, burası yanlış' diyerek üzerinde birleştiği nokta, bu sorunun sadece askeri yön-

"Ancak Kürdistan'da yürütülen bütün katliamlara ilişkin Kürt halkından özür dilenerek, Kürt halkının özgür iradesine saygı gösterilerek çözüme doğru yaklaşım geliştirilebilir. Yoksa Kürt halkına 'gelin teslim olun' diyerek, bomba yağdırarak, 'değişik projeler var' denilerek, bu tür baskı ve şiddet yöntemiyle soruna hiçbir çözüm geliştirilebilir"

temlerle çözülmeyeceği noktasıdır. Bu tespit, başarısızlığın kabul edilmesi anlamına gelmektedir.

Türkiye, Kürt sorununda yaşadığı çıkmazı itiraf etmiştir. 'Sadece askeri yöntemlerle çözülemez, bunun yanında siyasal, sosyal ve ekonomik tedbirler alınmalıdır' denilmektedir. Tabii bu kez sorunun çözümü saptırılarak, çözüm için kullanılması gereken unsurlar ters çevrilerek, bunlar bastırma için kullanılmaya çalışılmaktadır. Yani tekrar eski noktaya, inkar politikasına dönülmektedir. Artık yırtılmanın önüne yamayla geçilemeyeceği, bu politikanın terk edilmesi gerektiği açık ortadayken, bu gerçeği kimse söyleyememektedir. Türkiye'nin, 84 yıllık yanlış açıkça dillendirecek gerçekte anlamda yürekli bir siyasi liderliğe ihtiyacı vardır. Bu politikanın başka biçimde tamir edilmesi ve sonuç alması mümkün değildir.

Türkiye yanlışlarıyla yüzleşmelidir

Bu konuda AKP liderliği samimi yaklaşmamakta, yürekli davranmamakta, ikiyüzlüce bir oyun oynamaktadır. 'Bu sorun sadece askeri yöntemlerle çözülmez' deyip gerisini çarpıtmakta, "eve dönüş" adı altında pişmanlık yasasına zorlamakta, Kürdistan gençliğine ve halkına itiraf yasalarını dayatmakta, hem çeşitli projelerle Kürt halkını aşağılama hem de uluslararası kamuoyunu yanıltmaya dönük bir çaba sergilemektedir. Bunun fazla bir sonuç vermeyeceği, Türkiye'nin kendi kendisiyle sorunu açık açık tartışarak, yanlışlarıyla yüzleşmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Ortada bir Kürt sorunu vardır ve bu öyle yarım yamalak itiraflarla örtbas edilemez. 84 yıllık politikanın yanlışlığının itiraf edilmesi gerekmektedir.

Ancak Kürdistan'da yürütülen bütün katliamlara ilişkin Kürt halkından özür dilenerek, Kürt halkının özgür iradesine saygı gösterilerek çözüme doğru yaklaşım geliştirilebilir. Yoksa Kürt halkına 'gelin teslim olun' diyerek, bomba yağdırarak, 'değişik projeler var' denilerek, bu tür baskı ve şiddet yöntemiyle soruna hiçbir çözüm geliştirilemez.

Beşinci husus; AKP'nin başını çektiği özel savaş hükümetinin bu dönemde ağırlık verdiği en önemli konulardan birisi de Kürtlerarası çatışmanın yaratılmasıdır. Özellikle PKK ile Güney Kürdistan bölge hükümeti arasında çatışma yaratmak isterken, içerde de DTP ile PKK'nin arasını açmaya çalışmaktadır. Ayrıca daha değişik çevrelere dayanarak, ulusal birliği bozmaya dönük çok ciddi çabalar yürütmektedir. Türk devleti her ne kadar bu konularda da baskı, şantaj ve tehditlerini hala devam ettiriyorsa da, amacına ulaşmamıştır.

Kürt halkının ve özgürlük davasının en zaafı noktasının burası olduğu bilinmektedir. Bugün Güney Kürdistan'daki egemen siyaset anlayışının darlığına, uluslararası güçlerin konsepti çerçevesinde bir politika yü-

rütmelerine, özellikle bazı siyasi kesimlerin zikzaklı duruşuna, tarafsız duruş adı altında ulusal çıkarlar yerine kendi örgüt çıkarlarını esas alan siyasi anlayışların varlığına rağmen Türk devletinin amacına ulaşmadığı bir gerçektir.

AKP'nin Türk-İslam çizgisindeki gizli faşizan eğilimi ortaya çıkmıştır

Türk devletinin dayandığı inkar ve imha konsepti tüm Kürdistan'da rahatsızlık yaratmaktadır. Çünkü bu politika 20. yüzyıldan kalma, Kürt'ün hiçbir şeyini tanımayan, Kürdistan'da yaşanan gelişme düzeyini görmeyen bir politikadır. Dolayısıyla bütün uluslararası güçlerin arkasında olmasına ve güven vermesine rağmen bu konseptin Kürt ayağının oluşmaması, kendileri için en ciddi handikaplardan birisidir.

Altıncı husus; ise, AKP'nin gerçek yüzünün giderek açığa çıkmaya başlamasıdır. AKP, demagojiyle uluslararası alanda yarattığı olumlu imajı, kamuoyu tarafından sıcak karşılanan pozisyonunu Kürdistan'daki savaş ve katliamla giderek kaybetmektedir. Ayrıca Kürdistan'da sorunu çözeceği vadedi, din maskesini kullanarak duyguları sömürmesi gerçeği karşısında yürütülen savaşla birlikte Türk-İslam çizgisindeki gizli faşizan eğilimi daha fazla açığa çıkmaktadır. AKP, yaşanan son gelişmeler, özellikle 22 Temmuz seçimleri ardından sergilediği pratikle bir özel savaş hükümeti olduğunu herkese gösterdi. Nasıl ki geçmişte Kürdistan'da savaşı yürüten bütün özel

savaş hükümetlerinin akıbeti bitiş oluyorsa, böyle devam etmesi durumunda AKP de bitişini yaşayacaktır. AKP'nin gerçek yüzü en açık biçimde herkes tarafından görülecek tarzda açığa çıkmaya başlamıştır.

İmha konseptinin başarı şansı yoktur

Türk devletinin, Önderliğimizin ve hareketimizin sunduğu, her iki tarafın ortak çıkarlarını birleştiren projeleri kabul etmeyip, uluslararası güçlerin kendi çıkarları doğrultusundaki yönlendirmesinin etkisi altında kalarak, imha konseptini hayata geçirebileceğini sanması bir gaffettir. Türk devleti tarihin bu aşamasında hiçbir biçimde öngördüğü imha konseptini Kürt halkına karşı başarıya götüremez. Bunun ulusal ve uluslararası koşulları yoktur. Bugün uluslararası güçler, bölgedeki dengeleri gözetererek hem Türk devletini çıkarları gereği yanlarında tutuyor hem de Kürt sorununa ilişkin hesapları gereği bu politikaya prim veriyor olsalar da bu politika çağcıl değildir ve başarı şansı olmayan bir politikadır. Dolayısıyla Türkiye halkı bu politikada kaybetmektedir, kaybedecektir. Bunun Türkiye'ye sağladığı hiçbir kazanım yoktur. Gerek yıl boyunca sürdürdüğü operasyonlarda gerekse de en son uluslararası destekle geliştirdiği hava saldırılarında sonuç alamamıştır.

Türk devletinin 2007 yılı boyunca gerçekleştirdiği saldırılarda kayıplarımız olmuştur. Buna karşılık gerillanın taktikleri ve direnişi karşısında devletin kayıpları, kendi açıklamala-

rında ifade ettiklerinden çok daha fazla olmuştur. 2007 yılında Türk devletinin yönelimleri önemli oranda sonuçsuz kalırken, bizim için kazanımlarla geçen bir yıl olmuştur. Gelişen kapsamlı saldırılar karşısında hareketin ortaya çıkardığı sonuçlar oldukça önemlidir.

2007 pratiğinden gerekli dersler çıkarılmalıdır

2007 yılı Kürt özgürlük hareketi açısından oldukça hareketli ve önemli bir yıl olarak pratikleşmiştir. Ancak gerek serhildan, gerek propaganda ve örgütlenme gerekse de gerilla alanında göstermiş olduğumuz performans istenilen düzeyde değildir. 2007 yılında pratikte ortaya çıkan birtakım yetersizlikler düşmana umut vermiştir. Özellikle Kuzey Kürdistan'da bazı bireyler çok anlamsız bir biçimde Önderliğimizin zehirlenmesine dair tartışma gündemi yaratarak eylemlerde gerilemeye yol açmıştır. Sergilenen çabalara rağmen uzun süre eylemlerde ciddi bir zayıflık yaşanmıştır. Bununla birlikte tüm alanlarda serhildan hareketinde sistemsizlik ve örgütsel zayıflık yaşanmış, taktik konudaki darlıkların pratiğe yansımalarıyla gereken kapsama ulaşılamamıştır. Kitlesel hareketin yurtiçindeki ve yurtdışındaki bu durumu diplomatik düzeyin yetersiz kalmasıyla birleşince, istenilen düzeyin gerisinde kalmıştır.

Gerilla cephesinde de, baharda yaşanan bazı kayıplara rağmen mayıs ve haziran aylarında bir çıkış yaşandı. Daha sonra peş peşe kayıplar verildi ve bir eylemsizlik durumu gelişti. Bu süreç ardından gelişen Dersim, Gabar ve Oramar eylemlilikleri önemli pratiklerdi. Ancak genelde görülen taktik darlık, hareket ve üslenme anlayışındaki yanlış ve yetersizlikler sonucu başta Botan olmak üzere bazı alanlarımızda toplu kayıplar yaşanmıştır. Bu kayıpların yaşanmasında kimi tasfiyecilik anlayışların yanı sıra hareket tarzındaki yüzeyselliğin, düşmanı yeterince izleyememe gibi komuta ve taktik açıdan ortaya çıkan yetersizliklerin de rolü vardır. 2007

yılı pratiğinde önemli derslerin çıkarılması gereken yönler vardır. HPG kendi platformlarında bütün bu konuları genişçe tartışabilmelidir.

HPG, ister ideolojik, ister örgütsel, isterse askeri taktik konularda olsun, kendi yetersizliklerini ve hatalarını doğru tespit edebilmelidir. Bunu en iyi biçimde çözümlemesi, nerelerde hatalar var, nerelerde hata yapıldı konusu üzerinde yoğunlaşması, hataları kaynaklarıyla birlikte tespit ederek gidermeyi öngören çalışmaları geliştirmesi ve gerekli düzeltmeleri yapması çok büyük önem taşımaktadır. Yeni yılın hazırlıklarını, özellikle geçen yılın yetersizliklerinin aşılması temelinde güçlü kılmalıyız. Güçlerin, bu yetersizliklerin aşılması ekseninde eğitilmesi ve motive edilmesi çok önemlidir.

Saldırıları esas olarak Kuzey'de yoğunlaştırılmıştır

Öyle anlaşıyor ki Türk devleti bu kış adeta fırsat bu fırsat diyerek saldırılarına devam edecek, özellikle de medya yoluyla psikolojik savaşı yoğun bir biçimde geliştirerek halkımızı ve tabanımızı etkilemeye çalışacaktır. Bununla moralin bozulması ve iradenin kırılmasına dönük zemin oluşturarak, Güney üzerinde de zaman zaman hava saldırıları, top ve füze atışlarıyla sürekli bir tazyik oluşturacaktır. Böylece hazırlıklarımızı darbelemek, güçlerimizi yıpratmak isteyecektir. Güney'de böyle bir plan çerçevesinde uygulamanın gelişeceği yüksek bir ihtimaldir. Ayrıca kısmi sızma ve nokta operasyonlarının gelişme ihtimali de vardır.

Tabii Türk devleti bu kış sürecinde esas olarak Kuzey üzerinde yoğunla-

şacaktır. Tabii tespit edebildiği, istihbarat alabildiği kadar Kuzey'deki güçlerimizi darbelemek, tasfiye etmek, baharla birlikte de tümüyle imha sürecini dayatmak isteyecektir. Aslında Türk devleti yıl boyunca sürekli sağ gösterip, sol vurma misali hep Güney'i tartışma konusu yaparak, esas olarak Kuzey'de sonuç almak istemiştir. Dikkatleri Güney üzerinde yoğunlaştırırken, saldırılarını esas olarak Kuzey'de yoğunlaştırmıştır. Hatta ABD ile yaptığı anlaşma çerçevesinde, uydu ve uçak keşifleriyle almakta olduğu istihbaratın da Güney'den çok Kuzey'deki üslenmelerimize ilişkin olduğu pratik uygulamalardan anlaşılmaktadır. Bu anlamda Kuzey'de yaşanan çatışmalarda da ABD istihbaratının önemli bir rolü vardır.

Türk devleti son raunda hazırlanmaktadır

Öyle anlaşıyor ki devlet çekirdeği ve ordunun esas projesi, kış boyunca hareketimize yüklenerek, baharla birlikte imha hareketini Kuzey'de ve Güney'de dayatmaktadır. Bu anlamda Önderliğimiz üzerinde İmralı sisteminin ağırlaştırılarak sürdürüleceği, yine DTP üzerinde baskı, kuşatma, ezip teslim alma, parçalama ve kitlenin iradesini kırma biçimindeki özel savaş yönelimlerinin artarak devam edeceği görülmektedir. Bunun için Kuzey'de bastırma, Güney'de yıpratma operasyonlarını geliştirerek baharla birlikte son raunduna yönelme zeminini oluşturmaya çalışmaktadır. Bu konuda acelesi vardır; bir fırsat yakalamış ve ABD'nin olurunun almıştır. Yine ABD İran çelişkisinden ya-

rarlanmaya çalışmakta ve konumunu pazarlayarak sonuç almak istemektedir. Dolayısıyla da acelesi vardır. Bunun için öyle bir yönelime ve sürece, böyle bir planlamayla girmesi çok yüksek olasılıktır.

Bu konuda kendi konseptimizi güçlü taktik yaklaşımlarla ve projelerle kapsamlı bir biçimde hayata geçirmemiz önem taşımaktadır. Sonucun tayin edilmesinde esas olarak bizim duruşumuz belirleyici olacaktır. Bu açıdan döneme güçlü bir hazırlık yapmak, yeterli plan ve programlarla, doğru bir taktik perspektif anlayışla yaklaşmak çok önemlidir.

Nefes nefese yürütülen bir mücadele

Mücadele tarihimizde, çok önemli ve kritik bir aşamaya gelip dayanmış bulunmaktayız. Aslında yürüttüğümüz mücadelenin karakteristik bir özelliği olarak hemen her süreç kritik ve hassas geçmiştir. Bundan dolayı Önderlik, "nefes nefese yürütülen bir mücadele" diyerek, hareketimizin bu mücadele özelliğini ifade etmiştir. Geçmiş mücadele tarihimizde de önemli dönemeçler vardır, ama öyle anlaşıyor ki 2008 yılı, bu konuda önemli ve zirvesel bir yıl olacaktır.

Resmi olarak parti adına otuz yıldır sürdürdüğümüz mücadelenin mukadderatı, yani başarı ve başarısızlığı önümüzdeki yılda netleşecektir. Esasen Kürt sorununun hangi yöne evrileceği, sorunda çözüm sürecinin mi gelişeceği, yoksa inkar siyasetinin galip gelecek, kölelik düzeninin mi pekişeceği noktasında netleşme olacaktır. Kuşkusuz her şey bir yılda olup bitmeyecektir. Ama sürecin hangi yöne evrileceği konusunda 2008 yılındaki mücadele duruşu ve taraflar arasındaki savaş tayin edici olacaktır. Bu açıdan bizim de hareket olarak bu yıla çok kapsamlı ve bütün gücümüzle kendimizi hazırlamamız gerekmektedir.

Biz aslında daha yılın başında gerçekleşen KONGRA GEL V. Genel Kurulu'nda aldığımız kararlarla sürecin kendi cephemizden nasıl gelişeceğini kararlaştırılan tutumu aldık. Sonbaharda, "Önderliği yaşa ve yaşat" slo-

ganiyla geliştirilen “**Êdi Bese**” hamlesinin kararını aldık. Düşmanın Önder Apo’yu zehirlemesi karşısında kadrosal yapıda gelişen sahiplenme duygusu ve fedaileşme ruhu ileri bir düzey kazandı. İlkbahar ve yaz ayları boyunca hareketimizin geliştirdiği toplantılarla partileşme süreci pekiştirildi, yetersizlikler giderilerek çizgi mücadelesinin daha da nitelik kazanması süreci gelişti. Bu çeşitli konferans ve kurtlay toplantılarıyla tüm harekete mal edilmiş, mücadele perspektifi, taktik netlik ve militan yapının sağlamlaştırılması açısından somutluk kazanmış ve önemli bir hazırlık süreci olmuştur. Aynı çerçevede HPG’nin böyle bir sürece kendisini hazırlaması temelinde gelişen bahar süreci eylemliliği, ardından sonbaharda gelişen hamlenin çarpıcı eylemlilikleriyle dönemin cevaplanması, bizim için önümüzdeki sürece hazırlıklı girişin olanaklarını yaratmıştır.

İmha konseptine tarihe nam salacak bir karşılık verilecektir

2008 yılına hazırlıklı girdik. Özellikle hareketin temel bünyesini oluşturan kadrosal yapıdaki netlik, ideolojik duruşun daha sağlam ve kararlı hale gelmesi, kadrosal yapıda askeri ve siyasi alanda gelişen yoğunlaşma durumu yetersizlikleriyle beraber küçümselemeyecek bir düzey kazanmıştır. Önümüzdeki ayların iyi değerlendirilmesi temelinde bu hazırlıkların somut planlama ve çalışmalara dönüşmesi, pratikleşme aşamasına getirilmesiyle birlikte hazırlıklarımız artacaktır.

Öyle anlaşıyor ki herkesin belli düzeyde bir hazırlığı var ve her taraf kendi konseptini hayata geçirmek, hakim kılmak için çaba gösterecektir. 2008 yılının bu konuda bir dönemeç olacağı anlaşılmaktadır. Taraflar açısından kırılma noktasının yaşanabileceği bir yıldır. Dolayısıyla herkes için önem arz etmektedir. 2008 yılının özellikle de Kürt sorununda önemli bir yıl olacağı şimdiden bellidir. Bizim demokratik çözüm çabamız sürekli olacak ve demokratik çözüme kapımız her zaman açık olacaktır. Ancak bize dayatılan imha konsepti-

ne karşı da çok güçlü, tarihe nam salacak tarzda direneceğimiz de bir o kadar açık ve nettir.

Türk devletinin geliştirmek istediği konsept, imha ve ulusal kimliği yok etme konseptidir. Uluslararası güçlerin geliştirdiği konsept ise ideolojik ve siyasi kimliği yok etme konseptidir. Birisi ulusal kimliğimizi hedeflerken, diğeri ideolojik kimliğimizi hedeflemektedir. Oysa biz, kendi ulusal ve siyasi kimliğimizle özgür ve demokratik bir ortamda yaşamak istiyoruz. Dolayısıyla öncelikle ulusal, ideolojik ve siyasi kimliğimizi savunmak durumundayız. Ne pahasına olursa olsun ne ulusal kimliğimizden ne de ideolojik, siyasi kimliğimizden taviz vereceğiz. Tarihin bu önemli döneminde bizim kazanma şansımız çok daha fazladır. Her ne kadar kritik ve tehlikeli bir süreç olup, darbe alma ve tasfiye sürecine tabi tutulma tehlikesini taşısa da, sonuç alma ve kazanma şansımız daha fazladır. Biz, kazanmanın ve sonuç almanın raunduna girmiş bir hareketiz. Onun için buna final dönemi demiştik. Bizim için sürecin final olma özelliği devam etmektedir.

Zaten o zaman da bir yıl için değil, süreç için finaldir demiştik. Şimdi de bu final durumu devam ediyor. Dolayısıyla inkar ve imha siyasetinde kırılmanın yaşanabileceği önemli bir yıla girdiğimizi belirtmemiz yanlış değildir.

Zafere her zamankinden daha yakınız

Bugün her zamankinden daha fazla zafere yakınız. Düşman güçleri bizi zafere alıkoymak, geriletme ve tasfiye etmek için bu kadar kıyamet koparmakta, konseptler oluşturmakta, ittifaklar üzerine ittifaklar, saldırılar üstüne saldırılar geliştirerek sonuç almak istemektedirler. Onların korkusu bizim zaferimizdendir. Onlar, engel tanımaksızın gelen zaferimizden korkmaktadır. Bunun için bu kadar panik,

bunun için bu kadar telaş, bunun için bu kadar saldırı, bunun için bu kadar kendini peşkeş çekerek uluslararası ittifak geliştirmektedirler.

Türk devletinin imha konseptini gerçekleştirmesi asla mümkün değildir. Başarı şansı hiç yoktur. Çünkü çağ dışı bir bakış açısına dayanan bir konsepttir. Uluslararası güçlerin geliştirdiği konseptin de başarı şansı yoktur. Çünkü Kürdistan halk gerçekliğini göz ardı eden, Kürdistan özgürlük mücadelesinin haklılığını ve dayandığı kitlesel temeli görmeyen bir bakış açısına dayanmaktadır.

Bizim konseptimizin başarı şansı çok daha fazladır. Çünkü çizgimiz doğrudur, ideolojimiz, felsefemiz doğrudur, davamız haklıdır ve en önemlisi, bu çizgi temelinde yoğrulmuş, derin bir tarihi tecrübeden süzülüp gelmiş bir hareketiz. Önderliğiyle, kadrolarıyla, militanlarıyla tecrübeyle yoğrularak bu düzeye gelmiş bir hareketiz.

“Ne pahasına olursa olsun ne ulusal kimliğimizden ne de ideolojik, siyasi kimliğimizden taviz vereceğiz. Tarihin bu önemli döneminde bizim kazanma şansımız çok daha fazladır. Her ne kadar kritik ve tehlikeli bir süreç olup, darbe alma ve tasfiye sürecine tabi tutulma tehlikesini taşısa da, biz, kazanmanın ve sonuç almanın raunduna girmiş bir hareketiz”

tiz. Kendi özgücümüze, halkımıza, topraklarımıza, dağlarımıza, yüce zirvelerimize dayanarak bugüne kadar geldik, kendimizi savunduk, geliştirdik ve yetkinleştirdik. Giderek Kürdistan’ın dört bir yanında halkımızla bütünleştik. Bu açıdan önümüzdeki engeller, zorluklar ne olursa olsun yeter ki yüksek bir inançla yoğunlaşalım ve kendi kişiliğimizde zaferin önünü açalım, kendimizi doğru katarak yetersizliklerimizi, yetmezliklerimizi aşalım. Zafer kesin bizim olacaktır. Onun için öncelikle yetmezliklerimizi aşmak, güçlerimizi Önder Apo’nun ışıklığında O’nun perspektifleriyle donatmak, doğru mevzilendirmek gerekir. Yaratıcı bir taktik ustalıklı süreci cevaplamak için gerekli özveriyi, fedakarlığı ve kararlılığı da gösterirsek, kazanmanın yolu açıktır.

İdeolojik cepheden güçlü bir mücadele verilmelidir

Karşıımızdaki güçlerin konseptinin kapsamlı olduğunu ifade ettik. Onların o kapsamlı konseptine karşı bizim de kapsamlı bir mücadele perspektifiyle cevap vermemiz gerekmektedir. Öncelikle ideolojik cepheden yeterli kapsamda ve derinlikte bir mücadelenin gerekliliği çok açık ortadır. Yürütülecek ideolojik mücadeleyi esas olarak yaşamda, yoldaşlıkta, militanlaşmada, kadro duruşunda, komuta tarzında yansıtmak, temsil etmek, göstermek önem taşıyor. Bu anlamda çizgiye gelmeyen, düzen geriliklerini yaşayan, değişik biçimlerde tasfiyeci savrulmanın etkilerini üstünden atamamış, pratiğe doğru girmeyen, teğet geçen oportünist kişilikler şurada burada tek tek kişiler düzeyinde de olsa, bunları tümüyle aşmak, dönüştürmek ve çizgi militanlığını esas almak kesin gereklidir. Kadro ve komuta yapısı olarak, düzenin ve toplumun tüm geriliklerinden kendini arındıran, yoğun bir iç mücadeleyi geliştiren eğitim perspektifi temelinde kendini netleştiren, Apocu fedai ruhla donatan, sürece yüksek bir kararlılıkla hazırlayan bir kadrosal duruşu yakalamamız gerekmektedir.

Partimiz PKK'nin yeniden yapılanma perspektifi çerçevesinde, demokratik, ekolojik anlayışı doğrultusunda donatılmış kadro olmadan, dev gibi askeri taktik sorunları, örgütsel siyasal sorunları ve devrimin diğer sorunlarını aşmak mümkün değildir. Bütün bu sorunları aşmak ancak ve ancak partileşmiş, PKK'leşmiş militan bir yapının yetiştirilmesiyle gerçekleşebilir. Sorunları aşan, PKK'nin engel tanımaz devrimciliğinin geliştirilmesiyle ancak dönemin gerekli cevabı verilebilir.

Bununla birlikte demokratik devrimi, kadın devrimini, ekolojik devrimi hedefleyen devrimsel hareketimizin militan öncü gücü olan kadın hareketini geliştirmek esastır. Özgür kadın militanını, devrimin öncüsü olarak Apocu fedai ruhla donatmadan bu devrimin gelişme şansı olmaz. Öncelikle erkek egemenlikli sistemin aşıldığı, gerçek eşitlik ve özgürlüğün geliştiği, bu temelde kadın

iradeleşmesinin özgürlük çizgisinde derinleştiği bir militan öncü kadro tipini geliştirmeksizin toplumun o geleneksel, klasik şekillenışı, erkek egemenlikli tarzı aşıla-

maz. Bunun aşılamaması demek, militan kadro yapısının hem erkekte hem kadında geliştirilememesi anlamına gelecektir ki, bu da ideolojik ve stratejik bir konudur. Dolayısıyla kadın kurtuluş çizgisi temelinde doğru bir bakış açısına ulaşmak, kadın olsun, erkek olsun tüm PKK kadro yapısının bu temelde donatılması devrimci mücadelemizin öncü gücünü yaratmada önemli bir görevdir.

Devrimin öncü gücü olan gençlik doğru mevzilendirilmelidir

Aynı bakış açısı ve perspektif temelinde devrimin diğer öncü gücü olan gençliği donatmak, yılların yaşanan tecrübesiyle perspektiflendirmek, gençlik ruhu, dinamizmi ve aktivitesini bu biçimde en yetkin tarzda pratikleştirmek, devrimin öncü güçlerinin doğru mevzilendirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle toplumsal geleceği kazanarak, kendisi için onurlu bir gelecek yaratmak durumunda olan Kürdistan gençliğinin kutsal savunma görevini unutmaması gerekmektedir. Hem toplum içinde sivil öz savunma anlayışını ve örgütlenmesini geliştirmeli hem de savunma kuvvetlerine katılma görevini layıkıyla yerine getirerek, toplumsal geleceği garanti altına alabileceğini iyi bilmelidir. Kürdistan gençliği tarihin bu önemli döneminde toplumsal hareketin eylemsel öncülüğünü üstlenirken, toplumsal savunma sisteminin temel bir gücü olarak rolünü oynamasıyla sürecin kazanılacağı kesindir.

Diğer yandan siyasal mücadelenin en geniş kitlesel kapsamda geliştirilmesi, örgütlenmesi, meşru savunma stratejisinin temel iki ayağından

“Devrimin öncü gücü olan gençliği donatmak, yılların tecrübesiyle gençlik ruhu, dinamizmi ve aktivitesini en yetkin tarzda pratikleştirmek, doğru mevzilendirilmesi açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle geleceği kazanarak, kendisi için onurlu bir gelecek yaratmak durumunda olan Kürdistan gençliğinin kutsal savunma görevini unutmaması gerekmektedir”

birisi olan serhildan hareketinin bu geniş siyasal yelpazeye dayalı olarak örgütlenmesi önem taşımaktadır. Önümüzdeki süreçte meşru savunma stratejisinin başarısı açısından siyasal örgütlenmenin, kitle hareketinin serhildan sürecinde boyutlanmasının, çeşitli zengin taktiklerle yaygınlık kazanmasının başarıyı kazanmada en önemli ayak olacağı bilinmelidir.

Düşmanlarımızın halkımızı bölüp parçalamak, tarihten gelen geleneksel alışkanlıkların bir sonucu olarak Kürtleri birbirine düşürmek ve böylece Kürdistan halkını zayıflatarak Özgürlük hareketini daraltma istemi karşısında bizim ulusal demokratik çizgide iç diplomasiyi geliştirerek, bütün güçleri ulusal demokratik çizgiye çekme esprisiyle siyasal mücadeleyi, diplomatik kapsamda geliştirmemiz önemlidir. Özellikle hem Türk devletinin hem de uluslararası güçlerin üzerinde yoğunca durdukları Güney Kürdistanlı güçlerin yetersizliklerini ideolojik bakış açımıza göre eleştirmekle beraber, onları ulusal zemine çeken, ulusal demokratik çizgiye gelmelerini öngören ve bu temelde birlik esprisini öne çıkaran bir politikayı yürütmemiz gerekmektedir. Bu konuda temel alacağımız doğrultu, uluslararası çıkarlar ve pazarlıklar ekseninde çeşitli politikaların da yaşanabileceğini hesaplamak, her türlü ihtimali dikkate almaktır. Bizim ilkemiz, sonuna kadar ulusal çıkarlar temelinde demokratik ulusal birlik olmakla birlikte, sadece kendi gücümüze güvenme ilkesini esas alıp her türlü ihtimali göz önünde bulunduran tedbirlerimizi almaktır. Türk devletinin sadece hareketimizi değil, tüm Kürt iradeleşmesini hedeflediği gerçeğinden hareketle, bizim de ulusal birlik politikası-

nı geliştirmemiz önemlidir. Düşman güçlerin parçalayıcı, karşıtlaştıran politikalarını boşa çıkarmak, demokratik ulusal çizgide gelişmeyi hedeflemek, buna gelmeyenleri de ulusal düzeyde teşhir etmek ve ulusal birliği pekiştirmek gerekmektedir. İdeolojik mücadele ile beraber ulusal demokratik birliği ve halkların kardeşliğini savunmak esastır.

Yozlaştııcı kültürel saldırılara Apocu kültürle cevap verilmelidir

Egemen devletlerin toplumumuzu düşürücü, yozlaştııcı, baştan çıkarıcı çeşitli ideolojik kültürel saldırıları karşısında, Kürt kültürünün tarihten gelen zenginliğiyle günümüzün çağdaş Apocu bakış açısının yoğunlaştırılmış kültürel birikimini topluma mal etmek de bu dönemde önemli bir görev durumundadır. Kişilikli, onurlu duruşu egemen kılmak, bu temelde egemen devletlerin gençliğimizi, toplumumuzu düşüren kültürel saldırılarına karşı Apocu kültürel birikimle cevap vererek, toplumumuzu gelişen özel savaş saldırılarına, psikolojik saldırılara karşı savunmak, bunun için eğitim ve propaganda faaliyetlerini yoğun ve yaygın bir biçimde geliştirmek gerekmektedir.

Yine halkımızın büyük bir yoksulluk içinde bulunduğu, düşman güçlerin halkımızı açlık ve yoksullukla terbiye etmeye çalıştığını göz önünde bulundurarak, toplumsal dayanışmayı her bakımdan geliştirmek en temel görevlerden birisidir. Toplumun özellikle sosyal, siyasal, kültürel, ekonomik dayanışmasının geliştirilmesi önemlidir. Demokratik komünal toplumu, komünsel faaliyeti bu biçimde yaygınlaştırarak geliştirmek gerekmektedir. Ancak her köyde komün, her mahallede meclis örgütlenmesini geliştirerek, toplumsal dayanışmayı, örgütlemeyi ve demokratikleşmeyi geliştirme temelinde yeni toplumun inşasını geliştirebiliriz. Devrimci mücadelemizin en temel görevi, toplumun demokratik komünal temelde yeniden inşasıdır. Toplumsal dayanışma ve örgütlenmeyi tabandan yaratmadan bu toplumsal dev-

rim görevini yapamayız. Bu açıdan sosyal dayanışmayı derinliğine ele almak, her bakımdan gerçek bir dayanışma yaratarak doğal komünal değer yargılarını yeşertmek, böylece toplumun temelinde bu değer yargılarını esas hale getirmek toplumsal devrimimizin en temel görevidir.

Sürecin yönünü tayin edecek güç meşru savunma gücüdür

Düşmanlarımızın saldırı konseptine karşı sürecin yönünü tayin etmede damgasını vuracak olan temel güç, meşru savunma gücüdür. Bu noktada esas olarak önemli olan, Kuzey alanlarında üslenmiş güçlerimizdir. Kuzey'deki tüm arkadaş yapısının öncelikle şunu bilmesi gerekmektedir: Onlar orada, o koşullarda sa-

cü olarak orada bulunmaktadır. Her arkadaş bunun bilincinde olarak öncelikle kendi savunmasına gereken hassasiyeti, önemi vermelidir. Bu temelde kendisini önümüzdeki sürece hazırlamalıdır. Koşullar çerçevesinde eğitimini yaparak, yoğunlaşarak kendisini yeni dönem mücadelesine hazır hale getirmelidir. Her yoldaşın temel görevi budur. Yani öncelikle kendini savunma ve kendisini yeni dönem görevlerine hazır hale getirmedir.

Derin gizlilik esastır

Meşru savunma savaşını sayısal yoğunlukla değil, niteliği yoğunlaştırarak kazanacağız. Kuşkusuz nicelik de önemlidir, ama nitelik çok daha önemlidir. Güçlerimizin niteliğinin yükseltilmesi için, öncelikle ideolojik

dece birey olarak kendi görevlerini icra etmek üzere bulunmuyorlar. Onlar Kürdistan halkının iki yüz yıllık özgürlük mücadelesinin ve Apocu kültürleşmesinin, iradeleşmesinin birer temsil gücü olarak orada bulunmaktadır.

Bu nedenle bu alanlardaki tüm arkadaşlarımız bilmelidirler ki, Kürdistan'ın dört bir yanından ve yurtdışından herkesin gözü, kulağı oradadır. Kendilerini en sağlam biçimde savunmaya almaları, bu halkın, bu toplumun geleceğini sağlama alma anlamına gelecektir. Bu açıdan oradaki hiç kimse birey olarak orada bulunmamaktadır. Buradaki duruş kişisel değil, toplumsal bir duruştur. Bir davanın temsili, bir iradenin savunma gü-

ve askeri eğitimin yoğun bir biçimde geliştirmesi şarttır. Profesyonel asker ve modern gerilla tarzını oturtmayı, ancak yoğun ideolojik ve askeri eğitimle geliştirebiliriz. Özellikle taktik zenginliği geliştirmek, zeka kıvraklığını yoğunlaştırmak, teknik derinliği geliştirmek, tekniği taktiğin hizmetine sokmak çok çok önemlidir.

21. yüzyılın gerillası klasik gerilla tarzıyla hareket edemez. Çağın gelişen tekniğini hesaplamak, keşif, istihbarat ve vuruş gücünü boşa çıkarıcı bir hareket tarzını ve üslenme anlayışını oturtmak zorundadır. Özellikle artık sıradan gizlilik ve hareketlilikle başarılı bir pratik geliştirilemez. Derin gizliliğin esas alınması gerekmektedir. Derin gizlilik ile sayısal bi-

leşimi iyi dengeleyen, araziye derinliğine ve genişliğine kullanabilen profesyonel gerillayı geliştirerek, savunma savaşında zaferi kesinleştiren bir tarzı esas almalıyız. Tüm güçlerimiz bu çerçeveden hareketle kendilerini önümüzdeki sürece en etkili biçimde hazırlamakla mükelleftir.

PKK'de eğitim ruhu temizleme faaliyetidir

Karşımızdaki düşman topyekün bir saldırı durumundadır, seferberlik ilan etmiştir. Çağın en gelişmiş tekniğini, istihbaratını arkasına almıştır. O, tekniğe dayanarak sonuç almak istemektedir. Biz ise irademize, zekamıza, inancımıza, kararlılığımıza, ruhumuza dayanarak sonuç almayı amaçlıyoruz. Onlar maddiyata, tekniğe dayanmakta biz ise maneviyata ve insan gücüne, insan tekniğine, insan yeteneğine dayanmaktayız. Bu açıdan haklı ve doğru davamızda, en gelişmiş insanı yetiştirerek kazanmayı esas alıyoruz.

İdeolojik felsefik derinliğimiz, askeri taktik yoğunlukla bütünleştğinde, engel tanımaz Apocu militanın, komutanın, askerin gelişmesi söz konusu olacak ki, böyle bir militanlaşma da kesin başarıyı getirir. Bunun için eğitim, eğitim, eğitim diyoruz. Yoğunlaşma, yoğunlaşma, yoğunlaşma diyoruz. Eğitimsiz hiçbir arkadaş kalmamalıdır. Eğitimsiz bir Apocu militan olamaz. Herkes ideolojik formasyonunu geliştirerek dönemin temel görevlerini yüksek bir kararlılık, gelişkin bir yetenekle yerine getirebilecek düzeye kendisini getirmelidir. Var olan eğitim kurumlarımız ve eğitim sistemimiz bunu vermeyi hedeflerken, öncelikle her bireyin bu temelde kendini yetiştirme ve geliştirme görevi vardır.

Partimiz PKK'de eğitim her şeyin başında gelir. Çünkü eğitim olmadan PKK'lileşme olamaz. PKK'lileşme demek ruh temizliği, sadelik, dürüstlük ve yüksek inanç demektir. Bunlar da ancak yoğun bir eğitimle kişiliğin düzen ve toplum ilişkilerinin etkisinden kurtulması, devrimsel bir dönüşümü yaşaması temelinde kendini yeniden yaratmasıyla olur. Bu açıdan PKK'de

eğitim her şeyden önce bir ruh temizleme faaliyetidir. Paylaşımın, yoldaşlığın ve kominalizmin gelişme zemindir. Bütün bunlar, yoğun ve yetkin bir eğitimle elde edilebilecek ileri bir formasyon ve gelişkin insan ilişkileridir. Bu açıdan hangi koşullarda olursa olsun, hiç kimse kendini eğitimsiz bırakmamalıdır. Bizde eğitim bir tür ibadet gibi olup, ruh temizliğini hedefler. Bu nedenle her Apocu militan mutlaka günlük eğitimini yapmakla mükelleftir. Düzenli eğitim imkanı olmayan küçük pratik birim veya kurumsal çalışmalarda bulunan arkadaş yapısı da günde en az iki saat eğitim formülünü mutlaka uygulanmalıdır. Yürüttüğü faaliyetin niteliği ve düzeyi ne olursa olsun, ister tek kişi, ister grup olsun, mutlaka günde iki saatlik eğitimi de çalışma planı içerisinde düzenlemelidir. En önemli çalışma bile olsa durdurulup eğitimin verilmesi ilkesi her zaman, her yerde, her koşul altında uygulanmalıdır.

Êdî Bese hamlesi topyekün bir hamledir

Hareket olarak geliştirdiğimiz Êdî Bese hamlesi sadece siyasal, toplumsal alan için değildir. Êdî Bese hamlesi topyekün, herkesi kapsayan bir hamledir. Gerilla açısından Êdî Bese hamlesi demek, kendisini en ileri düzeyde yoğunlaştırmak demektir. Kendisinde en kapsamlı biçimde dönüşümü yaratmak demektir. Kendisinde zaferi geliştirmek demektir. Unutmayalım ki, kendimizde zaferi yaratmadıkça mücadelede zafer kazanamayız. Bu açıdan gerilla için Êdî Bese hamlesi, yüksek bir hazırlık ve başarılı bir savunma savaşını geliştirme düzeyine ulaşmaktır.

Halkımızın savunma savaşı kutsal bir hak olduğu gibi, uluslararası yasalarda da kayda geçen temel bir hak durumundadır. Bu açıdan her Kürdistanlı gencin, özellikle de gerilla saflarına ulaşmış olan militanın görevi, öncelikle kendini iyi bir savunma savaşçısı haline getirmektir. Bu temelde Êdî Bese hamlemizin nihai amacı da, İmralı sistemini parçala-

mak, Önderliğimizin sağlığını güvence altına almak ve özgürleştirmektir. Böylece halkımızı özgürleştirmektir, özgür demokratik bir ülke yaratmaktır. Kilitlendiğimiz temel hedefimiz budur.

Fırsatları değerlendirmek en temel dönem görevimizdir

Önderliğimizin emeği ve kahraman şehitlerimizin kanı temelinde bugün yaratılmış olan devrimsel koşulları mutlaka büyük başarıya dönüştürmekle karşı karşıyayız. Kahraman şehitlerimizi, yeni dönem mücadelesinde başarı yaratarak sahiplenebiliriz. Apocu hareketin tüm kadro gücü, siyasal alanda olsun, askeri alanda olsun bilmelidir ki, Apocu hareket tarihin bu önemli döneminde büyük bir imtihanla karşı karşıyadır. Kürdistan halkı için 1920'lerdeki gibi bir kurtuluş ve özgürlük fırsatı doğmuştur. Bu fırsatın bin bir emekle yaratıldığı bilinmektedir. Bu fırsatı heba etmemek, mutlaka değerlendirmek boynumuzun borcudur. Bizim hiçbir biçimde yetersizlik göstererek dönemi teğet geçme şansımız yoktur. Böyle bir lüksümüz olamaz. Olmazsa olmaz kabilinden kazanmak zorunda olduğumuz bir döneme girmiş bulunmaktayız. Kazanmanın koşulları, fırsatları vardır. Bu fırsatları değerlendirmek en temel dönem görevimizdir.

Bu açıdan tüm Apocu kadroları, 2008 yılını bir Kürt ve Kürdistan yılına dönüştürmek, Kürdistan halkı için başarı ve özgürleşme yolunda yürüyüş yılına dönüştürmek için göreve çağırıyoruz.

Yeni yılda, değerlere bağlı tüm yurtsever halkımızı, tüm kadroları göreve çağırıyoruz. 2008 yılını bir Kürt yılı yapalım! Bir Kürdistan yılı yapalım! Önder Apo'ya özgürlük yılı haline getirelim! Tarihin bu aşamasında yüksek bir sorumlulukla görevlerimize sahip çıkarak, 2008 yılını kazanalım, kazanma yılı haline dönüştürelim!

**- Partileşelim Zaferi Kazanalım!
- Bîjî Serok Apo!**

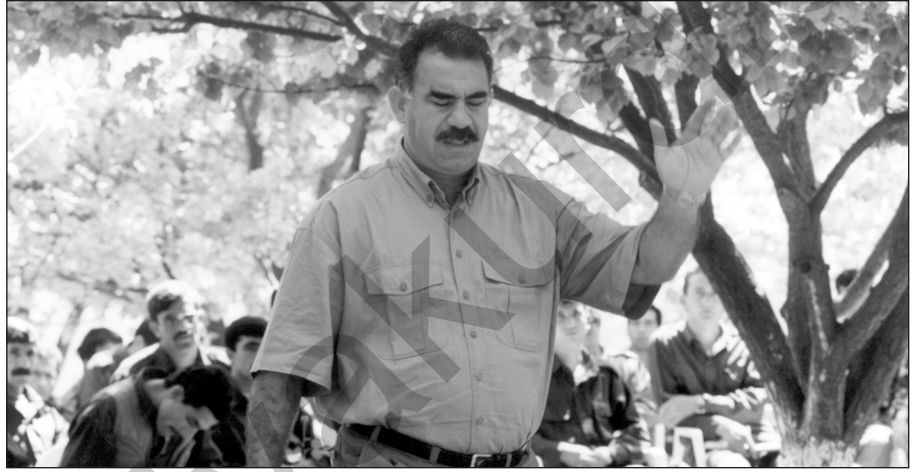
PKK ÖNDERLİĞİNE DAYATILAN KOMPLOLAR HALKIN ÖZGÜR KİMLİĞİNDEN DUYULAN KORKUNUN İTİRAFIDIR

“Beş bin yıldır dünya ormanını köşe bucak tutanlar, özellikle bilinçli Avrupalılar, beni hiç kendilerine yakın bulmayıp yakalanmam yolunda ince şebekelerini açacaklardı. Yapabilecek fazla bir şey yoktu. Kaçış veya intihar daha çok çıkarlarına olurdu. Yapabileceğim, son nefesime kadar kalbimin özgürlüğünü koruyup, geliştirebileceğim anlam damlalarıyla yaşama büyük saygıyla devam etmektir”

Önder Apo’nun “Bir Halkı Savunmak” kitabından

Kişisel ve kurumsal olarak PKK Önderliğine dayatılan komplo ve tasfiye girişimleri, siyasi ve emniyet açısından çözümlenmesinden öteye, ancak roman türüyle daha rahat anlatılabilir. Şüphesiz takibin ve tasfiyenin ideolojik, siyasi ve istihbari yönleri çok önemlidir. Ama gerçeğin ancak iskeletini izah edebilir. Somut ve canlı anlatımı ise mitolojik, dinsel, felsefi ve bilimsel yaklaşımı içi içe kullanarak, tarihsel kıyaslamaları ve ütopayı da katarak çeşitli tonda romanlar biçiminde çözümlemek, daha doğru ve öğretici olacaktır.

Bu geçeklik kurum olarak PKK’nin, kişi olarak Abdullah Öcalan’ın ötesinde, onları aşan anlamlar içermektedir. Kürt halkının durumunu ne çağdaş sosyolojinin kavram ve teorileriyle, ne de çağdaş siyaset bilimi ölçütleriyle çözümlmek mümkündür. Olgunun kendisi mitolojik ve dinsel dönemin özellikleriyle örülmüş veya boğulmuştur. Belki fiziki olarak karşımızda bir halk durumaktadır. Kendini insan türünden saymaktadır. Ama çağdaş ölçülerle baktığımızda, Güney Afrika’nın zorlu kabilelerinden daha tanınmaz, kimliksiz, tüm doğal haklarından, hatta dilini bile özgür kullanmaktan uzak bir konumda olduğu görülecektir. Bu, insanlığın hiçbir ölçütüne sığmayan dehşetengiz bir durumdur. Hem vardır, hem yoktur; hem insandır, hem değildir; hem halktır, hem değildir. Bu ‘hem’ler daha da arttırılabilir. Kaldı ki, resmi politikalar bu tarzı açıkça dillendirmekte ve uygulamaktadır. Bundan sadece güncel hükümet ve siyasetleri sorumlu tutmak da eksik bir anlatım olacaktır. Hatta bunun uluslararası ve bölgesel çıkarla-

rın bir sonucu olduğunu söyleyerek izah etmek, ancak gerçeğin sınırlı yönüne dikkat çekmek olabilir.

Olguya tarihin tüm önemli çağlarında çok sayıda gücün darbeleri etkide bulunmuştur. Dünyanın birçok bölgesinde de benzer durumlar yaşanmıştır. Ama Kürt olgusunun özgünlüğü, ne kendisi gibi olma ne de kendini dayatan başkaları gibi olma tarzında olmuştur. İki arada bir derede konumundan hiç kurtulamamıştır. Bir bakire mi yoksa bir fahişe mi olduğu da tam anlaşılamamıştır. Her gelen şerri ni bulaştırmış, fethetmeyi başaramamıştır. İşin daha garibi, böyle bir halk yok veya benim kıcımın şu tarafından yapılmıştır iddiasında olanlara, ‘o zaman senin bir parçan ise, vücut bir bütündür, neden bir kanserli uzuv gibi bırakıyorsun?’ denildiğinde, tümüyle cevapsız kalmaktadırlar.

Bu dünyada bir BM vardır. Dünya ulusları ve halkları adına geniş yetkilerle sahiptir. Afrika’nın en geri kabileleri için karar alır, sayıları milyonu bulmayan birçok sözde devleti üye olarak ka-

bul eder. Ama Kürt olgusu söz konusu olduğunda, yine varlığı tartışmalı hale gelir. Hakları açısından yok sayılır. Tüm bu gerçeklerin kökü tarihte gizlidir. Ancak mitoloji ve dinlerin dilini tam çözümlersek, namuslu ve ahlaki bazı bilim adamlarını seferber edersek, belki parça parça anlayabiliriz.

Kürt sorunu beni kendi karanlığına çekiyordu

Bu yönlü bir retoriği fazla uzatmaya cağım. Sadece Önderliği çözümlmek, hangi zeminde olduğumuza dikkat çekmek için dokunma gereği duydum. Yıllarca kendimle uğraştım. Sinir ve ruh dengesi çok güç koşullarda oluşan biri olarak, bir toz zerresinden bile şüphelenecek bir yapıdaydım. Böylesine karmaşık bir konu, gücümün çok ötesindeydi. Peygamber olmasam da, bir çağrı yapmaktan öteye etkide bulunamazdım. Ama bu sorun evrendeki kara deliklerin cisimleri çekmesi konusu gibi beni kendi karanlığına çekiyordu. Gerisi eşine ender rastlanan, belki de insa-

noğlunun yazdığı ve yazacağı hiçbir kitapla izah edilemeyecek durumları yaşamaktan kurtulamayacaktım.

Mesele akıl gücüm ve sezgilerim değildi. Daha on yaşlarındayken anama, "dayanmakta güçlük çektiğim bir dünyaya niye getirdin?" diye hesap soracak kadar kaderini önceden gören biriydim. Dünyada sömürü ve baskının süper biçimlerini geliştirmiş, Kızılderililere beyaz adamın yaptığı katliamı dünyaya en gelişkin uygarlık olarak yutturmuş çılgın kovboy kültürünün en dengesiz ve nasıl yaşandığının farkında bile olmayan biri olan ABD'nin sözde başkanının marifetiyle; kırk haramilerden daha adaletsiz biçimde, adeta son Kızılderili'yi avlarcasına, hem de dost sandığım işbirlikçilerinin en aşağılık oyunları ve desteği ile yakaletilip teslim edilmemin mantığını ve vicdanını çözmek en değme edebiyatçının bile başarabileceği bir iş değildir. Bunu yine benim biraz aydınlatmam gerekecektir.

İnsanlık adına yaşamak gerekiyordu

Türkler yakalanmamı çok büyük sevinçle ve tarihlerinin en önemli olaylarından biri olarak değerlendirmeye çalıştılar. Ama başardıkları, hiç de dostları olmayacak bir zihniyet ve kara vicdanın sahipleri tarafından çarmıha gerilmesine çivilenip paketlenen fiziki varlığımı bir tabutlukta tutmaktan öteye bir anlam taşımaz. İsa çarmıha gerildiğinde, İncil'de geçtiği kadarıyla son sözleri "Allah'ım, beni niye yalnız bıraktın?" biçimindedir. Zihniyet ve ruhsal davranış olarak, hiçbir kişi ve kuruma karşı bu tarz serzenişte bulunacak durumda değilim. Ama olayın büyük acılarına, hem de kendini yakan ve öldüren yüzlerce insan başta olmak üzere yaşayanların anısına çok büyük bağlılık gerekti. Daha da önemlisi, insanlık adına en anlamlı sahip çıkılmayı gerektiren sayısız olay, ilişki mevcut idi. Bütün suçlamaların tam tersini ifade eden bir hareket ve kişilik boğdurulmaya götürülüyordu. Halkların kardeşliği adına yürütülen en soylu hareketler inkara kalkışılıp, en aşağılık rantçılık zihniyeti ve vicdansızlığı sonuç almak istiyordu.

Bunların yarattığı sızı insanlık adına yaşamayı gerektiriyordu.

Komplonun halklarımızın ve Orta-doğu kimliğinin özüne zarar vermeme için gereken gücü göstermeliydim. Avrupa ve haşarı çocuğu ABD, uygarlık güçleriyle beni alabildiğine horlamıştı. Neden bu kadar saygısızlık ettiklerinin şaşkınlığı içindeydim. Fakat savaşta ince bir taktik uygulamışlardı. Halkımızı da, PKK'yi de, en insafsız ve saygısız biçimde beni de son birkaç yüzyıldan beri yaptıkları gibi kendileri çarmıha gerdikleri halde, bunları Türklere mal ediyorlardı. Benim olayım açıktı. Her şeyi Avrupa, ABD ve aşağılık yandaşları Yunan egemen kimliği hazırladığı halde, cellat rolünü Türklere veriyorlardı. Bu 'böl-yönet' taktiği ve 'iti ite kıldırma'nın en vahşi-

**"Bütün Zinler ve Adulelerin,
Mem ve Dervişe Abdi'si de
oldum. Manilerin, Mazdeklerin,
Babeklerin son ahından tutalım,
Hüseyin'in Kerbela yalnızlığını,
Hallacı Mansur'un hakikat
aşkını, Pir Sultan'ın dostluk
rütbesini de taşıdım. Denizlerin,
Mahirlerin, İbrahimlerin
arkadaşıydım. Mazlum, Hayri,
Kemal ve Ferhatların
intikam savaşçısıydım"**

ce biçimiydi. Türk egemen kligini kötü kullanıyorlardı. Ne kadar zor da olsa, bu oyunu bozmam, son yüzyılların en soylu davranışı olurdu.

Komploya en etkili cevap onurlu bir barıştı

Hiç kimse beni, halk tanımaz ve kardeşlik bilmez Türk şoven zihniyeti ile az savaştığım için suçlamasın veya bilinen barış ve demokratik uzlaşma tavrını öne aldığım için teslimiyetçi veya boyun eğmecici sanmasın. En büyük direniş bu yeni tavırda gizliydi. Onurlu barış ve gerçekten demokratik uzlaşma halklarımızın birliğine katkıda bulunmak, komploya en etkili cevaptı.

En azından benim için bunun dışındaki tüm tavırlar, büyük güç dengesizliği içinde, utanmadan savaş bekleyenlerin emellerine hizmet oluyordu. En çok üzüldüğüm nokta, benim şahsımda Kürt halkına yaptıkları hakaretti. Beni tasfiye edebilirlerdi. Ama hiç olmazsa binlerce evladını kurban vermiş bu halkı anlayabilirdi! Kimsesi olmayan, başarmasını bilen tek bir evlada sahip olmayan bir halk için umut kaynağıydım. Hem çarmıhtaki hem tabuttaki adamdan beklentileri devam ediyordu. Kendi doğuşunu en büyük suçluluk nedeni sayan adamdan, özgür yaşamlarının doğuş ebeliğini bekliyorlardı. Ne PKK'den ne Kürtlerden hiçbir zaman beni takip etmelerini emir olarak buyurmadım. Başka kimseleri olmadı için, İsa tavrının daha zor olduğunu 2000 yıl sonra üstlenmek durumunda kaldım. Demirci Kawa rolünü de üstlendim. Hz. İbrahim'in kutsallığını da çağdaşlaştırdım.

Tarihin kenefini temizliyorum

Bütün Zinler ve Adulelerin, Mem ve Dervişe Abdi'si de oldum. Manilerin, Mazdeklerin, Babeklerin son ahından tutalım, Hüseyin'in Kerbela yalnızlığını, Hallacı Mansur'un hakikat aşkını, Pir Sultan'ın dostluk rütbesini de taşıdım. Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin arkadaşısıydım. Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhatların intikam savaşçısıydım. Böylesi her çağdan, her millettten binlercesinin birleşen ve bilince kavuşan son örnekleriydim. Bu insanlık abidelerinin sadece direniş ve savaşları değil, bir de fırsat bulamadıkları barış davaları vardı.

Bu savunma benim değil, onların eksik kalan son barış savunmalarıydı. Bu eksikliği tamamlamak istedim. İnanıyorum ki, insanlık, tarih, çağ, sömürü, zulüm, direniş, özgürlük ve barışın tarifi doğru yapılmıştır. Halkların tarihine bir yol açılmıştır. Yine biliyorum ki, yaptığım iş önderlik değildir. Önderim diye binlerce yıldır ortaya çıkanların pisliklerini temizlemedir. Tarihin kenefini temizliyorum. Kimin ne adına, hangi anlamda pislemiş olduğunu da açıklıyorum. Devlette, rütbede, hatta her şeye razı basit bir kadının reisliğinin

de bile hiçbir zaman gözüm olmadı. Kadın, erkek ve ulus ayrımı yapmadan, ilgisi olan arkadaş olmayı her şeyden üstün saydım. Belki arkadaşlarım beni hiçbir zaman böylesi bir durumda görmeyi hayal bile etmemişlerdir. Onlara gerçekleri bir daha açıkladım. Beğeniyor, doğru buluyorlarsa, benim trajedim onlar için en büyük güç kaynağıdır. Halen büyük çalışıp başaramıyorlarsa, kendilerini aldatma konumundalar. Vazgeçsinler diyorum.

Önderlik bir sanattır

Savunmanın son bölümünde kimliği daha da açacağım. Bu bölümde komplo ve benzeri aldatmalar karşısında bazı duruşlarımı açıklayacağım. Mesele kahramanca ölmem değildir. O rolü sayısız kahramanlar benden sınırsız güçle başardılar. Eksik olan, o kahramanlara layık yaşamın tanımını güçlü yapmak ve zalimlerle sahtekarların miraslarını saygısızca istismar etmemeleri için kullanabilecekleri tüm yolları engellemek ve geçitleri kapatmaktır. Önderlerin anısına bağlılık gereği halen bu görevi sürdürüyorum.

Önderliğin bir sanat olduğu doğrudur; benim bu sanatı iyi temsil ettiğim söylenemez. Ama onun kurumsal ve kişisel özelliklerini, hem genelde hem de Kürtler için oldukça çözümlediğim kanısındayım. Belki sahtekarlarını, zalimlerini yıkamadım. Fakat maskelerini düşürmede önemli katkılar sundum. Pislikleri temizledim derken, bunu kastettim. Allah maskesine bürünmüş olanlardan, bilimsel demagog türlerine kadar, ne mal olduklarını anlayanlar için oldukça açıldım. Özellikle kadının ve ezilmişlerin sırtından erkeklik taslamanın, önderliğe bunu basamak etmenin ne anlama geldiğini şahsımda da eze eze, itiraf ettire ettire açıklığa kavuşturdum. Önce tam Allahlığa, sonra yarım Allahlığa oynayan bu kurumun devletin bir prototipi olduğunu, eğer halk önderliğine soyunuluyorsa, öncelikle bu ceberut kimliği çözmek ve yıkmak gerektiğini, ancak böylelikle yeni önderlik tarzının halkın işlerinin genel koordinasyonu olarak bir anlam ifade edebileceğini göstermeye çalıştım. Bu yönlü teorik

gelişmemi Kürt halk gerçekliğine uygulamaya çalıştım.

Tüm desteklerime rağmen, örgüt içinde ve dışında yarım ağalık dışında bir tarz sunmaktan öteye bir şey yapmadıklarını görünce, zorunlu olarak “Önder” gibi, “Başkan” gibi adlandırma ve istemlere saygılı oldum. Halk ve kendini ona feda edenler bunu istiyordu. Saygısızlık edemezdim. Yapabildiğim ölçüde her konuda yetenekli olanları her sahada ortaya çıkıncaya kadar “Genel Başkanlık” rolünden kaçmadım. Bu aslında inanılması güç bir yükü. Çok büyük bir tarihsel, siyasal, sosyal ve askeri boşluk vardı. Hepsini, bütün alanlar hakkını vermemi istiyordu. Bir gün bile dayanılması kapsamlı yetenek isteyen bu görevi teorik olarak çözümlemeyi ihmal etmeden, pratikte de asgari tarz ve temposunu sergileyerek yanıtlamak istedim.

Gilgamiş yürüyüşü yapmaktan geri durmadım

Kuralını ve uygulama tarzını kendim seçecektim. Çünkü bu konuda kural dayatacak tarzda örnek olacak hiçbir şey yoktu. Vahşi bir ormanda yürümeye benziyordu. Ormanın sayısız canavarı vardı. Bu bilinmesine rağmen, halka ve inananlara saygının gereği olarak, tam bir Gilgamiş yürüyüşü yapmaktan geri durmadım. Gilgamiş ormanda halk önderliğini yenip kral önderlerin yolunu açıyordu. Ben ise ormandaki kralları yenip, binbir hile, entrika ve zorbalıkla yönetim hakkı elinden alınmış halka bu hakkını geri vermek istiyordum. Halkın önderlerine yol açmak derdindeydim. Gilgamiş bu işte, ormandan işbirlikçisini tanrıçalıktan fahişeliğe indirgenmiş kadın yoluyla avlayıp ehlileştirirken, ben yine tersini yapıyordum. Fahişelikten beter edilmiş kadını tanrıçalaştırıp, öylelikle erkeği, Enkidu’yu tekrar halkının bilinçli önderi yapmaya çalışıyordum.

Tanrıçalık, halk önderlik kurumunun en sağlam kurumsal eşitlikçi ve özgürlükçü özülüyle erkeği terbiye edebilirdi. Fakat en bağlı gibi gözüken Enkidu bile büyük bir moralsızlık ve objektif isyanla cevap vermişlerdi. Üç maymunu oynamaya başladılar. Tüm

çığlıklarım karşısında “Duymadım, görmedim, bilmiyorum”u oynuyorlardı. Onlara tanrıça değil, özel veya genel bir orospu gerekiyordu. Burada da büyük kurumsal değeri olan ve pratikte de değeri az olmayan erkek egemen önderlik gerçeğine büyük savaş açmıştım.

Son nefesime kadar kalbimin özgürlüğünü koruyacaktım

Beş bin yıldır dünya ormanını köşe bucak tutanlar, özellikle bilinçli Avrupalılar, beni hiç kendilerine yakın bulmayıp yakalanmam yolunda ince şebekelerini açacaklardı. Yapabilecek fazla bir şey yoktu. Kaçış veya intihar daha çok çıkarlarına olurdu. Yapabileceğim, son nefesime kadar kalbimin özgürlüğünü koruyup, geliştirebileceğim anlam damlalarıyla yaşama büyük saygıyla devam etmektir. Onlar Neronlara taş çıkartıncasına bir kurbanlarını arenaya atıp, kendi elleriyle besledikleri aslana yedirmenin heyecanı içinde, sevgiyle karışık korku çığlıklarıyla, birkaç seyirlik eğlencesi halinde akıbetimi görmek istiyorlardı. Sözde Hristiyan’dılar, hem de Ortodoks! Fakat kendilerinin de çok önceden yazdıkları gibi, onlar İsaları binlerce defa yeniden çarmıha germe- nin Romalı temsilcileriydiler.

Genlerinde bu çarmıh kültürü vardı. Bunu anlamam zor olmadı. İsa bizden- di, kapı komşumuzdu. Onu gururla sahiplenmek komşuluğun gereği-ydi. Ona ve izleyicilerine binlerce çarmıh ve aslanlara yedirme operasyonları düzenlendi. Son kurban bendim. Hem insanlık özüne bağlı aşiret atalarımızın şanlı direniş geleneği, hem peygamber atamız İbrahimlerin, İsaların şanlı barış geleneği bende garip bir biçimde birleşiyordu. Tanrısal bir yüceliş kaçınılmazdı. Tanrıyı çözümledim, kim olduğunu açıkladım. Ama halkların, kadınların, zordaki ihtiyar ve çocukların tanrısal- lıklarına saygılıydım. Onların tanrısal özelliklerinin tanrı yüceliği içindeydim. Bu gerçekten büyük halk tanrısallığı içinde yücelmek yetiyordu. Bulunduğum koşul ve biçim altında ölüm, daha büyük bir yücelmenin adı oluyordu. Bu gerçek artık korkuyu değil, her geçen gün insanlığın soylu barış seçeneğini de doğuruyordu. Savaşı ve imhayı dayatır-

larsa, sonuna kadar ama daha başarılı direniş ve meşru savunma savaşıyla; isterlerse en adil ve onurlu barışla karşılık verecek güçteydim. Direniş ve barış kahramanlarının yolundaydım; vasiyetlerinin gereği savunmayla açıklanıp dünyaya duyurulmuştu. Sonu, ölümü nasıl gelirse gelsin, insanlığın, halklarımızın kazanacağı bir gerçektir.

Asrın komplosunun içyüzü nasıl anlaşılmalıdır

Tarihsel komplolar gelişmeleri durdurmaz, hızlandırır. 1990 sonrası; dünya, bölge, ülke, PKK ve benim açımdan yeni bir süreçtir. Reel sosyalizmin fiili çözülüş süreci resmen de kabul edilmektedir. Sovyet sistemi, iç tıkanmanın, gerekli dönüşümleri zamanında ve yerinde yapamamanın bedelini çözüme ve dağılma ile ödemektedir. Her toplumsal olgu için geçerli olan kural, bir kez daha doğrulanmaktadır. Amaç ve olgulaşma arasındaki çelişki uzun süre zorla sürdürülemez. Ya reform ya da devrim yoluyla ileriye doğru, daha üst bir aşamaya sıçrama kaçınılmaz olur. Bu sağlanamazsa, içten çürüme ve dağılma gerici zorla, çağımızda faşizm olarak adlandırılıp restorasyona tabi tutulur. Restorasyon, aynı binanın yeni malzemeyle eskisinden daha güçlü görünmesini ve kalıcılığı sağlar. Ama toplumsal dinamikler hareketi zorladığı için, bu binalar içinde oturulamayan müzeler konumuna düşer.

Devrim ve karşı devrimin ürünü olan reel sosyalist ve faşist sistemler normalleşme sürecine yanıt olamayınca ve gerekli dönüşümleri yapmamakta direnince, yıkılmaktan kurtulamamışlardır. Dünya İkinci Büyük Savaşın sonunda faşist yıkılışa tanık olurken, savaşın ürünü olan reel sosyalizmin içten çözülüş ve dağılımını da 1990 sonrasında yaşamıştır. İçine girilen süreç, sağın da solun da evrimleşerek ve dönüşümlerden geçerek buluştuğu demokratik uygarlık sisteminin üstünlük kazanmasıdır. Sorunların ağırlıklı çözüm yolu, sistemin hakim kriterleriyle sağlanacaktır. Uluslararası düzen bu temelde ilke ve kurumlarını gözden geçirecek, yeni koşullara yanıt verecek düzenlemeleri gerçekleştirmektedir. Dün-

“Savaşı ve imhayı dayatırlarsa, sonuna kadar ama daha başarılı direniş ve meşru savunma savaşıyla; isterlerse en adil ve onurlu barışla karşılık verecek güçteydim. Direniş ve barış kahramanlarının yolundaydım; vasiyetlerinin gereği savunmayla açıklanıp dünyaya duyurulmuştu. Sonu, ölümü nasıl gelirse gelsin, insanlığın, halklarımızın kazanacağı bir gerçektir”

ya çapındaki dönüşüm bu ana doğrudur. 20. yüzyıldan 21. yüzyıla giriş, daha çok bu ana olguya bağlı olarak tanımlanmaktadır. 21. yüzyıl, demokratik uygarlık ve insan hakları çağı olarak adlandırılmak iddiasındadır.

Ortadoğu’da yüzyıl öncesine dayanan ve gericileşen milliyetçilik temelindeki savaş ve barış durumu tam bir tıkanma sürecindedir. Halkların enerjisi gerici milliyetçi uygulamalarla yutulmaktadır. Sorunlar çözülmemekte, bir avuç kriz rantçısıyla bir yaşam tarzı haline getirilmektedir. Süreç aşırı çözümsüzlük sonucu daha gerici ideoloji ve tarikatlaşmaların üremesine yol açmaktadır.

Bölgenin ana ülkelerinden birisi olması nedeniyle, Türkiye tıkanmayı giderek sıkça tekrarlanan krizlerle en yoğun biçimde yaşamaktadır. Ne zihniyet değişimine, ne de yapısal dönüşümlere adım atabilmektedir. Genel bir seferberlik haline getirdiği özel savaş, devleti de geleneksel çizgisinden çıkararak, çetelerin türediği hukuk dışı bir uygulama alanına çekmektedir.

Komplo giderek ağlarını her tarafıma dolayacaktı

PKK’nin de yaşadığı benzer bir durumdur. Dünya çapında yaşanan değişim ve kendi iç bünyesindeki oluşumlar somut olarak değerlendirilememektedir. Eski anlayış ve tutumlar çoktan ideolojik, politik ve örgütsel çizgisinden çıkarak, örgütü çete grup-

larına dönüştürmektedir. Böylesi yapılar, birçok alan ve silahlı savaş bölgesinde, kuraldışı yaşam ve eylem tarzlarıyla PKK’yi çok farklı bir gerici biçime zorlamaktadır. Sorumlu olması gereken merkez ve kadrolar adeta akıntıya boşuna kürek sallamaktadır.

Önderlik pozisyonum, bu gerçekler karşısında giderek dar bir sahaya kısılmaktadır. Büyük çabalarla özellikle ülke içinde sağlamaya çalıştığımız çizgiye çekme ve dönüştürme hamleleri, çeteleşme anlayışları tarafından boşa çıkarılmaktadır. Devlette olduğu gibi PKK’de de fiilen çizgi dışı gruplar dönemi yaşanmaktadır. Bu durum en anlamsız eylemlere yol açmakta, trajik kayıp ve acıları çığ gibi büyütmektedir. Durumu aşmak için yoğun tekrarlama, Önderlik kurumunu da işlevsiz bırakmaktadır. Komplo ve tasfiyeler için en uygun ortam böyle gelişmektedir. 1990’ların başlarından 2000’lere doğru yıkmaya çalıştığım kader komplo, giderek ağlarını her tarafıma dolayacaktır.

1990’ların başından itibaren, iç ve dış komploların artan ayak sesleri adeta ‘ben geliyorum’ diyordu. 25 Ocak 1990’da en eski çocukluk arkadaşım **Hasan Bindağ**’ın sözde kaza kurşunuyla öldürülüşü, aslında içinde birçok gizli saklayan bir olaydır. Bu, kamp yönetimindeki Sarı Baran, Mehmet Şener ve Şahin Baliç’in birlikte planlama ihtimali yüksek bir komploydu. Eğer olayı yutmuş olsaydım, çok kısa bir süre sonra operasyon benim tasfiyemle tamamlanabilirdi. Beni tasfiyeyle görevli iki resmi ajanın, o günlerde Star TV’de kendilerine yönelik suçlamalar karşısında, sanıyorum Cem Ersever’i savunma anlamında, şöyle konuştuklarına bizzat tanık oldum. “Biz başarısız değiliz. İstesek öldürebilirdik, ama sağ yakalanması isteniyor.” Bu tarz sürüp giden bir itiraftı. Doğruluk payı vardı. PKK içinde oldukça mesafe alan çete yoluyla, bu rahatlıkla gerçekleştirilebilirdi. Fakat örgütün kontrolünün de ellerinde kalması için, benim sağ kalmam ve örgütün tümüyle çetenin eline geçmesinden sonra tasfiye edilmem, yaklaşım stratejisinin özüyüdü. Örgütün tümü ele geçirmeliydi. Bunun için tehlikeli gördükleri bütün dürüst ve bağlı kadroların kaza süsü verilerek yok edilmesi gereki-

yordu. Şemdin, Kör Cemal, Hogir ve Şahin kendi çapında bu süreci **Mahsum Korkmaz**'ın kuşkulu ölümüyle 1986'dan itibaren başlatmışlardı.

Hedef örgütün tümünün ele geçirilmesiydi

Şimdi anlaşılıyor ki, ya kaza süsü vererek ya da 'ajandı' adı altında cezalandırdıkları yüzlerce dürüst ve değerli kadro ve yurtsever insan bulunmaktadır. Partinin en değerli kadro ve eylemci yapısını temizlemek için, bile bile eylem adı altında ölüme gönderiyorlardı. Bunun için komuta inisiyatifi konusunda korkunç hassas davranıyorlardı. Çünkü ne kadar komuta yetkisi varsa,

lantılarını ele verir nitelikte olmasıdır. Bu olay çözülmemeseydi, Önderlik ellerinde kalacak ve diledikleri gibi kullanmaya çalışacaklardı. Tümünün bilinçli ajanlık yaptığını söylemek zordur. Ama bir kısmının özellikle çeteleşen devlet odaklarıyla ilişkisi kesindir.

Bu rollerini sicilli ajanlar olarak değil, Kürtlerde çok uygulanan kişi ve aile çıkarları temelinde, zımnı uzlaşma biçiminde yürütmüşlerdir. Bunlar örgüt birimlerini ellerine geçirmek için her yöntemi deneyecek tiplerdi. Hizbullah liderinin PKK'ye karşı devleti kullanma tarzına benzemektedir. KDP ve KUK'un bazı grupları, çok sayıda aşiret ve çeşitli adlar altındaki örgütler bu yöntemle çok vurgun yapmış ve ci-

tartışmalı bir uçak kazasında yaşamını yitirmesi ilginçtir. Ardından çığ gibi artan Hizbullah maskeli cinayetler, binlerce köyün boşaltılması, yoğunlaştırılan operasyonlar bir imha seferi olarak anlaşıldı. PKK'nin pek de akıllı olmayan taktikleri, kayıpları arttırmaktan ve sürecin tıkanmasına yol açmaktan öteye gidemiyor; gerilla doğru bir meşru savunma anlayışı ve uygulanmasına çekilemiyordu. Dönemin askeri ve siyasi yönetimi terörü hukuk çizgisinin çok dışına taşımıştı. Devletin çığırından çıkması hız kazanmıştı.

PKK etrafındaki hukuk alanı gittikçe daraltılıyordu

Bu dönemin en önemli komplo suikastı, 6 Mayıs 1996'da Şam'daki kalabalık evimizin yakınında, yarım ton patlayıcı yüklü bir arabanın patlatılmasıdır. Telefonla dinlendiğim için, o saatte orada olduğum sanılarak araba patlatılıyor. Dönemin hükümet başkanı Tansu Çiller'in örtülü ödenekten 50 milyon dolarla finanse ettiği komplo oldukça boyutludur. Susurluk çetesi diye tabir edilenlerle Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım'ın, Suriyeli bir Kürt aileden bazı kişilerin ve dönemin Viranşehir Belediye Başkanının da bu komplonun içinde olduğu basına yansımıştı. Soruşturmamda askeriye adına hareket edenler, ısrarla bu ekibin sorumsuz olduğunu ve devletle kendilerini temsil etmediğini söylüyorlardı. İstemeleri halinde, kendilerinin bu işi füzelerle daha başarılı yapabileceklerini belirtiyorlardı. Devletin içinde iki farklı yaklaşımın varlığı zaten bilinen bir husustu. Bu olayla birlikte, gönüllülük temelinde kendini bombalarla patlatma eylemleri gelişti. Şiddet sarımsı daha da tırmandı.

Devletin raydan çıkması herkesin endişe ile takip ettiği bir gelişmeydi. "Aydınlık için bir dakika karanlık" eylemliliği bu süreçle bağlantılıydı. Devletin laiklik karakterinde de hızlı aşınmalar yaşanıyordu. Tarihte 28 Şubat denilen süreç, daha çok bir restorasyon hareketi olarak gündeme geldi. Dolaylı yoldan normalleşme adına PKK'yi de sorumluluğa davet ediyorlardı. Buna ihtiyatlı bir olumlulukla

bu o kadar komplo, cinayet ve güç kazanmak demekti. Tümüyle devlet demeyeceğim ama, Cem Ersever olayında da halen aydınlatılamadığı gibi, bir çevrenin PKK'deki bu çeteleşmeyle direkt veya dolaylı ilişkisi yüksek bir ihtimaldir. Zaten devlet bünyesinde bu dönemde çeteleşmenin kontrol altına alınmasında güçlük çekildiği bilinmektedir. Yine bu dönemde başta KDP olmak üzere, KUK'un bazı bölümleri, birçok aşiret ve özel görevli de yoğun biçimde bu süreç içinde görev yürütmüşlerdir.

Sürecin tam başarıya gidememesinin nedeni, çetenin elebaşlarının farkına varılmasıdır. Şahin Balıç'ın ölümüyle cezalandırılması, Sarı Baran, Mehmet Şener ve Hogir'in kaçmaları, Kör Cemal'in önceden cezalandırılması ve Şemdin'in kontrol altına alınması, çetenin etkinliğini büyük ölçüde kırdı. Hasan Bindal olayının büyük önemi, çetenin bütün niyetlerini ve olası bağ-

lanet işlemişlerdir. "Apo primi" denen rantçılığın önemli bir kaynağı, bilinçli veya kendiliğinden ta PKK içine kadar uzanmıştı ve hastalık gibi yayılıyordu.

Devletin çığırından çıkması hız kazanmıştı

Şahsi kanaatim, Özal'a yapılan suikast ve Özal'ın ölümüyle, Jandarma Genel Komutanlığı yapmış bazı komutanların öldürülmesinde; devlete bulaşmış, sözde komutanları ve Özal'ı başarısız sayan bu tip çetelerin payı vardır veya bu ihtimal küçümsenemez biçimindedir.

1993 yılı, devlet ve PKK tarihinde önemli bir kırılma ve resmi çizgiden sapmanın yaygınlık kazandığı tarihtir. Turgut Özal'ın siyasi diyaloga açık yapısı, kontrol edemediği güçlerin kurbanı olmasına yol açtı. Bu tarihte Jandarma Genel Komutanı Eşref Bitlis'in

yaklaştık. En azından suçsuz insanların katledilmesi ve alan boşaltılması durur ve ambargo sınırlanır; savaş sürse de hiç olmazsa kurallarıyla yürütülür anlayışıyla bu tutuma girildi.

Türkiye'nin İsrail'le 1996'da stratejik düzeye çıkardığı ittifakları istihbarata epey fırsat sunuyordu. İsrail'in dünya çapında istihbarat ve kontrolü, PKK'nın 'terörist örgüt' olarak ilan edilmesi, Önderlik takibini Türkiye açısından kolaylaştırmıştır. Bu tarihte Papandreu sonrası Yunanistan Başbakanı Simitis'le ABD Başkanı Clinton'un 1996'da PKK Önderliğine yasalık tanımama ve fırsat varsa teslim etme konusunda anlayış birliği içine girdikleri daha sonra duyumu alınan diğer bir bilgiydi. PKK etrafındaki hukuk alanının daraltılması daha da artıyordu. Almanya, Fransa ve İngiltere başta olmak üzere, PKK yandaşlarına karşı siyasi amaçlı yoğun bir tutuklama kampanyasını açmışlardı.

Güney Kürdistanlı YNK ve KDP önderlikleri, PKK aleyhtarı kampanyanın en temel dayanakları olarak, 1996'da İsrail ittifakına benzer Ankara, Londra ve Washington merkezli yoğun ilişkiler içine girmişlerdi. PKK ve Önderliğini, Kuzey Irak üzerinden tecrit etmede ve operasyonlara her türlü desteği sunmada anlaşmışlardı. PKK ve Önderliğini tasfiye planının son halkası olarak Suriye kalmıştı. Mısır'ı da yanlarına alarak Suriye üzerinde geliştirilen psikolojik savaş kısa sürede ürün vermişti. Suriye bu baskılara boyun eğmeyi ve PKK konusunda anlaşmayı çıkarlarına daha uygun bulmuştu.

Suriye'den ayrılmadan önce, yaz boyu ordu adına dolaylı yoldan bilgilendirmede bulunan bir kanalın yaklaşımları ilginçti. Anlamalı bir ateşkesle birlikte yeni bir süreç arzulanıyordu. Bu konuya gerçekçi yaklaşımlar söz konusuydu. Örgütün bilgisi dahilinde, 1998 yılının Ağustos ayı sonlarındaki tek taraflı ateşkes deneyimi bu bilgilenmelere dayanıyordu. Fakat bu ateşkesin yarıda kesilmesi pek anlam verilemedi. Meşru savunma hakkımızı kullanmaya dek varan ve olumlu yanı ağır basan bu dolaylı diyalog resmen başlatılsaydı, süreç çok daha olumlu gelişirdi. Bu,

sanıyorum 28 Şubat sürecinin geçirdiği aşamalarla ilgili bir durumdu.

Yunanistan'daki hükümetin bu denli alçalacağı düşünülmemişti

Tam bir yol ayrımına gelinmişti. Ortadoğu alanını eski biçimiyle kullanamayacağımız anlaşılmıştı. Yapılması gereken, ya Önderlik olarak dağlık alanı karargah olarak seçip savaşı daha üst boyuta sıçratmak ve şehir eylemlerini tırmandırmak ya da uzlaşma arayışını Avrupa koşullarında daha güvenceli olarak geliştirmeye çalışmaktı. Savaşın tıkanmış durumu ve bir nevi kör bir noktaya gelip dayanması, dağda olmam halinde her türlü silahın kullanılma olasılığı ve benim durumumun ek bir sürü ağırlık getireceği düşüncesiyle, bunun tercih edilmemesi uygun görülmüştü. Benim etrafında yoğunlaşacak bir savaş her bakımdan büyük sakıncalar taşımaktaydı. Ahlaki olarak kendimi yük yapmam doğru olmazdı. Ayrıca Kürt işbirlikçi önderlikleri her türlü istismarcılığa açıktılar. Orada bulunmamı çok kötü kullanacakları bilinen bir gerçektir. 17 Eylül 1998 Washington Anlaşması bunun bir göstergesiydi. Avrupa koşulları da çok riskli olmasına rağmen, siyasi, kültürel ve demokratik anlayışla, zımnen de olsa hukuka biraz güven duyuluyordu. Yunanistan'daki hükümetin ise ilk 9 Ekim 1998 günü bu ülkeye ayak basar basmaz bu denli alçalacağı hiç tahmin edilmemiş ve düşünülmemişti.

"YNK ve KDP önderlikleri, PKK aleyhtarı kampanyanın en temel dayanakları olarak, 1996'da İsrail ittifakına benzer Ankara, Londra ve Washington merkezli yoğun ilişkiler içine girmişlerdi. PKK ve Önderliğini, Kuzey Irak üzerinden tecrit etmede ve operasyonlara her türlü desteği sunmada anlaşmışlardı. PKK ve Önderliğini tasfiye planının son halkası olarak Suriye kalmıştı"

Planın Avrupa ve ABD boyutu net olarak anlaşılamamıştır

20. yüzyılın sonlarında, Kürt halkının özgür iradesine karşı dünya çapında bir komplo ve darbe planı uzun bir hazırlık sürecinden sonra artık adım adım pratikleşiyordu. Filmi bir kez daha geriye çekip baktığımızda, bu planın aslında 1990'ların başında Londra kaynaklı olarak uygun görülüp uluslararası düzeyde hayata geçirilmek istendiği anlaşılabilecektir. Planın Türkiye boyutları az çok bilinmekle birlikte, Avrupa ve ABD boyutu net olarak anlaşılamamıştır. Uluslararası boyutu görmezsek, değerlendirmelerimiz eksik kalacaktır. Tekrar da olsa özetlemek gerekirse:

1- Palme cinayeti, başka amaçları yanında, 12 Eylül rejimi ve sonrasındaki Türkiye'yi dışa bağlı tutmak için ve Kürt özgürlük devriminden korumakta bir araç olarak kullanılmıştır. Palme'nin Vietnam ve Güney Afrika gibi ülkelerdeki hareketlerin desteklenmesinde ve hoşgörüsüyle yaklaşılmasında, Başbakanı olduğu İsveç'i bir merkez haline getirmişti. İsveç, Kürt özgürlük hareketinin de merkezi olabilirdi. Palme, Kürt özgürlük hareketinin terörist olarak damgalanmasına karşıydı. Öldürülmesinde "Kürt izi" teorisi ve PKK'nın terörist ilan edilip yasaklanması çabaları, İsveç'in bu olumlu konumunu ortadan kaldırmakla yakından bağlantılıdır.

NATO'nun o dönemde Avrupa'da güçlü ve henüz açığa çıkmamış olan Gladio örgütlenmesinin bu ve benzeri komplolarla ilişkisi bir gün aydınlanacaktı. 15 Ağustos 1984 eylemliliğinin hemen ardından, Almanya'nın da ağırlığını koymasından sonra, Türkiye hükümetiyle uzlaşma sağlanmıştı. Birçok ekonomik çıkarın sunulmasıyla tüm Avrupa'da PKK'ye karşı bir izolasyon süreci başlamıştı. Palme provokasyonu bu sürecin en önemli halkalarından biriydi. PKK'yi bölme, gündemleşen diğer bir gelişmeydi. Başlarında Çetin Güngör'ün bulunduğu bir gruba bu yönlü önderlik yaptırılıyordu. Kesire'nin tahrikleri ürün verir gibiydi. Birçok aydın, Mahmut Baksı, Şivan Perwer gibi insanlar

uzaklaştırılmıştı. Bu, tek başına Türkiye'nin çabalarıyla izah edilemez. Aslında Avrupa merkezli bir karar olarak uygulanıyordu. Türk solu bu yolla çoktan iğdiş edilmişti. Dünyanın diğer özgürlük hareketlerine de benzer planlar uygulanıyordu.

Her devlet kendine göre 'PKK kadrosu oluşturmaya başladı'

Almanya'nın merkezi düzeyde PKK'lileri tutuklaması da bu planın bilinçli bir parçasıdır. Parçalama ve önemli bir bölümü kontrolüne alma amaçlanıyordu. 1990 başlarında Türk Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş'in Londra'ya yaptığı bir gezide, "planımız onaylandı" biçiminde bir değerlendirmesi basına yansımıştı. Londra'nın da Almanya gibi tasfiyede rol üstleneceği anlaşılmıştı. Yine 1991'de YNK Başkanı Talabani Avusturya'nın Başkenti Viyana'da Türk Dışişleri Bakanı Hikmet Çetin'le PKK'yi terörist ilan etme konusunda gizlice anlaşmıştı. Talabani'nin bu yaklaşımı Almanya, Fransa ve İngiltere'nin tavrıyla iç içe, terörist ilan edilme olayında temel bir rol oynamıştır. Avrupa çapında varılan bu anlayış birliğinde, PKK'siz bir Kürt hareketi amaçlanıyordu. PKK'siz bir Kürt hareketi ellerinde Ortadoğu çapında kullanabilecekleri çok gerekli bir kozdu.

2-1993'ten sonra, Özal ile ateşkes deneyiminin başarısız kalmasından sonra, bu sefer gündeme oturan taktik, "PKK'ye evet, Apo'ya hayır" biçimini aldı. Milyonlarca kitlesel tabana kavuşan PKK'yi tümünden karşıya almalarının ve parçalama çabalarının sonuç vermemesi, böyle bir taktik yönelişi öne çıkardı. Her devlet kendine göre 'PKK kadroları' oluşturmaya başladı. Ortadoğu'dan Rusya ve Avrupa'ya kadar bu yönlü adımlar atıldı.

Şemdin Sakık için 'ikinci adam' unvanı icat edildi. Apo'nun tasfiyesi kararlaştırılmıştı, ondan sonrası hesaplanıyordu. Kani Yılmaz'a bu yönlü bir rol oynatmak için anlamsız bir tutuklama sürecine çektiler. Teslim olmak ve olası tasfiyelerden sonra bir PKK önderi gibi kullanmak amaçlanıyordu. Moskova, Numan Uçar üzerinde çalışıyordu.

Kürdistan boşaltılıyordu

9 Ekim 1998 macerası başlıyordu

Ortadoğu'da birçok devletin tavrında bu seziliyordu. YNK ve KDP, PKK üzerinde oyunlarını yoğunlaştırmışlardı. HADEP bünyesinde benzer bir operasyon yürütülüyordu. Hatip Dicle, Leyla Zana ve teslim olmayan diğer milletvekilleri tutuklanırken, DEP örgütü kapatılıyordu. HADEP üzerinde ise bir çekişme yaşanıyor. Kürdistan boşaltılıyor, Hizbullah maskeli dehşetvari yöntemlerle hiçbir örgütsel suçu olmayan binlerce dürüst yurtsever insan katlediliyor. 6 Mayıs 1996'da Önderlik bombalanmasının gerçekleşmesinin üzerinden yarım saat geçmeden, Londra kaynaklı haberler Abdullah Öcalan'ın öldürüldüğünü veya bombalandığını dünyaya duyuruyordu. Yapılanları önceden biliyorlardı.

3-1996 İsrail-Türkiye ittifakıyla, bu tarihte başlayan Kuzey Irak'taki Kürt ve Türkmen örgütleriyle Türkiye ilişkileri aynı kapsamdadır. 17 Eylül 1998 Washington Kürt Otonomi Antlaşması en önemli madde, PKK'ye karşı tavidir. Tıpkı 1925'te olduğu gibi, Türkiye'nin verdiği uzun tavizler halkası karşılığında, 2000'e doğru geldiğimizde benzer bir uzlaşma gerçekleşmişti. Bu bir bakıma Lozan'ın yenilenmesi demektir. PKK ve Kürt özgürlük hareketi tamamen izole ediliyor, Önderliğin tutsak edilmesi için her tür taahhütte bulunuluyor, gerilla üzerinde de Kürt işbirlikçileri, İsrail tekniği ve uzman elemanlarıyla birlikte her tür operasyona yeşil ışık yakılıyordu. Bu, topyekün bir tasfiye planıydı.

Kendi içinde çeteler meselesini bile çözmemiş, güçlerini yeniden mevzilelendirmekte vurdumduymaz ve Önderliğin sırtından ucuz yaşamaya alışmış sahte bir komuta ve yönetim tarzından kurtulamayan yoldaşlarla, başta Suriyeli ve Yunanlı sözde dostların içyüzü daha iyi anlaşılamamış, son derece çıkarıcı ve panikçi yaklaşımları karşısında PKK Önderliğine düşen, meçhule karşı kuşkulu bir yürüyüş. Büyük bir iç burkulmasıyla 9 Ekim 1998 macerası başlıyordu.

9 Ekim 1998 çıkışı değerlendirilirken, Ortadoğu zemininin ne anlam ifade ettiğini çok sağlam ve yürekten çözümlemek gerekir. Bu zeminde yirmi yıla yakın bir pratik geçirdim. Sayısız ilişki ve çalışmalarda bulundum. Tarihi önemde gelişmeler ortaya çıktı. Bu gelişmelerin benimle ilgili hangi sınır ve ruhla gerçekleştirildiği ve nasıl dayanabildiğim de bütün yönleriyle mutlaka anlaşılmalıdır. Başta PKK yapısı olmak üzere birçok çevre, işin hiçbir şey ifade etmeyen resmi görüntüsü dışında, can alıcı özünü anlama gücünü göstermiyor. Sanki normal ilericiler cephesinde anlı şanlı yaşanmış, çalışılmış ve başarılı sanılıyor. Böyle bir şey yoktur. Tabii ki ucuz yorumla izah, kendilerine rahatlık sağlıyor. Dogmatik siyaset ve örgüt anlayışlarını tatmin ediyor. Bu tutum yetmeyince, bu sefer geleneksel kutsallık anlayışlarına sığınarak, "olağanüstü" kişilik özellikleriyle izah edip sorumluluktan ucuzca kurtulmak istiyorlar. Bu yüzden kimse yaşadığım pratiği tüm tarihsel mitolo-

jik, felsefi, dini ve bilimsel anlamıyla çözmeye yanaşmadı.

Çok kitap yazıldı; ben de yazdım. Yaşadığım gerçekleri halen de yazacak durumda değilim. Bunun için özgürleşme alanlarının gelişmesi gerekir. Ama koşulları çok elverişli olan ve gelişmeleri için neredeyse şart olan anlama işini başaramayan, başta yoldaş geçinen birçok kişi ve kurum, bu tutumla aslında kendilerini gelişmemeye ve başarısızlığa mahkum ediyorlar. Bunlar mümkünse bu yılların çözümünü yapıp insanlık, Kürtler ve Ortadoğu tarihi ve geleceği için ne anlama gelmesi gerektiğini en temel görev edinsinler. Çünkü bu olanak dışında, özgür yaşama giden yolda ne tarihi ve çağı ne de güncel somut gerçekleri çözüp önlerini aydınlatabilirler. Şimdilik tek yol budur ve büyük emekle anlamayı ve pratikleştirmeyi gerektirir.

Ortadoğu Rönesansı

Kalın çizgileriyle Ortadoğu'daki yaşamın küçük bir kısmını, siyaset ve diplomasiyle ilgili yönünü değerlendirsem, tanımı şudur:

Sümerlerden beri döşenmiş labirentlerin içinden bu kadar yıl sonra sağlam çıkmak ve halkların özgürlüğüne bazı hediyeyle bulunmak, gerçek anlamıyla peygambersel bir tutum ve kişilikle mümkündür. Bu süreç bana sadece peygamberlik kurumunu kavratmadı; gerçek özülle nasıl bir pratikle insanlığa sahip çıkılabileceğini de gösterdi. Bu şu demektir: Her peygamber, toplumsal gelişmede bir anlam yükselişidir. Dili ne kadar ilahi olsa da özü; gelişen toplumun anlam, hafıza, töre, vicdan, özgürlük ve eşitlik başta olmak üzere, birçok temel konuda farklı kültürel bir aşama kaydetmesine yol açmaktadır. Halk bu konuda çok arif, bilen konumdadır. *'Sizin yaptığınız yeni bir diyanet, (üç büyük dini kastederek) dördüncü bir din çalışması anlamına gelir'* dediklerinde şaşırmıştım. Daha sonra ne demek istediklerini anladım.

Her ne kadar İslamiyet'ten sonra peygamberliğin ve yeni bir dinin yolu kapanmıştır denilse de bu, her çağın kendini ebedi olarak yorumlaması gibi bir savunmadır. Ortadoğu'da eski din-

"Anlamli yaşamın yaratılması her şeyden daha değerlidir ve kıymeti de o denli bilinmek durumundadır. Tarihte eşine rastlanmayan kahramanlıkların, acıların ve fedakarlıkların sahiplerine saygı ve bağlılık, kendimizi bin yılların lanetli kıldığı gerçeklikten kurtarıp kutsamakla özdeştir. İlla buna yeni bir dini anlam biçilecekse, bu noktada görülmelidir"

ler kültürünün başta siyasi ve ideolojik alanlar olmak üzere, tüm toplumsal alanlardaki etkisi ve günümüzü adeta tutsak alması gibi sonuçları çözümlenmeden, ne Avrupa uygarlığı anlaşılabilir ne de anlamli bir iç ve dış özgürlük savaşımı başarıyla verilebilir. Tarih hükmünü yürütüyor. Yüzeysel laiklikle ne din çözümlenebilir, ne modern toplum yaratılabilir. İki yüz yıllık milliyetçi yenilenme deneyimlerinin sonuçları ortadadır. Bu yolda ısrar ettikçe, Arap-İsrail çıkmazında olduğu gibi daha ne kadar acılar ve yıkımlara yol açacağı da kestirilebilmektedir. Çözüm, tarihin doğasını çözümlemek ve oradan yola çıkarak bir özgürlük imkânını yaratmaktır.

Çağımız için bu harekete 'dördüncü bir din' demek pek anlamli düşmez. Ancak bu hareketi 1500'lerdeki Avrupa Rönesansı'na benzeyen, fakat kendi uygarlık kökleriyle kapitalizm ötesi uygarlık ufkunu sentezleyen bir diyalektik gelişme temelinde Ortadoğu Rönesansı olarak tanımlamak daha anlamli ve tarihsel ihtiyaca cevap niteliğinde olacaktır.

Bunu yarattık demek abartılı olur. Yapılmaya çalışılan, bu toprakların kültürel özüne uygun ve çağın gericiliğine tutsak düşmeden olumlu özlerini benimseyerek, günümüzün orijinal özgürlük hareketine katkıdır. Bunun tarihte anlam bulacağına ve özgürlük hedeflerine sönmeyen bir meşaleyle yürüyen bir çıkışın güçlü ve süreklilik kazanan bir akımı olacağına inancım

tamdır. Eksikliği ve kiri varsa da, güçlü temsilcilerinin bu akımı daha da arındırarak ve hareket gücüne kavuşturarak, uygun ve gerçekçi hedeflerine adım adım ulaşacaklarına dair umut ve inancım hiç eksik olmamıştır. Tersine, bu coğrafya kendisine ekmek, su ve hava kadar gerekli zihinsel ve ruhsal güce kavuştuğu için, yaşamın anlamı bin yıllardan beri içine girdiği çıkmaz ve karanlıklardan sıyrılarak, daha doğru ve aydınlanmış yolda coşkuyla ilerleyerek hedeflerine varacaktır.

Böylesi anlamli bir yaşamın yaratılması her şeyden daha çok değerlidir ve kıymeti de o denli bilinmek durumundadır. Tarihte eşine rastlanmayan kahramanlıkların, acıların ve fedakarlıkların sahiplerine saygı ve bağlılık, kendimizi bin yılların lanetli kıldığı gerçeklikten kurtarıp kutsamakla özdeştir. İlla buna yeni bir dini anlam biçilecekse, bu noktada görülmelidir. Bir kutsaması vardır, o da aydınlatılmaya çalışılan bu özdür. Bu savunmam, lanetten kurtarılmış ve kutsanmış çağdaş yaşamın ne anlam geldiğini açıklamaktadır.

Gerçek olan kutsallıkların zincirleme hareketidir

Şam'dan Avrupa'ya doğru çıkışı bazı tarihsel örneklerle mukayese etmem yanlış yorumlanmaktadır. Ama tarihle güncellik kutsallığın özünde yürüyorsa, bu benzerlik kaçınılmazdır ve doğrudur. Ancak çarpıtılmış ve inkara dayalı tarihler, kutsal değerlerin benzeşme gerçeğine set çekebilirler. Bu durum bile, olsa olsa bir perdelemedir. Gerçek olan, kutsallıkların zincirleme hareketidir.

Hristiyanlığın özellikle Avrupa kolu- nu yaratan Büyük Aziz Paul'den bahse- değim. Önce havarilere düşmanlık yapıyordu. Şam yolunda bir mucizeyle havarilere katılışını, tarih değiştiren bir olay olarak anlatır. Tarsus'ta doğan Yahudi bir aileden gelmektedir. Antakya'dan başlayarak birkaç kez Anadolu, Yunanistan ve İtalya'ya sefer yapar. Çok büyük inanmış bir propagandacıdır. O olmasaydı, Hristiyanlığın Avrupa'ya bu denli taşınması mümkün olmazdı. Roma'da öldürüldü.

Anısına Avrupa'nın her tarafında dikilmiş Saint Paul katedralleri boşuna büyük bir görkemlilik arz etmezler. Çünkü Avrupa ahlakının ve bugünkü aşamaya ulaşmasının temelinde Aziz Paul'un attığı insanlık harcı vardır. Avrupa yarı yarıya Saint Paul demektir. Çok yönden ihanete uğramış olması ve olumsuzlukların da kaynağına alet edilmek istenmesi bu gerçeği değiştirmez. Daha ilginç olanı, Yunan sahasında karşılaştığı iyi dostlar kadar, birçok dönem ve sahte dostların da mevcudiyetidir. Bazı dostların laubaliliğinden de şikayet eder.

Devletler düzeni ve resmi siyasetin yaklaşımları benzerdir

9 Ekim 1998'de Şam'dan çıkışım bu tarihsel olguyu hatırlatır. Çok sayıda dost vardır. İktidardaki partiden birçok davet yapılmıştır. Parlamento, anayasaı değiştirebilecek bir çoğunlukla beni davet etmiştir. Gitmeden önce başkanlık yapmış ve halen milletvekili olan Kostas Baduvas adlı dostla konuşan tercüman Ayfer Kaya, gelebileceğime dair telefonda onu aşkın teyit almıştır.

Ulaştığımda, ortada 'dost Baduvas' yoktur. Karşılayan, İstihbarat Başkanı Stavrakis ve çağdaş Yehuda İskaryot (İsa'yı ihbar eden havari) rolünü oynayan ve adını da Agit koyan Kalenderis'tir. Tavrıları tam 3000 yıl önceki Helenlerin tavrından farksızdır. Helenlerin o günden beri değişmeyen bir tavrı; kendi dışındakileri ve çıkarlarına uygun düşmeyenleri barbar olarak adlandırmak, kendi basit dünyaları dışındakileri yabancı olarak görmektir ve bu,

köklü bir duygudur. Fakat bu yaklaşım tüm gerçeği ifade etmez, işin duygusal ve moral yönünü izah edebilir. Siyasi ve diplomatik gerçekler daha farklıdır.

Şu gerçeği görmekte yarar var: Kürt özgürlük hareketi, PKK önderliğinde bir nevi çağdaş Bolşevizm gibi görülmektedir. Zaten 'katı Stalinci' damgalaması bu görüşü yansıtmaktadır. Çok farklı özellikleri olsa da, yaklaşımlar benzerdir. Resmi siyaset ve devletler düzeni, PKK'yi ve bir bütün olarak Kürt özgürlük hareketini legaliteye kabul etmek istememektedir. Birçok ülke ise illegaliteye çekmiştir. Özellikle Almanya bunda başı çekmektedir. ABD daha katıdır.

Ortadoğu devletleri de aynı yaklaşım içindedir. Kesinlikle legalite dışı saymaktadırlar. Dost olanları ancak kişisel ve gayri resmi yaklaşım içindedir. En çok koruyucu dost ülke olarak tanıtılan Suriye, hiçbir zaman radikal Arap milliyetçiliği çizgisini aşmamıştır. Kişi olarak Devlet Başkanı Hafız Esat'ın tavrı önem taşıdığından, iki cümleyle değerlendirebiliriz. Hafız Esat, büyük olan otoritesinden ve içinden geçmekte olduğu koşullardan ötürü, bana göre despotik klasik devletle devrimci demokratik devlet arasında bir çizgide duruyordu. İlahi anlamlı devletin bir ayağını halkın içine çekmişti. Sanılanın aksine, otoriter ve kutsal devleti basitçe kısmen halkın hizmetine vermişti. Ama Sümer rahip devlet anlayışını esas olarak koruduğu da bir gerçektir. Yarısı aydınlık, yarısı karanlık bir Ortadoğu kimliği idi. Kürt özgürlük hareketine düşman değildi. Ama geleneksel ideoloji, devlet anlayışı, milliyetçilik ve çağdaş diplomatik

güçler dostluğunu engelliyordu. En büyük yığılması, başkaları istiyor diye düşmanlık yapmamasıydı. Fakat son ayrılacağımız günlerde, Firavun torunu Mısır Başkanı Mübarek ile etrafındaki bürokrasiyi aşacak güçte olmadığını ortaya koymuştu. Milliyetçiliği aşırı zorlayacak konumda değildi.

Dağa çıkış 40 yıllık rüyamdı

Benim açımdan eleştirilmesi gereken Suriye değil, kendi konumumdur. 1990'ların başlarında, hatta 1980'lerin de başlarında Arap sahasından ayrılmamla tarihin seyri başka olabilirdi. Zagroslara yerleşmem en ciddi seçenekti. Fakat İran ve Kürt işbirlikçilerinin yaklaşımlarının neleri doğuracağı bilinmezdi. İkincisi, bu rolü rahatlıkla ve başarıyla oynayabilecek arkadaşlar vardı. Bu hakkı onlar kullansınlar beklentisi hakimdi. Ama öyle basit çıktılar ki, kendilerini bir karışık derede bile boğduracak cüceler olduklarını gösterdiler. Kendilerine tanıdığım tarihi fırsatı ve hizmeti hiç anlamadılar. Olanaklar üzerine hovardaca ve bir mirasyedici gibi oynadılar. Kendilerini de, çok büyük değer ifade eden emek ve sabrımı da gafilce kullandılar ve çarçur ettiler. En çok eleştirilip özeleştiriyeye çekilmesi gereken konu budur.

Fakat 9 Ekim 1998 çıkışımı oraya yapmamanın doğruluğuna hala inanıyorum. Çünkü o zaman savaş kişiselleşir, tam bir intikamcılığa dönüşürdü. Olası bir barış ve kardeşlik fırsatı hepten yitirilirdi. Dağa çıkış 40 yıllık rüyam olduğu halde, üzüntümden çatlamamın tek nedeni, insan yaşamının ve özgürlüğün iğne ucu kadar barışçıl bir imkanı varsa, bunun denenmesinin tercih edilmesinin daha değerli olmasıydı. Mevcut tabutluğumda bile moral olmamın tek nedeni, onurlu bir barış için yaşamamın soylulaştırıcı bir savaştan daha az değerli olmamasıdır.

Simitis hükümetinin bu tavrının özünü anlamak çok daha önemlidir. ABD ve İngiltere, hatta Almanya'nın da onayı dahilinde bir tutum olma ihtimali bulunmaktadır. Yine Baduvas'ın davetine hiç sahip çıkmaması düşündürücüdür. Gelmememi kesin isteyebilirdi. Bakan olan birisinin bu

kadar basit kalması anlaşılır olmaktan uzaktır. Önemli bir ihtimal, ayaklarının Ortadoğu'dan bilinçli kopartılmasıdır. Bunda İngiltere istihbaratı temel rol oynamış olabilir. Karışık güçlerin devrede olması ihtimal dışı değildir. Daha sonraki gelişmeler şu gerçeği gösterecektir: Avrupa'ya çekilip kişiliğini ve onurunu yitiktikten sonra, ellerinde ehil bir araç olarak, başta Türkiye olmak üzere Ortadoğu denklemine kullanılmamanın tasarlanması en güçlü olasılıktır. Yunanistan'a ilk adımını atar atmaz; hukuk, insan hakları ve demokratik toplum kurallarının benim için olmadığını, katı siyasi ve ekonomik çıkarların esas alındığını anlayacağım. Yunanistan'la başlayan tavrın Türkiye korkusu olduğunu veya anlaşarak sağlandığını belirtmem pek gerçekçi olmaz. Tersine, en üst düzeyde Batı sistemi olarak, başta Başkan Clinton olmak üzere, Türkiye'nin tavrını çok önceden ve çok dakik olarak inceledikleri kanaatindeyim.

PKK ve Öcalan olgusunu kendi çıkarları için Türkiye'nin başına en ideal biçimde patlatmakta ve kullanmakta çok bilinçli olduklarını da belirtmem gerekir. Strateji ve taktik şuydu: Hem PKK'yi ve Kürtleri hem de Türkiye'yi ve Türkleri kullanmak; gerektiğinde elli yıl sürecek kör bir savaşta tutmak için benden yararlanmak, Türkiye'nin elinde gerçekleştirilecek bir öldürtmeye kadar gitmek, en azından kendilerine bağlı şoven gerici kesimlerle bunu gerçekleştirmek. Böylelikle Türkiye'yi kendilerine daha çok bağlama, Kürtleri de onursuz bir sığınmacılık altında kendine muhtaç kılma, stratejinin ana parçaları olarak değerlendirilmektedir. Yaşanan dört aylık Avrupa macerası, bu eğilimi daha çok doğrulayacak niteliktedir.

Dostluğa sonuna kadar inanmak karakter özelliğidir

Dostluk eğilimimi belirtmek durumundayım. Beş yaşındaki bir çocuk da olsa, dost bellediğimde sonuna kadar inanmam benim için bir karakter özelliğidir. Hayatta belki de en büyük zayıf (kendim buna inanmıyorum, dostluğun ve yoldaşlığın güven şartı-

nın hiç çiğnenmemesi gerektiğine bati bir inanç gibi halen inanıyorum) yönüm, bu tür bir güven duygusudur. Dostluk ve yoldaşlık adına bu yönümün korkunç kullanıldığını biliyorum. Ama en temel insani değer olduğundan, vazgeçmemem gerektiğine de eminim. Bana göre, dostluk ve yoldaşlıkla oynamak, anasını ve eşini satmak gibi bir şeydir. Dolayısıyla dostluk ve yoldaşlık bağı 20. yüzyılın şahsında en büyük darbeyi yemiş olduğundan, onun en son ve en trajik kurbanı ben olacaktım. Bu anlamda 20. yüzyıla boğuşmaktan bahsetmem gerekir. Önce Yunanistan'da, sonra olası dostluk adına gittiğim ikinci durak Rusya'da, dostluğun başına neyin gelmiş olduğunu belirtmem hayli öğretici olacaktır.

Dostluklarının kandırmacadan ibaret olduğu anlaşılıyordu

İki seferin sonunda yoğunlaşmam, Yunan karakterini sınırlı da olsa çözüme imkanını verdi. Bahsettiğim, hakim Yunan karakteridir. Mutlaka halkının bazı özgün ve egemenlerden farklı karakteristik özellikleri vardır. Tanrı Dionysos'tan beri Yunan halkının özgünlüğü bir gerçektir. Coşkulu ve dostcadır. Ama dünyanın tüm ülkelerinde görüldüğü gibi, bu karakter yenilmiştir ve ancak elinden ağlamak gelir. Dünyanın tüm halkları dostluklarına sahip çıkamazlar. Ama ardından bol bol ağlarlar. Kendi kendilerine dost ve yoldaş olduklarında da böyle yaparlar. Ayrılıkları, yitirileri ve birlikleri ağlama ve ucuz sevgiye gömülmüştür. Saygı duyulsa da, bunun fazla değeri yoktur. Dostluğu ve yoldaşlığı koruyamayan bir saygı ve sevgiye, anam da olsa, hep hor baktım. Karşılıklı bir sevgi ve anlayış göstermedim. Sanki kader bana, 'çok değer verdiğin dost ve yoldaşların için ağlamaya değmez' der gibidir. Karşı çıktığım, dostluk ve yoldaşlık değildir. Tersine, ona zafer değerini veremeyen, dost ve yoldaş olmasını bilmeyen, sahte ve zavallılardır.

Yunan egemen sınıf tarihine bakıldığında, MÖ 1600'lerde Mikenlerden beri mitolojik bir biçim kazanmış

olan düşünce tarzlarına göre, tanrı Zeus her türlü puşluğu ve kallesliği yapabilir. Önüne çıkan her kadını baştan çıkarabilir; her tarafından, alından, kıcından Athena başta olmak üzere birçok küçük tanrı doğurabilir. Yalan ve kandırmaca tanrısal özellikleridir. Troya kahramanı Hektor'u nasıl kandırdığını, ona inanan Homeros bile hayıflanarak dizelerine döker. Yeter ki Helenistlerin çıkarına olsun. Bir nevi İsrail Tanrısı Yehova gibidir. Helenler ve İsrailoğulları seçilmiş kavim oldukları için, diğer insanlık, yani barbarlar aleyhine ne yapsalar haklarıdır ve tanrıları da bunu böyle emretmektedir. Bu mitolojik gerçeklik, daha sonra dinsel ve siyasi gerçekliğe dönüşecektir. Mitoloji deyip geçmemek gerekir. Günümüze kadar dinin ve siyasetin temelinde yatan mitolojik gerçekliklerdir.

Bu mitolojik özellikler, Yunan hakim sınıfının nasıl doğduğunu dile getirmektedir. Ana kaynağı da Sümer mitolojisidir. Anadolu, Fenike ve Mısır üzerinden hem mitolojik hem de maddi toplum olarak beslendikleri bilinmektedir. O günden beri değişmeyen bu sınıfsal ve ulusal karakter bütün çıplaklığıyla karşımda duracaktır. Hileci, kandırmacı, çıkarları uğruna hiçbir insana değer tanımayan, dışındakileri değersiz ve barbar sayan bir zihniyet ve ahlakur.

Temsil ettiğim insanlık, halk ve tarih gerçekliği, özünde kendisiyle bağdaşmayacak farklı bir tarih, siyasal ve kültürel gerçeklikle karşılaşmıştı. Bu bir anlamda Medler ve Perslerden beri devam eden Doğu-Batı karşılaşmasının küçük bir devamıydı. Batı kapısı, şahsımda temsilini bulan Doğu çıkışına kolay geçit vermeyecekti. Atina'nın başka hesapları da vardı. Tüm yaklaşımları, Türk tehlikesine karşı herkesten ve her yöntemle yararlanmaktı. Benim şahsımda yararlanabileceklerine –tabii dostça bir biçimde– pek göz kestiremiyorlardı. Yararlanmayı, tipik İngiliz politikası gibi "iti ite kıldırma" biçiminde ele alma yanlısıydılar. Dostluklarının bir kandırmacadan ibaret olduğu anlaşılıyordu.

devam edecek...

Zihniyet ve tarzımızı Önderlik gerçeğine göre düzeltelim zaferi kazanalım

“Kadronun bir kısmında felsefe ve ideolojiyi sözde benimseme var, ama tarza da bir türlü girilemiyor. Bir ideolojiyi, felsefeyi benimseyip de onun tarzını benimsememek ona girmemek, o ideoloji ve felsefeyi de reddetmek anlamına gelir. Bir ideolojiyi ve felsefeyi benimseyip benimsememenin ölçüsü onu uygulamaya geçirmekle belli olur. Uygulama bir tarz sorunudur. Bir kadronun önderlik felsefe ve ideolojisini kabul edip de onun tarzına girmemesi düşünülemez. Tarzına girmeyen onun ideoloji ve felsefesine de girmemiştir. Bunun açık anlamı budur. Önderliğimiz önderlik gerçeğini esas olarak tarz, tempo, yöntem ve üslup olarak tanımlamıştır”

Sömürgeci Türk devleti; uluslar arası emperyalist devletleri, Ortadoğu gerici iktidarları, hain işbirlikçi Kürt güçleri arkasına alarak hareketimize karşı tasfiye ve teslim alma temelinde saldırılarını yoğunlaştırmış bulunuyor. 2008 yılında da açıkça sonuç almak istediğini söylüyor. Bunun için her şeyini ortaya koymuş bulunuyor. Uluslararası komplo, komploya bağlı geliştirilen provokasyon, tasfiyecilik, özel savaş yönetimi ve sivil toplumculuk anlayışı el ele vererek hareketimizi zihniyetinden ve tarzından uzaklaştırmak istiyor. Yine kapitalist sistemin zihniyetine, onun yaşam anlayışına, kültürüne ve ahlakına çekme yönünde adımlar atıyor. Bu adımlarında da küçümsenmeyecek sonuçlar ortaya çıkmış bulunuyor.

Sisteme özentî teşvik edilmişti

Bunun bir sonucu olarak hareketimizin kadro yapısı ve örgütlerinde sistem içileşme oldukça ileri bir mesafe kaydetmişti. Büyük tahribatlar, kayıplar, çarpıtma ve saptırmalar yaşanmıştı.

Hareketin ideoloji ve felsefesinden, amaçlarından, örgüt, mücadele ve yaşam anlayışından, militanlığından uzaklaşma yaşanmıştı. Kendine göre örgüt, yaşam, eylem, kadro, yönetim ve görev anlayışları gelişmişti. Sistem içileşme geliştiğinden hareketin örgüt, yaşam, mücadele, kadro, ahlak, kültür ve ölçülerine tepki duyma hatta bunu yer yer düşmanlık düzeyine var-

dırma ortaya çıkmıştı. Sisteme özentî teşvik edilmişti. Gelişen bu sistem içileşme sonucu örgüt bir mücadele örgütü olmaktan çıkarak, bu kimliğini kaybetme durumuyla karşı karşıya gelmişti. Düşman da bu durumu görerek örgütün hesabını yapmama, örgütü bir çözüm gücü olarak görmeme gibi bir yaklaşımı benimsemişti. Bırakalım düşmanın örgüte böyle yaklaşmasını, örgütün kadroları, taraftarları dahi örgütünü ciddiye almaz duruma gelmişti. Apocu fedai militanlık, memurluk ve hatta onun da gerisine düşmüştü. Bu, harekete bağlı olan militanlarda ve halkta tereddüte yol açarken, düşmanda ise umuda yol açmıştı. Düşman sonuç almak için çabalarını yoğunlaştırmış ve sonuç alabileceğine dair de oldukça umutlanmıştı. Artık hareketin bir daha kendi gerçeğini yakalayamayacağı sonucuna varmıştı. Onun için Kürt sorununu çözmeyle değil inkar ve imhayı bir amaç olarak önüne koymuştu.

Bütün bu olumsuz gelişmeler sonucunda içimizde oldukça tehlikeli olan negatif bir üslup egemen olmuş ve komplo, tasfiyecilik, özel savaş ve sivil toplumculuk anlayışı artık içimizde yürütülür duruma gelmişti. Bu durum morali, inancı, coşkuyu, çalışma ve mücadele etme istemini oldukça olumsuz etkilemişti.

Düşman bu gelişmelerden almış olduğu cesaretle başta Önder Apo'yu zehirleyerek, gerillaya ve halka saldırılarını yoğunlaştırarak, linç kampanyaları geliştirerek; yoğun tutukla-

ma, işkence, baskı ve hakaretle inkar ve imha politikasında adeta son bir hamleyle sonuca gitmek istemiştir. Hareketimizin yönetimi bu gelişmeleri değerlendirmiş ve buna karşı “Êdî Bese, Önderliği yaşa ve yaşat” tarihi hamle kararını almış ve uygulamaya geçirmiştir. Böylesi bir hamleyi başlatmak için bir çok toplantı düzenleyerek tartışmalar yürütmüş, kararlar almış, kadroya, halka da bu durumu kavratmaya çalışmıştır. Bu temelde bu zemin üzerinden böylesi tarihi bir hamleyi başlatmıştır.

Êdî Bese tarihi bir hamledir

Bu hamle sadece Apocu hareket ve Kürt halkının geleceği açısından değil, Ortadoğu halklarının geleceği açısından da önemli bir hamledir. Bu açıdan yaratacağı sonuçlar itibarıyla de tarihidir. Bu hamlenin hem dışa, hem de içe yönelik yanları vardır. Bu iki yan birbirini tamamlamakta ve birlikte yürütülmesi gerekmektedir. Başarısı ancak bununla mümkündür. Dışa yönelik olan yanı; Önderliğimiz, hareketimiz ve halkımıza yönelik uygulanan inkâr ve imha siyasetine karşı duruştur. Bu siyasetin içinde asimilasyon, işkence, katliam, linç ve hakaret vardır. Oldukça vahşi bir siyasettir. İçe yönelik yanı ise; sistem içileşmeden çıkmak, tekrar Önderlik zihniyet ve tarzıyla birleşmek, kimliği ve kökleri üzerinden çıkış yapmak, geliştirilen tasfiye ve teslim alma çabalarının önüne geçmek, hareketin kendi amaçları doğrultusunda yürü-

mesi ve sonuç almasını sağlamaktır.

Hamlenin kısa ve uzun vadeli hedefleri vardır. Kısa vadeli hedefi; Önderliğin tedavi edilmesi, sağlığına kavuşturulması ve yer değişikliğiyle yaşam koşullarının bir an önce güvenceye alınmasını sağlamak ve bunu başarıncaya kadar da hamleyi sürdürmektir. Uzun vadeli olanı ise, bu hedefe ulaşma temelinde Önderliğin özgürlüğü ve Kürt sorununun demokratik özerklik temelinde çözümünün, demokratik konfederal sistemin yaratılmasıdır. Bu amaçlar gerçekleştirilinceye kadar hamle sürdürülecektir.

Geliştirdiğimiz Êdi Bese hamlesinin etkilerini ve yaratacağı sonuçları gören düşman, hamlenin başarısızlığa uğratılması için bir karşı hamle başlatmıştır. Êdi Bese şiarına karşı düşman "artık yeter" sloganıyla hareketimize karşı topyekûn yeni bir saldırı dalgası başlatarak gelişmelerin önünü kesmek istemiştir. Çünkü başlatılan bu hamlenin gelişmesi, başarıya gitmesi demek düşmanın bu güne kadar attığı adımların boşa gitmesi demektir. Bu da düşman açısından büyük kaybetme anlamına geldiğinden, düşman hemen bu hamleyi fark etmiş ve karşı hamlesi ile bunu etkisizleştirmeye girişmiştir.

Fedayi düzeyinde partileşerek başarılı olmak gerekir

Başlatılan Êdi Bese hamlesi aynı zamanda PKK'nin 30. kuruluş yıl dönümüne denk gelen bir hamledir. Bu hamlenin PKK tarihine yakışır bir tarzda yürütülmesi, otuzuncu yıla başarıyla girilmesi ve otuzuncu kuruluş yıl dönümünün zaferle taçlandırılması gerekiyor. Bu açıdan otuzuncu kuruluş yılının çıkış ve başarı yılı olması, bu hamlenin amaçları temelinde gerçekleştirilmesi önemli.

2008 yılına PKK'nin otuzuncu kuruluş yıldönümü ve Êdi Bese tarihi hamlesi ile girmiş bulunuyoruz. Bu tasfiye etmeye, teslim almaya karşı meşru savunma savaşını geliştirmek ve başarıya götürmek için büyük düşünme, bunu örgüte ve eyleme dönüştürme, sonuçlarından düşünce ve

duyguları büyütme gerçekleştirilmelidir. Büyütülen bu özgürlük düşünce ve duygularını daha fazla örgütlenme, kapsamlı eylemlere dönüştürme görev ve sorumluluğunun kadro açısında kavranması gerekiyor. Bu büyük görev ve sorumlulukları kadronun yerine getirmesi lazım. Kadronun görevi tamamen tasfiyeyi ve teslim almayı boşa çıkarmak, etkisiz kılmak, Kürt iradesini ve çözümünü kabul ettirmek için fedai düzeyinde pratikleşmek, bunda başarılı olmaktır. Başta kendini sonra halkı örgütleyip eyleme geçirmektir. Bu da kendini büyütme temelinde örgütü, eylemi ve halkın iradesini büyütme işlemi geçmektedir.

Kadronun bu öncülük görevini başarması için her şeyden önce ideolojik,

yı başarması önemlidir. Kendine güveni ve kendine dayanmayı esas alarak çözümünü geliştirmeye çalışmalıdır. Başta Bunun bilincini, iradesini, moralini, inancını, cesaretini fedakarlığını, örgüt ve eylemini tüm toplum için yaratmasını başarabilmelidir.

Bu savaş bir irade ve onur savaşıdır

Düşman bütün olanaklarını kullanarak hareketin ve halkın iradesini kırmak ve bu temelde teslimiyeti kabul ettirmek istiyor. Onun için savaş bir irade ve onur savaşı olarak geliyor. Bütün kadromuzun ve halkımızın bu savaş bir irade ve onur savaşı olarak görmesi ve bu temelde savaş yürütmesi gerekiyor. Böylesi bir savaş söz konusu olduğunda

örgütsel mücadeleyi derinleştirip kendini sistem içileştirmeden, Apocu fedai militanlığı yakalaması, örgütü mücadele örgütü haline getirmesi, KCK sistemini örgütleyerek çözümün yolunu yaratması gerekir. Tasfiye ve teslim alınmayı boşa çıkarmalı Kürt iradesi ve çözümünü düşmana karşı geliştirdiği meşru savunma savaşını ve büyük halk serhıldanlarıyla kabul ettirmelidir. Meşru savunmayı ideolojik, siyasal, örgütsel, askeri, diplomatik, kültürel, ekonomik ve sosyal alanlarda örgütleyip yenilmez kılmasını bilmelidir. Bunun için de gerillayı büyütme, serhıldanı büyütme, propaganda ve ajitasyonu, ideolojik mücadeleyi derinleştirme, ekonomik olarak tüm ihtiyaçlarını karşılayacak durumda olma-

hiçbir gücün Apocu hareketle savaşılmayacağını bir kez daha göstermek her Apocunun boynunun borcudur. Bu borcun da zamanında ve tam ödenmesi bilinmelidir. Çünkü çözüm buradan geliyor. Apocu hareket daha doğarken irade savaşını temelinde doğmuş, büyük bir irade savaşını yürüterek bu günlere gelmiştir. Temelinde, çıkışında, gelişmesinde ve varlığında bu nitelikte bir irade savaşını söz konusudur.

Bu temelde Amed zindanlarında, en olumsuz koşullarda düşmanın dayattığı irade kırma savaşını başarıyla göğüsleyerek bu savaşını kazanmasını bilmiştir. Salt İdeolojik donanım ve çıplak bedenle kazanılan bu irade savaşını partimizin tarihinde önemli bir yere sahiptir. Bu, bir dönüm noktası kabi-

lindedir. Bu tarz mücadele partimizin kimliği olmuştur. Onun için sorun irade savaşı olduğundan hiçbir güç Apocu hareketle savaşılamaz. Çünkü Apocu hareket çıkışında ve en olumsuz koşullarda olanaksızlıklar içerisinde bu savaşı yürütmüş ve kazanmış bir harekettir. Tümüyle gelişiminde irade savaşı söz konusudur. Bu açıdan yenilmez bir harekettir.

Öyle anlaşıyor ki düşmanın saldırıları karşısında bunun bir kez daha kanıtlanması ve düşmana bu hareketin yarattığı Kürdün iradesinin kırılmayacağını göstermek gerekiyor. Çözüm ancak böyle mümkündür. Mademki çözüm buradan geçiyor o zaman her kadro, her onurlu Kürt insanı bu irade savaşında kazanarak çözümlü yakalamalıdır. Bu temelde gelişmeler sağlanırsa düşmanın attığı tüm adımlar boşa çıkacak, düşman başa dönecek, bu hareketin ve bu halkın iradesinin kırılmayacağını, her irade kırma savaşında iradenin daha da güçlendiğini, hareketin daha da büyüdüğünü görecektir ve işte o zaman bu siyasetinden vazgeçecektir.

Êdî Bese hamlesini ileri düzeyde sahiplenip geliştirelim

Düşmanın bütün karşı faaliyetlerine rağmen Êdî Bese hamlemiz gelişiyor ve daha da gelişecektir. Güneybatı Kürdistan'da halkımız kitlesel katılımıyla hamleyi sahiplenmiş, özellikle Kamışlo'da şehit vererek sürecin güçlü bir ifadesini ortaya çıkarmıştır. Yine Kuzey Kürdistan'da şehitler veriliyor. Ülke'de ve Avrupa'da halkımızın, özellikle gençlik ve kadın eylemleri sürüyor. Bütün bu eylemlilikleri, direnişi saygıyla karşılamak ve selamlamak gerekiyor. Fakat Güney Kürdistan'da ve özellikle Doğu Kürdistan'da ham-

lenin çok geri bir düzeyde olduğunu belirtmek gerekir. Bu iki parçadaki halkımızın bu hamlede aktif olarak yerini alması önemlidir. İstenen düzeyde bir katılım ortaya çıkmıyorsa, bu parçalardaki kadrosal duruşun süreci kavrama ve bunun gereklerini yerine getirmede bir geriliği yaşanmasından kaynaklanıyor. Güney Kürdistan'da hareketimizin tasfiyesine yönelik geliştirilmek istenen komplocu yaklaşımlar ortadadır. Yine Doğu Kürdistan'da sömürgeci rejimin **Hasan Hikmet Demir** yoldaşımızın idamıyla hareketimizi tasfiye etme sürecine katıldığı gerçeğini dikkate alındığında bu parçalarda Êdî Bese hamlesinin çok daha ileri düzeyde sahiplenilip geliştirilmesi görevi daha da önem kazanıyor.

Yine tüm örgütlerimizin, kurumlarımızın hamlede yerini alması, üstüne düşen görev ve sorumlulukları yerine getirmesi oldukça önemlidir. Çünkü bazı kurum ve örgütlerimizin hala hamleyi anlamadıklarını, hamlede yer almadığını, görev ve sorumluluklarına sahip çıkmadıklarını görüyoruz. Bu ciddi bir durumdur, derhal aşılması gerekiyor. Apocu hareketin herhangi bir örgütü veya kurumu Êdî Bese hamlesi dışında kalamaz, eğer kalıyorsa, o örgütün ve kurumun Apocu hareketin dışında kaldığı anlamına gelir. Düşmanın bu kadar acımasız ve çok vahşice saldırdığı, açık açık hareketi tasfiye edeceğini söylediği bir dönemde hiçbir Apocu örgüt ve kurum buna karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmezlik edemez. Bırakalım bir kadro, normal vicdana sahip onurlu bir Kürt insanı dahi bu saldırılar karşısında herhangi bir şey yapmadan duramaz.

Doğu Kürdistan'da İran sömürgeci devleti tarafından **Hasan Hikmet Demir** arkadaşımız çok alçakça idam

edildi. Apocu hareketin tarihinde idam edilen ilk yoldaşımızdır. 12 Eylül döneminde dahi faşist Türk sömürgeciliği idamı gerçekleştirmedi. İran'ın bu arkadaşı bu ortamda idam etmesi bu açıdan oldukça anlamlıdır. PKK'nin tasfiye veya teslim alınması çabalarının yoğunlaştığı bir ortamda bu idamı gerçekleştiriyor. Anlaşıyor ki, İran bu gelişmeden kendisine pay çıkararak Apocu hareketin tasfiye edilmesi sürecinde yer almış oluyor. Ve bunu fırsat bilerek Doğu Kürdistan'da halkımız üzerindeki baskılarını, irade kırma ve teslim alma savaşını yoğunlaştırmak, hareketimizin Doğu Kürdistan'daki örgütlenmesini tasfiye etmek istiyor. Nasıl ki Türk sömürgeciliği bütün imkanlarını kullanarak hareketimizi tasfiye edeceğini söylüyorsa, İran'da bu idamla aynı amaç peşinde olduğunu açıkça ortaya koyuyor. Tümüyle kadroyu ve halkı korkutmak, sindirmek ve darbe vurup teslim almak istiyor. Bu açıdan bu yoldaşımızın idamı Êdî Bese hamlesini büyütme gerekçesi olmalı, onun kını, öfkesi ve bilinci, örgüt ve eylemin büyütülmesine dönüştürülmelidir.

Apoculuk budur, Önder Apo'ya bağlılık bunu gerektirir. Tüm halkımızın her ferdinin bu hamlede yer alması, başarısı için her şeyini ortaya koyması gerekir. Kadro; öncülük görev ve sorumluluklarını üstlenirse, Önderliğin zihniyet ve tarzını esas alırsa görev ve sorumluluklarını yerine getirebilir, KCK sistemini geliştirebilir, demokratik özerkliği kabul ettirebilir, çözümünü gerçekleştirebilir. Aksi takdirde sistem içileşmeden kendini kurtaramaz, tasfiyenin önünü de alamaz.

Başarı için Önderlik zihniyetine ve tarzına girmek zorunludur

2007 yılı boyunca yürütülen ideolojik ve örgütsel çalışmalar temelinde başlatılan Êdî Bese hamlesiyle birlikte kadronun çoğunluğu yanılı ve yanlışlıklarını görerek Önderlik zihniyetini ve tarzını esas almaya başlamıştır. Herkesin bunda derinleşmesi ve buna gelerek bu temelde yürümesi gerekiyor. Her ne kadar Önderlikle birleşme yönünde çabalar ve gelişmeler yaşan-

“Kürdün iradesinin kırılmayacağını göstermek gerekiyor. Çözüm ancak böyle mümkündür. Mademki çözüm buradan geçiyor, o zaman her kadro, her onurlu Kürt insanı bu irade savaşında kazanarak çözümlü yakalamalıdır. Bu temelde gelişmeler sağlanırsa düşmanın attığı tüm adımlar boşa çıkacak, düşman başa dönecek, bu hareketin ve bu halkın iradesinin kırılmayacağını görecektir ve işte o zaman bu siyasetinden vazgeçecektir”

yor olsa da hala kadromuzda yer yer yaşanan zayıflık, gerilik, çarpıklık ve egemen sistemin etkilerini yaşama, ondan etkilenme vardır. Bu anlayış ve tutumlar hareketi, halkı zorlamakta, kaybettirmekte, düşmanın başarısına zemin sunmakta ve güç vermektedir.

Düşmana umut ve başarı imkanı sunan bu anlayış ve tutumların hemen ertelenmeden aşılması gerekir. Başarı için Önderlik zihniyetine ve tarzına girmek zorunludur. Başarının başka hiçbir yolu yoktur. Kadroda, örgütte düzeltmenin burada yapılması gerekiyor. Çünkü ortaya çıkan tüm sorunlar, çarpıklıklar, yanlışlıklar, yetmezlikler tamamen buradan kaynağını alıyor. Düzeltme zihniyet ve tarzda sağlanmadıkça bunun sonucu olarak ortaya çıkan hiçbir sorunun çözülme-yeceğini, hiçbir yanlışın düzeltilemeyeceğini bilmek gerekiyor.

Kadro zihniyet düzeltmesini sosyal bilim, ahlak ve politika üçlüsüne dayanarak, bilme sınırlarını aşarak gerçekleştirebilir. Önder Aponun felsefe ve ideolojik esaslarına girerek, olay ve olguları bu esaslar temelinde ele alarak, çözümleyerek başarabilir.

Apocu kadro inançlı bilinçli ve iradeli çalışandır

Zihniyet düzeltmesi olmadan tarz düzeltmesi de olamaz. Zihniyete bağlı olarak tarzda da düzeltmenin yapılması gerekiyor. Çünkü tarz; örgütlenmenin, eylemin, hedefin ve hedefe yürümenin temposunu, üslubunu, yaşam ölçülerini, ahlak ve kültürünü oluşturur. Bir hareketin kimliğini, farklılığı-

nı, başarısını veya bunların tersini ifade eder.

Apoculuk sadece bir felsefe, ideoloji değil, aynı zamanda pratiğin üzerine her an yürüyüp başaran bir tarzdır da. Kadronun bir kısmında felsefe ve ideolojiyi sözde benimseme var, ama tarza da bir türlü girilemiyor. Bir ideolojiyi, felsefeyi benimseyip de onun tarzını benimsememek ona girmemek, o ideoloji ve felsefeyi de reddetmek anlamına gelir. Bir ideolojiyi ve felsefeyi benimseyip benimsememenin ölçüsü onu uygulamaya geçirmekle belli olur.

Uygulama bir tarz sorunudur. Bir kadronun Önderlik felsefe ve ideolojisini kabul edip de onun tarzına girmemesi düşünülemez. Tarzına girmeyen onun ideoloji ve felsefesine de girmemiştir. Bunun açık anlamı budur. Önderliğimiz Önderlik gerçeğini esas olarak ta tempo, yöntem ve üslup olarak tanımlamıştır. Bir kişinin gerçekten ideoloji ve felsefeyi kabul edip etmediğini tarzından anlayabiliriz. Eğer bir kadro ideoloji ve felsefeyi kabul ediyor ama onun tarzına girmiyorsa bu kadro olamaz, böyle bir kişi hareketin dışında bir kişidir. Hareketin dışındaki herhangi bir insanın hareketine yaklaşımıdır, bu da oldukça tehlikeli bir yaklaşımdır. Hareketin dışında olan biri ideoloji ve felsefesini doğru görebilir, benimseyebilir, ama onun kadrosu olmadığı için örgütüne ve eylemine girip girmemede kendisini özgür hisseder, ama bir kadro sadece ideoloji ve felsefeyi kabul etmekle kalamaz, aynı zamanda onun tarzına da girmek zorundadır.

Bir kadro her zaman gücünü ideo-

loji ve örgütten, bu temelde ideoloji ve örgüt gerçekliği ile bağdaşmayan yanlışlıklara karşı yürüttüğü mücadeleden, bu mücadeledeki başarısından alır. Kadronun başka bir gücü yoktur. Apocu kadro inanç yönü ağır basan, bilinçli bir irade ile çalışan, ideolojik ve örgütsel öncülük göreviyle başarıya kilitlenen, her türlü başarısızlığı başarının gerekçesi yapan, bunda ısrar edip başarıyı gerçekleştirendir.

Halkımız sömürgeciliğin inkâr ve imha siyaseti altında her şeyini kaybetmiştir. Düşman her şeyini elinden almış, kurutmuş, mahrum etmiş sadece cinselliği serbest bırakmıştır. Ailenin fiziki yaşamını devam ettirmesi dışında bir toplumsallık bırakmamıştır. Bu, Kürt toplumsallığının dağıtılarak Kürdün insan olmaktan ve Kürtlükten çıkarılmasıdır. Kürt ve Kürdistan adına her şeyin inkârıdır, imhasıdır.

Sömürgecilik inkâr ve imha siyasetini kapitalist sistemin çıkar ve kâr hesaplarına, Kürt işbirlikçi ve ihanetçilerine dayanarak yürütmüş ve yürütmektedir. Apocu hareket buna dur demek, hesap sormak için ortaya çıkmış ve başından beri bu inkarcı sömürgeci siyaseti esas alan, destekleyen güçlere karşı ideolojik ve örgütsel mücadele vererek gelişme ve başarı sağlamıştır. Günümüze kadar da kendi gücüne dayanarak, kendine güvenerek çözümünü kendinde aramıştır. Gelişme ve başarıyı bu temelde yaratmıştır.

Dış saldırılar iç yetersizlik ve geriliklerden güç alır

Apocu hareket Kürdistan halkı için öncelikle bir düşünce yaratmayı ve bunun örgütlülüğünü ortaya çıkarmayı esas almıştır. Mücadeleyi öncelikle ideolojik alanda yürütmüş ve kazanmıştır. Bu başarıya dayanarak örgütlenmeyi geliştirmiş, ideoloji ve örgütün gücünü birleştirerek, yoğunlaştırarak Kürt toplumsallığını, Kürt yaşamını, iradesini, kimliğini, birliğini ve değerlerini yaratmıştır. Onun için Apoculukta ideolojik ve örgütsel mücadeleyle netlik sağlama temelinde, kararlılık, pratikleşme ve başarıyı pratikte yaratma esastır. Başarı, ide-

oloji ve örgütün gücünü kavramak, kavratmak, bu gücü birleştirmek, doğru ve etkin kullanmaktan geçiyor. Yaşamda ortaya çıkan tüm sorunları ideolojik ve örgütsel mücadele yöntemi ile çözmek ve başarısını bu temelde sağlamaktan geçiyor. Başarı bununla sağlanmıştır, başarı buradadır. Savaşan bir örgüt, kadro ve halk gerçekliği böyle yaratılmıştır.

İdeolojik örgütsel mücadele yoğunlaştırılmalıdır

Hareketimizin tarihinde dış ve iç saldırılara karşı ne zaman ideolojik ve örgütsel mücadele doğru, zamanında ve yetkin yürütülmüşse gelişme, başarı yaşanmış, bunun olmadığı yerde ise sorunlar, kayıplar ve tehlikeler ortaya çıkmıştır. Dış saldırılar daima içteki yetersizlik, yanlışlık ve geriliklerden güç almış ve etkili olmuştur. Bu da ideolojik, örgütsel mücadelenin yeterli geliştirilmemesi sonucu ortaya çıkmıştır.

Hareketimiz ideolojik, örgütsel mücadeleyi yürütürken Kürt toplumsallığının dağıtılmış olması, Kürt insanının bunun sonucunda zayıf düşürülmesi ve hatta kendine ters düşürülmesi gerçeğinde hareket ederek, toplumsallığı güçlendirerek kişiyi güçlendirmeyi, kişiyi güçlendirerek toplumsallığı güçlendirmeyi esas almıştır. İdeolojik, örgütsel mücadeleyi bu temelde yürütmüştür. Bu da Kürt halkına ve insanına her koşul altında hizmet edecek bir ideoloji ve örgütü ortaya çıkarmıştır. Bu mücadelenin sürekli kılınması, düşmanın geliştirdiği sistem içileşmeyi etkisiz kılmış, Kürt toplumsallığını, kişiliğini, iradesini, kimliğini, demokrasi, özgürlük ve adalet anlayışını geliştirmiştir.

Bu gün bazı kadro ve örgütlerde sistem içileşme etkileri görülmektedir. İdeoloji, felsefe ve örgütten, onun yaşam ve mücadele anlayışından; kültür ve ahlakından, kişiliğinden uzaklaşma ve giderek kopma söz konusudur. Memurlaşma, her türlü geri, çarpık anlayışın gelişmesi, moralsizlik, inançsızlık, çalışmama, tembellik, yaratmama, ideolojik, örgütsel mücadelenin zamanında yeterli, yetkin yürütülmemesinin sonucudur. Düşman buna dayanarak

inkâr ve imhayı ısrarla yürütmek istiyor. Yoksa ısrar edemez. Artık kadro bunu anlamalı, gereklerini de hızla yerine getirmelidir. İdeolojik, örgütsel mücadeleyi yoğunlaştırmalı, Kendini, yol-daşını, örgütünü bu temelde düzeltmeli ve başarıya götürmelidir.

Hala uluslararası komplo, buna bağlı geliştirilen provokasyon, tasfiyecilik, özel savaş ve sivil toplumculuk anlayışının tüm yönleriyle derinliğine kavranmadığı ortadadır. Önderliğin yürüttüğü mücadeleyi anlamama, Önderliğin başarısını kendi başarısı gibi görme gibi bir yanlış yaşanmaktadır. Bunun sonucu olarak mücadeleye yeterince girmeme, kendini aldatma, hareketi boşa çıkarma, halkın beklentilerine cevap verememe gibi bir duruş

nasıl yürütüldüğünü ve sivil toplumculuk anlayışının hareketimizi nereye götürdüğünü yeterince anlamama, buna karşı durmama, dolayısıyla da mücadele etmeme durumu var. Sanki bunlarla mücadele görevi sadece bazı yöneticilerin veya bazı örgütlerin göreviymiş gibi tüm kadroyu ve tüm örgütlerimizi ilgilendirmede olduğu şeklinde tehlikeli anlayışlar var. Bu yanlış ve yanlış yaklaşım da düzeltilmeli. Onun için örgütün içinde fiziki olarak kalmayı yeterli gören, ideolojik, örgütsel mücadeleye girmeyenler bu duruşlarının partililik olmadığını ve oldukça tehlikeli duruş olduğunu bilmeli ve hızla bundan çıkmalıdır.

Liberal, modern, postmodern anlayışların etkisinde kalınarak, bu çizgiyle

“Bazı kadro ve örgütlerde sistem içileşme etkileri görülmektedir. İdeoloji, felsefe ve örgütten, onun yaşam ve mücadele anlayışından; kültür ve ahlakından, kişiliğinden uzaklaşma ve giderek kopma söz konusudur. Memurlaşma, her türlü geri, çarpık anlayışın gelişmesi, moralsizlik, inançsızlık, çalışmama, tembellik, ideolojik, örgütsel mücadelenin zamanında yeterli, yetkin yürütülmemesinin sonucudur. Düşman buna dayanarak inkâr ve imhayı ısrarla yürütmek istiyor”

sergilenmektedir. Dolayısıyla kadro bu çerçevede kendisini sorgulamalı, düzeltmeli, görev ve sorumluluklarının gereklerini yerine getirmelidir.

Diğer bir yanlış yaklaşım da; tasfiyecilerin kaçmasıyla tasfiyeci anlayışın ve onun etkilerinin bittiği, tahribatlarının aşıldığı anlayışıyla bunlara karşı mücadeleyi anlamsız görme yaklaşımıdır. Tasfiyeciliğin bizim zayıflıklarımızdan beslendiğini ve bizde varlığını şu veya bu düzeyde sürdürdüğünü kabul etmek gerekir. Hala neden bundan bahsediliyor, denilerek tasfiyeciliğe karşı mücadele anlamsız görülmektedir. Bu, özünde ideolojik mücadeleden vazgeçmektir ve örgütü her türlü anlayışla uzlaştırmaktır. Bu, tasfiyeciliğe karşı mücadelenin geliştirilmesinin önünü almak ve bu tarzda tasfiyeciliğe objektif olarak hizmet etmektir. Dolayısıyla her türlü yanlış ve çürümeye kapıyı açık tutmaktır. Bunun hızla düzeltilmesi ve aşılması gerekiyor.

Kadronun özel savaşın amacını, yöntemini, üslubunu, ortamımızda

Önderliği uzlaştırma çabaları içerisine girenler var. Veya Önderliği böyle anlama, yorumlamalar söz konusu. Onun için de savrulma ve tahribatlar içine giren, bunu örgütte yaşatanlar içimizde bulunuyor. Bunun sonucu olarak sırdışı, ahbap çavuşluğu kendine esas alanlar; “renkler, zevkler tartışılmaz, boşver sen mi düzelteceksin, kendini yaşa” gibi liberalizmin felsefesini yaşayan ve teşvik edenler var. Düşmana her türlü başarı imkanı sunan bu tür yaklaşımlardan vazgeçmek gerekir.

Ortak karar eylem ve yaşam olmadan başarı olamaz.

Bireycilik, bencillik, kendine görelilik oldukça yaygın. Bunlar kadroda o kadar gelişmiş ki, örgütü ve örgüt kararlarını yanlış görme, dinlememe, onun için de yerine getirmeme, kendi doğrularını esas alma, bunda ısrar etme ve kendi doğrularını pratiğe geçirme yaşanıyor. Farklı görüş olabilir, bu doğaldır da. Ama pratikte uygulanacak olan örgütün kendisidir, örgütün ka-

rarlarıdır. Ama görüyoruz ki, kendi görüşünü, kendi kararlarını uygulama söz konusu. Bireycilik bu düzeydedir.

Ayrı bir örgüt gibi durma, hareket etme var. Örgüte kendi görüşleri kabul gördüğü kadar katılma, aksi takdirde katılmama, örgüt olanaklarını alarak kendi görüşleri doğrultusunda kullanma ve bunu da doğru görme anlayışı yaşıyor. Bu, örgütün, toplumsallığın, tüm kazanımların reddi olmaktadır. Nitekim bu anlayışın pratikte yol açtığı sonuç bu olmaktadır. Ortak karar, eylem, yaşam olmadan gelişme ve başarı olamaz. Bireyciliğe karşı mücadele edilerek örgütlülük, toplumsallık ve bu temelde gelişmeyi esas almak, doğru katılım ve örgüt militanı olarak davranmayı mutlaka geliştirmek gerekiyor.

Sistemin yedeğine girilmemelidir

Bireycilik, bencillik, kendine görelik farklı biçimlerde de olsa, ama özde aynı olmak kaydıyla kendini sadece kişilerde değil, bazı kurum ve örgütlerimizde de yaşatmaktadır. Bu kendini kurumculuk biçiminde ortaya koymakta ve bu anlayışta oldukça gelişmiş bulunmaktadır. Sadece kendi kurumunu esas alma, kendini genelden koparma, genelin bir parçası görme, genele karşı sorumlu görmeme, başarısını örgüt geneliyle paylaşmama, ona dayandırmama söz konusudur. Bu, çizgiden kopmadır. Bu, o kurum, o örgüt ve onun kadrosunu, kitlesini kendine mülk edinmedir. Bu oldukça tehlikeli bir anlayıştır.

Bu hareketin bütün kadroları kurum ve örgütleri bu hareketin birer parçası olduğunu bilmek zorundadır. Onun tamamlayıcı, ondan güç alan ve ona güç vereni olduğunu bilmelidir. Doğru anlayış budur. Kendini örgütten kopararak, bütün sorumluluklarını unutarak örgüt olunamayacağını, gelişme ve başarı sağlanamayacağını bilmek gerekiyor. Bu gerçeklik örgüt gücünü, örgüt olmayı, başarıyı oldukça olumsuz etkiliyor ve tehlikeye düşürüyor. Eğer örgüt bilinci, kültürü, sorumluluğu, ciddiyeti olmazsa örgütsellik, toplumsallık, gelişme ve başarı gerçekleşemez.

Kapitalist sistemin toplumsallığı dağıtma, bireyciliği geliştirme anlayı-

şına düşüyor. Sistemin yedeğine giriliyor. Kapitalist sistem önce toplumsallığı dağıtmayı esas aldı. Şimdide bireyi tümünden cüceleştirmeyi esas alıyor. Biyo iktidarla bireyi de insan olmaktan çıkarıp, bitiriyor. İnsanlığın felaketini hazırlıyor. Apocu kadro doğru toplumsallığı esas alarak, geliştirerek insanlığı bu felaketten kurtarmak göreviyle yükümlüdür. Toplumsallığı geliştirmek örgütlülüğü geliştirmekten geçiyor. Ne kadar örgütü geliştirsek o kadar toplumsallığı geliştirebiliriz. Hele bu Kürdistan söz konusu olduğunda tamamen böyledir. Bu açıdan bireycilik bütün biçimleriyle aşılmalıdır. PKK kadrosu, kapitalizmin bireycilik ve sömürgecilik kültürünün etkisinden çıkarak kendine ait hale gelmeli ve kerameti kendinden menkul durumu aşmalıdır. Kendisinde genelleşmeyi, örgütlemeyi, toplumsallığı yaratmalıdır. İşte o zaman doğru bir partileşme, bu temelde toplumsallığı geliştirme, insanlığı felaketten kurtarma gücü haline gelinebilir.

Yaratmayı kazanmayı yüceltmeyi esas almalısınız

Kadroda dogmatizm anlayışı güçlü yaşıyor. Bu çeşitli biçimlerde kendisini gösteriyor. Hareketin yeni paradigmasına girmeme veya girmiş gibi kendisini görme, yanlışlı algılama, Önderliğin zihniyet ve tarzını esas almama, onda derinleşmeme, hep hareketten hazır bekleme, yoğunlaşmama, yaratmama, geliştirmeme, tamamen var olanla yetinme biçiminde kendisini ortaya koyuyor. Bir nevi kendini okumayı yaşıyor. Önderlikten ve hareketten güç alarak yaratıcı olmayı değil de, bildiğini okumayı sürdürüyor. Eğer hareket imkan veriyorsa çalışma, vermiyorsa çalışmama, hatta hareketin verdiği imkanı bile az görme, daha fazlasını isteme, onun için de kendini yormama, bundan dolayı hep hareketten hazır bekleme anlayışı yaşıyor. Yaratmayı, kazanmayı, yüceltmeyi esas almadığı için hep var olanla yetinme, onu tüketme söz konusudur.

Apocu kadro; yoksa yaratan, varsa onu daha da geliştirmeyi esas alan kadrodur. Apocu hareketin kadro an-

layışı budur. Ama dogmatizmi aşamayan kadroda yaşanan; yoksa yaratılamaz, varsa da yetersizdir, daha fazla verilmesi gerekir. Bu da var olan üzerinde oturma, onu tüketmedir. Apocu kadro, cıva gibi kolay kolay zapturapt altına alınamayacak kadrodur. Oldukça yaratan, üreten, geliştiren olmak zorundadır. Başka türlü bu harekette kadro olunamayacağını artık bilmek gerekir.

Kadroda yaşanan ve mutlaka aşılması gereken bir diğer anlayış da bürokratizmdir. Üstte kalma, halka inmemeye, kadroya inmemeye, çalışana inmemeye, halktan, kadrodan, çalışandan kopma, üst toplumu, onun siyasetini esas alma oldukça gelişmiştir. Onun için örgütsel sistemi halka taşırmama, şematik kalma, çok toplantı yapma ama çalışmama, pratiğe girmeme, halkın içine girmeme, kadronun içine girmeme söz konusudur. Onun için kurumlardan çıkmama bir memur gibi hareket etme, yaşama ve çalışma tarzı ortaya çıkmaktadır.

Bürokratikleşme halka ve harekete kaybettirmektedir

Hareketin ve halkın ihtiyaçlarını tespit edip giderme çabasına girmeme, bu çabada ısrar etmeme, her şeyi oluruna bırakma, idare etme, gününü geçirme adeta bir tarz haline dönüşmüştür. Bu, mücadelesizliğe yol açmakta ve düşman bunun üzerinden inkar imha politikalarını geliştirmektedir. Bu bürokratikleşme halka ve harekete kaybettirmektedir. Bürokratlaşma her türlü parti dışı anlayışın gelişmesine, çürümeye, yozlaşmaya, kirlenmeye ve kaybetmeye yol açmaktadır. Bütün kadromuzun memurluktan çıkması, üst toplumun siyasetine soyunmaktan vazgeçmesi ve tamamen halkı kendisine esas alması gerekir. Halkla birlikte, halkın içinde yaşaması, halkın değerlerine saygı göstermesi, halkın iradesini güçlendirmesi temel görevi olmalıdır. Halkın örgütlülüğünü, eylemini oluşturmalı, halkın bilincini, yüreğini bu temelde ayaklandırmalıdır. Kadronun üst toplum siyasetine soyunarak, halktan koparak egemen sınıf anlayışını, egemen sistemi esas almaktan hızla kendisini kurtar-

ması, kendinde devletçi, iktidarcı anlayışı öldürmesi gerekir. Üst toplum siyasetine soyunmak, devletçi ve iktidarcı anlayışı savunmaktır. Egemenlikli sistemi esas almaktır. Apocu hareketin kadrosunun böyle olamayacağı, Apoculuğun bu anlayışla mücadele etmek olduğunu artık anlamak gerekiyor. Kadro hızla önderlik zihniyetine ve tarzına girerek kendini örgüt çizgisinde derinleştirmeli, bürokratizmi bu temelde aşarak fedai militanlığa ulaşmalıdır.

Yönetimlerimizde yaşanan diğer tehlikeli ve mutlaka aşılması gereken bir anlayış da kadro ve halkı eğitmemesi, bilincini geliştirmemesi, iradesini keskinleştirmemesi, onun örgütlülüğünü ve eylemliliğini büyütmemesidir. Halbuki Apoculuk esas olarak da ölçüleri büyütme hareketidir. Apoculuk, ölçüleri küçültme, geriye çekme değil, tam tersine sürekli ölçüleri büyütmedir. Bunu da büyütecek olan yönetimlerdir. Yönetimlerin kadroyu, çalışanı, halkı kendi haline bırakmaması, onu eğitmesi, yanlışlıklarından, geriliklerinden çıkarması, geliştirmesi, sorunlarına çözümleyici yaklaşması, kazanımcı olması, moral, inanç yönünden geliştirmesi temel görevleridir.

Kestirme yollara başvurma bizim yönetim ve kadro anlayışımız olamaz. İlgilenmeme, bütün zayıflık ve gerilikleriyle baş başa bırakma, eleştirilerinin önünü alma, bastırma, moralinden, inançtan düşürme, kaçırma Apocu yönetim anlayışıyla bağdaşmayan ve suç teşkil eden bir durumdur.

Yönetim olmak demek, büyütme, başarılı kılmak demektir. Geliştirmeyen, büyütmeyen yönetim başarısız bir yönetimdir. Böyle bir yönetim görevde tutulmamalıdır. Sürekli küçültme, kaybettiren, kaçırma bir yönetim bu hareketin yönetimi olamaz. Dikkat edilirse düşmanın bütün çabaları hareketi

marjinalleştirme, yani çözüm gücü olmaktan çıkarma yönündedir. Bir yönetimin kadrosunu, insanlarını büyütmesi demek, düşmanın bu marjinalleştirme çabalarına içten destek vermek demektir. Hiçbir yönetimin veya yöneticinin düşmanın bu çabalarına destek olma diye bir görevi yoktur. Aksine düşmanın marjinalleştirme çabalarına karşı hareketi her yönüyle büyütme görev ve sorumluluğu vardır. Büyütme, görev ve sorumluluğunu yerine getirmekse kadroyu ve halkı her yönüyle büyütmelidir. Bu da onun kişiliğini, iradesini, düşüncesini, bilincini, örgüt ve eylemini geliştirmekten geçmektedir. Başka türlü bu harekette yönetim olunamayacağı artık anlaşılmalıdır.

Yönetimler her yönüyle başarılı esas almalıdır

Yönetim olmak demek çözüm gücü ve bu temelde geliştirici olmak, kadroya, halka, başarı olanağını ve ortamını sürekli büyütme vermek demektir. Eğer bir yönetim veya yönetici mücadele ortam ve olanaklarını geriye çekiyorsa, zayıf düşüyorsa, ortadan kaldırıyorsa bu yönetim düşmanın hizmetine giren bir yönetim gerçeğini yaşıyordur. Böyle bir yönetimin de bu hareketin yönetimi olamayacağı çok açıktır. Her düzeydeki yönetimlerin, kadrosunu ve halkı her yönüyle büyütme kendini başarılı kılması, başarısını buna dayandırması gerekiyor. Onun için öyle ucuz, kestirme yollara başvurmamalı. Kendisini oldukça yorması ve sonuç alması gerekiyor. Halkın ve kadronun o yönetimi kendi yönetimi görmesi, onunla birleşmesi, ona güç vermesi ancak bununla mümkün olur. Kadro ve halka bir şey vermeden ondan her şeyi istemek bu hareketin yönetim anlayışıyla çelişir.

Yönetim olmak demek, kadroya, halka mücadele ortam ve olanağı kazandırmak demektir. Öyle kendini yormadan, bastırarak, kaçırarak, çözümsüzlük içinde yaşatarak, mücadele ortam ve olanakları dışında tutarak yönetim olunamayacağını, hiçbir başarı sağlanamayacağını artık kavramak ve hızla bu duruşları terketmek gerekmektedir.

Bu hareketin eleştiri özeleştirisi ve üslup anlayışı farklıdır

Karşıtlık yaratmama, kırmama adı altında eleştiri ve özeleştiriyi durdurma, eleştiri ve özeleştiriyi anlamsız görme söz konusudur. Bu, yanlış anlayışların örgüt içinde cirit atmasına fırsat vermektir. Yanlış anlayışlara karşı mücadelenin önünü almaktır. Bu anlayışın sonucu olarak eleştiri gelmesini istememek, eleştiri geliştiğinde ise eleştiriden alınmak, birbirini idare etmek örgütü kirletme, örgüt kapılarını her türlü tehlikeye açma vardır. Eleştiriler karşısında geri çekilme, susma, protestoculuk, istifa, şantaj özellikle tasfiyeciler provokasyon sonrası oldukça yoğun görülmektedir.

Bu hareketin çıkışında Önder Apo büyük bir eleştiri ve özeleştirisi geliştirdi. Bu temelde hareketin çıkışını ve gelişmesini sağladı. Apocu hareketin gelişme diyalektiği gereğince Önderlik İmralı'da ikinci büyük eleştiri ve özeleştiriyi geliştirdi. Böylece hareketi komplo karşısında ayakta tuttu, mevzilerini koruma ve gelişmesini sürdürme olanağına kavuşturdu. Eğer Önder Apo başlangıçta ve İmralı'da eleştiri özeleştiriyi cesurca, kararlıca geliştirmemiş olsaydı, bu hareket ne gelişme yaratabilirdi, ne de uluslararası komplo karşısında durabilmesi ve gelişmesini sürdürmesi sağlanabilirdi. Apocu hareketin kadrosunun bu gerçeği çok iyi anlaması gerekiyor. Apocu olmak demek, sürekli eleştiri özeleştiriyi yaşamak, sorgulamayı geliştirmek demektir. Bu temelde kendini canlı tutmak, temiz tutmak, yenilemek, başarı gücünü, imkanını kendinde yaratmak temel görev olmalıdır. Eleştiri özeleştiriden kaçmak, bunu durdurmak, is-

“Bürokratlaşma her türlü parti dışı anlayışın gelişmesine, çürümeye, yozlaşmaya, kirlenmeye ve kaybetmeye yol açmaktadır. Bütün kadromuzun memurluktan çıkması, üst toplumun siyasetine soyunmaktan vazgeçmesi gerekir. Halkla birlikte, halkın içinde yaşaması, halkın değerlerine saygı göstermesi, halkın iradesini güçlendirmesi temel görevi olmalıdır. Halkın örgütlülüğünü, eylemini oluşturmaları. Halkın bilincini bu temelde ayaklandırmalıdır”

tememek, bundan rahatsız olmak demek bu hareketin gerçeğinden kopmak demektir. Her türlü kirlenmeye, başarısızlığa kendisini sonuna kadar teslim etmek demektir. Bu gerçeğin de bilinerek, eleştiri ve özeleştirisinin, hareketin üslup ve yöntemiyle mutlaka sistemli bir biçimde yürütülmesi gerekmektedir.

Eleştiri özeleştiri yürütmek demek veya eleştiriler karşısında geriye çekilmek, kendini katmamak, protestoda bulunmak, istifa etmek demek her türlü düşman tutumuna icazet vermek demektir. Bunları tasfiyeciliğin günümüze yansıyan tutumları olarak değerlendirmek gerekir. Bu belirli yönleriyle tasfiyeciliği uygulamaktır. Düşmanın tasfiye etme çabalarına içten destek sunmaktır.

Yine örgütselliği esas almayan, toplumsallığı esas almayan, bireycilikte ısrar eden kişilerde sürekli şikayet, tatminsizlik, dedikodunun geliştirildiğini, hep bireylerin tartışıldığını, örgütümüzün, hareketimizin üslubu yerine negatif bir üslubun yaşandığı ve yaşatıldığını görmekteyiz. Eleştiri adı altında her yerde konuşma, insanların inancıyla, moraliyle, çalışma istemiyle, bilinciyle oynama geliyor. Örgüt ve halk ortamında sürekli olumsuzluğun, olmazlığın yaydığını ve bu anlamda düşmana saldırı ve başarı imkanı sunulduğunu görüyoruz.

Bu hareketin eleştiri ve üslup anlayışı farklıdır. Bu hareketin eleştiri anlayışında kırma, dökme, karalama, inkar etme, düşürme, komplo kesinlikle yoktur. Bu hareketin eleştiri anlayışında çirkinliği görme, kabul etmeme, zayıflığı, geriliği, kaybettiren, düşmana hizmet eden, bizi başarıdan alıkoyan ne varsa onları görme, bunları kabul etmeme vardır. Bu hareketin üslubunda öyle negatif, olumsuz bir üslup yoktur. Üslubu tamamen etkileyici ve başarıya götürmeyi esas alıcıdır. Yıkıcı eleştiri geliştiren üslubun bu hareketin eleştiri anlayışıyla ve üslubuyla bir yakınlığı, alakası yoktur. Her şeyi inkar eden, siyah gösteren, insanları mücadeleden alı koyan, inançsızlaştıran negatif olumsuz üslubu kadro hızla terketmelidir.

Örgüt ve yaşam ölçülerimiz özgürlük felsefemizdir

Yine tercih ve hak adı altında demokrasi ve özgürlük mücadelemizle bağdaşmayan, ona hizmet etmeyen, ona zarar veren keyfi sorumsuz anlayışlar vardır. Bunlar Özgürlük felsefemiz, sosyalist ideolojik esaslarımız, örgüt ve yaşam ölçülerimizle ters düşen çarpık anlayışlardır. Önderliğimiz, hareketimiz ve halk olarak bu gün çok kritik bir dönemden geçiyoruz. İmha olma tehlikesiyle karşı karşıyayız. Düşman açıkça imha edeceğini söylüyor. Böylesi bir ortamda örgüt ve ideolojik esaslarımızla, halk gerçekliği ve onun çıkarları ile bağdaşmayan bireysel, keyfi bazı anlayışların dile getirilmesi, bunların dayatılması ve bunların da demokratik bir tercih hakkı gibi anlaşılması ve bunun da örgüt tarafından anlayışla karışılmasının beklenmesi kesinlikle kabul edilemez. Böylesi koşullarda bunu dayatmak, dilendirmek, geliştirmek, teşvik etmek vicdansızlık değilse, tam bir art niyetlilik olabilir. Başka türlü bunu izah etmek, açıklamak mümkün değildir.

Apo'culuk hareketi, halkı, yoldaşları ve geleceği ile bütünleşmektir. Bu değerler için yaşamak ve ölmektir. Hele hele düşünce, kölece yaşamı tercih etmek ve bunu da demokratik bir hak olarak görmek asla kabul edilemez. Özellikle de gizli veya açık sosyal reformculara, tasfiyecilere provokatif eğilim ve bu eğilimin taşıyıcılarına karşı da kararlı mücadele etmek gere-

kiyor. Apocu olmak demek, halkın insanlığın demokrasi, özgürlük, adalet, eşitlik, barış istemlerini, hayallerini gerçekleştirmenin çabası içerisinde olmak demektir. Apocu olmak demek, tümüyle kendine ait olmaktan çıkıp kendini aşmak, kendinde toplumsallığı gerçekleştirmek demektir. Her türlü bireyci, keyfi sorumsuz anlayış ve tutumları kendinde öldürmek demektir. Yaşamını Önderliği ile, mücadele arkadaşlarıyla, halkıyla, onun çıkarlarıyla, onun gelecek başarısıyla birleştirmek demektir. Kürdistan halkının gasp edilen tüm haklarının düşmandan alınarak bu halka gerekli olanları kazandırmanın mücadelesi içerisinde olmak demektir.

Demokratik tercih hakkı adı altında geliştirilen tercihin ideoloji ile, felsefe ile, örgütle, kültürle, ahlakla, mücadele değerleriyle, özgürlükle, demokrasi ile bağlarını sorgulamak, eğer bu değerlerle bağları varsa o zaman onu demokratik tercih hakkı olarak görmek gerekiyor. Bu değerlerden kopuk, bunları geliştirmekten uzak tutum ve duruşlar demokratik ve özgürlükçü bir tutum olamaz.

Kadro sorumluluk üstlenerek halkın istemlerini yerine getirmeli

Demokrasi ve özgürlüğe, adalet ve eşitliğe hizmet etmeyen, Kürt halkının sorunlarının çözümüne hizmet etmeyen, başarısına hizmet etmeyen, her türlü tutum ve anlayış kesinlikle yanlıştır. Doğru olan kadronun tercihlerini, hareketin ve halkın amaç ve

“Düşmanın bu vahşi saldırıları ortadayken bırakalım bir kadroyu, onurlu hiçbir kişi böylesi bir dönemde görev ve sorumluluktan kaçamaz. En çok da bu dönemlerde kadronun görev ve sorumluluklarını üstlenmesi ve gereklerini yerine getirmesi gerekir. Yine Tasfiye imha politikalarına karşı durmalı, boş çıkarmak için yüreğini bilincini ayaklandırmalıdır. Toplumdaki her bireyi de bu temelde harekete geçirmeli, bunun moral ve inancını yaşamalıdır”

istemleri, çıkarları temelinde şekillendirmesidir. O zaman tercihleri demokratik olabilir, doğru olabilir. Kadro tercihleri ancak Önderliğe, şehitlere göre bu halkın demokratik özgürlükçü taleplerine göre olmalıdır. O zaman bu tercihler doğru tercihler olur, geliştirici olur. Aksi taktirde her türlü bireyci, düşkün, keyfi, her türlü geleksel anlayışı içinde barındıran tercihler doğru olmadığı gibi örgütün, halkımızın ve mücadelemizin geleceği açısından tehlikelidir ve etkisizleştirilmesi gereken anlayışlardır.

Görev ve sorumluluk üstlenmeme, bunu da çeşitli gerekçelerle ört bas etme anlayışları vardır. Hesapçı davranma bunun için görev ve sorumluluk üstlenmeme, hareketin ve halkın sorunlarını çözmeye girmeme, çalışmama, düşmanın tasfiye çabalarına bu tarzda örgüt içerisinde destek olma söz konusudur. Kadro eğer örgütteyse görev ve sorumluluk üstlenmesi ve bu temelde de başarı yaratması için örgütte dir. Aksi taktirde yıkıcı, dağıtıcı, düşmanın içteki dayanağı ve düşmana hizmet eden bir rol oynar. Bu biçimde hareketin kadrosu olunamayacağı çok nettir. Hele hele düşmanın bu vahşi saldırıları ortadayken bırakalım bir kadroyu, onurlu hiçbir kişi böylesi bir dönemde görev ve sorumluluktan kaçamaz.

En çokta böylesi bir dönemde kadronun görev ve sorumluluklarını üstlenmeli ve gereklerini yerine getirmelidir. Tasfiye imha politikalarına karşı durmak bu politikaları boş çıkarmak için bütün yüreğini bilincini ayaklandırmalıdır. Toplum, toplumdaki her bireyi de bu temelde harekete geçirmelidir. Bunun moralini, inancını, bilincini, duygusunu, örgüt ve eylemliliğini sınırsız geliştirmesi kadro ve yönetim olmanın temel sorumluluklarıdır. Kadro esasta da böylesi bir

dönem için gereklidir. Kadro, iddia sahibi, başarıda ısrar eden ve başarının sahibi olandır. Kadro olmak kesinlikle sıradanlığı, sıradan yürüyüşü, bir artçının yürüyüşünü reddetmekten geçer. Kadro, topluma mücadeleyi geliştirmesi doğrultusunda öncülük etmektir. Bunun cesaretini, fedakarlığını göstermektir. Görev ve sorumluluktan kaçmak bunu çeşitli gerekçelere sığınarak izah etmek, sorumsuzluktur. Bu, inkar imha siyasetine örgüt ortamında destek sunmak, örgütün ihtiyaçlarını gidermeyi üstlenmemek demektir. Bundan daha tehlikeli duruş olamaz. Bu tamamen düşmana hizmet eden bir tutumdur. Apocu harekette yer almak, kadro olmak demek, bu hareketin amaçlarına kilitlenmek, bu amaçları gerçekleştirmek için hareketin ihtiyaçlarını sürekli tespit edip, bu ihtiyaçları karşılamaya ısrarlı çabası içerisinde olmak demektir. Yani görev adamı olmak, dava adamı olmak demektir.

Görev ve sorumluluktan kaçanımızda tutmamalıyız

Görev ve sorumluluk üstlenmemek, sıradanlığı seçmek Apocu felsefe ve ideolojiye, onun örgüt ve militan gerçekliğine terstir. Toplumsallığı geliştirmemek demektir. Düşmanın Kürt toplumsallığını dağıtma çabalarına destek vermek demektir. İddiasız olmak, görev ve sorumluluktan kaçmak başarıya göz dikmemek, kaçmak demektir. Buda ideolojiyi, örgütü, mücadeleyi reddetmek, kapitalist sistemin ve sömürgeciliğin dayatmalarını kabul etmek, onları örgüt içinde yaşamak ve yaşatmak demektir.

Bu harekette kadro olmak, her türlü sorumluluğa her koşul altında hazırlı olmaktır. Eğer görev ve sorumluluk

üstlenmiyorsa o zaman bu harekette neden duruluyor? Bunun da sorgulanması gerekiyor. Bir kişi eğer görev ve sorumluluk üstlenmezse, bunun gereklerini yerine getirme çabası içerisinde olmazsa ve bu tarzla örgütte kalırsa, objektif olarak o; bu örgütü bozmak, yıkmak başarısızlığa götürmek için durmaktadır. Bunun başka bir izahı olamaz. Bu tarzda örgüt ortamımızda kalanları kesinlikle kabul etmemek gerekir. Ya bunların bir an önce bu sorumsuzluğu terk edip örgütle birleşmesi ve örgütün görev ve sorumluluklarını üstlenmesi ya da ortamımızdan atılmaları gerekir. Bir özgürlük hareketinin hele hele imha altında olan bir hareketin ve halkın böylesi kişilikleri kendi ortamında barındırması mümkün değildir.

Kendine göre karo ölçüleri ve anlayış olamaz

Hareketimiz içinde kendisini dayatan bir başka tehlikeli anlayış da; kendisini partili görme, yoldaşını partili görmeme, onunla çalışmama, “ya ben, ya o” dayatmasında bulunarak, kendine göre yönetim, kadro, alan, görev isteme, bunu da örgüte kabul ettirme çabasına girme, örgüt kabul etmeyince de örgüte tepki duyma, bu tepkileri çeşitli biçimlerde ortaya koyma anlayışıdır. Bu anlayış partili olmakla çelişen bir anlayıştır. Partili olmak partinin kabul ettiği, çalıştığı her kadro ile çalışmasını bilmektir. Bir kadronun eksikliği, yetersizliği, geriliği, çarpıklıkları hata suçları bile olabilir, eğer parti onu kabul ediyor, onunla çalışmayı sürdürüyorsa, her kadro da onunla çalışmayı sürdürmeyi esas almak zorundadır. Bu durum, onun geriliğini, çarpıklıklarını, suçlarını kabul etmek anlamına gelmiyor ve gelmemelidir de. Bir yandan onun olumsuzlukları ve yetmezliklerine karşı mücadele ederken, diğer yandan da onunda bir örgüt kadrosu olduğunu bilerek onunla çalışmak, onu yoldaş olarak doğru kadro duruşuna çekip güçlendirmek gerekir

Kendine göre ölçüler, kadro, yönetim, alan, görev isteme, dayatma anlayışı olamaz, bu anlayışın terk edilmesi

ve doğru örgüt anlayışına girilmesi gerekiyor. Tüm çalışma alanlarında örgüt ve kurumlarda Apocu zihniyet ve tarzın oturtulması ve bunda ısrar eden bir parti yapılanmasının başarması her kadronun en temel görevidir.

Alternatif toplum, kişilik ve sistem yaratma iddiasında olan bir hareketin kadroları olarak halkı örgütleyip mücadeleye sevk eden, kapitalist sömürgeci sistemin yaşam ahlak ve kültürünün içinde erimeyen, etkilenmeyen, özünü koruyan ve geliştiren bir direniş sergilemek gerekir. Aksi taktirde sistemin olanakları, baskı ve saldırıları altında özünü korumak, amaca bağlı kalmak, direnmek, kendi toplumsallığını kurmak çok zor ve hatta mümkün olamaz. Onun için her koşul altında özgürlük ve demokrasi için mücadele eden, başarıda ısrarlı bir kişilik yaratılması, bu kişiliğin Apocu fedai kişilik ölçülerinde sürekli derinleştirilerek, partileştirilerek eyleme geçirilmesi gerekiyor.

Demokrasinin dili eylemdir

Önder Apo'nun dediği gibi demokrasinin dili eylemdir. Demokrasi ve özgürlük mücadelesi verenler, örgüt ve eylemi birlikte geliştirdiklerinde başarıya ulaşırlar. Ama bizde ne güçlü örgüt ne de güçlü bir eylem anlayışı var. Tamamen devletçi sisteme ve onun sınırlarına göre kendimizi ayarlamaya çalışıyoruz. Meşruluk adı altında kendi anlayışımız ve yasalarımız adeta bir kenara bırakılmıştır. Oysa ki bizim de bir hukukumuz ve yasalarımız var. Onu geliştirmeye çalışıyoruz.

Önder Apo şunu açıkça söyledi: "Bizi kabul eden biz de, bizi kabul ettikleri oranda kabul ederiz, aksi halde kabul etmeyiz" dedi ve bunu hukukumuz olarak, yaşamız olarak geliştirdi. Böylesi bir ilkemiz var, ama yaklaşımlara baktığımızda bu ilkemizin ihlal edildiğini ve bunun gözetilmediğini görüyoruz. Eylemde tarz olarak ya kendini sisteme tamamen mahkum etme, ya da hareketle sistem arasında kalma, ikisini de idare etme yaşanıyor.

Bu anlayışın örgüt ve mücadeleye yansıdığını da görüyoruz. Bu anlayışa göre duruşları sürdürmek, sistemi esas alıp ona doğru adım atma, ona

doğru yürümedir. Bu sistemin de yolları arzulanı, istediği dayattığı bir husustur. Bu sistem içişleşme demektir, sistemin yedeğine, hizmetine düşme, ona benzeşme demektir. Kimliğini kayıp etme demektir.

Partileşmenin, parti felsefesinin ve ideolojisinin toplumsal, ideolojik, ekonomik, meşru savunma alanına uygulanması KCK sisteminin örgütlenilmesidir. Bu da Apoculuğun toplumsal amacı olan demokratik kuruluşu gerçekleştirmedir. Demokratik-ekolojik, cinsiyet özgürlükçü bir toplumu örgütlemektir. Apocu olup da KCK'yi örgütleyip geliştirmeye kesinlikle düşünülemez. Apocu ve PKK'li olmanın koşulu KCK'yi örgütlemek ve geliştirmektir. Önder Apo'nun belirttiği gibi, herkesin bir komünü olmalı, komünsüz tek kişi kalmamalı, herkes bu temelde çalışmalı, çalışmayana da selam verilmeli. Halkın her yerde meclisleri olmalı, toplum tümüyle örgütlü kılınmalıdır. Bu partileşme, partileşmede derinleşme, sürekli bir gelişmeyi yaşama ve zafere yürümedir.

Önderlik gerçeği temelinde kendimizi düzeltmeliyiz

Apocu hareketin fedai kadroları olarak **'Êdî Bese, Önderliği yaşa ve yaşat'** hamlesi temelinde PKK'nin 30. kuruluş yılında, doğru ve yeterli katılımı, yaşanan yetmez, geri, çarpık, yanlış ve bize kaybettiren yanlarımızı aşmalıyız. Egemen sistemin zihniyetinden, yaşam kültüründen, ahlakından kendimizi arındırarak doğru partileşmeli ve eylemini geliştirmeliyiz. Başlatılan hamle ve 30. Kuruluş yılı tüm kadroya tarihi görevler ve sorumluluklar yüklemiştir.

Düşman tasfiye ve teslim almak için neyi varsa ortaya koymuş bulunuyor. Sonuç almak istiyor. Bunu boş çıkarmak, Kürt iradesini ve çözümünü kabul ettirmek, çözümü bu temelde geliştirmek ancak Apocu fedai militanlığı yeniden yükseltmek, partileşmeyi derinleştirmek, KCK sistemini örgütleyip yaygınlaştırmak, Meşru savunma savaşını aktif düzeyde, kararlı ve cesurca, başarıyla yürütmekle

mümkündür. Êdî Bese hamlesini bu temelde büyüterek ve amacına ulaşmaya kadar yürütmekle mümkündür. Bu da genelde devlet ve iktidarı esas alan zihniyetten, özelde de kapitalist sistemden tümünden kopma, onu aşmak ile kendi sistemimizi geliştirmekle mümkündür. Önderlik gerçekliğine göre zihniyet ve tarzımızı düzeltme, partileşme, partileşmede derinleşme, bunda sürekli ısrar etme ve bu temelde zafere yürümele mümkündür. 2008 kendimizi düzeltme, partileşmeyi bu temelde derinleştirme, KCK'yi geliştirme, Meşru savunma direnişini her düzeyde her alanda yükselterek başarıya götürme, yenilmez kılma, demokratik özerkliği geliştirme, inkar ve imha siyasetini, buna dayalı olarak geliştirilen tasfiye ve teslim alma çabalarını boş çıkarma, zaferi güvence altına alma yılı olmalıdır. Önder Apo'nun, hareketin ve halkın kadrodan istediği budur. Kadronun görev ve sorumluluklarının gereklerini yerine getirmesi, beklentilere cevap vermesi gerekmektedir. Bu temelde yürünürse başarının sağlanacağı bilinmelidir. Biz bu temelde yükleniyor ve başaraçağımıza inanıyoruz.

2008 yılı Önderlik gerçekliğine göre kendimizi zihinde ve tarzda düzeltmenin yılı olmalı, başarı eğer isteniyorsa başarının yolunun buradan geçtiği bilinerek bu temelde 2008'e yüklenilmelidir. 2008 hem bizim açımızdan hem düşman açısından önemli bir yıldır. Gelecek, bu yılda yaşanacak başarı veya başarısızlıklara bağlıdır. Bu hem bizim için hem düşman açısından geçerlidir. Bu açıdan 2008 kader yıldır. 2008 bunun için çok çatışmalı geçecektir. Eğer biz 2008'i ve dolayısıyla geleceği kazanmak istiyorsak bütün alanlarda bu gerçekliği derinliğine kavrayarak görev ve sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz. Eğer Önderlik gerçekliği temelinde kendimizi düzeltir, Önderliği yaşar ve yaşatırsak bu temelde görev ve sorumluluklarımızı yerine getirirsek başaracağımız kesindir. Buna tüm kadromuz ve halkımız yürekten inanmalıdır. Başarı, ancak Önderlik gerçeği temelinde zihniyet ve tarzın düzeltilmesiyle mümkün olacaktır.

Abdullah Öcalan

PKK alternatifsiz değildir

“Diyarbakır’daki patlamaya ilişkin şunu söyleyebilirim; ben durumun bu noktaya geleceğini tahmin ediyordum. Daha önce de bunu dile getirmiştım. Bu olayların zaten dışındayım. Bazı kesimler buna tepkili olabilir. Diyarbakır bu olaya takılıp kalmamasın, geleceğine sahip çıksın. Daha önemli şeyler var. Ben ölenler açısından önemli değil demiyorum. Daha büyük katliamların önlenmesi gerekiyor”

Biz üzerimize düşeni yaparız bundan sonra gelişeceklerden AKP sorumlu

Aslında devlet ne düşündüğümü merak ediyor ondan sizi getirdiler. Benim düşüncelerimi öğrenmek istiyor, bazı şeyleri açacağım.

Askerlerin bırakılmasına ilişkin olarak, ya ciddi talepler ileri süreceklerdi böyle hemen bırakmayacaklardı ya da kaçırmayacaklardı. Ne onların işine yaradı ne de o askerlerin. Yazık, hala tutuklu onlar değil mi? Yani ya kaçırmayacaksın ya da bırakmayacaktın böyle. Buna biraz daha ciddi yaklaşımları gerekirdi, ama daha önce de söyledim; ben karışmıyorum, sadece fikrimi belirtiyorum. Yoksa ne yapacaklarına kendileri karar verir. Kendi iradeleri ile kendi kararlarını verirler. Doğru buldukları gibi yaparlar, ama daha ciddi yaklaşırlarsa daha iyi olurdu, bunlar ciddi işler.

Bunun dışında ateşkesi falan, bunları tartışmaya başladılar, iyice Türkiye gündemine girdi değil mi?

Radyo-1’de dinledim, ilginçti. Benim etkisizleştirilmem, işte örgütle bağımın kesilmesi, burada susturulmam, Barzani onların etkinleştirilmesi de var bu haberde. Aslında bunları da değerlendirmek gerekir. Bir siyasal gelişme var, onu mu engellemeye çalışıyor bazı çevreler? Biliyorsunuz, daha önce buna benzer şeyler yaptılar, yoksa başka bir şey mi var? Ama böyle davranmakla PKK’yi bitiremezler, onu anlamaları lazım. Bunlara geçmeden önce şunu söyleyeyim.

19 Kasım 2007 tarihinde yeni bir hücre cezası vermişler. Henüz kesinleş-

medi. İnfaz hakimliğine itiraz hakkım olduğu yazıyor, 15 gün içinde itiraz etmem gerekiyor. Avukatlarımla görüşmeden itiraz yazmayacağım dedim, ama bana epeydir bunu vermişlerdi. 10 gün, hatta 12 gün oluyor. Siz gerekli itirazları yaparsınız, ben de bir sayfalık bir itiraz yazacağım. Fakat bir-iki gün içinde uygulamaya başlarlar sanırım.

20 gün hücre hapsi. Son yaptığımız görüşmedeki bir-iki noktaya dayanıyorlar. Talimat olduğunu söylüyorlar. Oysa avukatlarım da biliyor, bu görüşme bu kadar değildi. Herkes gibi Kürt sorunu konusunda görüşlerimi söylüyorum. Ben böyle olsun demiyorum değerlendirme yapıyorum, böyle olmazsa bunlar gelişir diyorum. Yani aslında sadece durumu tespit ediyorum. İki yerin altını çizmişler. Gerekçe, ‘PKK, potansiyelinin ancak % 5’ini kullanmıştır,’ diğer gerekçe o diyalogun öncesindeki ‘bu çatışma bir tek Türk devletinin işine gelmez.’ Ben, “PKK potansiyelinin % 95’ini kullanmadı” dedim, bunların bir öncesi sonrası var, görüşlerim bu kadar değil ki! İki satırı alıp ceza vermeleri de siyasal bir karardır, beni susturmaya çalışıyorlar. Hem görüşlerimi öğrenmek istiyorlar hem de sonra böyle yapıyorlar. Hiç kimse den çekinmiyorum, görüşlerimi söylüyorum, devlet de alıyor değerlendiriyor, kendine göre sonuç çıkarıyor. İsteyen çevreler alır değerlendirir, PKK de alır kendine göre değerlendirir, istediği sonucu çıkarır. Herkes tartışıyor, benim de görüşlerimi söylemeye hakkım var değil mi, o görüşlerimi söyleyebilirim.

İşte bunları tehdit olarak söylüyor diyorlar. Hayır, hiç de tehdit değil. Ben

bunlar bunlar yapılmaz, geliştirilmezse neler olacağını söylüyorum, sorumlu yaklaşıyorum. Evet çözüm gelişmezse, PKK şiddet potansiyelinin sadece küçük bir kısmın kullanmıştır. İşte teslim olun falan diye doğrudan üzerlerine gidilirse çatışmalar derinleşir. Çok güçlü bir savunmaya geçer. Neymiş, böyle demişim! Evet bombalamalar falan böyle şeyler gelişir, bunu nasıl engelleriz. Yine söylüyorum, çatışmalar bir tek Türk devletinin işine gelmez, herkesin işine gelir. İşte bunu görmüyorlar, benim üzerime yükleniyorlar.

Erdoğan’da siyasi ciddiyet yok

Aslında çok da bunlara girmek istemiyordum, ama söylemek gerekiyor. Hükümeti, Sayın Erdoğan’ı bu konuda çok da ciddi bulamıyorum. Yani bakıyorsunuz açıklamalarına falan, bir devletin sorumluluğunu taşımak, devlet adamı olmanın gerekleri var, ancak ben söyledikleri ne kadar ciddi emin olamıyorum; şaka mı yapıyor yoksa ciddi mi, belli değil. İşte mahrem anlaşmalar var diyor. Baykal da, MHP de yükleniyor açıkla diye. Bu, devlet adamlığı ciddiyeti ile bağdaşır mı; sen siyaset yapıyorsun, başbakansın? Özel savaş bile yürüteceksen, bunu yapacak komutanlar var. İşte Özel Harp Dairesi var, senin bununla çok ilgin olmaz, sen siyaset yaparsın. İşte bunları birbirine karıştırıyor, o zaman siyaset de karışıyor, ne yapıyor belli değil. Bir bakıyorsun Kürt sorunu yok diyor. Sonra, düşünmezseniz öyle bir sorun da olmaz diyor. Sonra, benim Kürt milletvekillerim var, Kürtleri biz temsil ediyoruz diyor. Ben gerçek-

ten ne kadar ciddiler bilemiyorum. Özal kadar ciddi olsalar yeterdi, ama bunlarda ne Ecevit'in, ne Özal'ın ciddiyetini göremiyorum. Özal'ı -daha önce de söyledim- yeterince anlamadım, keşke biraz daha fazla diyalog geliştirseydim. O ciddiydi, görüşlerinin arkasında durdu. Bize de haber gönderdiğinde korkmayın, hiçbir şey kaybetmeyeceksiniz diyordu. Ben ilkin çok şaşırdım, bu yaklaşımı göstereceğini beklemiyordum. İşte şöyle yapın, böyle sonuç alırız diye yol yöntem bile tartışıyordu, söylediklerinin arkasında durdu. Biliyorsunuz tasfiye şeyi gelişti. Özal'ın ölümü, her şeyi yarım bıraktı. Özal ciddi bir devlet adamıydı, Sayın Erdoğan'da o ciddiyeti göremiyorum. Ecevit'te de belli bir çözüm iradesi vardı, onun da ömrü yetmedi. Bunu burada açıklamakta bir sakınca görmüyorum. Sorgu döneminde Ecevit adına gelen biri de vardı. İşte sekiz-on kişi vardı. Sorguda bu çatışma süreçlerinde neler olur, nasıl olur diye tartışıyorduk. Ben oradaki sivil giyimli birini göstererek, beyefendi kim dedim. Başbakanlık adına burada kendisi dediler. Evet, Ecevit'in burada olduğundan haberi var, başbakanlık adına buradayım dedi. O zaman onlarla tartıştım; işte Güneye çekilme falan, tam olarak güvendim demiyorum, ama tartışmalarını önemsiyordum. Belli bir çözüm iradesi vardı Ecevit'te. Biliyorsunuz 2000'lerde bir af tartışması geliştirdi. Aslında Ecevit bununla soruna çözüm arıyordu, sonradan bunu engellediler. MHP buna karşı çıktı, işte yönetici kadro dışında kalsın gibi tartışmalarla bu affı basit, adi suçlar için af haline getirdiler. Rahşan affı diyorlar. Aslında Ecevit'in belli bir çözüm iradesi vardı, ancak MHP buna rezerve koydu, o dönem bunu engelledi. Eğer bu geliştirilseydi, belki şimdiye bu sorun çözülmüş olurdu. Ama ömrü yetmedi, sorunun

çözümüne ilişkin şeyleri farklı tartışmalarla engellendi.

Siyaset yapacaksan bilerek yapacaksın

İşte bugün Milliyetin haberi; nasıl tartıştıklarını görüyorsunuz. Ecevit ve Özal devlet adamıydı, devletin sorumluluğunu taşıyorlardı. Bugün politika yapanlar -MHP için de CHP için de söylüyorum- basit oy hesapları peşindeler, bunların hiçbirisi çözüme hizmet

etmez. Bunlar çelik çomak oyunu gibi aslında hepsi birbiriyle ilişkili, yani birbirlerine muhalif gibi duruyorlar, ama öyle değil, hepsi aynı şeye hizmet ediyor. Bu, devlet adamlığı değil. Ortada bir sorun varsa, oturur bunu ciddiyetle tartışırsın. Kürt sorunu varsa, bunu nasıl çözeceğini konuşursun, bunu doğru koyarsın.

Birazdan PKK'yi de açacağım 30. kuruluş yıldönümü nedeniyle. Hangi PKK, neye karşısın bunu doğru koymak lazım. PKK'liler için de söylüyorum; ben PKK'liyim diyorsan, PKK ne bunu koyacaksın, başka türlü olmaz. Eğer karşıysan bile, neye karşı olduğunu bileceksin. Bu, ABD için de, Sayın Erdoğan için de böyle. Siyaset yapacaksan bilerek yapacaksın. Sorunu çözeceksen oturup konuşacaksın. Ben çözüm önerimin sorunu tamamen çözeceğine inanıyorum, buna herkesi ikna da ederim. Çünkü sorunu doğru koymak lazım. Bazı şeyleri, önerileri koyarsın, bunları birazdan açacağım. Eğer devletin bütünlüğünü, üniter yapıyı tehdit eden bir şey görüyorsan bunu söylersin. Dersin ki, burası devleti zorlar, burası üniter yapıya uymaz. Buna göre yeniden tartışılır, hassasiyetler gözetilir.

Bir damla kan dökülmeden sorun çözülebilir

Ben iddia ediyorum; bizim çözüm projemiz ne üniter yapıya, ne sınırlara bir zarar vermez. Yine söylüyorum, bu proje ne devleti, hatta ne de milleti böler. Bunu açıkça buradan belirtiyorum; eğer kan dökülmesin diyorlarsa, ben hemen bir damla kan dahi dökülmeden bunu çözebiliriz diyorum. Daha önce de söyledim, gerekli irade gösterilirse, çözüm için üzerime düşeni yaparım. Diyalog olursa, o zaman süresiz ateşkes benzeri bir süreç de gelişir. Ancak hükümet, özellikle başbakan samimiyetle

kan dökülmesin diyorsa, bunun böyle yapılması lazım. Bence de yazıktır, 20 yaşında genç insanlar, sonra bir de bunun ekonomik boyutu var, bu kadar kritik, krizde bir ekonomisi olan başka devlet var mı? İşte dış borç milyarlarca dolara dayanmış. Bu halka da yazık, bunlara reva değiller, ama çözüm iradesi yok. Ben bu iradeyi gösterelim, biz üzerimize düşeni yaparız diyorum. Bundan sonra gelişeceklerden AKP sorumlu. Kan dökülürse, bunun sorumlusu biz değiliz, kaldı ki bizim de çok acılarımız, bu dönem kayıplarımız oldu. Ateşkes hala sürüyor değil mi?

Geçen defa söylemiştim mütareke diye. O durum, yani ordu imha amaçlı operasyonlarla üzerlerine gitmez, PKK de askere pusu atmaz, işte çatışma türü şeyler olmaz, çatışmasız ortam olur.

Bugün aslında PKK'nin 30. kuruluş yılı nedeniyle biraz açmak istiyordum. ABD, Erdoğan 'PKK'ye karşıyız' diyorlar, ama hangi PKK'ye karşılar, PKK nedir? Aslında tek bir PKK yok, öyle onların sandığı gibi de değil. Bir sürü oluşum, süreç var. PKK'liler de ben PKK'liyim diyor, ama hangi PKK'lisin bunu bileceksin, öyle söyleyeceksin. Ben 2000'lerde yaşanan tıkanma nedeni ile PKK tasfiyesi sürecini önermiştim. Neydi 2000'lerdeki tıkanma, aslında daha önceki savunmalarında var. PKK, reel sosyalizmin etkin olduğu bir dönemde kuruldu, reel sosyalizmden etkilenmişti. Sonrasında reel sosyalizmin çöküşü süreci biliniyor. Ancak PKK reel sosyalizmin etkisi ile kurulduğundan, reel sosyalizmin bu sürecinin etkilerini tam olarak üzerinden atamadı, 1994'lerde yaşanan genişlemeyle de elimizden çıktı.

Daha önceki özellikle Bir Halkı Savunmak kitabında bu süreci açmıştım, madde madde koymuştum. Ulus devleti faşizmden sorumlu tutuyorum. Ulus devlete ilişkin çözümlemelerim gittikçe derinleşiyor, o son 124 sayfalık savunmamda bunları derinliğine işlemiştim. Ulus devletin çözüm olmadığını gördüm. İşte Kürt-Türk ilişkileri de öyle her zaman aynı değil. 1920'lerin cumhuriyeti ile 1970'ler PKK'nin kuruluş yılları aynı değil. 1990'larda yaşanan reel sosyalizmin çöküşünün etkileri, sonra ulus devlet çözümleme-

si PKK'de bir sıkıntı yarattı. İşte o dönem, bir ara örgütlenme olarak KADEK'i öngördük. O dönemde biliyordunuz, örgüt içinde birtakım şeyler oldu. Osman YNK'ye gitti, Nizamettin Taş onlar KDP'ye gitti, bir kısım arkadaş orada kaldı. Parçalanma demeyeceğim, tasfiye gibi bir şey yaşandı.

Aslında bizim yarattığımız gelişmeler, 1990'lardaki PKK'nin mirasını KDP ve YNK yiyor. Biz 1990'larda mücadeleyi geliştirince, devlet bize karşı Barzani ve Talabani'yi güçlendirdi. Kırmızı pasaport verdiler, bize karşı Güney'de bir Kürt devletiçği yarattılar. Barzani de, Talabani de kurt politikacılar. Bu gelişmeleri hemen gördüler ve kendi çıkarlarına kullandılar. PKK mirasını yediler, ama bu bizim suçumuz değil. Geçenlerde konuşan paşalar da söylüyordu; Güney'deki oluşumu biz yarattık, ama yanlış yaptık diyorlar. Kürtlerin inkarı yanlıştı bunu anladılar, ama çok geç oldu. Sonuçta bunun için bir şey yapamayız, KDP bir çeşit PKK içine sızmıştı ya da PKK içinde KDP'liler vardı, bunun tehlikelerini görmek gerekir. Herkes kendine yakın bir PKK yaratmak istiyor.

Güney'deki oluşumu kim nasıl kurdu

Güneydeki Kürt devletinin kuruluşu da 1946'lara, İsrail'in kuruluşuna kadar gider. İsrail kurulurken, bölgede Arapları dağıtacak, İran ve Türkiye'yi oyalayacak, kendine bağlayacak bir Kürt devleti oluşturmak istedi. O dönem, Barzani ailesi ile ilişkileri var-

“Diyalog olursa, süresiz ateşkes benzeri bir süreç de gelişir. Yazıktır, 20 yaşında genç insanlar ölüyor.

Bu halka da yazık, bunlara reva değiller, ama çözüm iradesi yok.

Bu iradeyi gösterelim, biz üzerimize düşeni yaparız diyorum. Bundan sonra gelişeceklerden AKP sorumlu.

Kan dökülürse, sorumlusu biz değiliz, kaldı ki bizim de çok acılarımız, bu dönem kayıplarımız oldu”

dı. Yani aslında Güney'de bir Kürt devleti kurarak, bütün Kürtleri oraya bağlamak istiyorlardı. Bunu fark ettiğimi anladıklarında bana yöneldiler. Beni de Barzani'nin yanına gitmem için çağırdılar Şam'da iken. Büyükelçilik düzeyinde bize geldiler, gelin birlikte olun diyorlardı. Bunu doğru bulmadım. Biz iktidar sarhoşu değiliz, ben ideoloji adamıyım, inanç adamıyım, ancak doğrularım, ilkelerimle iş yaparım. Bunun için başta MOS-SAD, CIA, İngiliz gizli servisinin rolü de çok önemli, bana yöneldiler. Beni çıkarları için büyük bir tehlike olarak gördüler, tasfiye ettiler. Ama MİT bunu anlamadı, bunu anlaması gerek.

1990'larda yarattığımız mirası KDP, içerde de AKP yiyor. Aslında biraz ortam boş, kendiliğinden böyle gelişti. ANAP iflas etmişti, DYP'nin durumu ortadaydı, CHP tıkanmıştı, bu durumda İslami bir açılımla AKP bu dönemde gelişti, başka parti de yoktu. Bizim mirasımızı yiyorlar. Kürtler arasında da örgütlüler; AKP de örgütlü, KDP de sadece Güney'de örgütlü değil, bir o kadar Türkiye'de örgütlü, AKP içinde de milletvekilleri var, önemli iş adamları var, Ankara'da işadamları, siyasetçileri var, Avrupa'da diplomasi yaptıkları geniş bir çevre var. Adamlar örgütlü. Bunu bizim mirasımız üzerinden yaptılar, KDP'nin Kürt'üne, “ulus devletçi Kürt” diyorum.

Bütün bunlara karşı 2003'lerde yeniden inşa sürecini tartıştık. 1990'ların PKK'si ayrı bir PKK'dir. Yeniden inşa süreci sonrası kurulan PKK ayrı bir PKK'dir. Bir Halkı Savunmak kitabında bunları geniş tartışmıştım. Ben Apocuyum diyorsanız, bundan sonra ben PKK'liyim diyorsanız, bunun içeriğini doğru koymanız gerekiyor.

Halk kendi çözümünü yaratmalıdır

Kürtler için 'Demokratik Özerk Kürdistan' öneriyorum. Kürdistan terimi aslında coğrafi bir terim. Kürtler de söylememiş bu, Selçuklu Sultanı Sultan Sencer zamanından beri böyle ifade ediliyor, Kürdistan kavramını kullanmakta bir sakınca yok. Aslında Radyo-1'de de bu kavram sürekli kullanılıyor. Demokratik Özerk Kürdistan -Demok-

ratik Toplum Kongresi vesilesiyle de söylemiştim, orada vardı- hem Kürt toplumunun iç geriliklerine, bu feodal şeylere, geriliklere karşı iç demokratikleşmeyi sağlar hem de Kürtlerin dışarıya karşı duruşunu ifade eder demiştim.

Bu örgütlenmede devlet karşıtlığı yoktur, devlet kurmayı da hedeflemiyor. Bir çeşit, mevcut sınırlar ve devlet yapıları içinde Kürtlerin özgürlüğünü temsil eder. Sonuçta özerklik kavramı da özgürlükle ilgili. Demokratik özerkliğin devletle, sınırlarla bir problemi olmaz. Bir çeşit, yerelin kendini devlet içinde ifade etmesi anlamına gelir. Demokratik özerklikte Kürtler, bir nevi kendi özgürlüklerini sağlarlar. Eğitim, dil, diğer kültürel gelişimlerine ilişkin okullarını açarlar, halkın ekonomik sorunları var, gerekiyorsa bankalarını kurarlar, kooperatiflerini kurarlar. Dilin eğitimi ve diğer konularda enstitülerini oluştururlar. Bu, devletin olmaması ya da devletin reddi anlamına gelmez. Devlet kurumları yanında Kürtlerin bir nevi kendi taleplerini karşıladığı bir yapı gibi düşünülebilir. Bazı haklar, topluluğu ilgilendirir, tek başına bir şey ifade etmez. Birey haklarını yadsımıyorum, daha önce özgür yurttaş kimliği demiştim. Ama yurttaşlar bir toplumun bileşenidirler. Örneğin Güler Sabancı bağımsız, etkin bir yurttaş, aynı zamanda otuz bin kişilik Sabancı topluluğunun bir parçası. Bunları birbirinden ayrı düşünemezsiniz, etle tırnak gibiler. Özgür yurttaş kimliği de böyledir. Özgür yurttaş toplumun parçasıdır, bileşenidir, toplumu oluşturur.

Demokratik Toplum Kongresi de demokratik özerkliği hedeflemeli. Benim PKK'nin yeniden inşası ile geliştirmek istediğim şey budur. İşte Kürtlerin de kendi hafif silahlarıyla kendi gücü olur. Köylerde, kasabalarda bir çeşit halk milisi, -asla koruculukla karıştırılmasın. Onlar para için, kendi kişisel çıkarları için silah alıyorlar- peşmerge gibi biraz, ama onlar daha çok ordu düzeyinde, ben bunu kast etmiyorum. Ben halka bağlı, onun çıkarlarını esas alan, halk içindeki husumetleri çözen bir güçten bahsediyorum, bir çeşit yarı jandarma gibi olur. Bunu devlet de tanımır, ona göre kanunlar da düzenlenir. Şehirlerde yine asayiş, trafik gibi, bir

çeşit yerelin, belediye polisi gibi olabilir. Bunun örnekleri dünyada var aslında. ABD, İngiliz egemenliğinden kurtuluş sırasında buna benzer halk milisleri vardı, hala da var. Bunu bu biçimde çözersen, silah sorunu da kendiliğinden çözülür, öyle başka yerde çözüm aramaya gerek yok. Demokratik Toplum Kongresi'nin bunu hedeflemesi gerekir.

Bu, aslında etnisiteye ya da coğrafyaya dayalı bir çözüm değil. Diyarbakır merkez olmalı Kürtler açısından. Çünkü orada yaşıyorlar, ama orada yaşayan diğer halklar da kongrede kendini ifade eder. Bu, özgün sorunları olan her topluluk için geçerli. Örneğin İstanbul ya da Antalya da kendi sorunlarını özgün, yerelden çözmek isterse böyle bir örgütlenmeye gidebilir. Yerelden, bir nevi halkın kendi çözümünü yaratmasıdır. Aşırı merkeziyetçiliğin geldiği nokta ortada. Yüz yıl bile olmadı, ama işte İstanbul'u yönetemiyor. Türkiye'nin ekonomik, çevresel sorunlarının temelinde aşırı merkeziyetçilik var. Oysa yerel, kendi örgütlenmesi ile sorunlarına çözüm bulabilmeli. Bu, sadece Kürtlerin sorunu değil, eğer Türkler bizim özgürlük sorunlarımız var diyorlarsa ya da Çerkezler istiyorsa, onlar da kendi toplum kongrelerini kurarlar.

Ulus devlete karşılık demokratik özerklik kavramını geliştirdim

ABD ve Türkiye, 'ben PKK'ye karşıyım' diyor. 2003'lerden önceki PKK ulus devletçi bir PKK'ydi, şimdi KDP'nin savunduğu bir düşünce. Sen ulus devletçi Kürt'e karşı mısın, KDP'ye karşı mısın, değilsin. 2003'lerde bilinen sorunlar yaşandı; işte birileri KDP'ye, YNK'ye gitti. Ben o zaman da, şimdi de tam olarak kim, nerede, ne düşünüyor bilmiyordum, bilmem de mümkün değildi, ama ulus devlete karşılık demokratik özerlik kavramını geliştirdim. Bunlar PKK'ye karşı olduklarını söylüyorlar. ABD de, Erdoğan da Barzani'yi destekliyorlar, ulus devleti onlar temsil ediyor. Güney'deki oluşumu destekliyorlar, ama oradaki de bir ulus devlet. Yarın çatışacaklar, ulus devletler çatışır, çünkü devlet mantığında bu var. Bu toprak senin ya da benim diyerek çatışacaklar. Biz ise

bu toprak benim demiyoruz, kim yaşıyorsa o toprakta, özgün örgütlenmesini, özerkliğini sağlasın diyoruz.

Bunlar 1970'lerin PKK'sine karşılar, ama o PKK artık yok, şimdi bunu KDP savunuyor, ona da karşı falan değiller. O zaman sen neye karşısın. PKK'ye karşıyız diyerek cumhuriyetin içini boşaltılar. Bu cumhuriyet Mustafa Kemal'in cumhuriyeti değil. AKP Türk-İslam sentezi, MHP soy-etnik temelde milliyetçilik yapıyor, CHP kültürel, sosyalist milliyetçilik yapıyor, buna 1920'lerin cumhuriyeti diyemeyiz. Bir de bizim savunduğumuz demokratik cumhuriyet var, cumhuriyetin ilkelerinin demokrasi ile tamamlanmasını savunuyoruz. Önü-

---

“PKK'ye karşıyız diyerek cumhuriyetin içini boşaltılar. Bu cumhuriyet M. Kemal'in cumhuriyeti değil, AKP Türk-İslam sentezi, MHP soy-etnik temelde milliyetçilik yapıyor, CHP kültürel, sosyalist milliyetçilik yapıyor. Buna 20'lerin cumhuriyeti diyemeyiz. Birde bizim savunduğumuz demokratik cumhuriyet var, cumhuriyetin ilkelerinin demokrasi ile tamamlanmasını savunuyoruz”

---

müzdeki üç-beş aylık dönemin çok iyi değerlendirilmesi gerekir, yoksa bazı şeyler için çok geç kalmış olacağız. Aksi takdirde baharda gelişecek süreç, çok daha tehlikeli olacaktır.

Demokratik bir anayasa oluşturulmalıdır

Ben özellikle demokratik bir anayasa ile bu sürecin tamamlanacağını iddia ediyorum. Aydınların bir bölümü, Kürt lobisi yapsa bile, aslında Türk-İslam sentezini savunan AKP'nin rüzgarına kapılmış durumda. Bir bölümü CHP'de, ancak geliştirebildikleri bir şey yok. Bir de tüm bunlardan bağımsız duran Türkiye'nin aydınları, demokratları var. Onlar buna ister demokratik cumhuriyet der, ister 3. cumhuriyet, özellikle yeni anayasa

tartışmalarının yapıldığı dönemde demokratik bir anayasa için üzerlerine düşeni yapabilmeliler. Benim görüşlerimi bu biçimde onlara aktarın, biz üzerimize düşen görevi yerine getirmeye hazırız, bu görüşler herkese aktarılabilir, bütün Türk aydınlarının bunu bilmesini istiyorum.

ABD büyükelçisinin DTP dışındaki Kürt politikacılarla görüştüğü belirtiliyor. Avrupa hazırladı bunları aslında. Avrupa bize karşı 20-30 yıldır bunları hazırlıyor. Ben biraz geç, aslında çok da geç değil, 10-15 yıldır bunun farkındayım; bunlar Avrupa ajanıdır. Şimdi de ABD bunlarla görüşüyor, bize karşı hazırlıyor.

Fena değilim, bildiğiniz sağlık sorunlarım devam ediyor.

PKK'nin savunma anlayışı ile ilgili olarak; halkı, halkın değerlerini savunmayı esas alması gerekir, bunu dışında bir savunma anlayışı kabul edilmez. Meşru savunma, yeni bir savunma anlayışı, halkı ve değerlerini savunmak gerekir, bunun esas alınması gerekir.

Tıkanıklığın aşılması için hemen bir akıl adamlar komisyonu kurulmalı

Ayın 25'inde hücre cezasının uygulanmasına başladılar. Aslında 23'ünde daha gevşek bir uygulamayla başlamışlardı, ama ne oldu bilemiyorum. Savcılık sanıyorum itiraz etmiş, bana yeniden hücre cezasını bildirip uygulamaya başladılar. Başlangıçta idare, hücre cezasına biraz gevşek yaklaştı. Ancak anladığım kadarıyla savcılık buna karşı çıkmış. Ben "niye böyle ya-

şıyorsunuz" diye sordum, onlar da "savcının talimatı" dediler. Zaten yaklaşık yirmi gündür radyoyu saat 5'ten sonra dinleyemiyorum, radyoda bir sorun var diyorlar. Gazeteler de bir ay sonranın gazeteleri. Burada üçlü bir baskı altındayım; idari, siyasi, yargı. Burası, Kriz Yönetim Merkezi'ne bağlı, kriz merkezi de doğrudan başbakanlığa bağlı ve bu siyasi bir durum. Yargı baskısı, savcıların son dönem verdiği kararlardır. Ama bütün bunlar benim buradaki durumumu etkileyemez.

Gelişmeleri alamıyorum. Hava saldırıları halen devam ediyor mu? Kara saldırısı var mı? Biliyorum, tahmin ediyorum, ABD olmadan olmaz. Daha önce duymuştum Gabar'daki bazı kayıpları. Dersim'de kayıp var mı? Yani basında söylendiği kadar yok. Bu operasyondan amaçladıkları ne? Neyi hedefliyorlar? Genel olarak hareketin tasfiyesine yönelik olduğunu biliyorum. Erdoğan-Bush görüşmesini soruyorum. 5 Kasım görüşmesinde gizli bir anlaşma olduğu kısmen basına yansıdı. Buna ilişkin bir şey var mı? Operasyonlar dışında ne tartışıyorlar?

Özel savaşın ve derin siyasetin çok iyi anlaşılması gerekiyor

Yeni yasal düzenlemeler tartışılıyor galiba. Bunları daha önce de defalarca anlattım. Devlet, derinliğine bunu anlayamadı, PKK de sözde anladı, ama onlar da derinliğini anlayamadı. Bu, aslında yüzyıllık İngiliz siyasetinin aynı senaryolarıdır. Nasıl 1920'lerde Musul meselesini yarattılsa, şimdi de aynıısını yapıyorlar. Şeyh Sait meselesi

üzerinde de aynı klasik siyaseti uyguladılar. Daha önce Ermenilerin ve Rumların bu siyasetin sonucunda ne duruma düştükleri ortadadır. Şimdi de yine 1920'ler benzeri bir siyaset devrededir. Benim buraya gelmem de bu yüzdendir. Beni bağımsız durumum nedeniyle tasfiye ettiler. Bu derin siyasetin iyi anlaşılması gerekiyor. Talabani her ne kadar açıktan kamuoyuna bizim durumumuzla bir ilgisinin olmadığını söylüyorsa da aslında bu durumdan yararlandı.

Bu çatışmaların Türkiye'ye hiçbir yararı yoktur. Türkiye bundan hiçbir çıkar elde edemez. Bu çatışmalar ABD'ye yarar, YNK, KDP'ye yarar, hatta İran'a yarar. ABD bu operasyonlarla PKK'yi bitiremeyeceğini çok iyi biliyor. PKK'nin bitmesi Türkiye'nin çıkarına da değildir. Çünkü PKK'nin tasfiye edilmesi durumunda ABD-İngiltere çizgisinin desteklediği ulus devletçilik devreye girecek ki, Güney'de geliştirilen budur. Bunu Kuzey'e ihraç etmek istiyorlar.

İki çizgi var: Biri Güney'deki ABD'nin desteklediği ulus devlet anlayışı; bunu Güney'de olgunlaştırıp tüm Kürtlere ihraç edecekler. İkinci çizgi de bizim geliştirdiğimiz demokratik konfederalizmdir. Türk devleti PKK'yi bitirdiğinde neyle karşılaşacağını bilmiyor. Bu siyasetle hem Türk devletini, hem PKK'yi kontrol altına almak istiyorlar. 1920'lerde de benzer bir siyaset güdüldü. O zaman M. Kemal Kürtler ile eşit ilişki geliştirerek bunu aştı. Bugün "kemalistiz" diyorlar, en çok da ordu kemalizmi dillendiriyor. Ancak bunların kemalizmi anladıklarını düşünmüyorum.

Türkiye Cumhuriyeti 1930'lardan sonra emperyalizme bağlanmıştır

Burada yeri gelmişken kemalizme ilişkin şunu belirtmek istiyorum: Kemalizmi bir parantez içinde değerlendirmek gerekiyor. M. Kemal ne yapmıştır? Biliyorsunuz, İttihat Terakki'nin içinde İngilizlere yakın bir grup vardı. Cavit Bey onlardan biriydi ve daha sonra M. Kemal onu idam ettirdi. Enver Paşa Almanlara yakın gruptu. O dönem Almanlar güçlü olduğu için, İt-

tihat Terakki Almanya çizgisinde davrandı. Aslında M. Kemal'in ekibi çok güçlü de değildi. Ancak O, bu iki grubun çelişkisinden yararlanarak aradan sıyrılmayı bildi ve kendi çizgisini uyguladı. Bunun o kadar kolay olduğunu düşünmeyin. O dönem İngiliz ve Alman ekipleri güçlüydü. Buna rağmen belli ölçülerde Sovyetler'e de dayanarak, M. Kemal bağımsız bir çizgi koymaya çalışmıştır. Bunda belli ölçülerde başarılı da oldu. Önünde kapitalizmden başka bir seçenek de yoktu. Bazı ilkeler geliştirdi. Bağımsızlık 1930'lara kadar söz konusudur. Ondan sonra Türkiye Cumhuriyeti emperyalizme bağlanmış. Kemalizmi bu parantez içinde algılamak, bağımsızlığını böyle değerlendirmek gerekiyor.

Kürt-Türk ilişkilerinde doğru bir yaklaşım sorunu çözecektir

İngilizlerin ve Almanların Türkiye üzerindeki siyasal hesaplarından vazgeçtiklerini mi düşünüyorsunuz! Osmanlı'nın son döneminde, I. Dünya Savaşı sürecinde, Almanya güçlü olduğu için daha etkin olabiliyordu, ama daha sonra İngiliz siyaseti hakim oldu. II. Dünya Savaşı sırasında Almanya güçlendiğinde, yeniden Türkiye siyasetine hakim olmak istedi. Şimdi de ABD -ki İngiliz siyasetinin devamıdır- AKP içinde etkin. O ekonomiyi teslim ettikleri Batmanlı adam, Mehmet Şimşek, ben onu AKP'nin bakanı olarak kabul etmiyorum, 'ekonomi minister'dır. Ekonomiyi idare ediyor,

"Çatışmaların Türkiye'ye hiçbir yararı yoktur. Bu çatışmalar ABD'ye yarar, YNK, KDP'ye, hatta İran'a yarar. ABD bu operasyonlarla PKK'yi bitiremeyeceğini çok iyi biliyor. PKK'nin bitmesi Türkiye'nin çıkarına da değildir. Çünkü PKK'nin tasfiye edilmesinin durumunda ABD-İngiltere çizgisinin desteklediği ulus devletçilik devreye girecek ki, Güney'de geliştirilen budur. Bunu Kuzey'e ihraç etmek istiyorlar"

müthiş finans olanakları var, ama İngiltere adına yapıyor. Almanlar da şimdi kendini CHP içinde bir grupla ifade ediyor. Baykal dışında bürokratlardan oluşan bir grupla ifade ediyor, ama Almanlar o kadar güçlü değiller. Bu, bağımsızlık değil. Orta sermayenin Türk olması, bürokratların Türk olması bağımsızlık demek değil. Egemenlik kimde, egemen kim! Türkiye bağımsız değil. Aslında şu anda dünyada hiçbir devlet için bağımsızlık kavramını kullanamayız.

Operasyonların Türklere de, Kürtlere de yararı olmaz, bu operasyonların Ortadoğu halklarına bir faydası olmaz. Filistin-İsrail'in durumu ortada. Bunların Yavuz kadar da mı, M. Kemal kadar da mı, Abdülhamit kadar da mı akılları yok, onlara da mı bakmıyorlar. Yavuz Sultan Selim Ortadoğu'ya 1517'de Kürtlerle anlaşarak açıldı. M. Kemal 1920'lerde bağımsızlığın Kürtlerle ittifaktan geçtiğini gördü. O dönem Kürtler ve Türkler eşit durumdaydı. Kürt-Türk ilişkilerinde böylesi bir yaklaşımın sorunu çözeceğini, büyük kazandıracağını görmek gerekiyor. Aslında Anadolu'ya Türklerin girişinde Alparslan, Silvan'da Mervani Kürt Devleti'nin kalıntıları olan Kürt aşiretleriyle buluşarak, Ahlat'a gelerek Türkmenlerin bir kısmını yanına alarak Malazgirt'te Türklerin Anadolu'ya girişini sağlamıştır. Hatta Osmanlı'nın son dönemlerinde Abdülhamit, Osmanlı'nın dağılmaması için Kürtlere yaslanmak istemiştir. O dönem Hamidiye Alayları falan kuruldu biliyorsunuz, ama Abdülhamit de Kürtlere yaslanmak istedi, ilişkinin özü budur. Şimdi yeniden Kürt-Türk ilişkilerini bu bakış açısıyla değerlendirmek gerekiyor.

Herkes gibi düşüncelerimi söyleme hakkım var

Yeni yıl mesajımı vermek istiyorum. Bu konuştuklarım uygun bir biçimde, daha önce yaptığım belirlemeler de dikkate alınarak redakte edilebilir. Ne düşündüğümün bilinmesini istiyorum. Bunu Bursa 2. Ağır Ceza Mahkemesi'ne, savcılara da söyledim. Benim talimat verdiğimi söylüyorlar, ama ben düşündüklerimi söylüyorum. Benim

de herkes gibi düşündüklerimi söyleme hakkım var. Zaten buradan talimat veremem. Buradan talimat malimat vermek akıllıca olmaz, ben o kadar ahmak mıyım buradan talimat vereyim! Gazetenin birinde yazmışlar, "Apo, PKK 30 bin olsun dedi" diye, ben 30 bin olsun demedim, böyle giderse 30 bin de olur, 50 bin de olur ya da daha az olur. Ben bunu söylemiyorum. Eğer böyle giderse, eğer Kürtlerin üzerine bu şekilde gelmeye devam ederlerse olacakları söylüyorum, buradan talimat vermiyorum, tespitlerde bulunuyorum. Daha önceki savunmalarında da belirtmiştim; eğer çözüm gelişmezse, bunların yaşanacağını söylemiştim. Bunun neresi talimat! Bu görüşlerim devletçe biliniyor. Başbakanlığı döneminde Abdullah Gül'e bir mektup yazdım, daha sonra 4-5 sayfalık düşüncelerimin özünü içeren bir mektubu Erdoğan'a da gönderdim. Erdoğan'ın derinliğini, bu olaya nasıl yaklaştığını bilemiyorum. Aslında çözüm için bize daha önce komutanlardan haber gelmişti. Özal'ın yaklaşımını önemsiyorum. Ecevit bir şeyler yapmak istedi, MHP buna engel oldu. Hatta Erbakan bile çözüme yönelik bazı girişimlerde bulundu, biliyorsunuz o dönem olanları. O dönem ordu içinden kulağımıza gelenler, "bu işi Erbakan'a çözdürmeyiz, eğer çözeceksek biz çözeriz" şeklindeydi. Ancak Erdoğan'ın yaklaşımını kestiremiyorum. Erdoğan anlamıyor mu, yoksa güç mü getiremiyor, bilemiyorum.

ABD'nin operasyonlara desteğini doğru değerlendirmek gerekir

Bu operasyonlar tuzaktır, Türkiye bunu görmüyor mu? ABD'nin ve AB'nin yaklaşımı çözüm değildir. Çözüm ABD'de değil, bizdedir. Biz ancak kendi çözümlerimizi tartışarak bir yere varabiliriz. Türkiye'de bir devlet kuruldu, fakat Türk halkının devlete yakınlığı var, Kürt halkının ise geçmişten beri bir devlet olmaktan çok özgürlüğe ve demokrasiye yakınlığından söz edebiliriz. Kürtlerin demokratikleşme duruşları devleti demokratikleştirebilirse, Türkiye Cumhuriyeti bizim demokratik cumhuriyet çizgimize gelmiş

olacak. Bu demokratik cumhuriyetin kuruluşudur. Bu, bir devlet bir demokrasi demek! Eğer buna gelmezse ya da aksi durumda, Kürtler kendi demokrasilerini Diyarbakır merkezli hayata geçirirler. Demokratik özerk özgür Kürdistan. Burada bir devletten söz etmiyorum. Bir devlet iki demokrasi; diğerinin merkezi İstanbul mu olur, İzmir mi olur bilmiyorum, ama biri Diyarbakır merkezli iki demokrasi tek devlet. Diyarbakır'daki Demokratik Toplum Kongresi işliyor, değil mi?

Devletin çözüm olmadığını düşünüyorum. İşte İsrail-Filistin'in durumu ortada. İki ayrı devlet kurmaya çalışıyorlar. Kıbrıs meselesinde de tek vatanda iki devlet formülünün çözüm olmadığını görüyorsunuz. Bir devlet bir demokrasi ya da iki demokrasi bir devlet, ama tercihimiz bir devlet bir demokrasi.

Ben bütün bunları daha önce 125 sayfalık savunmamda detaylı olarak açmıştım. 4 sayfalık savunmamda da özce belirttim. Yaşanabilecek olumsuz gelişmelerin tespitinde bulundum. Bu dönem büyük tehlikeler kadar büyük fırsatların da yaratılabileceği bir dönemdir. Her ne kadar büyük riskler söz konusuysa da eğer doğru mücadele edilirse, halklar lehine büyük kazanımların da imkan dahilinde olduğuna inanıyorum.

PKK'nin tasfiyesinde ısrar ederlerse PKK alternatifsiz değildir

ABD'nin bu operasyonlara destek vermesini doğru değerlendirmek gerekiyor. ABD bununla Türkiye'yi Ortadoğu'da kördüğüm haline getiriyor, etkisiz hale getiriyor. Bu operasyonlarla PKK'yi bitiremeyeceklerini biliyorlar. PKK'yi etkisizleştirmek istiyorlar. Herkes PKK'yi zayıf düşürüp kullanmak istiyor, PKK'yi teslim almak istiyor. Daha önce denediler; işte Osmanlar, bir grup YNK'ye gitti, bunların dışında sayıları neredeyse bine varan kişi KDP'ye sığındı. 1992'de Osman, Talabani'nin bu siyasetine düştü. Ben bunu fark edince kıyameti kopardım. Ondan sonra işte bilinen şeyler yaşandı. PKK'nin içinde buna gelmek istemeyen bir grup olduğunu biliyorum. Bugün ise benim tasfiye edildiğim ve zayıflatılmış bir

PKK'nin Ortadoğu'da herkes kendisine bağlanmasını ister. PKK muazzam bir güçtür. Kimse beni PKK'nin tasfiyesine alet edemez, buradaki konumumu bu amaçla kullanamaz.

Talabani her ne kadar kamuoyu önünde böyle olmadığını söylese de, zayıflatılmış ve kendisine teslim edilmiş bir PKK, onun hayal edemeyeceği bir servettir. Bunu KDP de ister.

YNK'nin arkasında ta en başından beri İngiltere vardı. ABD, İngiltere'nin politikalarını güdüyor. KDP ise bölgede İsrail desteklidir. İsrail desteklediği müddetçe KDP var olacaktır. PKK ise bağımsız duruyor.

PKK'nin tasfiyesiyle bölgede doğacak boşluğu 'Kürt haması' ile doldurmak isteyecekler, bunu AKP eliyle yapacaklar. Kürt hizbullarının neler yaşattığı ortada. İran o dönem hizbullahı da desteklemişti, Kürt hamasını da destekleyecektir. Hatta şimdiden bunun hazırlıkları söz konusudur. Bu çözümsüzlük demektir, ama bizim siyasetimiz çözümü sağlayacak en makul siyasettir. Bunu iyi görmek lazım. PKK'nin tasfiyesinde ısrar ederlerse PKK alternatifsiz değildir. İran, partiyi ABD ve Türkiye karşıtı bir durumda görmek ister.

Bu durum, ABD'nin de bölgedeki çıkarlarını zedeler. PKK'nin, tasfiyesinde ısrar karşısında alternatifsiz değildir. Bu durum karşısında Kürt-Şia ittifakı gelişebilir. Zaten İran'da bir Kürdistan eyaleti var. Sınırlı da olsa bir özerkliği var. Bu eyaleti biraz daha genişletebilirler, özerkliğini biraz daha genişletirler, PJAK'ı muhatap alırlar. Oradaki halkla birlikte al sana 100 bin kişilik ordu! PJAK ile birlikte PKK, Suriye ve Irak'taki güçler, al sana devasa bir güç! Farsların siyaseti derindir, İran zaten görüşüyor. Rusya ve hatta Çin bunu ister.

İslam'daki ümmet anlayışını doğru anlamak gerekir

Bu operasyonlar çözüm değildir, şimdi bu süreçte herkes stratejist kesilmiştir, değil mi? Şöyle yapalım, böyle yapalım diyorlardır, ama hiç kimse çözüme katkıda bulunmuyor. Bizim duruşumuz Türkiye halkının da en yararına olan duruştur. Şimdi

bir dizi çözümsüzlük yaratıyorlar ve bundan beni sorumlu tutmak istiyorlar. Ben en dürüstü olduğumu düşünüyorum. Benim Türk halkına düşmanlığım olamaz. Ordu dahil herkes 'biz kemalistiz' diyor, ama gerçek kemalistleri de susturdular. Uğur Mumcu, Bahriye Üçok gibi. Gerçek kemalistleri susturdular.

AKP, siyasal İslamı temsil ettiğini iddia ediyor. AKP, aslında İslami değerler diyor, ama ona da yaslanmıyor. Türk-İslam sentezci bir partidir. İslam'daki ümmet anlayışını doğru anlamak lazım. Geçenlerde bir makalede okudum, Sezai Karakoç İslam'da ümmet anlayışını ve ümmet kardeşliğini tartışıyordu. İslam'daki ümmetçiliğin pozitif tarafını iyi değerlendirmek gerekiyor, anlamlıdır. Sezai Karakoç'un yazısında tam açılmamıştı, ama bir çeşit ümmet kardeşliğinden söz ediyordu. Ümmetçiliğin özünde bir kardeşlik bakışı vardır. Aslında bir çeşit İslam konfederalizminden de bahsetmek mümkündür. Ancak AKP'nin böyle bir ümmet anlayışına sahip olmadığını biliyorum. CHP kültür milliyetçiliği yapıyor. MHP'nin milliyetçiliği ise ABD milliyetçiliğidir, ABD eliyle getirildi. Şimdi ABD, MHP'den elini çekti.

Halklarımıza kardeşlik özgürlük hediye edilebilir

Bu çözümsüzlük ve tikanıklık ciddi bir sorundur. Ben bütün Türkiye demokratlarını, aydınlarını -sağ, sol ayrımı yapmıyorum- buna karşı somut bir duruş geliştirmeye çağırıyorum. Bu önümüzdeki iki ay doğru değerlendirilmelidir. Yoksa baharda gelişebilecek süreçten ben sorumlu değilim ve olası gelişmelerden herkes sorumlu olacaktır.

Kürt sorununun çözümünde burada beni muhatap almak ya da PKK'yi doğrudan muhatap almak konusunda arabuluculuk konusunda bir sorun yaşanıyor. Ben somut bir öneri sunuyorum: Bu tikanıklığın aşılması gerekiyor, bu iki ayın doğru değerlendirilmesi gerekiyor. Hemen bir akıl adamlar komisyonu kurulmalıdır. Bu akıl adamların kimlerden oluşacağı çok önemli. Ben sadece biz seçelim, bizim

seçtiğimiz insanlardan oluşsun demiyorum. Devletin de seçeceği kişilerden oluşan bir komisyon olur. Örneğin İlter Türkmen olabilir. Bunu örnek olması için söylüyorum. Neden İlter Türkmen'i örnek olarak veriyorum? Çünkü İlter Türkmen bu devlete hizmet etmiş biridir, devleti de, bizi de iyi tanıyor. Demokratik ilkeler çerçevesinde taraflar arasında görüşmeler yapılabilirler. Onların belirleyeceği esaslar çerçevesinde silahlar bırakılabilir. Bu komisyonun belirleyeceği esaslar çerçevesinde gerekli adımlar atılır. Bu yeni bir şey değil, aslında dünyada kullanılan bir yöntem. İrlanda'da, Kosova'da, Güney Afrika'da akil adamlar komisyonu ile sorunun çözümüne gittiler. **Bu komisyona AB'den doğrudan Aahitisari gibi -ki özellikle onu öneriyorum- insanlar bulunmalı.** Bunlar gelip burada benimle de görüşürler. Bunu benim bir önerim olarak ve yeni yıl mesajım olarak herkesle paylaşın. Bir çözüm önerisi olarak bunun bilinmesini istiyorum. Eğer bu iki ay içerisinde bu komisyon kurulup bazı adımlar atılabilirse, Türk aydınlarına, demokratlarına şu çağırımı yapıyorum ki, baharda halklarımıza dev bir demokratikleşme, kardeşlik, özgürlük adımı hediye edebiliriz. Hatta yeni yıl mesajımı bu sloganla kapatın. Ben geçmişten beri söylerim, Türk halkının büyüklüğüne inanırım.

Ortadoğ'da demokratik konfederasyon kurulmalı

Böylesi bir gelişme, Ortadoğu'da da demokratikleşme yönünde dev bir adımdır. Ben Ortadoğu'nun sorunlarının çözümünde demokratik konfederasyonu öneriyorum. Ortadoğu demokratik konfederasyonu bir hayal değildir. Ortadoğu'nun mevcut sorunlarını çözecek bir sistemdir. BM bu halile tıkanmış durumda. Bunun yerine Demokratik Uluslar Konfederasyonu'nu öneriyorum.

Beni Barzani ve Talabani ile karşı karşıya getirmeyin. Barzani ve Talabani'yi, yine yurtseverlik ve kardeşlik cephesine davet ediyorum. 5-10 sayfalık bir metni yeni yıl mesajı olarak benim adıma sunarsınız.

Mitingler halen devam ediyor mu? Halktaki tepki nedir? Êdi Bese adıyla bir hamle başlatılmış galiba. Operasyonlarla ilgili de protestolar devam ediyor sanırım.

Nurettin Demirtaş'ın tutuklandığını biliyorum. Bir de DTP için kapatma davası açılmış herhalde. Sorun DTP'nin kapatılıp kapatılmaması değil. Sorun Kürtlerin legal zeminde siyaset yapabilmesi. Devlet eğer Türkiye'de Kürtlerin siyaset yapmasının önünü kapatırsa, siyasetin merkezi dağ olur. Diyarbakır'da Demokratik Toplum Kongresi çalışmazsa, Kürtlerin inisiyatifi PKK'ye geçecektir, PKK inisiyatif kullanır. DTP'li vekillere de söylemek istiyorum, acemice davranıyorlar. Şunu açıkça ortaya koymalıydılar: "Biz halk nezdinde PKK'yi terörist ilan edemeyiz, buna gücümüz yok. Bu, bizim legal siyaset zeminimizi ortadan kaldırır. Ama biz PKK'nin sözcüsü de değiliz, bunun anlamı yok." Eğer DTP mecliste yasaklanırsa, bu Kürtlere yarı illegal, illegal mücadele edin demektir. Ama her şeye rağmen DTP kapatılırsa, daha önce belirttiğim çatı örgütüne benzer bir çalışmaya girilebilir. Ancak bunları talimat olarak söylemiyorum, özgür bir yurttaş olarak görüşlerimi belirtiyorum.

Basında benim DTP Genel Başkanı'na müdahale ettiğim yazılıyor, bu doğru değil. Ben hiçbir şeye müdahale etmedim. Ben demokratik yapılara müdahale etmem, bu benim ilkelerime aykırıdır. Sadece bunun için söylemiyorum, ben buradan DTP'ye de, PKK'ye de, hiçbir örgüte müdahale etmem, bu antidemokratik olur. Daha

önce de söyledim, kendi kararlarını kendileri alırlar.

Yeniden yargılamaya ilişkin savunmayı hazırlıyorum. Onu sunmaya hakkım var, değil mi? Savunmaya başladım, birinci bölümü bitirdim. Şu an ikinci bölümü yazıyorum. Savunmayı beş bölüm olarak düşünüyorum:

Birinci Bölüm: Uygarlık

İkinci Bölüm: Demokrasi

Üçüncü Bölüm: Özgürlük Sosyolojisi

Dördüncü Bölüm: Ortadoğu

Beşinci Bölüm: Kürtler

İkinci bölümü 20 gün içinde bitirmeyi düşünüyorum. Zamanım var, değil mi?

Savunmamı o dosyaya sunabilirim, değil mi?

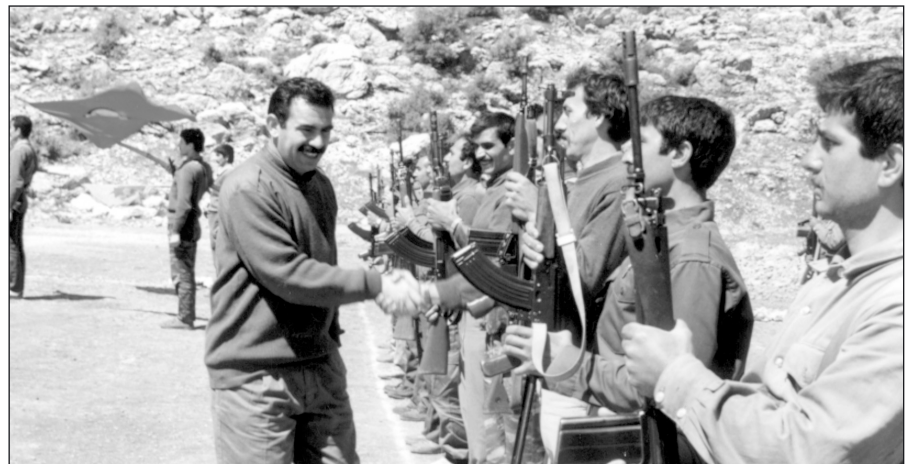
Buradaki koşullarımı da değerlendiren bir şekilde savunmamı hazırladım. Çok umutsuz ve karamsar bir tablo var biliyorum, ama ben gene de umutluyum, özgürlük temelinde iyi gelişmeler olacağını düşünüyorum, umudumu kaybetmiş değilim. Bu temelde herkesin yeni yılını kutluyorum.

İşte gördüğünüz gibiyim. Geçen gün bir uzman doktor geldi, bir cihaz getirmişler ve teşhis için bazı tahliller yaptı. Küçük poşetler içerisinde bir damla verdiler, bu biraz nefesimi açıyor, biraz rahatladım, ancak bundan dolayı gözlerimden sürekli yaş akıyor.

Bir çeşit damla. Bu akıntı iyi midir? Bu durum yine de doktorlara sorulabilir.

CPT'den gelen olmadı.

Kerkük için daha önce de belirtmiştim. Türkmenlere ve Asurilere bir yer verilmelidir. Bir çeşit özerklik Kerkük'ün yapısına uygundur, ancak Kerkük Kürt Federasyonu içinde olmalıdır.

Kürtlere karşı tarihi anlaşma

Sanırım Talabani bir röportajda Küzey Kürtlere çağrıda bulunarak, yerel seçimlerde AKP'yi desteklemeleri gerektiğini söylemiş. Eğer bu doğruysa, bu tarihi bir anlaşmadır. Bir anlaşma var. Bunlar Kürtlere karşı kendi aralarında anlaşmışlar. Anlaşma yapılmıştır, bu anlaşma devam ediyor.

Abdullah Gül'ün Bush ile görüşmesi önemlidir. Anlaşılan uzlaşma tamdır. Ama Türkiye'de buna karşı güçlü bir muhalefet vardır. Türkiye'nin böyle bir potansiyeli var, bunu kabul etmezler. Bu noktaya geldiğine göre, demek ki bu uzlaşmaya karşı olan kesimler tasfiye edilmiş. Fakat ben daha önce de dile getirmiştim; Kürt sorununun çözümünde PKK'yi tasfiye etmek çözüm değil. Bu meseleyi kullanacaklar. Onun için artık acil çözüm gerekiyor. Ben pratik olarak önder olmadığımı, buradan örgütü yönetmemin mümkün olmadığını söylemiştim. Bu durumu savcıya verdiğim itiraz dilekçesinde de söylemiştim. Doğrudur, benim manevi etkim güçlüdür, hem de çok güçlüdür. Türkiye'de güçlüdür, Irak'ta güçlüdür, Suriye'de güçlüdür, İran'da güçlüdür. Bu yüzden Amerika iş yapamıyor, Barzani iş yapamıyor, Talabani iş yapamıyor.

Diyarbakır'daki patlamaya ilişkin şunu söyleyebilirim: Durumun bu noktaya geleceğini tahmin ediyordum. Daha önce de bunu dile getirmiştim. Ben bu olayların zaten dışındayım. Bazı kesimler buna tepkili olabilir. Diyarbakır bu olaya takılıp kalmamasın, geleceğine sahip çıksın. Daha önemli şeyler var. Ben ölenler açısından önemli değil demiyorum. Daha büyük katliamların önlenmesi gerekiyor. Diyarbakır adına siyaset yapanlara kızıyorum. Herkes barış için çalışmazsa çok kişi ölecek, böyle bir risk var. Bütün halktan rica ediyorum, herkes barış için çalışsın. Ben daha büyük katliamların önlenmesi için çabalıyorum. Devlet yetkililerinin tavrı, bildik şeyleri söylemedir. Dil talepleri konusunda bile eski tutumları aynen devam ediyor.

Biz halkların birlikte yaşamasın-

dan yanayız. Amerika onları tuzağa düşürüyor, bunu göremiyorlar mı? İki-üç yıl sonra görürüz ne olacak, yaşarsak hep birlikte göreceğiz! Ortadoğu'da İngiliz planı işliyor, hatta saat gibi işliyor. Ben size İngiliz planının saat saat nasıl işlediğini açıklayabilirim. Türkiye'yi seviyorlarsa, bunun önüne geçerler. Yarın 40 milyon Kürt silahlandırılırsa ne olur? Türkiye bunun karşısında ne yapabilir? Bunu düşünmüyorlar mı? Bu bir felakettir. Buraya geldiğimde Kıvrıkoğlu'nun temsilcisi geldi, bir şartı vardı, "bu işi kardeşçe çözelim" demişti. Ben de makul gördüm ve üzerime düşeni yapacağımı söyledim. Bu onların görüşüydü, "kendimiz çözelim, kimseyi karıştırmayalım" diyordu.

"Zamanında bana da geldiler, fakat kabul etmedim. Ulusal kurtuluş hareketlerinde böyle bir çatışma ile en az bir-iki milyon insanın öleceğini biliyorlardı. İki milyon insanın ölmesiyle elde edilecek mutlak bir zaferdense bir tek insanın dahi ölmediği siyasi demokratik çözümü esas almayı tercih ettim. Bu nedenle Demokratik cumhuriyet projesini geliştirdim. Bir-iki milyon insan öldükten sonra mutlak bir zafer neye yarar!"

Daha sonra gelmedi. Hüseyin Kıvrıkoğlu onlar durumu biraz kavramışlardı. Ben öyle tahmin ediyordum ki, MHP'ye de ihtarda bulunmuş bu konuda, hükümete de ikazda bulunmuş, ama gücü yetmedi. Tabii benim elimde kanıt yok, ama bunu sezinliyorum. Sonra anlaşıldı ki, bunları tasfiye ettiler. Aytaç Yalman'ı ve bu ekibi tasfiye ettiler. Beni Türkiye'ye getirdiklerinde Amerikalı yetkili Michael Rubin -bu adam biliyorsunuz Amerika'nın en sağcı adamlarındandır- benim idam edilmem için muazzam çaba sarf etti. Tabii onlar bir şeyi çok iyi tespit etmişlerdi; beni idam ettirip Kürt sorununu bütün ağırlığıyla Türkiye'nin üzerine yığacaklardı. Türkiye'yi Iraklaştıracaklardı.

Amerika 1950'lerde MHP'yi de eğitti. Amerika'da hazırladılar, sonra Türkiye'ye gönderdiler. Bunları sadece ben söylemiyorum. Kendileri de dile getiriyorlar. Talat Turhan da kitabında dile getiriyor; Amerika onları eğitip sonra bizi birbirimize düşürdü diye.

Zamanında bana da geldiler, fakat ben kabul etmedim. Ulusal kurtuluş hareketlerinde böyle bir çatışma ile en az bir-iki milyon insanın öleceğini biliyorlardı. İki milyon insanın ölmesiyle elde edilecek mutlak bir zaferdense bir tek insanın dahi ölmediği siyasi demokratik çözümü esas almayı tercih ettim. Bu nedenle Demokratik cumhuriyet projesini geliştirdim. Bir-iki milyon insan öldükten sonra mutlak bir zafer neye yarar!

Halkla beraber barış için çalışmak

Belirtiyim ki, Diyarbakır üzerine siyaset yapanlar eğer çok kötü niyetli değillerse, barışçıl ve demokratik bir ortamın oluşması için gereğini yapmalılar. Yapmazlarsa çok kötü niyetlidirler. Sonu çok kötü olur. Buna kimse hazır değil. Çok öfkeleniyorum, iki milyon kişi ölür diyorum. DTP'nin de en büyük eksikliği burada ortaya çıkıyor. Çalışmıyorlar, anlatamıyorlar bu tehlikeyi. Gerekirse beş gün Ankara'da kalınır, geri kalan zamanda halk içinde kalınarak, halkla beraber barış için çalışılmalıdır.

Diyarbakır'ın 1920'deki tavrı doğrudur. O zaman Kürtler İngilizlerin planına dayanacaklarına demokratik mücadeleye önem verseydiler daha iyi sonuç alırlardı. Bana da Şeyh Saîçilik yaptırmaya çalışıyorlar. Ben şu anda demokratik özerklik diyorum, bu temelde M. Kemal ile ilişki geliştirselerdi, bugün Ortadoğu'da Kürtlerin durumu çok daha ileri düzeyde olurdu. M. Kemal 1920'de Kürtlerle işbirliği yaptı. Bu doğru bir tavidir. Bağımsızlıkçıydı ve emperyalizme karşıydı. Bunlar kemalist olmadıkları halde kemalist olduklarını söylüyorlar, yalan söylüyorlar, neden gerçek fikirlerini ortaya koyamıyorlar? Ya gerçek kemalist olsunlar ya da kemalist olduklarını söylemesinler. Ben M. Kemal'in olduğu yerde-

yim, O'nun kıyamet kopardığı noktadayım. Bunları dile getirdiğim zaman bana kemalist oldu diyorlar. Hayır, ben kemalist falan değilim, görüşlerim, düşüncelerim bellidir. M. Kemal bu noktada önemlidir, tehlikeyi görmüştü, İngiliz oyununu görmüştü ve kıyameti koparmıştı. Atatürk'ün daha sonra, özellikle 1930'lu yıllarda yaptıklarını eleştiriyorum.

Amaç beni susturmak ve yok etmektir. Burada ağzımı açmama müsaade etmiyorlar. Bana düzenlenen komplo da bunun içindir. Bunu yapanlar Türk ve Türkiyeli değil. Sadece onlara uygulattılar. Çünkü ben ABD'nin ve İngilizlerin tehlikeli oyunlarını boşa çıkarıyordum. Bundan sonra da burada bana ne yaparlar bilmiyorum.

Güneyli güçlere de söylüyorum, diyelim ki bizi yok ettiler, siz ne yapacaksınız? Yarın öbür gün soykırım başlarsa ne yapabilirsiniz? Saddam ABD'ye güvendi, sonu hazin oldu, Irak'ın durumu ortadadır. Bu İngilizlerin 400 yıllık politika ve planıdır.

Hükümet Kürt sorunu karşısında oyun oynuyor

Yapılabilecek çok şey var, ancak biz burada mahkumuz. Türkiye, Güney Kürdistan'ı tanıma noktasına gelecek mi? Hayır. Talabani ve Barzani'nin PKK'nin tasfiye edilmesini istediğini mi sanıyorsunuz? Aslında PKK'nin başı bugün Talabani'dir, Barzani'dir. Talabani benden daha pratik PKK lideridir. Ben burada kimseyi suçlamak istemiyorum. Objektif olarak durum böyledir. Osman nerede, kimlerin elinde? Onların kontrolünde. Bunların hepsi oyun. Yarın bölgede başka oyunlar oynanabilir. PKK tasfiye edilse bile, bu Kürt burjuvazisinin taleplerini ne yapacaklar? Yurtdışında yüzlerce ağa, şeyh ve diğer bazı kesimler yetiştiriliyor, eğitiliyor. Bunlar Türkiye'ye gönderiliyor. Yarın öbür gün bunları ne yapacaksınız? Bunlarla nasıl başa çıkacaksınız? Bütün bunlar birleşirse ve bu plan devreye girerse, siz ne yapacaksınız? Ermeniler hazırlıklıdır, Yunanlılar hazırlıklı, Kıbrıs sorunu

var. Bu yüzden biz sorunun, demokratik cumhuriyet projesi ile birlikte yaşamak anlayışıyla çözüleceğini söyledik. Bütün aydınlar, yurtsever demokrat çevreler buna destek olmalı. AKP Türkiye'yi seviyorsa, -onları da uyarıyorum- çok geç olmadan bu konuda adım atmalılar.

Bugünkü durum 1918'deki duruma benziyor. Bugün de bir Sevr durumu var. Ancak bu öyle o zaman ki Sevr'e benzemez, öyle küçük Sevr değil, daha kapsamlı bir Sevr planı var. 21. yüzyılın Sevr'i başkadır. Ben Sevr demek istemiyorum, ama ortada böyle bir durum var. Bunları dile getirdiğim zaman sanki ben Kürtlerin hakkını savunmuyormuşum, Güney'e karşıymışım gibi yansıtmaya çalışıyorlar. Hayır, Güney'deki oluşuma karşı değilim, kimse böyle anlamasın. Ama ben halkların yararına olan demokratik çözüm mü savunuyorum.

Kürtlerin hakları anayasal güvenceye kavuşturulmalıdır

Kürtler'e karşı bir oyun oynamıyor, hükümet de bu işin içinde. Bunlar din kisvesi altında her türlü sahtekarlığı yapıyorlar, Kürtlerin bazı üst kesimiyle de anlaşmışlar. Bunların 2005'te Diyarbakır'a gidip "ben Kürt sorununu tanyorum" demesi de bir oyundu. Ecevit gibi bile olabilseydiler, bazı çözümler gelişebilirdi. DTP bunların yaptıklarını çok iyi bir şekilde anlatmalıdır. Bunu yaparken de mecliste Türk demokratları gibi çalışabilir demiştim. Türk demokratları gibi demiştim, daha ne diyeyim!

Bizim istediğimiz, anayasaya evrensel değerlerin taşınmasıdır. Bu değerlerin yanında Kürt hakları da anayasal güvenceye alınırsa, ciddi bir çözüm gelişir. Yine tekrar ediyorum; bu sorun yüz yıllık, iki yüz yıllık bir sorundur. Bu sorunun çözülmesi gerekiyor. Sorunu ben çıkarmadım. Bu sorunu ben Ankara'da önümde buldum. Başbakan'dan da rica ediyorum, bu işin çözümü için yapması gerekeni yapsın! Kürt sorununun çözümü ancak demokratizmle mümkündür.

Bunu önemle tekrar ediyorum, çok

önemlidir; soykırım devreye girerse kimse bunu kaldıramaz. Ben daha büyük katliamların önüne geçmek istiyorum. Demokratik bir ortamın oluşması ve barış için her şeye hazırım. Barış için elimden gelen her şeyi yaparım. Benim bu görüşlerimi herkes bilsin. Türk toplumuna da iyi anlatılsın.

Hizbullah yapılanmasına ilişkin de, evet, bunlar önce bu tarz örgütlenmeleri kurup sonra Kürtlere karşı kullanıyorlar. Daha önce gördük. Bilirsiniz hizbullah önce İlim Cemiyeti olarak örgütlendi, sonra ikiye ayrıldılar. Önce on kişiydiler, sonra yüz kişi, binlerce kişi oldular ve Diyarbakırlıları satırlarla doğradılar. Şimdi sayıları daha çoktur ve daha tehlikeli olabilirler. Velioğlu'nu önce desteklediler, kullandılar, sonraki durumu da biliniyor. Bütün Diyarbakır güçlerini seferber ederek iyi bir çalışma yapabilirler. Diyarbakır adına siyaset yapanlar bunu neden anlatmıyorlar. Fethullah Gülen cemaatinin çalışmaları işin görünen kısmıdır. Bu, Amerikanın bir planıdır.

Demokratik Cumhuriyet Kongresi ile ilgili, bu konuda daha önce de söylemiştim, bütün güçler birleştirilmeli, çok çalışılmalı. Her yerde, Diyarbakır'da kongre üstüne kongre, toplantı üstüne toplantı yapılabilir. Güçler birleştirilerek bir çatı örgütlenmesine de gidilebilir. Herkes çok çalışırsa bu tehlikeli plan boşa çıkarılabilir. Aydınlarla sürekli görüşülebilir. Akil insanlar komisyonunun kurulması konusunda ben İlder Türkmen'i önermiştim. Bu hemen oluşturulmalı, herkese gidilmeli. Aydınlar, herkes bu konuda çok çalışsın.

Sağlık sorunlarımı atlatmaya çalışıyorum. Burun için damla verdiler, onu kullanıyorum. Bu sefere de herhalde gözlerime etki yapıyor.

AİHM'e iki sayfalık dilekçe yazdım. Bu dilekçede hücre cezasının idam benzeri bir ceza olduğunu dile getirdim ve bunun bir daha uygulanmaması için AİHM'den ihtiyati tedbir talep ettim.

Bana avukatlarımın getirdiği birçok dergiye vermiyorlar.

İMRALI SİSTEMİ

“İmralı sistemi ciddi bir izolasyon sistemidir. Her türlü görüş oluşturma ve yayınlamanın da yasaklandığı bir sistemdir.

Tümüyle ordu kontrolündedir. Türk ordusunun nasıl bir denetim sistemi yarattığı, kaç çemberden oluşan bir askeri mevzilenme oluşturduğu ayrıntılarıyla bilinmemektedir. Bilinen, askerden başka herhangi bir gücün İmralı’da bulunmadığı, İmralı’nın sadece Önder Apo’nun çürütülmesi için ordu tarafından denetlenen, kontrol edilen bir alan olduğudur.

Bu sistemi yaratanlardan general Hurşit Tolon, hiç kimsenin Önder Apo’ya ulaşamayacağı, dokunamayacağı bir sistem yaptıklarını ifade etmiştir. Böyle bir sosyal tecrit olduğu gibi, düşüncelerini oluşturma ve açıklama yönünde de Önder Apo üzerinde tam bir baskı sistemi uygulanmaktadır”

KCK Halk Savunma Komitesi Başkanı Duran Kalkan ile yapılan röportaj

Serxwebun: Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan, 15 Şubat 1999 tarihinden bu yana İmralı Cezaevi’nde tek başına tutulmaktadır. Önder Apo’nun kaldığı bu ağır koşullar ile ABD’nin Irak işgali ardından dünya kamuoyunun gündemine giren Guantanamo cezaevi –ki her iki cezaevi, hatta Saygon da dahil bu tür cezaevlerinin mimarı ABD’dir– arasında bir karşılaştırma yapabilir misiniz?

Duran Kalkan: Doğrusunu söylemek gerekirse Guantanamo sistemi hakkında somut ve ayrıntılı bilgiye sahip değilim. Bu nedenle kesin ve kapsamlı görüşler ifade etmem doğru olmaz. Ancak televizyon görüntülerinden anlamaya çalışıyoruz Guantanamo sistemini. Tel örgülerle birbirinden ayrılmış ve bu tel örgülerin oluşturduğu koridorlarda koltuğunun altına girilmiş, tulum içerisinde gözleri kapalı insanların taşındığı sahneler geliyor gözümün önüne. Guantanamo gerçeği ancak bende bu tür çağrışımlar yapıyor. Bundan hareketle anlıyorum ki gerçekten de korkunç bir işkence sistemi oluşturulmuş. Zaten adına CIA hapishaneleri deniyor. İnsanlar ağır fiziki ve psikolojik işkencelere tabi tutuluyor. Sadece TV ekranlarında gördüklerim bile böyle bir işkence sisteminin kanısını bende yaratıyor.

Bu tür sistemleri iyi tanıyorum. Guantanamo hakkında ayrıntılı bilgiye sahip değilim, ancak Almanya’nın terörist hücrelerini iyi tanıyorum. Gerçi Stain-

haime hiç gitmedim, fakat Almanya’nın diğer kentlerinde cezaevlerine yerleştirilen terörist odalarını iyi tanıyorum. İnsanların bu odalarda nasıl hemcinsinden kopartılarak ağır bir izolasyon altında psikolojik işkenceye tabi tutulduğunu iyi biliyorum. Demokrasi adına, terörizme karşı mücadele adına 6 yıl boyunca psikolojik işkence sistemi altında kaldım. Yaratılmış olan sistemi yaşadım ve gördüm. Bu bakımdan Guantanamo’da olup bitenleri anlamak benim için çok zor olmadığı gibi, İmralı sistemini anlamada da önemli bir deneyime sahip olduğumu söyleyebilirim.

– Türkiye Cumhuriyeti kendi başbakanı ve iki bakanını yine imralı’da ağırladı ve infaz etti. Bu konuda ne diyebilirsiniz, o günü hatırlıyor musunuz?

– 1950-60 yılları arasında Türkiye’yi yöneten demokrat parti yöneticilerinin Yassıada’da yargılandıklarını

biliyorum. O zaman çok küçüktüm ve olaylara fazla anlam verecek durumda değildim. Ancak ailemizin ve yakın çevremizin bu olaya ilişkin olarak büyük bir endişe, kaygı ve acı yaşadığını biliyorum. Çok kısıtlı iletişim imkanlarına sahip olmalarına rağmen nasıl izlemeye çalıştıklarını, Adnan Menderes ve arkadaşlarının idam cezasına çarptırılıp, cezalarının infazından sonra nasıl bir üzüntü yaşadıklarını hala hatırlayabiliyorum.

Daha sonra okul yıllarında okuduklarım ve öğretmenler tarafından bize öğretilenler ile ailede ve doğup büyüdüğüm köyde tanık olduğumuzun birbiriyle çelişkili olduğunu gördüm. Okulda Yassıada yargılamalarının, dolayısıyla 27 Mayıs darbesinin ne kadar haklı, doğru ve yerinde olduğu, suç işleyen devlet yöneticilerinin nasıl yakalanıp cezalandırıldığı öğretilirdi. Herkesin hak ettiği cezaya mutlaka çarptırıldığını, Türkiye’de böyle bir sistemin olduğunu kafamı-

za sokmaya çalışıyorlardı. Okulda bize bunlar öğretilmeye çalışıldıkça, ailemin ve yakın çevremın yaşadığı üzüntüleri hatırlıyordum. Dolayısıyla sürekli bir çelişki yaşıyordum. Daha sonra Yassıada yargılamaları ve İmralı'da infazların nasıl yapıldığına dair birçok kitap okuyarak bilgilenmeye çalıştım. 27 Mayıs darbesinin ne anlama geldiğini, neden gerçekleştirdiğini, bunun iç ve dış etmenlerini, darbeci güçlerin amaçlarını, çıkarlarını ve darbeye Türkiye'de yol açılan gelişmeleri yaşam ilerledikçe ve bilgi düzeyim arttıkça daha fazla anlamaya çalıştım. Bu konuda okuduklarım ve incelediklerim beni hüznlendiriyordu.

27 mayıs darbesi, Türkiye Cumhuriyeti tarihinde en önemli olaylardan birisidir. Bu darbeye ortaya çıkan Yassıada yargılamaları ile Menderes ve arkadaşlarının idam edilmesi gerçeği de Türkiye tarihinin önemli bir kesitini ifade ediyor. Cumhuriyet rejiminin nasıl zalim karakterli olduğunu herkese açıkça gösteriyor.

Yassıada yargılamalarının büyük bir baskı ve gizlilik içerisinde gerçekleştiğini; DP yöneticilerinin yargılanması sonucu Adnan Menderes ve iki arkadaşına idam cezasının verildiğini ve bu idamların İmralı adasında uygulandığını biliyoruz. Yargılama Yassıada'da olmuş, Menderes ve arkadaşlarının idamı ise İmralı adasında gerçekleştirilmiştir. Bu da gösteriyor ki, Türkiye Cumhuriyeti yönetimi Yassıada ve İmralı adasına özel bir önem veriyor. Bu adalarda Türk ordusunun denetimi ve örgütlülüğü çok güçlüdür. Adnan Menderes ve arkadaşlarını tutuklayan, yargılayan, idam cezasını infaz eden tümüyle ordunun kendisi olmuştur. Bu çalışmaları bu adalarda yürüttüğüne göre, demek ki buralarda çok örgütlü ve kendisine fazlasıyla güven duyuyor. Bu çerçeveden bakıldığında, Kürt Halkı Önderi Abdullah Öcalan'ın kaçırılıp Türkiye'ye getirilmesiyle birlikte İmralı adasına götürülmesi bir tesadüf değildir. Önder Apo'yu kendi başbakanları ve önemli yöneticilerini idam ettikleri adaya götürmeleri, daha baştan Önderliğe nasıl bir yaklaşım içinde ol-

duklarını ve Önder Apo üzerinde nasıl bir baskı ve tehdit oluşturmaya çalıştıklarını açıklamaktadır.

– *Türkiye sinema tarihinde önemli bir isim olan Yılmaz Güney de İmralı Cezaevi'nde kaldı. Yılmaz Güney'in kaldığı sürece ilişkin ne diyebilirsiniz?*

– Aslında Yılmaz Güney'in kaldığı süreç, İmralı Cezaevi koşullarının olumlu olduğu bir süreçti. Yılmaz Güney'in İmralı'da yaşadıkları, Başbakan Adnan Menderes ile Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın yaşadıklarının tam tersidir. Yılmaz Güney'in tutukluluk döneminde İmralı, yarı açık cezaevi statüsündedir. Bir ada olduğu için, kaçmanın zor olacağı düşünceyle burada yarı açık cezaevi statüsü oluşturulmuştur. Elbette bu, Yılmaz Güney'in bu adada çok güzel şeyler yaşadığı ve rahat ettiği anlamına da gelmiyor. Yarı açık cezaevi statüsünde olsa da Yılmaz Güney ve arkadaşları büyük acılar ve zorluklar yaşamışlardır. Ama yine de Menderesler dönemi ve bugün Önderliğimizin yaşadıkları, Yılmaz Güneylerin yaşadıklarından çok çok ağırdır. Nitekim Yılmaz Güney bu cezaevinde kaldığı süreçte birçok film senaryosu çalışması yürütmüştür. Bunların bir bölümü kitap oldu, bir bölümü ise film haline getirildi. Zaten daha sonra buradan firar edip Avrupa'ya çıktı. Yani Yılmaz Güney'in cezaevinde kalış koşulları kaçmasına fırsat verecek düzeydeydi. Yılmaz Güney yaşadığı büyük acılar ve trajedilerden sonra, cezaevinden firar edip yurt dışına çıkma kararını vererek, en azından TC sınırları dışında yaşama imkanı bulacak bir sürece adım atmayı başarmıştır.

– *Yeniden yapılandırılan İmralı sisteminin özellikleri nelerdir, bu sistem neye göre şekillendirilmiştir?*

– Önder Apo Kenya'dan kaçırılıp Türkiye'ye götürülmeden önce İmralı'daki yapılanmanın onarımdan geçirilerek hazır hale getirildiği bilinmektedir. Bu hazırlık çerçevesinde yaratılan sistemin özelliklerini, kuşkusuz içine konan kişinin durumu ile Önder

Apo'nun buraya konmasında güdülen amaçlar şekillendirmiştir. Kısaca bunun da bir ölüm hücresi olduğu, işkence ve imha gerçeğine dayandığı bilinmektedir. Tabii dünyada bilinen diğer cezaevleriyle somut olarak benzerliklerini bilemezsek de, birer ölüm hücreleri olmaları itibarıyla kuşkusuz benzer yönleri vardır. Bunlar birer işkence ve imha sistemidirler. İnsanları her türlü sosyal tecrit ve izolasyon ortamı içine alarak işkence altında tüketmeyi hedeflemektedirler. Bu bakımdan elbette İmralı sisteminin de diğer ölüm hücreleriyle benzerlikleri bulunmaktadır. Ancak benzerliklerinden daha çok ayırdedici yönlerinin bulunduğunu vurgulamalıyız. İmralı sisteminin çok daha farklı ve kendine özgü yönleri vardır. Bu özellikler, Önder Apo'nun kişiliği, amaçları, Kürdistan ve Ortadoğu'da oynadığı rol ile şekillenmiştir.

Önder Apo'nun başını ABD, İngiltere ve İsrail'in çektiği uluslararası bir komplo sonucunda kaçırılarak İmralı sisteminin içine alındığı bilinmektedir. Bu komplonun temel amacının, Önder Apo'nun imhası olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. İmralı sistemi içine sokulmasının nedeni, Önder Apo'nun imhası temelinde PKK'nin tasfiyesi, PKK'nin tasfiyesi temelinde de Kürt halkı üzerinde uygulanan inkar ve imha sisteminin başarıya götürülmek istenmesidir. Bu da tartışma götürmez bir doğrudur.

İmralı sistemi önemli bir felsefi, ideolojik ve siyasi realiteye tekabül ediyor. Önder Apo gerçeğinin sadece fiziki olarak değil, düşünsel ve örgütsel bakımdan da yok edilmesinin hedeflendiği bir gerçektir. Amaç Önderliği fiziki, ideolojik, siyasi ve örgütsel bakımdan yok etmek olunca, sistemin bütün özelliklerinin bu amacı gerçekleştirmeye dönük olacağı da açıktır.

– *Önder Apo'ya karşı geliştirilen imha konseptinde uluslararası güçlerin ortak olmasının nedeni nedir ve neden başından beri PKK düşmanlığında birleşmişlerdir? Önder Apo bu uluslararası güçlerin hangi çıkarlarını zedeliyordu ki bu güçlerin hedefi haline geldi?*

– İmralı sisteminin ve onu yaratan uluslararası komplonun temelinde, I. Dünya Savaşı ardından şekillenen Kürdistan ve Ortadoğu statükosu vardır. I. Dünya Savaşı'nın bir Avrupa devletler savaşı olmasına rağmen siyasi olarak Ortadoğu'da yoğunlaştığı ve en somut sonuçlarını Ortadoğu üzerinde verdiği bilinen bir gerçektir. Bu savaşın sonunda, başta Kürdistan ve Arabistan olmak üzere Ortadoğu toprakları, İngiltere ve Fransa'nın çıkarları temelinde dilim dilim bölünmüş ve sömürgeci hakimiyet altına alınmıştır. Kapitalist devletçi sistemin dünya hegemonyasını ifade eden bu yapılanması içerisinde en büyük zararı Kürt ve Arap toplumları görmüştür.

Bu bölme, parçalama ve sömürgeci egemenlik altına alma süreçlerinde, Kürdistan ve Kürt toplumu yok sayılıp inkar edilerek imha süreci içine alınmıştır. Kürtler ve Kürdistan üzerindeki bu uygulama, sadece ekonomik ve siyasi anlamda bir sömürgeci egemenlik kurmayla sınırlı kalmamış, onu da aşarak Kürt toplumunun yok sayılması temelinde çok yönlü geliştirilmiştir. Bu yok etme süreci, bir yandan baskı ve katliamlarla devam ederken, diğer yandan dil ve kültür asimilasyonu ile ulusal yok etme biçiminde yoğunlaştırılmıştır. Bu bakımdan 20. yüzyılın ilk çeyreğindeki o büyük dünya savaşı ardından oluşturulan kapitalist dünya sistemi ve onun Ortadoğu'daki statükosunun Kürtler üzerinde bir soykırım sistemi özelliği taşıdığı inkar edilemez bir gerçekliktir.

Önder Apo öncülüğünde gelişen PKK hareketi işte I. Dünya Savaşı ardından oluşturulan bu Kürdistan ve Ortadoğu statükosuna itiraz etmiştir. Mevcut Ortadoğu statükosunun bölge halklarının çıkarına olmadığını, tam

tersine emperyalist devletlerin çıkarı doğrultusunda şekillendiğini vurgulamıştır. Bu statükonun bölge halklarını bölüp parçaladığını, birbirine düşürüp çatıştırdığını, böylece bölge değerlerinin emperyalistler tarafından sömürülüp yağmalanmasını sağladığını tespit etmiş ve bunun değiştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır. PKK en başta da böyle bir Ortadoğu statükosu içerisinde bölünüp parçalananan ve soykırım temelinde yok edilmek istenen Kürt toplumu statüsüne sert bir itirazda bulunmuştur.

Bunun bir imha süreci olduğunu özellikle belirtmiştir. Ulusal özgürlük çağı olan 20. yüzyılda on milyonlarca nüfusu olan böyle bir ulusun göz göre göre soykırım uygulamasına tabi tutulduğunu görerek, bu inkar, imha zihniyeti ve politikasına karşı her alanda bir ulusal direniş mücadelesinin geliştirilmesini gerekli görmüştür.

1970'lerin başından itibaren böyle köklü bir çıkışı başlatan Önder Apo ve PKK'nin görüşleri kısa sürede Kuzey Kürdistan'daki halk tarafından benimsenmiştir. En başta da aydın gençlik olmak üzere tüm emekçi kesimlerin katıldığı bir ulusal direniş hareketinin gelişimi ortaya çıkmıştır. Türkiye sınırları içerisinde ortaya çıkan bu gelişmeyi durdurup imha edebilmek için, NATO ve ABD tarafından yönlendirilen Türk ordusu, 12 Eylül 1980'de askeri bir darbe gerçekleştirmiştir. Bu askeri yönetime dayanarak, PKK hareketinin imha edilmesi için başta Diyarbakır'daki işkence sistemi olmak üzere çok yönlü bir imha sistemini geliştirdiği bilinmektedir.

Kürtler üzerindeki imha saldırılarının başarıya gidebilmesinin PKK'nin imhası ve tasfiyesine bağlı olduğu görülerek, Kürtler üzerindeki inkar ve imha uygulamalarını PKK'ye karşı so-

mut bir saldırıya dönüştürmüşlerdir. Bu imha saldırılarına karşı, Apocu hareketin baştaki çıkışı çizgisine uygun olarak PKK kadro ve sempatizanlarının Diyarbakır zindanlarında büyük bir direniş geliştirdiği bilinmektedir. **Mazlum Doğan, Kemal Pir, Hayri Durmuş** ve **Ferhat Kurtay** öncülüğünde gelişen bu direniş, 12 Eylül rejiminin ideolojik dayanaklarına öldürücü bir darbe vurmuştur. PKK'nin, imhacı faşist saldırılara en zor koşullarda direnişle cevap vermesi, Kürt halkının uyandırılmasında önemli bir çekim merkezi olmasına yol açmıştır.

– *PKK'nin fikirleri Kürt halkında kabul görüp meşruluk kazanınca, egemenler tarafından şiddet yöntemleriyle baskı altına alınarak imha edilmek istendi. Bu mücadele ne zaman uluslararası alana taşındı? Uluslararası güçler imha konseptine ne kadar ve nasıl bir destek sundu?*

– PKK kadroları, 12 Eylül askeri faşist rejimine karşı 15 Ağustos 1984 tarihinden itibaren silahlı direnişi başlatıp zorlu bir gerilla mücadelesi içerisine girmişlerdir. Türk ordusunun bütün imha amaçlı saldırılarına rağmen gerilla direnişinin ezilmesi başarılammıştır. Bunun sonucunda Türkiye, 1987 yılından itibaren sorunu NATO gündemine taşımış ve NATO müttefiklerinin işbirliği çerçevesinde gerillaya karşı kapsamlı bir özel savaş uygulamasını geliştirmiştir. Her ne kadar savaşı Türk ordusu yürütse de, bu ordunun araç gereç desteği NATO'nun müttefikleri tarafından sağlanmıştır. Böyle bir savaşı yürütmeye ihtiyaç duyduğu siyasi destek de başta ABD ve Almanya olmak üzere NATO devletleri tarafından verilmiştir. Dolayısıyla PKK'nin Kürdistan'da geliştirdiği gerilla direnişi, karşısında NATO sistemini bulmuştur.

Bu çatışmalı süreç 15 yıl devam etmiştir. PKK'nin yürüttüğü bu direniş, Kürt ulusal diriliş devrimini gerçekleştirecek, büyük bir direnişe geçen demokratik halk gerçekliğini ortaya çıkarmıştır. Türkiye'nin bu direnişe karşı yürüttüğü topyekün savaş kapsamında NATO'nun desteğini de

“Önder Apo öncülüğünde gelişen PKK hareketi, I. Dünya Savaşı ardından oluşturulan Ortadoğu statükosunun bölge halklarını bölüp parçaladığını, birbirine düşürüp çatıştırdığını; bölge değerlerinin emperyalistler tarafından sömürülüp yağmalandığını vurgulamıştır. PKK en başta da böyle bir Ortadoğu statükosu içerisinde bölünüp parçalananan ve soykırım temelinde yok edilmek istenen Kürt toplumu statüsüne sert bir itirazda bulunmuştur”

arkasına alarak 1990'lı yıllar boyunca gerillayı ezme ve yok etme amacıyla geliştirdiği bütün askeri saldırılar, gerilla direnişi tarafından kırılarak başarısız kılınmıştır.

Buna rağmen 1998 yılına gelindiğinde sürecin tıkandığını, artık bu biçimde ilerleyemeyeceğini anlayan ve demokratik çözüm yöntemleriyle sürecin önünün açılması gerektiğine inanan Önder Apo, 1 Eylül 1998'de başlattığı ateşkes süreciyle birlikte stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecini gündeme koymuştur. PKK'yi sadece silahlı direniş yürüten bir hareket olmaktan çıkarıp, Kürt sorununun barışçıl, siyasal demokratik çözümüne de öncülük eden bir hareket haline getirmeyi öngörmüştür.

Önderliğimizin yenilenmeyi öngördüğü bir süreçte, PKK'nin yeniden ya-

tasfiye olması gerçekleşecek.' Bu da Kürtler üzerinde uygulanan inkar ve imha siyasetinin başarıya götürülmesinin zeminini oluşturacaktı. Bu mantık ve planlamaya göre hareket edilerek, uluslararası kompunun hedefine Önder Apo konmuş, bu temelde yoğun bir baskı ve sıkı takiple süreci sonuca götürmek istemişlerdir.

- *Önderliğin Suriye'den çıkarılma sürecinin startı kim tarafından ve nasıl verildi?*

- ABD yönetimi tarafından Suriye'deki Hafız Esat yönetimi tehdit edilerek, Önder Apo'nun Ortadoğu'dan çıkışı sağlanmış, kurulan çeşitli tuzaklarla Önder Apo'nun kim vurduya getirilerek imha edilmesi hedeflenmiştir. Özellikle bu noktada Yunanistan'a çok

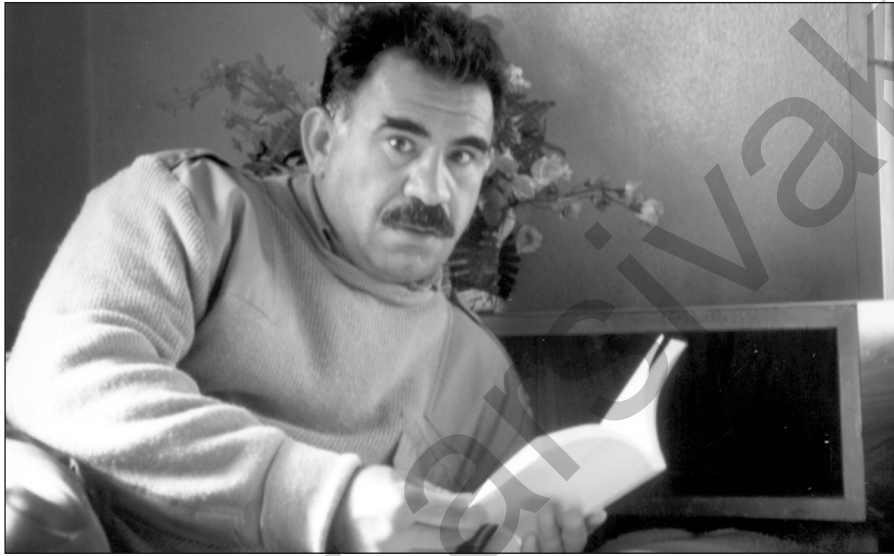
Bu süreç artık bir kaçırılma sürecidir. Rusya'dan itibaren tamamen uluslararası polis gücünün kontrolü altına sokulan Önder Apo, henüz markası, sicili belli olmayan ve adına CIA uçakları denen uçakların marifetleri ile Yunanistan'dan kaçırılıp Kenya'ya götürülmüş, oradan da Türk özel timlerine teslim edilmiştir.

Türkiye'nin 15 Şubat 1999'da teslim aldığı Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan için hazırlayıp şekillendirdiği yer ise İmralı işkence sistemi olmuştur. Dikkat edilirse İmralı sistemi, Önderliğimizi imha etmek amacıyla geliştirilen uluslararası komplo saldırısının ortaya çıkardığı bir sistem olmaktadır. Dolayısıyla onun esası, bu imha hedefini gerçekleştirmektir. Yani İmralı sisteminin öngördüğü; Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın bu sistem içerisinde imha edilmesi, buna dayanarak PKK'nin tasfiyesinin sağlanmasıdır.

Onun için İmralı seçilmiştir. İmralı'ya götürülerek hem Önderliğimize, hem bütün Kürt toplumuna hem de uluslararası kamuoyuna Kürt halk önderinin imha edileceği mesajı verilmek istenmiştir. Her ne kadar sözde hukuki yargılamalar yapıp mahkemeler ceza vermeye çalışmış olsa da, İmralı'ya götürülerek Kürt halk önderinin imha edileceği kararının verilmiş olduğu ve bunun bütün kamuoyuna bu biçimde yansıtıldığı bir gerçektir.

- *Kürt halk önderini İmralı işkence ve imha sistemi içerisinde götüren uluslararası komplo içerisinde kimler vardı?*

- Kuşkusuz PKK'nin itiraz ettiği Kürdistan ve Ortadoğu statükosundan yarar gören herkes vardır. Bir bölümü I. Dünya Savaşı'nda yaratılan siyasi statükoyu olduğu gibi benimseyerek devamını isteyen, ondan yarar görenler olduğu gibi, bir bölümü de bu statükoyu kendi çıkarları doğrultusunda değiştirmek isteyenlerdir. Önder Apo ve PKK'nin I. Dünya Savaşı ardından ortaya çıkarılan Kürdistan ve Ortadoğu statükosuna yaptığı itiraz ve bu statükoyu deği-

pılanması ve Kürt sorununun demokratik çözümünü yürüten bir hareket haline gelmesinden korkan güçler bunu engellemek için, PKK'nin eski sistemi aşmaya çalıştığı, ama yeniyi de henüz oluşturamadığı geçiş döneminin zayıflığı içinde bulunduğu bir ortamda uluslararası komplo diye tabir ettiğimiz saldırıyı devreye koyarak sonuç almak istediler.

Uluslararası komployu gerçekleştiren güçlere göre, 'PKK ve Kürtler gerçek bir direniş hareketi ve örgütü değil, güç etrafında biriken bir topluluktur. Bu gücü de Abdullah Öcalan temsil etmektedir. Abdullah Öcalan saf dışı edildiği takdirde, PKK'nin dağılıp

büyük bir rol verilmiştir. Önderliğimizin imhası Türk-Yunan ilişkilerinin düzeltilmesinin zeminini yapılmak istenmiş, komploda tetik Yunanistan'a çektilmiştir. Bu uğursuz amacın ilk adımlarını tutum ve davranışlarıyla boşa çıkarmayı bilen Önder Apo, önce Rusya sonra Roma'ya giderek, uluslararası komplo gerçeğini önemli ölçüde teşhir etmiş ve buna karşı bir mücadele sürecini başlatmıştır. Ancak çok değişik hesaplar, kirli ilişkiler, çıkar savaşları İtalya yönetimi üzerinde çok ağır bir baskı oluşturmuş, bunun sonucunda Önder Apo'nun İtalya'dan çıkarılışı ve Rusya üzerinden tekrar Yunanistan'a taşınması sağlanmıştır.

tirmek için geliştirdiği ulusal demokratik mücadele, tüm bu güçleri kay-gıya sokmuştur.

Bu güçler, çıkarlarının tehdit altına girdiğini düşündükleri anda, uluslararası komplo gibi bir saldırı planı etrafında birleşerek, 9 Ekim 1998'de de bunun startını vererek İmralı sisteminin ortaya çıkarılmasına yol açmışlardır. Dolayısıyla İmralı işkence ve imha sistemi sadece Türkiye'nin yarattığı bir sistem değildir. Bu sistem, uluslararası komployu yürüten ve öncülük edenlerin tümünün ortaklaşa yarat-tıkları ve sorumlu oldukları bir sistemdir. Nitekim Önder Apo birçok kez bu gerçeği ifade etmiş, İmralı sisteminin üç ayak üzerinde şekillendiğini belirtmiştir. Bir ayak ABD'dir, diğer ayak AB'dir, üçüncü ayak da TC'dir. Bu üç ayak, tüm uluslararası komplo güçlerini içine alacak bir kapsama sahiptir. Türkiye, Ortadoğu statükosunu temsil eden bölge gericiliğini kendi şahsında birleştirdiği gibi, AB, I. Dünya Savaşı ardından oluşturulan Ortadoğu statükosunun temsilciliği olmaktadır. Komplonun başını çeken ABD ise İngiltere ve İsrail ile geliştirdiği ittifak temelinde küresel sermaye çıkarları doğrultusunda Ortadoğu'daki statükoyu değiştirmek ve Ortadoğu'ya hakim olmak isteyen bir gücü ifade etmektedir.

Özgürlük ve demokrasi mücadelesini geliştirerek, Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde bölge ülkelerinde demokratik dönüşümün gelişmesini ve buna dayanan demokratik Ortadoğu birliğinin kurulmasını isteyen, bunun için mücadele eden PKK'nin bu amaçlarına karşı duyulan korku, işte böyle bir uluslararası gerici saldırı blokunun oluşmasına yol açmıştır. Demek ki uluslararası komplo-nun ve onun yarattığı İmralı sisteminin amacı, Önder Apo'nun imhasıyla birlikte PKK'nin tasfiye edilmesi, bu temelde Kürdistan üzerindeki inkar ve imha sisteminin eskisi gibi sürdürülmesidir. Ortadoğu'da I. Dünya Savaşı ile oluşan bu despotik ulus devlet gerçeğini ayakta tutarak, bölgenin emperyalist devletler tarafından sömürülmesinin güvencesini sağlamayı hedeflemişlerdir.

– *Önder Apo'yu AB uyum yasaları gereği hukuki yollardan imha etmeyi beceremeyen ve daha çok da Kürt halkının tepkisinden çekinen Türk devleti zamana yayılmış imha konseptini nasıl yaşama geçiriyor?*

– Önder Apo'nun İmralı sistemi içine alınma süreci 9. yılını tamamladı. 9 yıldır ayakta tutulan, yaşatılan, uygulanan bir işkence ve imha gerçeği söz konusudur. Başlangıçta bu imha tehditle ve hukuki yollarla kısa sürede gerçekleştirilmek istenmiştir. Ancak Önder Apo'nun Kürt sorununun çözümü, Ortadoğu'nun demokratikleşmesi ve bölge halklarının birlik içinde yaşaması yönünde geliştirdiği düşünceler, PKK ile Kürt halkının Önder Apo ile sıkı bir birlik oluşturarak geliştirdiği mücadelenin yarattığı etki, bu imha işleminin sürece yayılmasını beraberinde getirmiştir.

9 Ekim ile birlikte çeşitli komplocu yöntemlerle imhayı başaramayanlar daha sonra hukuk yoluyla idam cezası temelinde imhayı öngörmüşlerse de, yaşanan gelişmeler ve halkımızın kahramanca tutumu bunun da hem Türkiye'nin hem de komployu yürüten güçlerin çıkarına olmayacağını göstermiştir. Önder Apo'nun idam yoluyla imha edilmesinin Türkiye ve uluslararası sistem açısından daha çok tehlike arz edeceği görülerek, idamın uygulanmasından vazgeçilmiştir. Bunun sonucunda Önder Apo'ya dönük imha hedefi İmralı işkence sistemi içinde sürece yayılarak, çürütme politikası olarak tanımladığımız bir politik yaklaşım çerçevesinde sonuca götürülmek istenmiş, dolayısıyla süreç böyle bir politika temelinde uzatılmıştır. Kuşkusuz bu değerlendirmeye Önder Apo'nun direnişi, onunla birleşen PKK gerillasının ve Kürt halkının fedai çizgisinde geliştirdiği mücadelenin yarattığı korku yol açmıştır. Bundan korkan, ürken, bunu kendileri açısından daha tehlikeli gören güçler, çürütme politikasıyla sonuç almayı kendi çıkarları açısından daha yararlı görmüş, bu temelde de İmralı işkence ve imha sisteminin daha uzun süreli bir konuma getirmişlerdir.

– *İmralı'daki çürütme politikasının esasları nelerdir?*

– Bu konuda hem Önder Apo hem de avukatları çok çeşitli açıklamalar, değerlendirmeler yapmışlardır. Bir kere ciddi bir izolasyon sistemidir Her türlü görüş oluşturma ve yayınlamanın da yasaklandığı bir sistemi ifade etmektedir. İmralı tümüyle ordu kontrolündedir. Türk ordusunun nasıl bir denetim sistemi yarattığı, kaç çemberden oluşan bir askeri mevzi-lenme oluşturduğu kuşkusuz ayrıntılarıyla bilinmemektedir. Bilinen, askerden başka herhangi bir gücün İmralı'da bulunmadığı, İmralı'nın sadece Önder Apo'nun çürütülmesi için ordu tarafından denetlenen, kontrol edilen bir alan olduğudur. Bu sistemi yaratanlardan olan general Hurşit Tolon, hiç kimsenin Önder Apo'ya ulaşamayacağı, dokunamayacağı bir sistem yaptıklarını, her şeyin bu biçimde ayrıntılı olarak planlanıp örgütlendirildiğini ifade etmiştir. Böyle bir sosyal tecrit olduğu gibi, düşüncelerini oluşturma ve açıklama yönünde de Önder Apo üzerinde tam bir baskı sistemi uygulanmaktadır. Nitekim basın yayını izleme imkanı çok çok sınırlıdır. Kısa dalgalı bir radyo bile verilmemektedir. Sadece TRT'nin ve bir iki FM kanalının dinlenebildiği orta dalgalı bir radyo cihazına sahiptir. O da çoğu zaman bozulmaktadır. TRT dışındaki radyolar kilitlenmiştir. 9 yıldır TV vb iletişim araçlarından yararlanamamaktadır. Günlük gazeteler bir aylık gecikmeyle eline ulaşmaktadır. Avukatlarının getirdiği kitaplar, gazeteler büyük zorluk ortamında tam bir psikolojik savaşa dönüştürülerek, o da haftalarca geciktirilerek verilmektedir. Dikkat edilirse, olay ve olguları izleme, iletişimden yararlanma, dolayısıyla siyasi gelişmeleri takip ederek düşünce oluşturma imkanı çok sınırlıdır. En başta da bu engellenmek istenmektedir.

– *Önder Apo dış dünya ile nasıl bağlantı kuruyor, aile ve avukatları ile görüştürülüyor mu, yine Türkiye'de tüm tutuklulara tanınan ailesi ile telefonla görüşme imkanlarından yararlanabiliyor mu?*

– Dışarıyla ilişkileri, yazışması yok denecek kadar azdır. Mektuplaşma mümkün olmadığı gibi, aile ve avukat görüşleri üzerinde tam bir kontrol vardır. Avukatları ayda en fazla bir veya iki kez gidebilmekte, kardeşleri dışında hiç kimseyle görüştürülmemektedir. Bu aile görüşleri de çoğu zaman yasaklanmaktadır. Bu biçimde hem dünya-daki gelişmeler hakkında bilgilenmesi engellenmeye çalışılmakta hem de kıt ve çok zor ortamda oluşturduğu düşüncelerin avukatları aracılığıyla halka ve kamuoyuna yansıtılması engellenmeye çalışılmaktadır. Yine mektup yoluyla ya da broşür ve kitap yazarak dışarıya aktarmak istediği görüşlerine izin verilmemektedir. Bunlara 'örgüte talimattır' denilerek, mahkemece el konulmaktadır. Açıkça görülüyor ki, Önder Apo'nun düşüncelerinden korkulmaktadır. Kürt halkı ve Ortadoğu halkları için geliştirdiği özgürlükçü, eşitlikçi, demokratik düşüncelerden, bunların Kürt halkına ve Ortadoğu halklarına ulaşmasından korkulmaktadır. Bunun engellenmesi için her türlü yol ve yönetime başvurulmakta, tam bir baskı ve izolasyon sistemi geliştirilmektedir. Bununla amaçlanan, Kürt halk önderini düşünemez duruma getirmek, düşündüklerini dışarıya aktarmasına izin vermemek, böylece bir düşünce gücü olmaktan, ideolojik ve siyasi kimlik olmaktan çıkararak siyaseten ve ideolojik olarak öldürmektir. Fiziki olarak amaçlanan imha başarılamayınca, İmralı sistemi yoluyla ideolojik ve siyasi bakımdan yok edilmesi hedeflenmiştir.

– Bu yöntemle ne amaçlanıyor?

– Bunda amaçlanan, Kürt halk önderinin düşüncelerinin halka ulaşmasını engellemektir. Bunlar, bu düşüncelerin PKK'ye ulaşmaması durumunda PKK'nin düşünce geliştiremeyeceği, kendini ilerletemeyeceği, birliğini koruyamayacağı yargısını taşıyorlar. Böylece PKK'nin dağılıp tasfiye olacağını, Kürt halkının ulusal demokratik direnişini yürütemeyerek, 29. Kürt isyanı denilen direnişin biteceğini hesaplıyorlar. Önder Apo üzerinde uygulanan baskı ve izolasyonun bu kadar ağır olmasının temel amaçları kesinlikle bunlardır.

Ancak Önderliğimiz Yunanistan'da, Kenya'da, mahkeme sürecinde imhayı önlediği gibi, İmralı çürütme politikasını da boşa çıkarmayı, dolayısıyla İmralı işkence sisteminde süren mücadeleyi kazanan taraf olmayı başarmıştır. Bütün engellemelere rağmen insan üstü bir duyarlılık, bilgi toplama, düşünme gücü gösterek kendini ideolojik ve teorik bakımdan yenileme, yeniden yapılandırma gücünü göstermiştir. PKK'nin, Kürt özgürlük hareketinin yeni süreçte izlemesi gereken teorik çerçeveyi, program hedeflerini, stratejik ve taktik yaklaşımları ortaya çıkarmıştır. Hem de Türkiye'nin, bu inkar ve imha sisteminin despotik, ırkçı, faşist yüzünü en ileri düzeyde gösterir, teşhir eder bir noktada yapmıştır. Türkiye hükü-

İmralı sürecinde vermiştir. Önder Apo, 1981-82'de Diyarbakır Cezaevi'ndeki imhacı yaklaşımlara karşı kazanan zindan direnişçiliği gibi, Türk inkar ve imha sistemi karşısında ideolojik zafer kazanmayı bilmiştir.

Önder Apo ideolojik olarak başarı kazandığı gibi, hukuki yargılamalar sisteminden yararlanarak, kıt da olsa temel konulardaki düşüncelerini Kürt halkına ve demokratik kamuoyuna ulaştırmayı da başarmıştır. Bu da Kürt özgürlük hareketinin kendini yenileyip yeniden yapılandırmasına, Kürt ulusal demokratik direnişinin uluslararası komploya karşı yeni bir süreç geliştirmesine yol açmıştır. Bu temelde İmralı mücadelesinde kazanan Önder Apo olmuştur. Kaybeden ise bir kere daha uluslararası gericilik

"İmralı çürütme sistemi aynı zamanda büyük bir mücadele alanıdır. Uluslararası gericici güçler çürütme politikasıyla sonuç almak isterken, Önder Apo ideolojik yenilenme, stratejik değişimi sağlama ve örgütsel yeniden yapılanmayı gerçekleştirme yönünde oluşturduğu fikirlerle büyük bir ideolojik mücadeleyi İmralı sürecinde vermiştir. Önder Apo, 1981-82'deki zindan direnişçiliği gibi, Türk inkar ve imha sistemi karşısında ideolojik zafer kazanmayı bilmiştir"

metinin geliştirmeye çalıştığı sahte demokratikleşmenin nasıl bir aldatmaca olduğunu göstererek, Türkiye'deki demokratik dönüşümün ancak Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümü temelinde gerçekleşebileceğini ortaya koymuştur. Böylece Türkiye'deki sahte demokratikleşme çabalarının teşhir ve tecrit olmasını sağlayarak, gerçek bir demokratik sistemin demokratik cumhuriyet ve demokratik konfederalizm temelinde ortaya çıkarılacağını göstermiştir. Önder Apo'nun ulaştığı bu düzey, İmralı sisteminde yaşanan mücadeleyi kazandığına işaret etmektedir.

İmralı çürütme sistemi aynı zamanda büyük bir mücadele alanıdır. Uluslararası gericici güçler çürütme politikasıyla sonuç almak isterken, Önder Apo da ideolojik yenilenme, sosyalizmde paradigma değişimini gerçekleştirme, stratejik değişimi sağlama ve örgütsel yeniden yapılanmayı gerçekleştirme yönünde oluşturduğu fikirlerle büyük bir ideolojik mücadeleyi

ve onun uygulamasını yapan Türk inkar ve imha sistemidir.

– 1 Mart 2007 tarihinde Önder Apo'nun avukatları Roma'da yaptıkları basın açıklamasıyla Önderliğin zehirlenmesini dünya kamuoyuna açıkladılar. Bu konuda neler söylemek istersiniz?

– Komplo yöntemler ile idam ve imha boşa çıkarıldığı gibi, İmralı sistemi içerisinde uygulanan çürütme politikasıyla Önder Apo'nun ideolojik ve siyasi bakımdan yok edilmesi, tasfiye edilmesi amaçları da boşa çıkarılmıştır. En ağır baskı ve izolasyon koşullarını yaratmasına rağmen Önder Apo'nun çalışmalarını engelleyemeyen ve Kürt özgürlük hareketinin gelişimini durduramayan Türk inkar ve imha sistemi, bu sefer oluşturduğu yeni imha ve tasfiye planı çerçevesinde Önder Apo üzerinde imhayı hızlandırmayı hedefleyen yeni bir uygulama başlatmıştır. Özellikle 2006 yılı baharında

İmralı sisteminin yeniden onarılması adı altında geliştirilen çalışmalar içerisinde Önder Apo'nun sağlık durumunu etkileyecek, ölümünü hızlandıracak zehirlenme biçimiyle yeni bir sistem oluşturulmuştur.

2 yıldan beridir de böyle bir sistem içinde sağlık durumu oldukça bozulmuş ve zorlayıcı bir noktaya gelmiştir. 1 Haziran 2004 Atılımı karşısında zorlanan ve yeni bir imha konseptini oluşturan MGK'nin karar ve planlaması temelinde gerçekleştirilen bu yeni saldırılar tümüyle vahşicedir ve insanlık dışıdır. Hiçbir hukuka sığmayacak cinstendir. 2006 baharından itibaren sözde onarım adı altında tamamen çürütmeyi hızlandırıp ölümü getirecek bir sistem yaratılmıştır. İmralı'da uygulanan yöntemler, Önder Apo'nun ifadesiyle çok nettir. Öyle bir hücre oluşturulmuştur ki, penceresi, kapısı kapandığında oksijeni tükenmekte ve içinde bulunan kişi nefes alamaz, dolayısıyla boğulur bir duruma gelmektedir. Boğulmamak, oksijene ulaşabilmek için pencere açıldığında ise odaya yerleştirilen klima sistemi çalışarak, hızla odanın nem oranını üç beş kat arttırmaktadır. İmralı adası zaten doğal olarak yüksek bir nem oranına sahiptir. Bir de söz konusu klima sistemiyle nem oranı kat kat artırılmakta ve buz gibi soğuk hale getirilerek, odada kalınamaz, yaşanamaz bir durum oluşturulmaktadır. Zaten eskiden İmralı adasında kalan siyasi mahkumlar da hep adanın nem oranından şikayet etmişler ve bunun kalıcı, öldürücü hastalıklar yarattığı-

nı anılarında ve yazdıkları romanlarda dile getirmişlerdir.

2006 baharındaki onarımda, Önder Apo'nun kaldığı oda perdelerine kadar boyanmıştır. Bu boyanın karakteri de, uzun süre nem koruyucu, nem tutucu olmasıdır. Pencerenin açılmasıyla çalışan klimanın odanın nem oranını haddinden fazla yükselttiği bir ortamda, pencere kapatılsa bile mevcut boya sistemi o yüksek nem oranını tutmakta, hatta daha da artırmaktadır. İşte bu nemli ortam Önder Apo'nun sağlık durumu için en tehlikeli ortamdır. Zaten sağlığını rahatsız eden sinüzit hastalığının varlığı nemli ortamlarda yaşamasını zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla söz konusu nemli ortam, vücudundaki elementer dengeyi bozmakta, bazı elementlerin miktarını azaltırken bazılarını çoğaltmakta ve bu da hastalık durumunun gelişmesine yol açmaktadır.

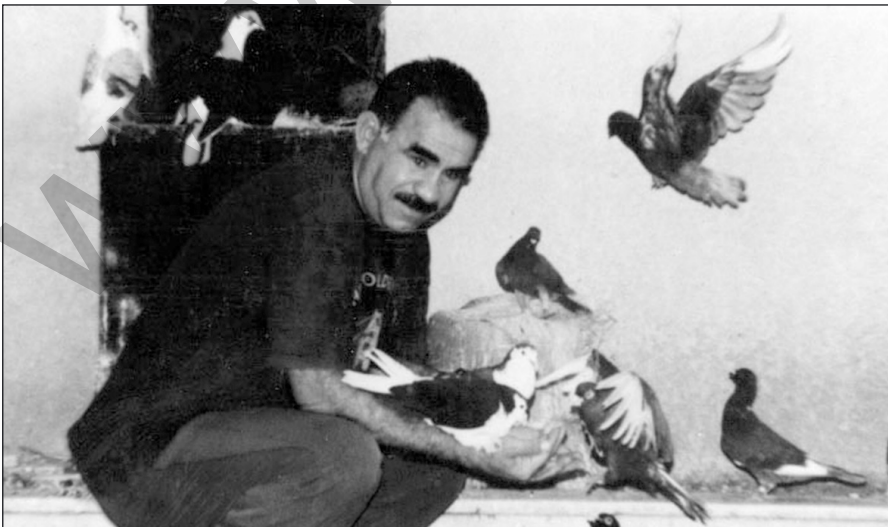
Nitekim doktorların Önder Apo'ya söylediğinden anlaşıldığı kadarıyla, bu uygulama sonucunda sinüzit hastalığı en ileri düzeye ulaşmıştır. Acil ve yeterli bir tedavi yapılmazsa, hayatı tehlike arz etmektedir. Yine doktorların belirttiğine göre, nefes borusunda bozulmalar olmuş, nefes borusu iflas eder hale gelmiştir. Bu da bir hastalık durumudur. Tabii mevcut sistemin Önder Apo'nun bünyesinde başka ne tür hastalıklara yol açtığı bilinmemektedir. Uzmanlar bu durumu, kronik zehirlenme olarak ifade etmektedirler. Bu zehirlenme de vücutta çeşitli hastalıkların türemesine ve gelişmesine yol açmaktadır.

– *Zamana yayılmış imha konseptinin adımları kronik zehirlenme ile tamamlanmak isteniyor, bunun için ne diyebilirsiniz?*

– Türkiye yönetimi, mevcut durumda İmralı işkence sistemi içerisinde Önder Apo'yu böyle bir kronik zehirlenme yöntemiyle imha etmeye çalışmaktadır. Bu biçimde hayati tehlike yaratılmıştır. Dolayısıyla ciddi bir fiziki saldırı, işkence durumu söz konusudur. Tedavisi için gerekli çalışmaları AKP hükümeti yapmamaktadır. Ameliyat ve çok etkili bir tedavi gerekirken, birkaç hap vererek tedavi ediyor görüntüsü vermektedir. Kürt toplumuyla adeta dalga geçer gibi, bu imha sürecinin göz göre göre yapılacağını göstermektedirler. Bu yaklaşım Kürt halkının iradesini kırma ve çaresiz olduğunu gösterme yaklaşımıdır ve oldukça tehlikelidir. Bu, Kürt toplumunu ilgilendirdiği kadar, Türkiye'nin demokratik güçleri ve bölge halklarını da ilgilendiren bir saldırı durumudur.

Geliştirilen kronik zehirlenme sistemiyle birlikte, İmralı ortamı tam bir işkence ve imha sistemi haline getirilmiştir. Çürütme politikasıyla sonuç alamayan, başarıya gidemeyen Türkiye yönetimi ve uluslararası komplocu güçler, şimdi Önderliğiimizi zehirleyerek imhasını gerçekleştirmek istemektedirler. Mevcut sistem, Önder Apo'nun yaşama ve fiziki durumuna dönük ciddi bir saldırı konumunu ifade etmektedir. Sağlık durumunu bozmakta, yaşam imkanlarını gittikçe azaltmaktadır. Tam bir fiziki işkence uygulaması söz konusudur. Böylece nefes alamaz, ısınmaz, dinlenemez bir ortam oluşturulduğu gibi, beslenmesinden yaşam koşullarına kadar işkence altında yıpratılıp hastalıklar türetilerek, imhasının gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Bununla birlikte mevcut durumda İmralı sistemi, gerçekten de tarihin çok az tanıklık ettiği bir psikolojik işkence sistemini ifade etmektedir. Öyle ki, yaşamın her anı psikolojik işkenceye dönüştürülmektedir. Uyumasına, doğru dürüst yemek yeme-

sine izin verilmemekte, çalışma koşulları oluşturulmamakta, dinlenmesine, havalanmasına fırsat tanınmamaktadır. Oldukça daraltılmış olan yaşam koşullarının hepsi de Önderliğimizin psikolojisini bozmaya yöneliktir. Hücre gece gündüz 24 saat boyunca kameralarla izlenmekte ve 9 yıldır bu uygulama devam etmektedir. Kamerayla izleme yetmediği gibi, örneğin havalandırmaya çıktığında bile dışarıda bir veya birkaç kişi tarafından sürekli izlenmektedir. Hükrede olduğu müddetçe de kısa aralıklarla sürekli mazgal deliğinden bakılarak rahatsız edilmektedir. Bir kişinin sürekli takip altında olduğu hissi, en ağır psikolojik durumdur.

– Bununla 'bak işte gözetimimiz altındasın' deyip yoğunlaşmasını mı bozmak istemekteler?

– Evet, bu gizliden de değil, açıkça yapılmaktadır. Bütün bunlar dikkat dağıtıcı bir yöntemle yapılmakta, ses çıkarılarak uyumasına ve doğru dü-rüst çalışmasına fırsat verilmemektedir. Bu uygulamalarla yoğunlaşması engellenmeye, düşünemez hale getirilmeye çalışılmaktadır. Aynı şey elektrik ve diğer kullanım araçları için de geçerlidir. Kısaca İmralı sistemindeki yaşam özellikleri insanın düşünüp bir şeyler üretmesi, yaratmasına göre değil, tamamen düşünemez kılınmasına, psikolojik baskı altına alarak sinir sisteminin tahrip olmasına yol açacak bir niteliğe sahiptir. Bu, çok ağır bir baskı ve işkence durumudur.

Önder Apo bununla birinci olarak, fiziki baskılar ile çürütülmek, imha edilmek istendiğini, ölümünün hızlandırılmaya çalışıldığını belirtti. İkinci olarak da uygulanan psikolojik işkence yöntemiyle sinir sistemi iflas ettirilerek, düşünme gücünün ve dengesinin ortadan kaldırılmaya, yok edilmeye çalışıldığını ifade etti. Daha açık olarak da bu baskı biçimiyle yaşamın artık dayanılmaz bir noktaya getirilerek intihara sürüklenmek istendiğini, amaçlarının kesinlikle bu olduğunu ifade etti. Bunlara karşı da kendi tutumunu ortaya

koydu. Fiziki baskı, işkence ne kadar ağır olursa olsun buna karşı büyük bir fedakarlıkla sonuna kadar direneceğini vurguladı. Psikolojik işkenceyi de ne kadar arttırsınlar arttırsınlar düşünme gücünü, iradesini sürekli koruyacağını ve hiçbir biçimde intihara gitmek gibi bir yola tenezzül etmeyeceğini bir daha hatırlattı. Kendisinin böyle bir yola kesinlikle başvurmuyacağını, eğer bir imha durumu gerçekleşirse de bundan devletin sorumlu olacağını söyledi. Kendisinin her türlü işkence uygulamasına karşı Kürt halkından, insanlıktan, PKK şehitlerinden, özgürlük ve demokrasi mücadelesinden aldığı güçle sonuna kadar direnme içinde olacağını, böyle bir direnişin gücünü ve iradesini göstereceğini ortaya koydu.

– Son olarak bir şey belirtmek istiyor musunuz? Kürt halkına ve dünya insanlığına bu konuda bir mesajınız var mı?

– Geldiğimiz noktada İmralı sistemi her bakımdan artık dayanılmaz, kabul edilemez, katlanılmaz bir sistem haline gelmiştir. Önder Apo'nun büyük direnişi bu sistemi bütün yönleriyle açığa çıkarıp teşhir etmeyi sağladığı gibi, onun zayıf yönlerini de göstermiş ve aşılması gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Bu temelde Kürt halkının artık böyle bir sistemle yaşamak istemeyeceğini açıkça ifade etmiştir. Kürt halkı da İmralı sistemiyle birlikte yaşayamaz bir noktaya gelmiştir. Kürt halkı onun için **"Artık Yeter"** demiştir. İmralı sisteminin kökünden değiştirilmesi için, **"Önder Apo'yu yaşa ve yaşat"** sloganıyla yeni bir örgütsel silkiniş, bu temelde demokratik mücadele hamlesi geliştirmiştir. Bu hamlenin en önemli amacı, Önder Apo'nun özgürlüğüne giden yolda acil ve yeterli bir tedavisinin gerçekleştirilmesi ve İmralı'dan çıkarılarak başka bir yere nakledilmesidir. Bu da ancak tedavi edilip sağlığının düzelmesinin yanında, daha uygun çalışma koşulları olan ve halkla ilişki kurabileceği bir statü ile mümkündür.

Kürt halkının bu temel amaçlar doğrultusunda **"Artık Yeter"** noktasına gelerek büyük bir mücadele süreci başlattığı bilinmektedir. Bu, sadece Kürt halkı ve özgürlük mücadelesi için gerekli bir mücadele hamlesi değil, bütün Ortadoğu demokratik mücadeleleri açısından değer ifade eden bir özgürlük ve demokrasi hamlesidir.

Bu hamle her alanda geliştirilmektedir. Tüm Kürt demokratik ve yurtseverlerinin, aydınlarının böyle bir hamleye katılma, güç verme Kürt halkının böyle bir hamleyi sahiplenme ve ilerletme sorumluluğu vardır. Aynı şekilde Kürt halkının dostlarının, bölge halklarının, demokratik güçlerinin, aydınlarının Kürdistan'da işlenmekte olan bu insanlık katliamına karşı, yani İmralı sistemine karşı Kürt halkının yürüttüğü **"Artık Yeter"** hamlesine güç ve destek vererek, Önder Apo'nun tedavisi ve yerinin değiştirilmesi talebiyle bir mücadele içinde olmaları gerekir. Bu mücadele hamlesine destek vermek, temel bir insanlık, yurtseverlik ve demokratik görevidir.

Önder Apo sadece Kürt özgürlüğü ve demokrasisi için değil, aynı şekilde Ortadoğu halklarının özgürlüğü, demokrasisi ve demokratik birliği için de mücadele etmektedir. Kürt halk önderliği kadar, Ortadoğu halkları açısından da önemli bir kişilik ve önder bir şahsiyettir. Dolayısıyla bölge halklarının, aydınlarının, demokratik güçlerinin Kürt halk önderi şahsında İmralı'da katledilmek istenen insanlık gerçeğine, bölge halklarının özgür ve demokratik iradesinin İmralı'da uluslararası komplo çerçevesinde yok edilmesine karşı yüksek bir duyarlılıkla ve demokratik birlik çerçevesinde bir araya gelip mücadele etmeleri, en başta da kendilerinin özgürlük ve demokrasi mücadelesidir.

Bu temelde başta aydın, yazar ve siyasetçiler olmak üzere tüm bölgenin demokratik halk güçlerini, Kürdistan'daki gelişmelere daha çok duyarlı olmaya, Kürt halkıyla kardeşçe birlik çizgisini daha fazla geliştirmeye, bunun pratikleşme yolu olarak Önder Apo'nun tedavisi ve yerinin değiştirilmesi hamlesine güçlü destek vererek bölgedeki halkların birliği ve kardeşliği mücadelesini güçlendirmeye çağırıyoruz.

PKK FELSEFESİ VAR OLANLA YETİNMEMEK HEP DAHA FAZLASINI DÜŞÜNMEK VE BAŞARMAKTIR

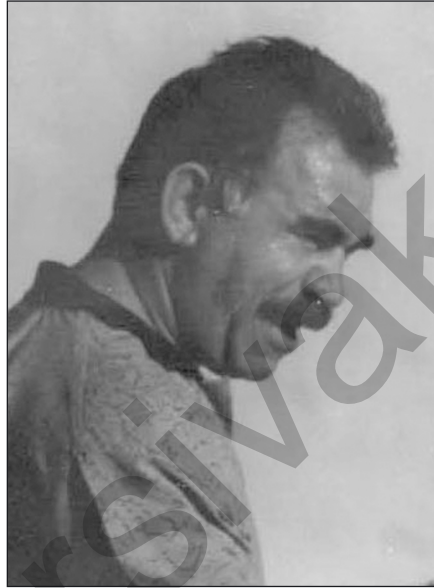
“Neden geri ve yetersizim sorusuna her gün arayışlarla cevaplar verilmektedir ama yine de yetersizdir. Size kalsa kandırmanın ötesine geçmeyeceksiniz: Örgütü de kandır, kendini de kandır, orduyu da kandır, savaşta en ucuz numaralar yap, ama yine de savaşır gibi görün! Bunları yaşıyorsunuz. Sonuç, çok etkisiz komuta kişiliğidir. Size göre bir önder kişilik, kendini kandırma sanatında en politik olanıdır. Zaten sizde politika yapmak demek, ağırlıklı olarak kendini kandırma demektir. Çevresini kandırabildi mi veya ürkütübildi mi, hediyelerle kendine bağlayabildi mi, oldu iyi bir politik kişilik! Toplumun geçerli felsefesi de biraz böyledir. Parti içinde yer bulmak demek, bunları kesinlikle reddetmek demektir”

Önder Apo'nun 23 Ağustos 1996 tarihli değerlendirmesi

Büyük konuşmak, büyük dinleyici ve öğrenci olmaya bağlıdır. Öğrencilerin dinleme ve anlama gücü zayıf oldukça, bizim de konuşmamız ya fazla anlam ifade etmez ya da değerinden çok şey kaybeder.

Partinin yürüttüğü eylem çok büyük, fakat bunu anlayanlar çok küçük veya anlamak ve savaşmak durumunda olanlar adeta cücedir. Tabii burada suç kişinin değildir. Bu, temelini ulusal ve toplumsal gerçeklikte bulur. Özellikle yine aile gerçekliğinde bulur. Bu sizi öyle iddiasız ve anlamsız kılmıştır ki, bizim bütün yüklenmelerimiz fazla sonuç vermiyor. Mesele iyi niyetli olup olmamak değildir; mesele savaşa cesaret etmek ve her şeyini sunmak da değildir. Mesele büyük yaratmak, büyük kavramak ve varolanı beğenmeden sürekli daha fazlasını düşünmek, istemek ve gerçekleştirmektir.

Bizde kesin devrim böyle olursa başarıya gider. Yoksa sizin varolanla yetinme anlayışınızın, bütün içtenliğinize ve fedakarlığınıza rağmen, kötü bir başarısızlıkla sonuçlanması kaçınılmazdır. Kendini yaratan eylem adamı olmayışınız, büyük talihsizliğiniz ve zavalılığınızdır. İnsan size baktıkça üzülüyor. Sizdeki iddia zayıflığı ve çaresizlik adeta bas bas bağıyor, “ben bu kadarım, benden fazla umutlu olmayın” diyor. Bütün bunlarda da çok iyi niyetli olmanız işi daha da trajik kılıyor, acınası hale getiriyor. Örneğin sizler benimle heyecan duyabilirsiniz; düşünceniz, umutlarınız ve ruhunuz da hayat bulma gerçekleştirebilir. Ama

binlerceniz karşımda olduğu halde, büyük heyecan duyamıyorum. Çünkü buna yol açacak bir iddianız, hırsınız ve eyleminiz yok. Bu da tabii benim trajedimdir. Zorlanmam büyük. Kendi kendimle yetinmek zorundayım. Kendimi çare sahibi kılmak, kendimi idare etmek zorundayım. Yalnız düşmanla değil, kendimle de savaşı başarıyla vermek durumundayım.

Siz savaşı ne sanıyorsunuz? Gerçekten savaşın yanından bile geçemiyorsunuz ve bu da büyük bir üzüntü kaynağıdır. Durumunuzu benim on yaşındaki halimle kıyaslıyorum; sizi daha da hareketsiz, arayışsız, heyecansız, arzusuz görüyorum. Tabii bunun sırrını çözmeliyiz. Bu bir kader değildir. Sizi bu hale getiren her şeyden hesap da sormalıyız. Gerçeğinize bakmaktan çok korktuğunuzu görüyorum. O kadar içeriksiz, o kadar si-

lik, bitik ve verimsiz bir konumdasınız ki, kendinize bakmaya güç getiremiyorsunuz. Bunun üzeri yalanlarla örtülmüştür. Dikkat ederseniz toplumsal felsefeniz –umarım felsefe dersini gerçekçi işlersiniz– şudur: Kendini olduğundan farklı göstermek, hatta gerçeklikle çok ters bir söylem içinde yaşamak! Evet, bu sizde en temel felsefi özelliktir. Bizde felsefe eşittir, ‘kendini farklı göstermeyi becer’ oluyor. Bu talihsiz ve çok tehlikeli bir felsefedir. Aslında buna felsefesizlik de denilebilir; güçlü bir yaşam yaklaşımı olmayan, dünyaya bakış açısından yoksun olmak da denilebilir.

Sizlere dayatılan felsefe anlayışı fazlasıyla ataerkildir

Sizleri etkilemek isterken her zaman kendimi sorgularım. Ben bu dünyada niçin varım? Ben neye dayanarak var olmalıyım? Benim varlık nedenlerim nedir? Beni var olmaya, kendimi kabul etmeye iten etkenler nedir? Ve ayrıca beni çok gereksiz kılan etkenler nelerdir? Bunları düşünmeden yaşamam mümkün değildir. Ama kendinizi düşünün; varlık nedenlerinizin çoktan bir inkarı içindedir. Sorgulamadan kaçındığınız gibi, yalanla, kandırma, gafletle örtbas etmeyi de bir yaşam felsefesi olarak ele alıyorsunuz. Siz temelde belki de sağlam bir felsefe anlayışından yoksun olduğunuz için kaybettiniz. Size dayatılan felsefe anlayışı fazlasıyla ataerkildir ki, bizde bu, tama-

men toplumsal düşüşün kaynağıdır. Yine yabancı hakimiyetlerin her türlü köleleştirici etkisi altındaki boyun eğmece kişiliktir. Bu da silikleşmenin ve yaratıcılıktan tamamen kopmanın bir anlayış temelidir. İstedığınız kadar çalışın, bir köleden daha beter durumda kalmanız kesinlikle kaçınılmazdır.

Siz özgürlüğe temel bakış açınızı temelden kaybetmişsiniz. Adeta felsefesiz büyütülmüşsünüz veya felsefenez düşmanın felsefesidir. Açıkça söylemeliyim ki, benim en büyük eylemim, daha kendimi tanıyıp tanımaz, bu insan özüne en tehlikeli yaklaşıma karşı gösterdiğim tepkidir. Ve hatırımdadır; çocuklarla ilişkilerimde, aileyle ve giderek köy toplumuyla çelişkiyi hemen yakaladım. Ben bunlar gibi olmamalıyım ve farkımı ortaya koymalıyım diye başladım. Herkes ailesinin, anasının, babasının yiğit evladı olmaya çalışırken, ben ona büyük tepkinin gerekli olduğuna inandım. Herkes diğerleriyle iyi geçinmeye, ataerkil ve çok düzenvari olmaya özenirken, ben büyük sorgulamaya giriştim. Biz bu temelde kendimizi var etmeye çalışırken, siz ise tersinden, düzen ne istiyorsa, ataerkil toplum ne istediye ona kendinizi yatırdınız.

Sağlam kişilikleriniz olsaydı bu kadar acınacak halde kalmazdınız

Sonuç, işte bugün sizlerle savaştığımız kişilik, partileşmeye gelmeyen, ordulaşmaya gelmeyen, zafere gelmeyen, yaşama gelmeyen, güzelliğe gelmeyen kişilik oluyor; bunun büyük çekişme, çelişki ve kördüğüm haline gelmesi oluyor. Çok büyük kusurlarınız olmasaydı, zaten savaş ve toplumsal gerçekliğinizde bu büyük zayıflıklar yaşanmazdı. Sağlam kişilikleriniz olsaydı, bu kadar acınacak bir halde kalır mıydınız? Parti işleri, mücadele işleri bu kadar hatalarla dolu geçer miydi? Ve en tuhafı da kendinizi olduğu gibi kabul ediyorsunuz. Ben bütün bu büyük savaşıma rağmen halen kendimi beğenmediğim gibi, kendimi nasıl başarılı kılacağıma dair de derin bir arayış içindeyim. Ama siz, burnunuzdan kıl bile aldırılmıyorsunuz.

“Çok büyük kusurlarınız olmasaydı, savaş ve toplumsal gerçekliğinizde bu büyük zayıflıklar yaşanmazdı. Sağlam kişilikleriniz olsaydı, bu kadar acınacak bir halde kalır mıydınız? Parti işleri, mücadele işleri bu kadar hatalarla dolu geçer miydi? En tuhafı da kendinizi olduğu gibi kabul ediyorsunuz. Ben bütün bu büyük savaşıma rağmen halen derin bir arayış içindeyim”

Ne olacak? Bu beğeni düzeyi ile olsa olsa, hani o eski İslamiyet karşısındaki, en büyük devrim karşısındaki puta tapıcılıktan, iyi birer küçük put tapıcılarından öteye gidemezsiniz. Size göre savaş meydanına giriş yapmışsınız, ama bana göre daha er meydanına çıkma cesaretini bile ağzınıza alamamışsınız. Düşündükçe bu insanlara nasıl yol çizmek ve yürütmek gerekir diye üzülüyorum. Çünkü yaşamı ayakta kaybediyorlar. Bu konuda bazı çirkinlikleriyle, zavallılıklarıyla, başarısızlıklarıyla kaybediyorlar.

Dıştan dürtmeyle, zorlama ve teşvikle güçlü kişilik ortaya çıkmaz. Düşüncesinde büyük uğraşı olmayan, ruhunda büyük sıkıntılar ve öfkeleri olmayan, gözünü büyük hedeflere dikmeyen, dıştan hiçbir itme veya menfaatle gelişme yoluna koyulamaz. Unutmayın ki, sizinle her an tüm ilerleme etkenlerimiz böyle basit, dıştan itme veya teşviklerle oluyor. Kesinlikle bu temelde klasik bir ücretliden öteye bir emekçi de olsanız, patron da olsanız, kişiliğinizde ondan ötesi gelişmez.

Kendinizi anlayışta zincirlemişsiniz

Felsefeyi tartışıyorsanız, keşke tartışmayı bilerseniz diyorum. Siz anlayışta kendinizi zincirlemişsiniz. Bütün ömür boyu, yüzyıl da sürse, iki katını ilave edelim, bu felsefe kördüğümüyle, bu yaşam anlayışınızla kesinlikle fazla umutlu olamıyorum. Sizi ne kadar etkilemeye çalışıyorum. Sonuç, bu felsefe kördüğümü nedeniyle en değerli çalışmaları bile anlamsızlaştırmaktan öteye gidilemiyor. Tabii bunun önemli bir özelliği de çok bencil olmasıdır. Bu keyfiyetçilik, bencillik, yine kendine sevdalılık olayı altında yatan felsefe en azı isteme, en güçsüzü isteme, en

kuvvetten düşmüşü, tabii sonuçta en başarısız peşinen kabullenmedir. En değme kişiniz, örneğin bir parti yetkisi kaptı mı, işte bu söylediğim bakış açısı nedeniyle kısa sürede düşürmekten öteye gidemiyor.

PKK yetkisinde, PKK gerçeğinde aslında felsefi bir temel vardır. Ne kadar inkar etseniz ve gereklerine ulaşmasanız da, oldukça büyük bir çabayla egemen kılmaya çalıştığımız bir felsefi bakış açısı ve ona göre şekillendirme vardır. Ama buna, işte onun yetkisine, onun sorumluluğuna kendilerini dahil edenler, temelde felsefi uyumları olmadığı, söylediğim anlamda –daha doğrusu bencillik de diyebiliriz– içeriği olmayan bir bencillikle kendini dayattığı için, kısa sürede parti aşınması ortaya çıkıyor. Parti öncülüğünün yitilmesi yaşanıyor.

Halbuki PKK’de temel bir anlayış felsefesi vardır. Bu kadar bencil kendini dayatırsan, daha düşmanın tek bir ilerlemesi olmadan kaybedersin. Bu felsefeyle ancak kaleyi içten düşman adına fethetme gerçekleştirilir. Şunu derinden anlayabilirsiniz: Artık bu kişilik felsefesi ile toplumumuza egemen olan, en iyi objektif ajanlık yapılabilir. Dikkat edelim, bizim toplumumuz düşmanın günlük kuşatmaları altında kaybetmiyor. Onun ruhuna, onun beynine ekilen bu sözde yaşam anlayışı, yenilgisinin de, kaybetmesinin de en temel nedenidir. Bizim toplumumuz sadece fethedilmiş değildir, lime lime edilmiş, çok az dayanak noktaları kalmıştır.

Acaba gerçekten parti felsefemizi anlayacak gücünüz var mı? Bu çok önemlidir ve bu çok büyük bir sorundur. Felsefeye yaklaşım deyip geçmeyin, önce savaşı burada vermelisiniz. Ben halen hatırlıyorum, ciddi bir felsefi eğitimim yoktu. Bölük pörçük bazı felsefi bilgilerle uğraşıyordum, yine

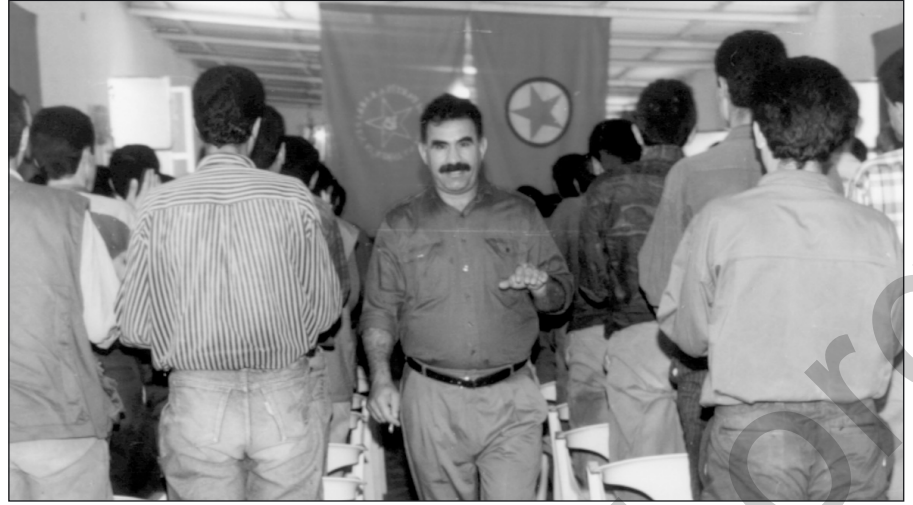
öyle fazla dini bilgilerim de yoktu. Ama bazı etkilenmeleri yaşıyordum. Bir ara öyle oldu ki, artık kendimi zor ayakta tutabildim. Büyük bir güvensizlik, kuşkuculuk öyle içimi kemirdi ki, kimsenin beni ayakta tutacak hali de yoktu.

Felsefeyi anlamak kitap okumakla olmaz bunun yaşamla ilgisi vardır

Benim felsefeyi arayış yıllarım son derece sancılıydı. Dediğim gibi, hem anlama gücüm zayıftı hem de ne kadar incelemeye çalışsam da kültür seviyem elvermiyordu. O zaman sosyalizme sınırlı bir ilgi duyuyordum, ama bu arayış yetmiyordu. Sadece felsefeyi anlamak için felsefeyi okumak yetmez. Bunun çok yönlü pratik bir yaşamla ilgisi vardır. Pratik yaşamın kendisi zaten seni felsefeye götürebilir. Ya olumlu ya olumsuz, ya özgürlük ya kölelik felsefesine götürür.

Öyle sanıyorum ki, sizin bir felsefi savaşınız olmamıştır. Daha doğrusu, mevcut egemen düzenin hiç farkına varmaksızın ne verilmişse onu benimsemiş gibi, belki de eski dönem köleliklerden daha tehlikeli bir bakış açısı altında şekillenmişsiniz. Dolayısıyla bir özgürlük felsefesine ihtiyaç duymuyorsunuz. Bu size tamamen başından kaybettiren bir anlayıştır. Şimdi neden büyük düşünce tartışması olmuyor? Halen içinde ne siyasi, ne askeri, ne felsefi temeller olmadığı; temel dünyaya bakış açılarınızda kendini tatmin eden bakış açısı oturmadığı için politikayı ve askeri bilimi hiç anlayamazsınız, anlamanız da son derece kuru bilgilerden öteye gidemez.

Benim mevcut askeri ve siyasi gelişmelere önderlik etmem bile felsefi gerçekliğimle yakından bağlıdır. Temel felsefi anlayışım olmadan, ben bu kadar ağır askeri ve siyasi sorunların çözümünü üstlenemem, bu savaş yürütemem. Ama siz sözde eylem adamı olmayı seçiyorsunuz. Kişi ne kadar düşünceden kopuksa, o kadar pratikçi olur yaklaşımı içindesiniz ve birçok tehlikeli yaklaşım içinde kendinizi kabul etmeniz söz konusudur. Dikkat edilirse, her büyük devrimde çok büyük düşünce çatış-

maları vardır, din çatışmaları vardır, mezhep çatışmaları vardır. Bunlar anlayış çatışmalarıdır. Anlayışı temelinde güçlü savaşım veremeyen, daha sonraki süreçte de güçlü olmaz ve başarılı da olamaz.

Hayat büyük bir okuldur

Açık yüreklilikle söyleyeyim doğduğum koşulları; pek bilinçli olmamam, kitaplara dayanmamam da beğenmiyordum. Bana göre bu böyle olmamalı, çareler geliştirmeyelim diyordum. Bu sadece bir istem, ama önemli bir istemdi. Ailenin sunduklarıyla, köy toplumunun ve düzenin sunduklarıyla yetinmedim. Felsefe yaklaşımıdır, yetinmiyorum, istemiyorum, yeterli bulmuyorum. Gücüm artıkça, bilgim artıkça daha fazlasını istiyorum. Ben bir ülke istiyorum, bir halk istiyorum, yeni bir yaşam istiyorum. Bunlar geliştikçe, peki, neyle yapacaksın sorusu kendini dayattı. Neyle yapacaksın sorusu akla şunu getirir: Güçle yapacağım. Nasıl bir güçle, güç nasıl oluşacak? İşte bu örgüt, partiyle, ilişkilerle olacak. Bunların hepsi çok çarpıcıdır, birbiriyle bağlantılıdır.

"Arzuluyorum, en iyisini, en güzelini istiyorum, ama yapma gücüm yok." Bunu söyleyen çelişkilidir, tutarsızdır. Büyük istemek, aynı zamanda büyük yapmayı da emreder. Bu açıktır. Aksi halde işte bizim toplumumuza egemen olan istem ve arzuları ile gerçekleştirmeleri arasında ki yalancılık ve seviyesizlik yaşanır. Ondan sonra da dilenme ve yalvarma

tarzı peşi sıra gelir. Yine temel bir felsefe eğitiminiz olmadığından mıdır, siz bu çelişkiyi yaşıyorsunuz.

Örneğin ordu gerekiyor. Ki, bu bizde ekmek ve su kadar gereklidir. Bütün yaşam özemelerimizi, hatta yaşam varlığımızı, kimliğimizi yok eden büyük bir tehlike var. Şuan bütün felsefi arayışlarımızın önünde duran ciddi engeller var. Varlık nedenimizi tehdit ediyor. Eğer bunu kavradıysak, temelde bunu bütün yönleriyle hissettirmeliyiz. O zaman ne gündeme gelir? "Ben bu büyük tehlikeyi nasıl aşmalıyım? Büyük tehlikeyi aşmadıkça hiçbir emelimi gerçekleştiremem" diyeceksin. "Hiçbir arzum gerçekleşmez, hiçbir sevgim olmaz, hatta sağlıklı bir ekmek bile yiyemem, bulamam. Varlığım tehdit altında çünkü" diyeceksin ve bu doğrudur da. Eğer bütün bunları doğru kavradıysanız, o zaman büyük bir tehlikeye göre büyük çaba gerekir diyeceksiniz.

Büyük tehlike nedir? Esasta Türk sömürgeci devleti veya daha somut olarak faşist özel savaş ordusu diyoruz. Her şeyi elimizden alma güçleri var. İşte eskiden canavarlar diyorlardı, yılanlar, bilmem işgal orduları diyorlardı, şimdiki onlardan daha tehlikelidir. Eskiden canavarlar belki zayıf olanı yutarlardı. Ama bir başka yerde güçlüsü çıkıp o topraklarda, o halk için bir gelişmeyi sağlayabilirdi. Şimdiki, topyekün halkı bitirme ve bir ülkeyi harap etmedir; insanı da iliklerine kadar bütün düzeylerde düşürmedir. Mevcut teknik ve sömürgecilik tarzı bunu sağlıyor. Demek ki, tehlike çok daha büyüktür.

“Arzularınız çok geri. Düşünün, bir sigara felsefesi, basit bir çorbayla yetinme, bir iki ahbap çavuşla yetinme ve ilişkide güzelliği ve kaliteyi aramama... Çoğunuzun durumu bu değil midir? Bu, büyük bir eylem yaratır mı? Büyük duygulara yol açar mı? Hayır bu askerlik sanatına yol açamaz. Yine büyük yurtseverliğe de yol açamaz. Size kalırsa bu bir kaderdir”

O zaman buradan nasıl bir sonuç çıkarmalısın? “Müthiş kendimi anlamalıyım, tanımalıyım, kendimi örgütlemeliyim” sonucunu çıkarman gerekir. Düşmanın büyüklüğüne göre bunu yaparsan, “Düşmanım büyük, benim de bunu aşmam için gereken büyüklüğü kendimde yakalamam şarttır” sonucuna varırsın. Bu çok açıktır. O zaman uğraşını çok büyük kılmaman gerekiyor. Düşmanı yenecek kadar uğraş, hatta yerine de emellerimizi gerçekleştirecek kadar yenilikler yarat! Bunların çaresini kendinde bulacaksın, inanacaksın, bileceksin, yapacaksın. Tutarlıysan, mevcut düzene karşı ve de özgürlük anlayışı için bunları sağlayacaksın.

Büyük istemek büyük uğraş ister

Demek ki felsefe soruna böyle yaklaşmayı emrediyor. Daha doğrusu özgürlük felsefesi böyle emrediyor. Bunun için insan kendine güvenebilir. İnsan en büyük tekniktir, istese atom bombasından daha etkilidir. En büyük teknik derken, atom bombası kadar etkili derken, “Peki, nasıl olur?” diyeceksiniz. Bu, kişinin kendini örgütlemesiyle olur. Size hakim olan düşman felsefesidir. Bencillik dediğiniz aslında örgütselliği inkardır. Düşüncede, duyguda ve bizzat pratikte kendisiyle sınırlı kalma söz konusudur. Sonuç, çok zavallı birisi değildir. Birkaç ahbap çavuşu, aile efradı varsa, demektir ki başından itibaren güçsüzlüğe mahkumdur. Bu bireycilik felsefesi nedeniyle ki, düşman bunu günlük olarak besliyor. “Senin ailen her şeydir, küçük bir memuriyet senin her şeyindir” diyor. Bu felsefe bize kaybettirir. Amacı küçük, örgütü küçük, eylemi küçük; kendisini ya kurtarır ya kurtarmaz. Özgürlük felsefesi peşinen bu

bencillikle, bu bireycilikle hiçbir şey başarmayacağını bilir. “Büyük savaşmak gerekir” diyeceksin. Büyük uğraşı gerekir, büyük gücü gerekir, büyük ordusu gerekir.

Büyük ordu nasıl oluşur? İkna gücüyle, eğitimle oluşur. Özgürlük ordusunun sopalarla gerçekleşmesi düşünülemez. Büyük ikna, büyük propagandayı, büyük ikna faaliyetini gerektirir. İlişkileri açığa çıkarmayı, ilişki geliştirmeyi emreder.

Düşünün, siz böyle yapıyor musunuz? Hayır. Büyük özgürlük felsefesiyle bağlantınız zayıftır. Hatta unutmayın ki, kendinizi idare etmekten bile acizsiniz. Demek ki düşman felsefesinin tamamen etkisi altındasınız. “Ben ne düşmandan, ne özgürlük savaşımından yanayım, ben kendimden yanayım” havasındasınız. Bu da büyük bir yalandır. Kendinden yana olmak, düşmanın objektif ajanı, asker olmak demektir.

Bunlar çok açıktır. Bunun silahı nedir? Kendini kandırmadır, gaflettir. Düşüncesi son derece silik ve dağınık, arzuları çok geridir. Düşünün, bir sigara felsefesi, basit bir çorbayla yetinme, bir iki ahbap çavuşla yetinme ve ilişkide güzelliği ve kaliteyi aramama... Çoğunuzun durumu bu değil midir? Bu, büyük bir eylem yaratır mı? Büyük duygulara yol açar mı? Hayır bu, politikaya ve askerlik sanatına yol açamaz. Yine büyük yurtseverliğe de yol açamaz. Size kalırsa bu kaderdir; “Böyle yaratılmışız, böyle gideriz” dersiniz. Ama ben öyle olmadığını açıkladım. İnsanın temel özgürlük özlemine tamamen aykırı bu durum, kökenleri yüzyıllar ötesine giden yabancı işgaller altında şekillenmiş feci şekildeki toplumsal gerçekliğimiz söz konusu olduğunda, çok çarpık, çok içeriksiz, aşırı bencil, bencil olduğu kadar da çok güçsüz

bir felsefenin veya toplumsal gerçekliğin bir sonucudur. Siz istediğiniz kadar çeşitli kılıflara büründürün, bu yargıdan kurtulamazsınız. Özellikle içinde “parti saflarında bir türlü gelişmiyorum, tıklandım” diyen bencil, bencil olduğu kadar örgüte fazla gelmeyen duruşların hepsinin altında düşmanın bu temelde yaklaşımı söz konusudur.

Köleliğin zift gibi her tarafınızı kaplamasını savunamazsınız

Bunu kabul etmemek, özgür felsefemizin bir gereğidir. Nitekim ben kabul etmiyorum. Yalnız sizleri değil, dayatılan dünyayı da kabul etmedim. Bunu anlamamız gerekir. Hele yoldaşlık adayı olarak kendinizi ortaya koyuyorsanız, hiç şuraya buraya sığınmayın. Bunların hepsi yalanlarınıza bizi ortak etmedir. “Şu nedenden ötürü gelişemedim, düşünce gücümü geliştiremedim, şu nedenden ötürü zavallıyım, tıkanmışım” türünden sızlanmaların hepsi yalandır ve bu yalanları da bize dayatma cüretidir. Kaldı ki, bu büyük saygısızlıktır. Saflarımızda bu aslında en var olmaması gereken bir tutumdur, fakat aynı zamanda en çok görülen tutumdur da.

Silikliğin, köleliğin zift gibi her tarafınızı kaplamasını savunamazsınız. Buna bahane arayamazsınız, bunun savunuculuğunu hiç yapamazsınız. Zor da olsa ona karşı savaşım vereceksiniz. Çok zor olabilir, ama bana göre mücadele en gerekli olanıdır. Düşünüyorum, mücadele her şey diyorum. Bunun dışında yaşamla ilgili olan her şey hiçbir şeydir. İlle mücadele, ille mücadele diyorum. Başka bizi zenginleştirecek, kendimize getirecek hiçbir şey yoktur. Hatta mücadele devrim mücadelesidir. Devrim mücadelemizde bu savaş tarzı her şeydir. Diğer yaşamla ilgili olan hiçbir şeydir. Felsefe budur.

Her şey mücadele için ve mücadelecilik olmak biçiminde olmalıdır. Bu düşüncede, pratikte, örgütte, ilişkide, yani her anlamda mücadeledir. Sonuçta bu mücadele sizi yeniden yaratabilirdi. Çok geri olanınızı bile güçlü kılabilirdi. Mücadele ederken, bazı

yaklaşımlarınız, yaşam tarzlarınız var. En tehlikelisi de buradadır. Sanki yaşamayı bilecekmişsiniz gibi, sanki yaşamının imkanı varmış gibi kendini aldatma var ve bu çok yaygındır. Sanki mücadele gerekmezmiş gibi davranılıyor. Hayır. Mücadele bizde tek yaşam tarzıdır. Savaşa bağlanmamış bir mücadele, örgütü veya kişileri hiçbir sonuca götüremez. Bunun dışındaki bir yaşam erkek köleliğine, günümüzde de ihanete veya düşmanın kontrası olmaya götürür. Bunun orta yolu falan kalmamıştır. "Kendimi biraz yaşayayım" demek, "Düşmanı biraz güçlendireyim" demektir. Biraz keyfini, biraz bencilliğini yaşamak demek, ordudan vazgeçmek demektir. Acaba bu anlamda yaşamın doğru yoluna, savaşın doğru yoluna kendinizi yöneltecek misiniz? Buna cesaret edecek, bu iç savaşı kendinizde gittikçe şiddetlendirebilecek misiniz? En yakıcı soru budur. En kötüsü, bu soruyu sormamak gibi cevabını vermemek, dediğim gibi yaşamayacağı halde yaşanmış gibi davranmak kendini aldatmaktır. Sizde çok yaygın olan da budur.

En yığdınız bile ucuz bir ölümü kendine layık görüyor

Benim kadroda gördüğüm özellikle şu kendini kandırma özelliğidir. Kimse bana şunu söylemez; hatta şu anda ne söylesem kabul ederler. Kaldı ki dikkat ederseniz, büyüklük sıfatına ulaşmışım. Toplum benim söylediklerimi din gibi anlamaya açıktır. Ama dikkat edin, hakikat savaşını

sürdürmeye devam ediyorum. Benim felsefede, politikada, özellikle askerlikte ve tabii ki daha somut örgüt tarzında büyük bir gerçek savaşımım var. Kendinizi bizim yerimize koyun. Toplum her şeyimi, parti her şeyimi kabul etmeye hazırdır. Eminim kendi yalanlarına inananlar, kendini kandırmış olanlar var. Eğer konumunuz bizim konumumuz olsa, tabii kendinizi yitirmeniz, kendinizi kaybetmeniz işten bile değildir.

Birçok diktatör, despot veya yalancı toplum önderi böyle ortaya çıkar ve toplumların başına felaket gibi çöker. Ama halen biz kendi içimizde örgütselliği yakalamak, askerlik tarzını doğru yaşatacak duruma getirmek için amansız somut gerçekliğimizi ilerletecek bir yaklaşım içindeyiz. "Neden geri ve yetersizim? Neden yeterli olmak zorundayım?" sorularına her gün arayışlarla cevaplar verilmekte ve yine de bu yetmemektedir. Ama size kalsa kandırmanın ötesine geçmeyeceksiniz: Örgütü de kandır, kendini de kandır, orduyu da kandır, savaşta en ucuz numaraları yap, ama yine de savaşır gibi görün! Bunları da yaşıyorsunuz. Sonuç, çok etkisiz komuta kişiliğidir. Size göre bir önder kişilik, kendini kandırma sanatında en politik olanıdır. Zaten sizde politika yapmak demek, ağırlıklı olarak kendini kandırmak demektir. Çevresini oldukça kandırabildi mi veya ürkütebildi mi, hediyeyle bağlayabildi mi, oldu iyi bir politik kişilik! Toplumun geçerli felsefesi biraz da budur. Parti içinde yer bulmak demek, bunları kesinlikle reddetmek demektir.

Bakın, Önderlik gerçeğimizde çok bambaşka bir durum yaşanıyor. Bütün bu gelişmelere rağmen yine beğenmiyor, yanlış görüyor. Bin kilometre ötesindeki askeri ve siyasi sorunları günü gününe yaşıyandan daha gerçekçi görüp değerlendiriyor. Onunla da yetinmiyor, çözüm için imkan yaratıyor. Kendinize bakın, hiçbir hatasını görmeme, eksikliğini gizleme, en önemlisi de gelişmeden kaçınma, ilerletmemek için bahane uydurma var. En yığıdı en ucuz bir ölümü kendine layık görüyor. Bu da kötü bir sonuçtur. Bu yüzden de güçlü kişilikler bir türlü ortaya çıkmıyor. Bu da bir kader değildir. Dikkat edilirse, Önderlik tarzına bağlı kalındığında bile bu rahatlıkla aşılabılır.

Kendi içinde bir arayış ve hatta kitaplara dayanarak bir gelişme imkanı bulamadınız. O zaman somut dönüştüren, gerçekleştiren Önderliğe anlam verin. Önderlik bu anlamda ne demektir? Felsefi anlamda da olsa, kendi başına binlerce kitabı okuyarak gerçekleştirmeyeceğinizi Önderliği anlayarak bir çırpıda gerçekleştirebilirsiniz. Bu imkanı veriyor. Son dönemlerde Kürt toplumundaki büyük felsefi değişikliği, hatta düşman toplumundaki veya egemenlerin etkisi altındaki toplumun değişimini siz nasıl değerlendirebilirsiniz? Önderlik gerçeği ile. Bu, büyük bir felsefi değişikliktir.

Biz partimiz içinde köleliği yıktık

Parti gücümüz bunu her ne kadar göremiyorsa da, büyük bir felsefi değişikliğin olduğunu bilim adamları çoktan değerlendiriyorlar. Bakış açıları, yaşam anlayışları çoktan değişmiştir. O halde Önderlik kendi başına bir felsefe gerçekleştiricisidir. Zaten bizim toplumumuzun fazla okuma imkanı, kültür birikimi yoktur. Felsefe oluşturamaz. Ama gerçekleştiren Önderlikle bu boşluğu aşmayı deneyeceksin, politikayla felsefeyi iç içe yaşayacaksın. Yine politik kadrolar ayrı, askeri komutanlar ayrı da demeyeceksin, hepsi bu okulun içinden çıkacak. Yani hepsi iç içe birleşerek meydana gelecektir.

Bu neden böyledir? Toplumsal ger-

çekliğimiz, onun üzerindeki egemenlik tarzı bunu mecbur kılıyor. Partimizin içinde ise bu gerçekliği kavramak ve kabul etmek yerine, “düşünmek zordur, bırak, politika zordur, bırak” deniliyor. Geriye ne kalıyor? Köylü isyancılığı! Köylü isyancılığının fazla değeri yoktur, tepkidir ve mevcut düzenli ordu karşısında ömrü bir saat bile değildir. Önemli bir çelişkimiz ise sizin köylü isyancılığınızdan öteye gitmeyen tepki düzeyinizi aşmak, sizi yenilmeyecek savaş tarzına, onun politik tarzına bağlamaktır. Aksi halde siz düşmanın ağzında bir lokma bile değilsiniz. Neden gerçeklere gözünüzü kapatacaksınız?

Sizden dinleme gücü istiyoruz

Şimdi bütün bu anlatılanlar gerçek ise, kaldı ki ben kanıtıyorum, acaba buna rağmen parti okulumuzu böyle kabul edecek misiniz? Ben sizi tanıyamıyorum, açıkça söylemem gerekirse, neyin öğrencisi olduğunuz benim için artık adeta bir karmaşa haline gelmiştir. Büyük ihtimalle dinleme kabiliyetiniz de yok edilmiştir. Sizden dinleme gücü istiyoruz, fazla bir şey istemiyoruz. Herhalde köleden daha beter edilmişsiniz. Dikkat edilirse, biz partimiz içinde köleliği yıktık. İsteyen istediği kadar konuşabilir. Ama izliyoruz, örneğin en sorumlu olanlar bile ciddi bir toplantıda yarım saat bile konuşamıyor. Konuşması da ezop dili gibidir, yarım yamalıdır. Neden? Çünkü siz tanımaz haldesiniz.

Ama dikkat edin, Önderlik gerçeğini göz önüne getirirseniz, ilk günden beri bir konuşma dilidir. Annesine ilk söylediği söz “ekmek istiyorum” veya “dağa çıkıp dilediğim gibi gezmek istiyorum” olmuştur. Anne olumlu tepki vermeyince, büyük eylemi başlatma gücünü gösteriyor. Sen misin bu istemlere karşı koyan, o zaman gör başına gelecekleri! Daha sonra devleti sorguladım. “Ey devlet, ben şunu istiyorum. Sen gerekeni yapma, gör başına geleceği!” Önderlik budur.

Dikkat edilirse her biri için hem çok konuştum, hem çok yaptım. Siz ne yaptınız? “Yarabbi, çok şükür ai-

leme, atama, devletime, bugünü de kurtardık. Ne mutlu bana!” Felsefe budur. Önderlik gerçeğinde bu yoktur, olamaz da. Olsa savaş, gelişme durur. Onun için toplum zaten inanç temelinde yaklaşmayı kabul ediyor. Yani felsefi boşluğunu Önderlik tarzıyla gideriyor. Eksik de olsa, onun için bu aşamada en geçerlisidir. O halde siz de bir felsefe gerçekleştirebilir, sağlam bir Önderlik takibi ile bunu sağlayabilirsiniz. Fazla kitap okuma imkanınız yok, kendinizi fazla sorgulama imkanınız da yok. Savaştan ötürü en büyük Önderlik takibi sizin için en geçerli yoldur.

Önderlik birikmiş felsefedir

Felsefe okulu çok zor bir okuldur. Çeşitli dönemlerde bu okullar kurulmuştur ve öğrencileri de başlangıçta sadece felsefe okumak isteyenlerdir.

“Ben hem filozof, hem politikacı, hem askeri sorumlu gibi olmak durumundayım. Neden? Çünkü mevcut boşluğu başka türlü doldurmaya özel savaş fırsat vermez. Uygulanan sömürgecilik tarzı senin bu aşamaları birdenbire yaşamayı zorlu kılıyor. Partimiz bu anlamda bir felsefe okulu, bir savaş okuludur. Hepsini iç içe yaşamak zorundadır”

Başlangıçta politikayla, savaşla fazla ilgilenmemişler. Bu daha sonraki etkilenmelerin sonucudur. İskender Aristo'dan etkilenmiştir. Fakat bu dolaylı bir etkilenmedir. Askeri alanda bu felsefeyi uygulatmıştır. O kadar da okuyor tabii, buna rağmen farklıdır, yani Aristo ayrı İskender ayrıdır. Şimdi tarihte bu kadar öyle okul var. Filozof ayrıdır, uygulayanlar çok ayrıdır. Bizde ise her ikisi aynı zamanda gerçekleştirilmek durumundadır. Ben hem filozof, hem politikacı, hem askeri sorumlu gibi olmak durumundayım. Neden? Çünkü mevcut boşluğu başka türlü doldurmaya özel savaş fırsat vermez. Uygulanan sömürgecilik tarzı senin bu aşamaları birden bire yaşamayı zorlu kılıyor. Partimiz bu anlamda bir felsefe okulu, bir politika okulu, bir savaş okuludur. Hepsini iç içe yaşamak zorundadır.

Toplumsal gerçekliğimizde uzun süre bir felsefi akım başlatamadık. Zaten yasaktı. Düşünme yasağı vardı, halen de yasak var. Serbest politik faaliyet olamaz, o daha da yasaktır, idamla cezalandırılır. Hele askeri düşünmek, toplumsal gerçekliğimize göre anında yok edilmeyi beraberinde getirir. Bunun karşılığı da nedir? Düşünceden vazgeçeceksin, düşmanın en iyisinden kötü bir işbirlikçisi olacaksın, askeri olarak da düşmanın en iyi bir askeri, hem de hiç konuşmaz köle bir askeri olacaksın. Bu, çok açık bir durumdur. Bunun yerine özgürlüğü tercih ettin mi durumun ne olacak? İşte kurulmak istenen, kurulması gereken bir felsefe okulunu açacaksınız. O halde istemeyi bilmelisiniz. Neden, kimden istemek gerektiğini kesinlikle bilmelisiniz. Anlayabilmelisiniz, anlatabilmelisiniz.

Demin söylediğim gibi istemeyen,

anlatamayan biri benim için bir hiçtir, en kötüsünden bir köledir. Çağdaş köle, maskeli veya badanalı, makyajlı köle, ehlileşmiş köledir. Roma döneminin köleleri özel tedbirler altında yaşatılırlardı. Şimdiki tedbirlerle, çağdaş köleliklerle ahırlar boşaltılmış, fakat ülkenin tümü ahır haline getirilmiştir. Böyle bazı etkili yöntemlerle kendinizi özgürmüş gibi sanıp en alasından bir köleliği yaşıyorsunuz, Roma köleleri bu kadar onursuz değillerdi. Bir Spartaküs ortaya çıktığında büyük direndi, ayaklandı. En ufak direnme fırsatını bulduklarında büyük direndiler. Tarih bunu hep söyler.

Çağdaş kölelikte, emperyalizm koşullarında ve yine en kötüsü bizim ülke koşullarımızda en iğrenç kölelik geçerlidir. Çünkü kişi kendini özgür zannediyor. Hele bir de çağdaş insanlar gibi, örneğin bir Amerikalı, bir Alman gibi elbise giyiyor ve bazı şeyler yiyip

içiyorsa, "bak, ben de onlar gibiyim" diyor. Bu kendini büyük kandırma biçimidir. Aslında öyle bir durum yoktur. Roma'da köle nasıl kendini efendiyle özdeşleştiriyorduysa ve bu büyük bir yalansa, şimdi kendini çağdaş bir Amerikalı veya Almanla özdeşleştirmek de bir o kadar ve hatta kırk kat daha tehlikeli bir yalandır. Ama işte "ben de onun gibiyim, yiyor içiyorum, TV seyrediyorum, sokakta da dolaşıyorum. Onun nesi varsa benim de az çok vardır" diyor. Halbuki bu büyük bir gaflettir. Bir Alman kesinlikle böyle değildir. Onun tarihi temeli, siyasi ve askeri temeli, kültürü, yine bireysel olarak oluşumu çok daha farklıdır. Bizim oraya giden emekçimiz sadece özeniyor. Müthiş kandırma çemberi içinde sıkıştırılmıştır. Bu da ne anlama geliyor? Çağdaş, çok tehlikeli kölelik anlamına geliyor. Bunu böyle değerlendirmek gerekir. Nasıl aşılır bunlar? Bunu reddedeceksin. Ben bu yaşamı kabullenemem.

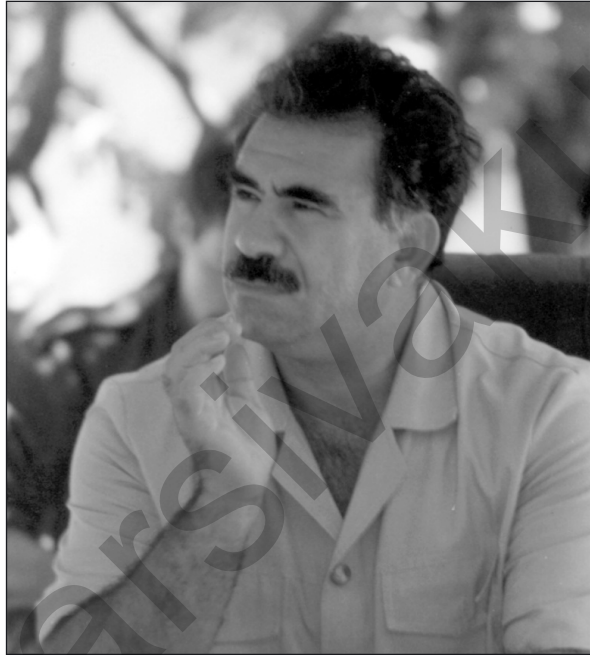
Yoksulluk içindedir, ekmek için oraya gitmiştir. Büyük sıkıntıdadır, "özgürlük istiyorum" diyor. "Ekmek istiyorum" diyor. Burada yaban ellerde ekmek pek sağlıklı değildir, balığın olta ile beslenmesine benzer. Ülkemde ekmek istemeliyim, özgürlük istemeliyim. Çünkü ekmek ve özgürlük arasında sıkı bir ilişki vardır. Bu da ülkede gerçekleştirilir. Başka yerde özgürlük gerçekleşmez. Çünkü başka yerlerde başka iradeler gerçekleşir. Özgürlük iraden en çok halkının doğuş yerinde, kaynağında olabilir. Bunun için ne yapacaksın? Arzunü güçlendireceksin. Ekmek istemini, özgürlük istemini gerçekten güçlendireceksin ki, anlama gücün gelişsin.

Anlama gücün gelişti mi yapma gücün de gelişir

Yine Önderlik gerçeğinde çok nettir ki, istemesini ve anlamasını bilmeyen yapmasını da bilmez. Şu anda partimizin içinde tıkanmış kadro, yaratmayan önder kadro tüm olumsuzlukların eserdir. Özü de şudur: İstemiyor, anlamı-

yor ve doğru yapmıyor. Felsefi olarak, politik olarak kendini kilitlemiş, arzu itibarıyla kendisini çarpıklaştırmıştır. "Bir güzel sigarayı içime çekeyim, hele biraz ahbap çavuşluk yapayım, hele bir köye gideyim, hemşehricilik yapayım, hele bir aklıma düşüyorsa karı kocalık deneyeyim" deniliyor. Sonuç, kaybetmemiz anlamına geliyor. Çünkü içeriği boştur. Bir sigarayla, basit bir yetki ile insan nasıl tatmin olabilir? İçinde fethetme yoktur, içinde güç olma durumu yoktur. Kendini kandırmaya, örgütü kandırmaya çalışır, sonra örgütle karşı karşıya gelir.

Nitekim en merkezi adamlarımızın hepsi örgütle karşı karşıya gelmek-

ten sorgulanıyorlar. Aslında suçları da defalarca idamdır. Ama örgütümüzün diğer bir niteliği de mahkemedir. Mahkemede idam verilirse, sonuç ağırlıklı olarak ıslah yoluyla neticelendirmedir.

Dikkat edilirse, bizim toplumsal ve ulusal davamız, yargılama yapılması halinde idamdan kurtulacak birkaç kişi bulamaz. Hepsinin suçu idamdır. Toplumdaki durumu bırakın, örgüt içinde de durum böyledir. Kuralların gereklerini, hatta örgüt felsefesinin, örgüt politikasının ve savaş tarzının gereklerini yerine getirmemekten bir iki kişi ya kurtulur ya kurtulmaz. Ama bunun ıslah edici ve affettirici nedenleri olduğu için, bir de cezayı ertelemek daha doğru bir yaklaşım

olduğu için sizleri idamdan kırıp geçirmiyoruz. Ama unutmayın ki, tarih bunu affetmez. Nasıl affetmez? Yenilirsene affetmez, düşman egemen olursa affetmez, amacına ve arzularına ulaşamazsan affetmez. Bu da ağır bir cezadır. İdam etmek şart değil, yenildin mi, amaçların yok edildi mi, sen en büyük cezayı yedin sayılır. Hem de en kötü şekilde uygulanırcasına!

Konuşma tarzınız bile özgürlüğe dayalı gelişmelidir

O halde böyle bir suçlu olmaktan kurtulmak için yapılması gereken çok önemlidir. "Bir kaderdir, yaşam tarzı böyledir, öyle senin söylediğin gibi değildir" dersiniz, o zaman bu zavallılığınıza ne derim? Bir sigara için kırk takla atıyorsunuz veya basit bir ahbap çavuşluğa bile bu kadar yelteniyorsunuz. Bu düşkünlüğü sen bana izah et diyeceğim. Hatta en büyük yargıyı da burada yapacağız: Neden büyük yaşama saygısızlık? Neden yaşamak istemiyorsun? Neden büyük güç olmuyorsun? Neden? Bu da büyük yargıdır. "Benim ihtiyacım yok" diyemesin ki. İhtiyacın yaşama yoksa, o zaman derhal öl! "Hiç yaşama ihtiyacım yok" diyen insanın ilk yapacağı şey, kendini ağır cezalandırmadır. Ama düşünün ki, hepiniz yaşamak istiyorsunuz. O zaman yaşamak isteyen, yaşama saygıyı da kesinlikle göstermek zorundadır.

Yaşama saygıyı nasıl gösterebilirsin? Yaşama saygı onun özgür gereklerine anlam vermekle, onu düşmana karşı savunmak ve güzelleştirmekle olur. Ne olur aksi halde? Birer büyük saygısız olarak yaşar kesinlikle özgür insanların karşısına çıkamazsınız.

Önderlik gerçekliğinde bir diğer yan şudur: Kendini özgürleştirinceye kadar veya kendini özgür hissetmediği zamanlarda insanların karşısına çıkmaz, konuşmaya cesaret edemezdi. Kendisinden utanır, sıkılırdı. Neden? Çünkü ben özgür değilim derdi. Ne zaman ki özgürlük kelimelerini heceledi ve özgür olabileceğine inandı, bir şey-

ler yapacağına dair inancı geliştirdi, o zaman bazı adımlar attı. Bu çok önemliydi. Tabii tutarlı olduğu, büyük anlayışla da bu geliştiği için kolay kolay yenilmezdi. Ama size bakalım: Durumlarınız yürekler acısıdır ve büyük bir utanmazlık var. Kendi kendinize saygılı bir yaklaşıma bile sahip değilseniz, nedir bu çalım atmalar?

Konuşma tarzınızı çirkin buluyorum. Çünkü özgürlüğe dayalı sağlam olarak gelişmiyor, kandırmacı yönü daha ağır basıyor. Daha kendini çözmemiş, kendisine karşı saygıyı elde edememiştir; bunun için tehlikelidir, mikrop yayıyor. Örneğin bana göre toplumsal kanseri geliştirmek çekici değil, hatta yenilgilerle doludur. Yenilgi ne demektir? Yenilgi ölüm demektir. Yenilgi kişiliği kanserli kişilik demektir. Nedir kanserin bir özelliği? Hücrelerin kendi kendine ölümü de-

fi yaklaşımı anbean uyguluyorum. Sonuç, kendime karşı tutarlı olmamı, kendime karşı saygılı olmamı ve bu da itibarı ve onuru ortaya çıkarıyor. Kendinize uygulayın, bu formülün tersi ortaya çıkıyor. Büyük anlayış yoktur, düşmana karşı çok hesapsız kitapsız çıkışlar yapılıyor. Başından yenilgisi kaçınılmazdır, dolayısıyla başarısı yoktur. Bu da tabii ki kendine karşı büyük saygısızlık anlamına gelir. Saygısızlığı işleyen kişi de çirkindir, yalancısıdır, düşkündür, alçaktır ve ağır-lıklı olarak yaşanan budur.

Özgürlük savaşına doğru anlam vermemekle kendimizi aldatıyoruz

Felsefe bunu netçe ortaya koyuyor. Buna rağmen iddianız gelişmeyecek mi? Gelişmeyecekse, benim size söyleyeceğim şudur: Gerçekten

Niye? Örtbas ederseniz, bu durum yitiliğin karşılığıdır. Çıkışınız olmaz. Onun sonucu da, öfke yaratacak toplum ve görevlerini yerine getirmeyen savaşçılar ve partililer anlamına gelir ki, bu hiçbir gerekçeyle savunulamaz. "Kendimi savunurum" dersin, sen bir yalancısın. Daha da ısrarla dayatırsan, sen bir mahkemeliksindir. Daha da kendini dayatırsan, sen bir karşı devrimcisin. Başka çıkış yolu olamaz veya giderek daha kötü olursun.

Hala hatırımdadır: Köylü, "beyim, şu eşeği görüyor musun? Kulakları yere degecek kadar uzun. Biz böyleyiz, senin bu sözlerin bize hiç kar etmez." Halen aklımdadır, köylü bunu saf ve dürüstçe söylüyordu, siz daha değişik şekilde söyletmek istiyorsunuz. Ama içerik aynıdır. Eşek anlamaz, kulağını bile sallamaz. Bu çok tehlikeli bir durumdur.

Sonuç, çok zor durumda olan insanlar. Afrikalı siyahlar bile şu anda bizden daha ilerdedir. Sarı ırk ilerde, Afrikalıların ilerde, Arap çölündeki Bedeviler de ilerdedir. En tehlikeli durum bizim durumumuzdur. Neden? Çünkü biz özgürlük savaşına doğru anlam vermemekle çok sahte bir biçimde kendimizi aldattık. Büyük aldanmayı yedik. Bu bir yerde yanlış vurulan bir iğneyle sağlam bünyenin felç olmasına benziyor. Biz felçli bir toplumuz. Düşmanın yanlış iğnesini yiye yiye felç edilmedik tek bir kişimiz kalmamıştır. Ne zamana kadar? İşlerinize hakim olana kadar, temel özgürlük söylemine ve gereğine, yaptırım gücüne ve eylem gücüne ulaşmıyaca kadar böyle olacaktır. Bu güce ulaşmamanız halinde siz bir felçlisiniz ve asla yaşamaya hakkınız yoktur derim. Bir felçli ve yatalaksınız.

Şu anda çoğunuzun durumu askeri yatalak, siyasi yatalak, komalıktır. Yani benim gibi biri kendine hakim olmazsa, günlük olarak elden gidersiniz. Bunu niye inkar edersiniz ki? Özel tedbirlerle sizi yaşıyorum. Gerçekçi olun ve mutlaka anlayın. Hiç olmazsa geç de olsa anlamaya başlayın. Kendinizi büyük sorgulayın. Bakın, ben bu yaşama gelmişim, halen kendimi sorgulamaktan vazgeçmiyorum. Bütün halk kesimi bana taparcasına bağlı-

"Konuşma tarzınızı çirkin buluyorum. Çünkü özgürlüğe dayalı sağlam olarak gelişmiyor, kandırmacı yönü daha ağır basıyor. Daha kendini çözmemiş, kendisine karşı saygıyı elde edememiştir; bunun için tehlikelidir, mikrop yayıyor. Toplumsal kanseri geliştirmek çekici değil, hatta yenilgilerle doludur. Yenilgi ölüm demektir. Yenilgi kişiliği kanserli kişilik demektir"

mektir. Sürekli yenilgi kişiliği de devrimde kanserli olma demektir. Çünkü her gün varlığı yenilgiye götürüyor. Bunu yaşayanlarınız az değildir.

Yenilmez kişilik en sağlıklı kişiliktir

Şu anda en çok gereksinim duyulan, her sahada kolay yenilmeyen kişiliği yakalamaktır. Çünkü o, toplumu sağlığa kavuşturmanın en vazgeçilmez ilacıdır. Bunlar ciddi sorunlardır.

Açık söyleyeyim, ben bile insanların karşısına cesur çıkamıyorum. Düşmanı sizin gibi karşılamaya hiç gücüm yoktur veya o gafletle olamaz. Ama yine de bir tarzım var, bu beni çok zor da olsa insanların karşısına çıkarabiliyor ve düşmana karşı bazı eğilimlerin içine girebiliyorum. Ama bundaki fark şuradadır: Bunu kesinlikle büyük anlayış temelinde, büyük hazırlıklarla yürütüyorum. En önemlisi de, yenilmeme biçiminde bir felse-

her zaman geldiğiniz yere kendinizi koyun veya en alası kendinize iyi bir ölüm hazırlayın. Asla böyle çirkince yaşamaya yeltenmeyin.

Zaten benim en büyük devrimci çıkış sebeplerimden biri olan çirkince yaşama duyduğum büyük öfkem olmasa, kendimi böyle ortaya koyar mıyım? Beni ben yapan bu mücadele tarzıdır. Size karşı bir mücadele tarzıdır. İşte örgüte gelmiyorsunuz, orduya gelmiyorsunuz. Ona karşı ben de savaşıyorum. Bu ben demektir, beni ben yapmak demektir. Size göre ise aldat kendini, biraz daha yutturmaya çalış! Köylüye hakim olan felsefe bu değil midir? Ve o da eşittir, yoksulluk, alandan bir kölelik değil midir? Bir jandarma hepsini yönetecek güçte değil midir? Bütün ulusal varlığı yok edildiğinde, "bravo paşam" diyerek alkış çalan kişilik değil midir? Ve bunlar sizsiniz, sizin geldiğiniz yerdir.

Kendinizi niye örtbas edeceksiniz?

dır. Bir kesimi en azından öyledir. Parti de öyledir. Neden kendimi sorgulamaktan vazgeçmiyorum, bu size hiçbir ders çıkarttırmıyor mu? Öğrenilmesi gerekir. Çünkü eksiklikler var, çünkü tam bulamadığım gerçekler var. En önemlisi de tam yapamıyorum. O halde aramam ve eylemi gerçekleştirmem gerekiyor. Bunu inkar edemezsiniz, ben de inkar edemem.

Önderlik aynı zamanda düşünmeye başlama ve eylemi geliştirme yoludur

İçinizden bazıları nasıl yaptı? Özgürlük imkanını en sorumsuz biçimde değerlendirdi. Bunları nereye koymalıyız? Düşmanın objektif ajanları ya da gözü karadılar. Sonuçta da düşmanın tehlikeli bir ajanı gibiler. En iyileri kendini bu konumda sanıyorlar, ama çok tehlikeliler. Diğerleri hastadır, PKK ortamında köleliği biraz daha değişik yaşıyorlar. Bu da tehlikelidir. Bütün bunları yaşayan sizsiniz, hikaye sizin hikayenizdir.

Demek ki, okulumuz sıradan okul değildir. Hani belki bana da fazla saygınız olmayabilir, ama unutmayın ki bazı askeri kurallara göre yürütülüyorsunuz. En azından bunu kabul etmiş gibi görünüyorsunuz. Ne kadar bu okulu inkar edersiniz? Peki, bu emirler ne olacak? Bu görünüşte özgürlük ordusuna girmeniz nasıl olacak? Bunların hepsini düşünmek zorundasınız. Yani her şey mutlaka sizi düşünmeye zorluyor. Bütün yollar kapanmıştır. Düşünce yolu da, doğru eylem yolu da açıktır.

Ne kadar iyi anlar ve yaparsan, o kadar iyi bir yol arkadaşı ve yoldaşısın. Aksi halde yolun yanlış, yoldaşlığın da çarpıktır. Bunun yerine delilik felsefesini koyabilir miyiz? Adı üstünde, delilik felsefesi! “Ben anlamazım ve her an her türlü yere saparım!” Çünkü deliler böyledir. Delilerin anlayış bulanıklığı ve ne yapacağı belli olmama tanımı vardır. Çoğunuzun örgüt içindeki durumu böyledir. Çizgide sağlam olamıyor, anlaması kesin değildir ve her an her şeyi yapabilir. Bu tamamen delilik felsefesine göre kendini ayarlamaktır. Bu anlamda da ezi- ci bir çoğunluğunuz bu durumdadır.

“Sanıyorum fazla sığınacağınız yollar kalmadı. Önderlik gerçeğimiz aynı zamanda köleliğin ve deliliğin sığınacağı hiçbir yer bırakmama gerçeğidir; kesin aklın yoluna girme ve yenilmezlik gerçeğini kişiliğinde yakalamadır. Bu çok ciddi bir okuldur. İyi öğrenci olmazsanız başınıza her şey gelebilir. Çünkü bu okulun düşmanları çoktur”

Tanım tam yerindedir. Anlayışa kendini güçlü vermeyen delidir. Toplumda sadece bu bildiğiniz haller içine giren, örgüt içinde daha değişik duruma giriyor. Toplumda yakıp yıkar, örgüt içinde kural tanımaz. Aslında bu daha tehlikeli bir delilik oluyor. Demek ki, siz “her ne kadar felsefeye gelmesek de, kendimizin bir delilik felsefesi var” diyorsunuz. Doğru, delilik felsefeniz var, ama kaç para eder? Bunu sorgulamalısınız.

Aklın yoluna girmeli ve yenilmezlik gerçeğini kişiliğinizde yakalamalısınız

Demek ki, bu anlamda da yollar kapalıdır. Deliliğe methiye, sağlam yola giriş anlamına gelmez. Çoğunuz şuna onay istiyorsunuz: Bırak bu delilik felsefemi dilediğim gibi yaşayayım! Neyi yaşayacaksın, deli? Nereye kadar ileri gidebilirsin? Bu deliliği serbest piyasaya bıraksam bol bol alay edilir, saldırırsa daha sonra zincire bağlayıp bir yere atarlar. Sizin durumunuz da bu değil mi? Dünya bizimle alay etmiyor mu? Bir şeyler yapmaya çalıştığımızda apar topar zindana atmadılar mı? Haydi, bu delilik değilmiş de! Bizim siyasi durumumuz tam bir delilik durumuydu veya siyasi delilerdik! Sonuç, çok ucuz yakalanmalar oldu.

Ordu içinde de delilik var. Kural tanımadan savaşmak var. Binlerce kayıp delilik felsefesine bağlanmanın bir sonucudur. Köylülerin felsefesi olamaz. Felsefe akıllı insanların işidir, gelişmeye başlayan iradeli halkların işidir. Bunu artık kendimize yakıştırmalıyız. Bunun karşısında savunma olmamalıdır. “Bırak köleliğimi savunayım” felsefesi; bu felsefe olamaz. “Bırak, deliliğe methiyeye devam” bu da sağlıklı talep olamaz.

Bunlar iyi istemler değildir. Vazgeçmeyi artık kabullenmelisiniz. Her gün

yemin için, “ben kölelikten vazgeçiyorum” deyin. Yemin billahi için. Nasıl bir Müslüman hemen her şeye başlar- ken, yerken, içerken, yatarken ve ni- yaza dururken besmele çekerse, sizin de artık bu dönemde besmeleye baş- langıçlar yapmanız kadar, bir de tövbe etmeniz gerekir. Tövbe ve besmele bir- biriyle çok ilişkilidir. “Kölelikten ve de- lilikten tövbe” diyeceksiniz. Doğruya da besmele ile başlayacaksınız.

Peygamberimiz güzel ifade etmiştir: “Rahman ve rahim olan tanrı adıyla!” Her gün böyle başlar. Diğerinden kaç- mak, tövbe, istiğfar bütün kötülükler- den, dönemine göre anlamlıdır ve halen toplum biraz kendini böyle sağlam tut- maya çalışıyor. Tabii biz bununla yeti- nemeyiz. Karşımızdakinin şerri bin bir tövbe, istiğfar gerektirir, değil mi? Yaş- ma tarzına başlamak için her gün bir besmeleyle başlamanız gerekir. Dinsiz, imansız toplum denir bize. Gavur, kafir lafları ne anlam ifade edebilir? Bu, kö- tülüklerle düşmeyi dile getiriyor. Arasak toplumumuzun gözeneklerini, bazı fel- sefe kırıntıları vardır. Anlamasa da, de- diğim gibi gözeneklerde var. Öyle fazla yaşam kabiliyeti yoktur, kaynak bulma kabiliyeti yoktur. Şurasında burasında gizlidir, paramparçadır. Bu da durumu kurtaramaz. Kaldı ki islamiyet öyle yap- madı, farklıydı. Sanıyorum fazla sığın-acağınız yollar kalmadı.

Önderlik gerçeğimiz aynı zamanda köleliğin ve deliliğin sığınacağı hiçbir yer bırakmama gerçeğidir; kesin aklın yoluna girme ve yenilmezlik gerçeğini kişiliğinde yakalamadır. Bu çok ciddi bir okuldur da. İyi öğrenci olmazsanız başınıza her şey gelebilir. Çünkü bu okulun düşmanı çoktur. En önemlisi, bu okulun gerçekleştirmek istediği ya-şam mükemmele yakındır. Gereklere uymadınız mı, kendinizi en şiddetli bir savaş içinde bulursunuz, o durumda da yenilmeniz, ezilmeniz kaçınılmazdır.

Ucubenin söylemi kendini kandırmanın dili olamaz

Dikkat edilirse, Önderlik gerçeğinin de sınırlanacak ne ataerkil ideoloji, ne dinsel tasarımlar yoluyla sığıntı arama, ne bölük pörçük küçük düşen yaklaşımlar vardır. Kendini ayarlamak, çok köleleştirme de kurtarıcı olamaz artık. Savunma dersin, dayağı yersin. Çünkü ucubenin söylemi olamaz, kendini kandırmanın dili olamaz, zaafın ve zayıfın dili olamaz. Daha da önemlisi, eveleyip gevelemekle savunmak hiç olmaz. Bütün yollar kapanmıştır. PKK gerçeği, okul sistemi bunu kapatıyor.

Zor diyeceksiniz. Unutma ki, sen beterin beteri en köleleştirici zor altındasın. Siz onu aşmak için özgürlük zorunu müthiş benimseyeceksiniz. Ne de olsa halen insan olma iddiasından vazgeçmemişiz. Her zaman söylediğim gibi, büyük amaca ve yaşama bağlandın mı çareler tükenmez. Bunun için zordur. Yalan kölenin dilidir, savunusu olamaz. “Ede-medim, yapamadım” gibi sözlerin hepsi yalancının sözüdür, bunun da yolları kapanmıştır. “Ağlıyorum, sızlıyorum” demek daha da alçakcadır. Yapamazsın ve de kapanmıştır. PKK bu anlamda sözünün ve eyleminin sahibi olamazsa, siz de gerçekten buna varım diyorsanız, o zaman bu kapatılan yolları bir daha açmaya çalışmayacaksınız.

Kapılar bir daha açılmamacasına kapanmıştır. Niye deniyorsunuz? Açılan kapılar var. Büyük düşünce kapısı, büyük eylem kapısı, büyük savaş

kapısı açılmıştır. Neden onda kesin adımlarla yürümüyorsunuz? “Şaşakaldım, iki arada bir dereyim, orta yolculuk felsefesinin etkisi üzerimde var” demeyecek ve bunu yıkacaksınız. Bu da çok tehlikeli bir yalan felsefesidir, bunu bırakacaksınız.

Orta yolculuk, aradaki orta sınıfın veya iki sınıfın, yani ezilenle ezenin, sömürenle sömürülenin veya ahlaki kavram olarak güzellik ve çirkinliğin, doğruluk ve yanlışlığın izdüşümü olmak, ikisinin etkisi altında kalmaktır. En iyi kişilik bu değildir. Bu iki tane izdüşümden ibaret bir yalancılıktır.

Ahmaklığın savunuculuğunu yapmak mümkün değil

Bu açıdan ortayı yol bilmeyeceksin. Orta gibi bir gerçeklik zaten yoktur. Orta yol, iki sınıfın veya iki gerçeğin gölgesidir. Gölge kalktı mı kendi de biter. Bu açıdan küçük burjuvalık özelliklerini bana gerçeklik diye yutturmaya kalkışmayın. Benim bunu ciddiye almam mümkün değildir. Mümkündür, gölgeler de bir gerçekliktir. Ama gölgeler asıl değildir. Asıl olan gider ve gölgeden eser kalmaz. Ona karşı direnen gölgeler de ortadan kalkıyor. Boşuna zahmet etmeyin. Orta yolculuğu, ara yolculuğu oynama oyununu bırakın, bundan hayır gelmez. Çünkü dönem itibarıyla gölgeler kalkıyor, gerçekler yalınkat kıyasıya çarpışıyor.

Bütün bunlardan kısa bir sonuç çıkaracaksınız: Kapanan yollarla açılan yollar çok belirgindir. Hem başka çaresi yoktur, hem de arzulanmaz.

Bütün bunlara rağmen “Biz anlamaya gelmeyiz, yollar meselesi bizim için önemli değildir veya fazla aydınlatılmamıştır” dersiniz, bu süper ahmaklığa bir methiyedir ve artık yeni bir türdür; deli ile akıllı arası ahmaklıktır. “Biz ahmaklığı tercih edeceğiz” diyemezsiniz. Ahmaklığın savunuculuğu yapılamaz, ahmak deliden daha beterdir. Deli ile akıllı arasında oynamaya nasıl yeltenebilirsiniz? Bu da yeni bir yoldur, ince bir yoldur. Araştırdık, buluşturduk, sonra bu önemli ahmaklık yolunu ortaya çıkardık. Bu da yeni icattır. PKK’de bu icat çok geliştirilmiştir. Açıkça bu ahmaklara da diyorum ki bu, kesinlikle tercih edilecek bir yol olamaz.

Bizde yüzde doksanın yolu ahmakların yoludur. Ahmaklar çok egemendir. Fakat adı üstünde ahmak, çok etkisizdir. Bir deli kadar bile etkili değildir. Bu açıdan bu savunuyu durdurun. Diyorsunuz ya, “hep kendimizi kandırdık, kural belliydi ama yapamadık, amaç netti ama bağlanamadık, düşman yolu gözler önündeydi ama malzeme olmaktan kendimizi kurtaramadık.” Bunlar düpedüz ahmaklıktır ve hangi cesaretle böyle konuşuyorsunuz? Utanmıyor musunuz? Hayretler içinde kalıyorum: Belki deliliğin kısmen savunuculuğu yapılabilir, ama ahmaklığın savunuculuğunu yapmak mümkün değildir. Kendi kendini kandırmak, hem de özgür ortamdayken bunu yapmak olamaz. O zaman biz de ağır küfrü kullanırız. “Ya bu bana böyle sert yaklaşımdır” demeyin, çünkü tanım gereği öylesiniz.

Neden bunu tercih ettin, neden ahmakça olmayı duruş şekli belledin? ‘Bilmiyordum’ değerlendirmesi de çok çarpıcı olacaktır. Sende hiç vicdan yok mu ve bu kuralı bir hatırlatanın olmayacağını mı sandın? O zaman da çocukluğa öykünüyorsun. Tam kırk yaşındaki bebek! “Ben sadece ağlar, sızlarım!” Peki, bu bir savunma olabilir mi?

Çoğu arkadaşın durumu ahmaklıktır. Üzerine gidildiğinde gösterdikleri tavır, “ben kırk yıllık bebeğim, bol bol ağlarım” oluyor. Bunu nasıl savunacaksınız? Sakalın çıkmış, saçın ağarmış, bütün yaşlılık alametleri var. Sen

nasıl bir bebeksin? Gözümün içine baka baka bana bu teoriyi yutturmaya çalışıyorsunuz. Gözler büyük yalan söylüyor. Biraz zordadır zavallılar. Bunu terk edeceksiniz. Ayıptır, neden gözler ve diller o kadar yalana alışın? Neden bebeklik, başka yolu yok mu? Var, size açıkça gösteriyorum, doğru yol bellidir. Net örgüt yolu, siyasi yol, savaş yolu, kurallar da var ve verilmiştir. Çobanlar bile mükemmel anlayabilecek düzeydedir. Peki, daha neyi savunacaksınız?

Yaman savaşçı kolay ölmez kurallar onun yanında aşındırılmaz

Bu sefer bebeklik teorisiyle durumu kurtarmaya çalışacak. Dikkat edilirse, bebeklik teorisi bizde ahmaklıktan sonra geliştirilen teoridir. İşte "ben

sa ya ahmaktır, ya delidir ya da bebek-tir. Bu özelliklerle de hiçbir şey başaramaz. Bu anlamda daha da kendinizi inceltirseniz inceltin. Ben size söylüyorum, bütün bu sahte savunmaların önü alınmıştır. Kendinizi asla yutturmazsınız. Ya geriye ne kalıyor? Yol açıktır; yaşamın yolu, savaşın yolu, saygının yolu, şerefın yolu, başarının yolu açıktır. Büyük düşünecek, gerekirse doğruyu buluncaya kadar tartışacaksınız. Gerekirse onu öncü örgüte kavuşturmaya da güç getireceksin. Örgütlenme çok zor olay değildir, ne de olsa insan ilişkisidir.

"Neden zordur" diyeceksiniz. Basit bir iş ihtiyacı bile örgütlenmeyi gerektirir. Şu ağacı sökmek bir kişinin işi olamaz, üç kişinin işi olur. Bu bir örgütlenmedir. Sen düşmanı yenmek istiyorsun, bu çok açık. Bu bir kişiyle

düşmüşüm veya ağlarım, bebeğim, ne söylersen ağlar sızlarım, ne söylersen altını kirletirim" anlamına gelen tutumlar sergileniyor. Politikada, askerlikte altını kirletmek çok kötüdür. Nedir o? Bir kuralı uygulamamadır. Nedir o? Çok önemli bir komutanlık yetkisini kullanmamadır. Nedir o? Çok önemli taktik esasları planlayıp uygulamamadır. Bunların hepsi altını kirletmedir. Düşünün, bizde altını kirletmeyen kaldı mı? Herkes "gel de temizle" diyor. Politikada, askerlikte bunun yeri hiç olur mu?

Şimdi feci bir yerde ölme de bir bebekliktir. Çünkü çok kolay ölen, ancak çocuk olabilir. Yaman savaşçı kolay ölmez, susturulamaz. Kurallar onun yanında aşındırılmaz. Eğer aşındırılıyor-

olmaz, bir bölükle olmaz, bu bir orduyla olur. Demek ki orduyu doğru anlayacaksınız. İlişkiyle olur, ilişkiyi doğru anlayacaksınız. Böyle yaparsan ses çıkar. Bu en ilkel insanın tespit ettiği bir husustur. Sen halen, "bireyciyim, kendimden başka hiçbir şey tanımıyorum" dersin, bu ne demektir? Bu yalanı ne zamana kadar yutturacaksınız? Ne zamana kadar kendini kandıracaksınız? Kendini bile doyuramazsın. Sadece bir mirasyedi gibi, bir kedi gibi hırsızlıyorsun. Demek ki, bunlar kendini savunma tarzı olamaz.

Tüm bunlara rağmen yine de biraz numara yaparsınız, bu cambazlık teorisi mi olur? Sanmam öyle cambazlık numaralarnız olsun. Bence yollar kalmadı, gerisi yok olma yoludur. Yani

kül olma yoluna girmez. Bu, parti içinde yok ol, savaş içinde yok ol yoludur ki, ona da "niyetimiz yok" diyorsanız, o zaman büyük yola gelin. Bunun yiğitliğini mi, bunun gücünü mü, bunun insanlığını mı, artık ne ad koyarsanız koyun, göstereceksiniz.

PKK bir yoldur

PKK felsefesi, yaklaşımı, yaşam tarzı deyip geçmeyin. PKK'nın bugün artık bir gerçekleştirmesi vardır. Kendime dayanarak da söyleyebilirim: Biz bir yoluz ve bu yolda ne savaştan ne de amacımıza ulaşmaktan bıkmış değiliz. Kaldı ki, her gün adımlarımız daha büyük bir tempoyla hedefe doğru yol almaktadır. Siz de bu yolun içinde-siniz. Şimdiye kadar yaptığınız, "söylediğin olamaz," bunu yol saydınız. Bundan vazgeçmenin gereğini açıkça gösterdim. Doğru yolun amansız gerekliliğini de açıkça gösterdim, hatta kanıtladım. Başka türlü söyleme veya yaşama kimin haddine? Yol bu kadar kesin ve net iken, irade bu kadar aman tanımaz iken, sen kendini neyle kandırıcaksın? Hangi sahte dille artık gerçeklerle oynayacaksınız? Önderlik gerçeğinde ısrarlı olduğunu söylediğinde veya "tercihim büyük özgürlük yoldur" dediğinde, onun bütün renklerine katılacak, insanın en büyük yetenek olduğuna emin olarak gireceksin.

Özgür insan, onurlu insan, yaşamaya değer insan, saygıya ve sevgiye de insanca anlam bulabilen insan budur. O ekmeği de bulacak, başka şeyleri de bulacaktır. İnsan böyle yola girerse, ona yaklaşmaya, onu elde etmeye, onu gerçekleştirmeye muktedir insandır. "Halen bunu kendimize yakıştıramıyoruz" dersin tamamen tokatlıksın. "İflah olamam, ıslah olamam" dersin, seni ya düşman döver ya örgüt döver. Başka hiçbir yol yoktur. Biz insandan, dolayısıyla da kendimizden umut kesemeyiz. Umut kesmek demek, maalesef hayvanlığa yol açmak demektir. Bu çok ayıp ve çok esef verici bir durumdur. Mevcut insan toplumunda hayvanca yer edinen demeyeceğim de, yönetilen bir acayip halk olmak ve bu da herhalde lanetli olmanın en kötü biçiminin bi-

zi bulması demektir. İnsanlar alemi içinde insana benzeyen hayvanlar! Bu çok acı bir hükümdür ve eğer bu hükmü yıkmazsak bir gerçektir.

Felsefemiz yok olmak üzere olandan büyüklük yaratmaktır

Şimdi "sen neden bu kadar direndin?" diyeceksiniz. Ben ki çok zavallı bir çocuktum, dayanabileceğim hiçbir şeyim yoktu. Ne aile, ne sınıf, ne ulus temeli diye bir şey yoktu. Ne de elimden tutan vardı. Hepsisi açısında talihsiz ve yoksundum. Peki, buna rağmen nasıl çıkışı gerçekleştirdim? Bunun temelinde bazı güçlere de dayanarak çıkış yapmam değil, buna öfke duymam, bu en lanetli hükmü yaşamam, bu hükmü kendim için geçerli kılmamam, bu inceliği ve duyarlılığı göstermem benim için çok ciddi bir çıkış yapmamın ifadesi oldu. Ve tabii bundan sonrası, madem bu büyük davayı benimsedim, o zaman hani "Hanya'yı, Konya'yı öğreneceksin" derler ya, ben de bu yolun gereklerini öğrendim. Bazılarınıza bakıyorum, hazır olanı bile değerlendiremiyor. Var olmayandan medet umuyor. Veya bazı matematik hesapları vardır, türevler, küçüktken büyüğe doğru çıkış yapma, bu böyle bir hesaptır. Hazır olanı görememe, hatta varolanı küçültme bu felsefemizde yoktur.

Felsefemizin bir özelliği, neredeyse yok olmak üzere olandan büyüklük yaratma felsefesidir. Gerçekliğimize göre bu kaçınılmazdır. Bunun dayanağı nedir? Bunun dayanağı insan olma iddiasından vazgeçmeme, yaşamın kabul edilebilir özelliklerinden vazgeçmeme, hatta buna rağmen en ilerisini tercih etme, bu düşürülmüş insandan en yüce bir insana çıkış yapmadır. İddian bu kadar büyük olduktan sonra, bir hayalci veya bir kendini kandıran değilsen, o zaman "bu kıyamet yolunda nasıl yürümem gerekir?" dediğinde, her taraf yanıyor ve yakılıyorsa, seni yakmayacak ufak bir yer buldun mu orayı kuşatacaksın.

Her şeyden yoksunsun. Ufak bir olanak buldun mu müthiş yöneleceksin. Bu da işin doğası gereğidir. Bir küçük silahtan, bir küçük özgür or-

tanndan büyük değerler deyip alacaksın. Yani bu yola girmenin doğal bir anlayışı budur. Bunu şunun için söylüyorum: Halen bu yolun gereklerini anlayamama söz konusu olabiliyor. Nasıl amansız zorluklar ve ateş varsa, o kadar yoksulluklar ortamında yer aldığımızı bilememe var.

Bunun yerine "varolan olanaklara dayanarak ucuz yaşadık" demek, lanetli münafığın yaşam tarzıdır. Düşmanın yaşamına karşıymış gibi gözükür, ama özünde başka bir şey yaşar. Bunlar var içinde, tabii bunları affedemeyiz. Bu yol, bu yaklaşım ve yaşam sahiplerini affetmiyor. Kuvveti nereden bulacaksın? Kendinde yaratacaksın.

Benim için en önemli sorun, düşünce üretecek kadar mideyi çalıştırmaktır. Bunu da sağlıyoruz. Ondan sonra ne gerekli? Somut işler gerekli, örgüt gerekli. Tabii bunları yapacaksın. Su içer gibi yapacaksın.

Örgüt için eğitim, örgüt için yer, bunlar sorun bile değildir. Diyorum ya, bunları havayı solur gibi kendiliğinden yapacaksın, savaşta da kendiliğinden doğruyu bulacaksın. Doğru savaşım tarzı benim için ekmek ve su gibi bir şeydir.

Yaşama mutlaka saygımız olmalı

Ben savaş tarzımızı hiçbir zaman kitaplardan öğrenmedim. Kitapları okudum, biraz kafam karıştı. Daha sonra kendi hayat okulumuzdan savaş tarzımızı öğrendim. Ve dikkat edersek, düşman şimdiye kadar bana ulaşamadı. Neden? Çünkü hayat okulumuza göre bu işler bir çırpıda öğre-

nilmek zorundadır. Bakarım öğrenirim. Hep hissederek bugüne kadar gelmedik mi? Demek ki, hayat okulumuz bizi buna mecbur ediyor. Çok zordasın ve mutlaka yaşamak zorundasın. Bu seni savaşı hızla kavratmaya götürür. Onun için "savaş sorunlarından tıkağım" demek, kendi kendini aldatmaktır. Diğer yandan yaşamdan da haberiniz yoktur, bu da büyük bir sahtekarlıktır. Biz ki, hemen herkesten daha fazla yaşama muhtacız, yaşama mutlaka saygımız olacak ve bunu gerçekleştireceğiz.

Ülke içinde yaşamayı bilememek ne demek? Aramızda yaşamın anlamından -ki özgür yaşam ekmek ve sudan önce gereklidir, çünkü ekmek ve su da özgür yaşamla bağlantılıdır- habersiz olmak hiç düşünülebilir mi? Adı bile söylenmez, üzerinde tartışma yapmak bile olmaz. Eskiden günahıdır, münafıklıktır derlerdi. Diğer bir deyişle felsefeyi, yaklaşım ölçülerimizi yalamaya, kendimizde egemen kılma ya en başta özen göstermek gerekir. Özenden öteye de temel yapmak gerekir. Eğer bunu sağlarsanız politikada, askerlikte, kültürde, ekonomide her şey sağlam zemine dayalı olduğu için yeşerir ve birbirini tamamlar. Bundan kaçınmak demek, yaşamdan peşinen vazgeçmek demektir. Hangi yol ve yöntemle olursa olsun, bu daha da anlamsızlaştırmak demektir ki, bunun da sonu yoktur.

O halde partimizin ve savaşımızın temelinde egemen olan önderliksel anlayışı mutlaka sonuna kadar düşünce-mize, ruhumuza ve eylemimize mal edelim ki, büyük önderler ve dolayısıyla savaşçılar çıkarmayı başaralım.

KOMÜNALLİK İNSAN EMEĞİNİN VE YARATICILIĞININ ÖZÜDÜR

“Komünallığın yok olması, insanlığın bir bütün yok olmasıdır. Kemirme, egemenlikli toplumun işi olduğundan, yaşanan toplumsal sorunların nedeni de egemenlikli toplumun kendisidir. Toplumsallığın komünal tarzı büyük yaratıcılığı getirmiştir. Sanat, toplumsal yaratıcılığın odaklaştığı bir üretim alanıdır. Yaratıcılık sorunları çözmek, toplumsal ihtiyaçları gidermektir. Bunun için toplumsal sorumluluk içinde olmak, özellikle sanatsallık gibi mükemmel yaratıcılığı bu alanın varoluş kurallarına göre ele almak, insan olmanın temel şartıdır.

Bu gerçeklikten dolayı sanat, kendi yaratıcılığını konuşurken durumundadır”

İnsanı, yeryüzünde ikinci bir dünya yaratmaya sevk eden şey güçlülüğü değil zayıflığı olmuştur. Bu gerçeklik, insanın değişim gücü olmadan, yeni şeyler yaratmadan yaşayamayacağına gösterir. İnsanın ancak dünyaya yeni şeyler ekleyerek yaşayabileceği gerçeği, aynı zamanda insanın kendi kendisini üretmesini beraberinde getirmiştir. Çünkü insanlaşmayı ifade eden üretkenlik biçiminin bir benzerini doğada bulmak mümkün değildir. Doğayı işleyip ikinci bir dünya yaratan insanın, bu iş için kendisi ile doğa arasına araç koyması yaratıcılığını daha da geliştirirken, bu aynı zamanda insanlığın “garip işler” geliştirmesine de vesile olmuştur.

Biyolojik yapısı itibarıyla zayıf olan insanın bu zayıflığına rağmen “dünya krallığına” oynaması, toplumsallaşmasının ona verdiği güçle olmaktadır. Dünyanın fiziki koşulları ve diğer canlıların varoluş kanunlarının dışına çıkarak var olabileceğini anlayan insanın ‘insan’ olarak yaşamaya devam etmesi, toplum kanunlarına riayet etmesiyle mümkün olmuştur. Zayıflığını toplumsallaşarak aşmış insanın toplumsallığını değişen koşullara göre düzenlemesi, iletmesi, onu yeryüzünün en güçlü varlığı yapmıştır. Toplumsallaşmaya başlayan insanın kendi türünün devamını sağlamak için bulunduğu çok zengin yöntemler vardır. Açlık sorununu gidermek için yer kazarak tarla ekme, korunmak için barınak yapmayı geliştirmiştir. Toplumsal yaşam devamlı olsun diye örgütlenmiş, tecrübelerini birbirlerine aktarmış-

lardır. Toplumsal sorunların çözümü için siyaset denilen mekanizmayla işlerini yürütmeyi öğrenmiştir. Dünya güzelliklerine güzellikler katmak için sanatsal yaratıcılığını geliştirmiş, sanat yapmayı öğrenmiştir.

Kolektif katılım ve paylaşım ilkesi ile üretim sağlanmalıdır

İnsani yaratımların ortaya çıktığı değişik alanlar olmasına ve her alanın kendisine ait özgün yaratıcı özellikler taşımasına rağmen, insanın yaptığı tüm işlerde ortak olan ilkeler vardır. Bunlar hiçbir yerde ve zamanda değişmezler. Dil, din ve ırk ayrımı da gözetmeyen bu temel ilkeler, insan olmanın üzerinde döşendiği temellerdir. Bu ilkelerin ilki, insan üretkenliğinin olduğu her alanda güç ortaklığı, kolektif katılım ve paylaşım ilkesi ile üretimin sağlanmasıdır. Yine insanın yaptığı her işte değişmez bir ilke olarak varolan diğer bir şey, yapılanın başkaları için yapıyor olması gerçeğidir. Bu, insani işlerin temel karakteridir. Başka birilerinin olmaması, yapılan işte ortaya çıkan ürünleri anlamsız kılar.

İnsan emeği sonucunda ortaya çıkan her şeyin insani bir üretim veya ürün olduğu, toplumun diğer üyeleri ondan yararlanınca ortaya çıkar. Hiçbir kaygı gütmeyen ortak çalışma, paylaşım ve bunun ahlakılığı toplumsallıktır, başka bir ifade ile komünalliktir. Böylelikle insanın emek harcarken yaptığı işlerde değişmez dediğimiz ilkeler, komünallığın insanın varoluşunda kök bir özellik olduğunu ortaya çıkarır.

İnsanın ‘herhangi bir şeyi kendim için yapıyorum’ dediği durumlarda da, başka insanlar belirleyici dış etken olarak hep yanı başındadır. İnsani emek ve üretim, öylesine derin ve köklü bir komünal ilkeye sahiptir ki, insan emeğinden sayılacaksa eğer, kötülük olarak kabul edilen işleri bile insan başkalarına zarar vermek için yapar.

İnsanın emek sonucunda insanlaştığı kabul edilen bir tespittir. Emek nihayetinde iş yapmak, çalışmak, yenilik yaratmaya yönelmek demektir. İnsani bir özellik olarak emeğin ortaya çıkardığı ürünler ile insanlaşma, aynı zamanda insanın kendi kendisini toplum içinde birey olarak ifade etmesidir. Toplum üyesi ancak bu biçimde kimlik ve kişiliğini netleştirebilir. Bu da iş yapmanın doğasında olan toplumsallık, komünallık ile doğrudan bağlantılı bir durumdur.

İnsan bir işe koyulunca, o işin neden yapıldığı ve yapılması gerektiği konusunda kendisini tekrar tekrar ikna etme gereği duymaz. Büyük ya da küçük insani bir ihtiyacı giderdiği için iş vardır. Dikkat edilirse, her insanın kabul ettiği temel ilkelerden biri de çalışmaktır. Herkes bir şekilde çalışmak, emek harcamak ister. Kısacası insan çalışmadan edemez. Bu ilke, insani işlerin içinde derin bir toplumsal ahlakın varlığına işaret eder. İnsanın emekle insanlaşması, çalışma ahlakındaki toplumsallığın varlığından kaynağını alır.

İnsanın insanlaşması sadece çalışıyor olmasından kaynaklanmaz. İnsan bilinçli emek harcadığından, harcanan emek maddi ve manevi ürünlere dönüş-

şür. Bu ürünler yeni olduklarında, insan yaşamına yeni değerler katar. Bu diyalektik hep böyle devam eder. Sonuçta bu ürünler toplum dediğimiz olgu içinde kültürel dünya olarak gözü-müzün önünde şekillenir. Sadece iş yapmak veya çalışmak ile insanlaşma, yani toplumsallaşma gerçekleşseydi, karıncaların -insan derken kast ettiğimiz özellikleridir- insandan daha erken ve daha fazla kazanması gerekirdi. İnsan emeğinin özündeki komünallik, insanın çalışıp emek harcarken diğer canlılardan farklılaşmasını getirmiştir.

Sanat toplumsal gelişim süreci içinde gelişen dışavurum biçimi

İnsanın yaptığı her işte mutlak suretle bir sanatsallık da vardır. Sanat denilen yaratım biçimi, insanın emek

Toplumsallaşma, bu ihtiyaçların insan tarafından kendi varoluşu gereği komünalca yerine getirmesine yol açmıştır. Demek ki insanın özellikle biyolojik güdüsel ihtiyaçlarını karşılamak nedeniyle içine girdiği mücadelede toplumsallık hayvani de olsa, varolan mücadelenin karakterini değiştirmiştir. Bu değişiklik, insan işlerinin karakterini meydana getiren komünallığı ortaya çıkarmıştır. Fakat sanatsallık biyolojik ihtiyaçların giderilmesi biçiminde değil, toplumsallaşma bir aşama kaydettikten sonra, toplumun ihtiyaçları sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu da insanın bilinçlenmesinde yeni bir aşama kaydetmesi demek olduğundan, insanlaşma açısından önemli bir gelişmedir.

İnsanın doğada gerçekleşen diğer tüm değişimlerden farkını, ürünü ortaya çıkarırken, bunu sergilediği emek

da oluşuyor olmasıdır. Buradan şu sonuca varmak mümkündür: Sadece çalışmak değil, komünal çalışmak ve komünal çalışınca da ortaya çıkan ürünün bire bir benzerinin doğada olması, insanın emekleri sonucunda gerçekleşen yaratım dünyasının temel özelliğidir. Bu anlamda insan emeğinde gerçekleşen sanatsallık, insan bilincinin hangi düzeyde pratikleşebileceğinin habercisidir. Sanatsal yaratım komünal çalışma bilincinin veya hissini ortaya çıkmasıyla beraber ortaya çıkmış ve insan bilincinde gelişme devam ettikçe de insan eliyle müthiş güzelliklerin dünya güzelliğine eklenmesini sağlamıştır. Komünal çalışmanın en sonuç alıcı aşaması, sanatsallığın belirginleştiği aşama ile başlar. Sanatın kaynağı, insan emeğinin tümüyle komünalca işlediği, ahlaki düzeyde karşılıklı paylaşımın olduğu yaratım dönemidir.

Sanata güç veren hayaller bile toplumsallık içinde yaratılır

İşteki sanatsallığın toplumsal karakterinin diğer yanı, sanatsallığı ifade eden yaratımın tasarı kuracak kadar somutlaşmasıdır dedik. Kendi kafasında yaptığı işin tasarımını kuracak kadar ilerleme kaydetmiş insan, bizzat kendisi olarak topluma bilinç ve iradeyle katılma düzeyine gelmiş insan demektir. Toplumsal yaşam bireylerden ve toplumsal gruplardan oluşur. En gelişkin toplum, tüm üyelerinin veya gruplarının bilinçle katılım yaptığı toplumdur. İnsanın topluma bilinçle katılması demek, algıladığı kadar değişim gücünü pratikleştirmesi demektir.

İnsanda düşünce gücü soyutlama yapacak kadar ilerlemişse ve bir işi yaparken kendinden de birtakım şeyleri ürününe katıyorsa, bu, her işte olan sanatsal yaratıcılığı ifade eder. Dolayısıyla bir insan yaptığı herhangi bir işte, 'ben kendimden buna ne katabilirim' biçiminde bir anlayış ile yaklaşma gereği duyuyorsa bunun nedeni, insandaki sanatsal yandır. Bu noktada da hemen şunu belirtmek gerekir ki, sanat bir disiplin olarak sadece sanatçıların yaptıklarıyla sınırlı bir yaratım alanı değildir. Böyle anlaşılması sanatsal yaratıcılığı daraltır. Çünkü sanat insanın emek

verirken kendisini bire bir gerçekleştirmesi ve ürününde kendisini dışavurum biçimidir. Herhangi bir üründe güzel olarak dışa yansıyan şey aslında insanın kendisidir. Sanat veya sanatsallığı ifade eden yaratım biçimi dışında kalan diğer insan faaliyetlerinde bir noktaya kadar doğayı veya diğer canlıları taklit etme, onlardan esinlenme vardır. Dış bir etken olarak doğa ve diğer canlılar dünyası değil, toplumsallığın gelişim süreci içinde gelişen bir dışavurum biçimi olduğundan, sanat tümüyle insani özelliklerin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Yemek yemek, barınmak, korunmak, üreyerek çoğalmak için gerekli olan etkinlikler toplumsallaşma olmadan da varolan özelliklerdir.

ğın verilmiş tarzı yanında yaratılan ürünün biçiminde de gözlemek mümkündür. İnsanın bir ağacın kovuğundan ya da bir mağaradan çıkıp kendi eliyle barınak yapmaya başlamasında, gerçekleşen iki temel olgu vardır. Birincisi, bu iş için bir araya gelme ve ortak çalışmaya sevk eden düşünce. İkincisi, yaptıkları barınakın biçimidir. Bu her iki özelliği doğada başka canlılarda bulmak mümkün değildir. Bu gerçekleşme, insanlaşmada aşama kaydetmektir. Özellikle biçim için gerekli olan tasarı gücü, insanlaşmanın ne kadar geliştiğinin ölçüsü olmuştur.

Toplumsallıkta güç birliği komünallığı, biçim sanatsallığı ifade eder. Her insan işinde görülen şey, pratikten önce o işin bir tasarımının insanın kafasın-

“Resmin, müziğin, dans ve tiyatronun kökleri ilk insanların kendilerini, ürünlerini ve çevresinde olup bitenleri başkalarına anlatabilme ihtiyacından doğan arayışlarından kaynaklanmıştır. Toplumsallaşarak harikalar yaratan insanlık, özünde sanatsallığı yakalamış insanlıktır. Bu karşılıklı diyalektikten ötürü sanatsal yaratıcılığın sırrı ‘toplumsal yaşamın ilkelerinde gizlidir’ demek doğru bir tespit olmaktadır”

verdiği her yeredir. Sanatçıların yaptığı en rafine sanattır denebilir. Sanatın ürünü tüm malzemesiyle toplumsal yaşamın içinde olduğu için, insanların daha güzele ulaşma istemi –ki bu da bir değişim yaratma özelliğidir– onu duyulur ve görünür kılar. Sanatçı, bu malzemeyi tüm detaylarıyla gören, hissederek ve işleyerek rafine edendir. Fakat sanatın hem toplumsal bir iş olması hem de güzelliği arama isteminin değişim yaratan bir olgu olması, bu rafine etme işinin kendisini, en üst düzeyde yoğunlaşma ve yetenek gerektiren bir emek alanı yapar. Bu, günümüzde sanat yaparken de geçerli olan bir ilkedir. Gerçek sanatçıların en güçlü bireyler olması yanında, sanat ürünlerinde geri toplumsal değerleri aşma ve güzelliğe vesile olan toplumsal değerlere değer katma ilkesi, sanatın bu özelliğinden dolayıdır. İnsanın ikinci bir dünya yaratması anlamındaki kültür yaratma işi için harika ürünlerin sanat alanından gelmesi, sanatın belirtilen bu özgünlüğünden kaynağını alır.

Toplumsal gelişme kendisiyle beraber değişik ihtiyaçların oluşmasına yol açmıştır. Toplumsal ihtiyaçlar olmasaydı, değişik üretim alanları da olmazdı. Toplumsal ihtiyaçlar iş alanlarını ortaya çıkarır. Örneğin siyaset, toplumsallaşmadan çok sonra ortaya çıkmıştır. Fakat sanat böyle değildir. Sanat, toplumsal bilincin geliştiği başlangıç dönemlerinde, insanlığın kullandığı ilk dil olarak ortaya çıkmıştır. İnsanın kendi emeğinin sonucunda ortaya çıkan ürünler karşısında duyduğu hoşnutluğu bir başkasına anlatmak için başvurduğu yöntemlerin hepsine bugün sanat denilmektedir. Resmin, müziğin, dans ve tiyatronun kökleri ilk insanların kendilerini, ürünlerini ve çevresinde olup bitenleri başkalarına anlatabilme ihtiyacından doğan arayışlarından kaynağını almıştır. Toplumsal gelişme ile

sanatsal yaratım iç içe gelişmiştir. Toplumsallaşarak harikalar yaratan insanlık, özünde sanatsallığı yakalamış insanlıktır. Bu karşılıklı diyalektikten ötürü sanatsal yaratıcılığın sırrı “toplumsal yaşamın ilkelerinde gizlidir” demek, doğru bir tespit olmaktadır.

Şu da çok bariz bir şekilde ortaya çıkmıştır: Sanata konu olan her maddi ve manevi değer, hatta sanata güç veren hayaller bile toplumsallık içinde yaratılır. Bu ilkedен dolayı rahatlıkla belirtilebilir ki, sanat ürünlerindeki öz, toplumsallık içinde değişip dönüşen insanın ve emeklerinin kendisidir. İnsan emeğiyle ortaya çıkan ürünlerin başkaları için yapıyor olması ilkesinin sanattaki ifadesinden dolayı, bir sanat ürünü ister birey ve toplumu geliştirme ve iradeli kılma amaçlı yapılmış olsun, ister bireyi ve toplumu yozlaştırma tarzında yapılmış olsun, her dönem insanları etkilemiştir. Bu özellik, sanatsallık ya da sanat ürünü dediğimiz emeğin, toplumsal ahlak ile ne kadar köklü bir bağ içinde yaratılıp geliştiğinin ispatıdır.

Devletli toplum insan yaratıcılığını öldürür

İnsanın kendi oluşum diyalektiği ile çalışırken yaptığı işlerde komünallik –başkalarıyla başkaları için– ile sanatsallığı –toplum için yeniden yaratımı kendisinden gerçekleştirme– tarihin her döneminde izlemek mümkündür. Tarih, sınıflaşma öncesi toplumsal yaşamın komünal olduğunu tespit etmiştir. İnsanlaşmayı başaran aşamanın tarihin bu evresi olduğu da tespitlidir. Emeğin komünal gerçekleşmesi ve emekte sanatsallığı ifade eden yaratıcılık burada şekillenmiştir.

Toplumsal yaşamın karakter değişikliği olarak sınıflaşma veya toplumsallığın devletleştirilmesi, özünde in-

sanlığın komünallik ve sanatsallık yanından mahrum edilip, bilinç saptırmasına uğratarak kötürüm hale getirilmesidir. Yaratıcılığı kaybetmiş insan, köleleştirilmiş insan demektir. Toplumun devletleştirilmesi, insan yaratıcılığının baskı altına alınıp hapsedilmesidir. Yaratıcılığın sınırlandırılarak birinin veya birilerinin hizmetine alınmasıdır. Bu birileri toplumun herhangi bir üyesi veya tümü değil, bir avuç olan egemenlerdir. Bunun için devletli toplumda ne kadar çok çalışılmış ve yeni ürünler ortaya çıkmışsa, egemenler de o kadar güçlenmiştir. Çünkü egemenler kendilerini tüm toplumun yerine koyduklarından, tüm insan yaratımlarının zorla sahibi olmuşlardır.

Komünal toplum aşamasında iş ve üretim paylaşımına dayalıdır

Toplumun devletleştirilmesi, genelde toplumun var ettiği tüm maddi manevi ürünlerin özelleştirilmesi ile başlatılır. Buna özel mülkiyetin ortaya çıkması denir. Fakat burada, görülmesi gereken çok ince bir ayırmadan söz etmek gerekir. Özel mülkiyet, egemenlerin herhangi bir toplumsal ürüne ‘bu bizimdir’ demeden önce ‘bizim için çalışın’ demesiyle başlayan bir sürecin sonucunda ortaya çıkmıştır.

Toplumun komünal aşamasında iş de, ürün de komünalcıdır. Ürün, iş yapıldıktan sonra ortaya çıkacağından, ürünün mülkleşmesi için, toplumsal hafıza gereği, önce iş ahlakının, yani emek sarf etme tarzının bir değişikliğe uğratılması gerekir. İnsan, emeği sonucunda ortaya çıkmış ürünü ‘gönül rahatlığı’ ile topluma değil de, toplum adına bir avuç egemene vermeye başlamışsa bu, güçlü bir ikna mekanizmasının devreye girdiğini gösterir. Tarihi belgeler ve kalıntılardan öğrendiklerimiz, bu ikna etme işinin de herhangi bir yöntemle değil, tümüyle sanatkarane yapıldığıdır.

İlk devletçi toplum olan köleciliğin kendi sistemini kurarken, şehirlerde geliştirdiği yeni bir şehir planlaması ve mimari yapıyla ortaya çıktığını, bunu da özellikle devletin ‘döl yatağı’ olan tapınaklarda derinleştirdiğini bi-

liyoruz. Toplumun devletleştirilmesi işinde kullanılan dilin şiirselliği, bugün bile insanları etkileyebilecek güçtedir. Yine devletin ilk oluşumunda bugün aydın ve sanatçı denilen o günün kişilerinin de tapınaklara direkt bağlı çalıştıkları, tarihi belgelerde yazılıdır. Bu tapınaklarda resim, heykel, müzik ve dans başta olmak üzere sanat denilen yaratıcılık, yani devlet etrafında bir araya getirerek ikna etmek ve oraya bağlamak için dini törenler adı altında kullanıldıkları tespitlidir. Kısacası toplum, sanatsal yaratıcılıkla önce rahibe, krala ve giderek tanrılara çalışması gerektiğine inandırılarak devletleşmeye bağlanmıştır. Toplumsal varoluşun bu köklü karakter değişikliğine uğratılması pratiğinde bir kez daha insanın komünal emek ahlakı ve sanatsal yaratıcılığının gücünü görebilmekteyiz.

Bu ilke, toplumun tek tanrılı dinler döneminde de bu biçimde işletilmektedir. Tevrat'taki şiirsellik ve öykülerin çarpıcılığı, İncil'in dil akıcılığı ve Kur'an-ı Kerim'deki edebi yanın büyüklüğü inkar edilemez. İbadet yerlerinin ihtişamlı mimarisi, dini ilahilerin insanları etkisi altına alan musiki havaları, bir kez daha sanatsallığın toplumu nasıl etkisi altına alabileceğinin güçlü işaretlerini vermektedir. Kölecilik ve feodal devletçi toplumun yaklaşımlarında da değişim ve yeniyi yaratmanın en temel özellik olduğunu, insanın bu özelliklerini sanatsallığı ile konuşturabileceği ve bu dille topluma yeni ölçüler dayatacağını o dönemde ortaya çıkan değişimlerden anlıyoruz.

Rönesas Ortaçağ karanlığını yırtmıştır

Sanatın toplumsal değişim ve dönüşümde ne kadar etkili olduğunu Avrupa kıtasında başlayan Rönesans döneminde rahatlıkla görebilmekteyiz. Avrupa Ortaçağ karanlığının ilk defa sanat ürünleriyle yırtılmış olması, ne tesadüf ne de bir tercihtir. Bu, toplumsal değişimde olması gereken bir zorunluluktur. Burada toplumsal değişim, toplumsal ilişkilerin tümüne kökenlik eden yerden başlatılmıştır. Toplumsal ilişkiler toplumsal üretimin özünde olan temeller üzerinde kurulmuştur.

Toplumsal üretimin özünün komünallik olduğu ve sanatsal yaratım ile bunun derinleştiğinin vurgusu yapıldı. Toplumsallığın bu aşamasında yeni üretimin ilişki biçiminin kurulmasından önce, sanatsallıkla yeni toplumsal ilişki biçiminin dillendirilmesi, daha önce belirtildiği gibi, toplumu yeni yaşama ikna etme ve bu yaşam biçimine hazır hale getirme diyalektiğinin bir gereğidir. Sanatçı, sanatıyla yeni toplumsal sistemin üzerinde kurulacağı zihniyeti adeta nakşetmektedir. Her sanat ürününde mutlak suretle bir yenilik işlenmektedir. Yeni kültürleşmenin böyle geliştiği ortadadır. Sanatsal yaratımın toplumsal karakterinin büyüklüğü, Rönesans dönemi sanat ürünlerinin özgürlük arayışı güçlü bireylerce geliştirilmesi ve bireysel yaratımın çarpıcılığında da rahatlıkla görülebilmektedir. Bu dönem sanatına hiç kimse modern veya postmodern diyemez. Bu dönem sanatı dini gericiliğe,

toplumsal çürümeye meydan okuyan devrimci bir sanattır. Dönem sanatının özünün bu olduğuna şüphe yoktur. Birçok sanat ekolünün bu toplumsal değişim döneminde ortaya çıkması, birçoğunun da buradan kökenini alması boşuna değildir.

Devletçi toplumun soluksuz bıraktığı insan sanatsal yaratıcılığını korudu

Rönesans sürecinde sanatta başlayan yeni zihniyetin giderek derinleşmesi, bilimselliğin kökleşip derinlik kazanmasının imkanlarını daha da arttırmıştır. Bilimsel düşünceye dayalı kurulacak yeni toplumsal yaşamın maneviyatını ve biçimini sanat ürünleri göstermektedir. Bilim, insanın kendisi ile doğa arasında araç koymasından doğmuştur. Bundan dolayı da bilimsel düşüncenin özellikle de üretim alanında yeni üretim araçlarının icadıyla somutluk kazanması doğal bir sonuç olarak gelişecektir.

Kölecilik ve feodal devletçi toplumun baskısı altında soluksuz bırakılmış insanlık, tarihin bu aşamasında toplumsal yaratımın özü olan sanatsallığıyla yeniden yaratıcılığını sahneye koymaya başlamıştır. Bu yaratıcılığın kaynağı, insanın tarihsel gelişme düzeyidir. Bu bilimsel düşüncenin yolunu sonuna kadar açarak, yeni bir insanlık düzeyinin ortaya çıkmasına imkan doğurmuştur.

Tarihin bu aşamasında başlayan yeni arayışlar, insanda sadece doğanın fiziki koşullarına ve diğer canlı türlerinin varoluş kanunları karşısında yaşadığı zayıflığını giderme amaçlı mücadelesinde yeni bir aşama değildir. Bu arayışlar aynı zamanda kölecilikle başlayan devletçi toplumun insanı bitiren ve zayıf düşüren yaptırımlarına karşı da bir çıkışı ifade etmiştir. Rönesans döneminde bireysel yaratıcılığın ileri derecede olması, sanatsallığın harika yaratımlar biçiminde somutluk kazanması, dönem dilinin ve imkan buldukça yaşamaya güç getiren yeni toplumsal ilişkilerin özgürlükçü ve demokratik olması bundan dolayıdır. Yüzlerce yıl önce yaşayan sanatçıların yaratımlarının halen günümüz sanatının gelişmesi-

ne değişik biçimlerde kaynaklık etmesi boşuna değildir.

Toplum içinde yaşanan bu değişim ve gelişmeler yaşamın her alanında kökleştikçe kendisini dayatan sorun, toplumsal yaşamın insanın hangi emek verme biçimi ve ahlakı ile kurulacağı gerçeğine bağlanmış olur. Toplum, ya insan emeğinin ve işinin özünde olan komünallikle yeniden komünal toplumu kuracak bir üretkenlik içinde yoluna devam edecek ya da kölelikle başlayan ve toplumu egemenler için hizmete sevk eden devletçi ahlak ile çalışmaya bir kez daha zorla ikna edilecektir. Rönesans ile başlayan yeniliklerin süreçle izlediği rota ve bu rotada yaşanan çelişki ve çatışmalar sonrasında yeni toplumsal kuruluşun bir avuç egemen için çalışması biçiminde sonuçlandığı, bu sistemin de kapitalizm olduğu bilinmektedir.

İnsanlar hiçbir süreçte egemenler için bu kadar çalıştırılmamıştı

Tarihin bu aşamasında, yaşanan gelişme, insanın yaptığı her işin özünde olan komünallik veya toplum için üretme ilkesi daha derin bir darbe alır. İnsanlık tarihinde yaşanan gelişmelerin toplamı olan bilimsel düşünce, insanın sanatsal yaratıcılığını her türlü emek alanında zirveye çıkarmasına olanak tanımıştır. Bu gelişme, toplumun komünal özünün üst düzeyde sistemleşmesine ramak kaldığının da habercisidir.

Toplumsallığın özünde olan emeğin komünal gerçekleşmesi, insan üretkenliğinin temeli olduğundan, devletçi toplumun kuruluşuna kadar da emeğin komünal gerçekleşmesi kendi doğal gelişim seyrinde ilerlemiştir. Fakat sanatsallık, insanın zihinsel gelişimine paralel gelişecek bir yeniden yaratım olduğundan, toplumsal gelişmeye, daha çok da aklın ve duyguların büyümesine direkt bağlı gelişir. Dolayısıyla sanatsal yaratıcılık, emeğin komünal gerçekleşmesi kadar hızlı bir gelişmeyi yaşamamıştır. Bundan dolayı aklın ve duyguların bilimsel gelişme imkanlarını ortaya çıkarması ve bundan güç alarak büyümesi, komünal toplumun daha güçlü ve derinlikli

sistemleşmesinin fırsatını da beraberinde doğurmuştur. Ancak bilimsel düşünce ve sanatsal yaratıcılığın yakaladığı imkanların kapitalist biçimde ele alınarak, insanlığın sermaye sınıfının hizmetinde üretime zorlanması, tarihin tanıdığı en büyük komünallik karşıtlığının kapitalizm adında kurulmasına sebep oldu.

Komünal üretim ve ahlak karşıtlığının kapitalizmde vardığı boyut, bu sistemin daha derin bir kölelik sistemi olmasının da nedenidir. Hiçbir devletçi toplum dayatması, kapitalizmin yaptığı kadar insanın tüm yaratımlarının özü olan komünallığı tahrip etmesi üzerinden kendini var etmemiştir. Hiçbir tarihi süreçte insanlık bu kadar egemenler için çalıştırılmamıştır. Toplumsal tarih içinde insanlık hiçbir dönem bu düzeyde zenginlik içinde yok-

İnsanın bitirilişi sanat eliyle gerçekleştirilmektedir

Toplumun devletleştirilip iktidar eliyle yürütülüyor olması, tüm toplumsal sorunların kaynağıdır. Hem emeğin komünal işleyişine, hem insandaki sanatsal yaratıcılığın gelişim diyalektiğine zıt devletçi sistemin oluşması, toplumsal mücadelelerin de temelini oluşturmıştır. Devletçi toplum ve iktidar, insani değerlere karşı her anlamda yürütülen mücadele demektir. Toplum devletleştirildikten sonra, insani arayış ve yenilik yaratma istemi hep bu sistemi aşma amaçlı gerçekleşmek zorunda kalmıştır. Binlerce yıldır özgürlük, eşitlik ve adalet gibi erdemlerin insanların dilinden düşmemesi, bu gerçeklikten kaynağını almaktadır.

“Komünal üretim ve ahlak karşıtlığının kapitalizmde vardığı boyut, bu sistemin daha derin bir kölelik sistemi olmasının da nedenidir. Hiçbir devletçi toplum dayatması kapitalizmin yaptığı kadar insanın tüm yaratımlarının özü olan komünallığı tahrip etmesi üzerinden kendini var etmemiştir. Toplumsal tarih içinde insanlık hiçbir dönem bu düzeyde zenginlik içinde yoksul yaşamamıştır”

sul yaşamamıştır. Tarih boyunca hep güzeli arama amacı taşıyan insan, kapitalizm döneminde ‘çirkin olana’ yönelmiştir. Bununla bağlantılı olarak değişim ve dönüşüm için güzeli ortaya çıkarma adına gerçekten güzel olan değerler, hiç bu kadar derinliğine ve genişliğine tüketilme ve yok edilme biçimde ele alınmamıştır.

Bilimsel düşünceye bağlı gelişen olanaklar büyük zenginlik ve refaha yol açmaya imkan tanırken, milyonlarca insanın açlık ve yoksulluk içinde yaşaması, kapitalist üretim tarzından dolaşıdır. Sanatın bugün toplumu ve bireyi komünallikten uzaklaştırıp yozlaştırmasının nedeni, sanatın da tıpkı üretim gibi egemenler için yapılıyor olmasıdır. Buna sanatsal yaratıcılığın, devletleştirilmiş toplumun zihniyet yapısına göre yapılıyor olması sebep olmaktadır. Demek ki işsizlik, açlık ve yoksulluk, yine sanatın toplumu ve bireyi en çok yozlaştıran temelde ele alınmasının nedeni kapitalizmin kendisidir.

Devlet ve iktidar kültürüne karşı insanlığın en kutsal değerlerini koruma ve özgür olmak için verdiği çabalarını en iyi bu kültür oluştuktan sonra gelişen sanat ürünlerinde izlemek mümkündür. Her ne kadar egemenler de toplumu korku ve şiddetle kendilerine bağlamak için ihtisamlı sanat ürünlerini yaratma emrini vermişler de, sanatın özü olan komünallikten ötürü o eserler ancak ibret almayı ifade etmiştir. Egemenlerin sanat üslubunda özgürlük, eşitlik ve adalet gibi erdemlerin yansıması görülmez. Onlarda yansıyan, egemenlerin güç, ihtisam ve zorbalığıdır.

Sanat ürünleri açısından bir dönüm noktası olan köleci dönemde yapılan sanat eserlerinde insanların nasıl köleleştirildiği ve hizmete koşturuldukları etkileyici bir biçimde verilmektedir. Kapitalist dönem açısından insanın bitirilişi, sanat eliyle gerçekleştirilmektedir. Bu konuda olup biteni anlamak için sanatın kendisiyle etrafa

bakmak yeterlidir. Kapitalizm günümüzde iktidarını sanatla korumaya alacak kadar sanatla ilgilenmektedir.

Devletli toplumun oluşmasından sonra sanatsal yaratıcılığın mecrası, bu toplum kültürüne alternatif yaratıcılığa yönelmek biçiminde gelişmiştir. Toplumun tüm kalıcı değerleri bu mecra da yaratılmıştır. Egemenin zulmüne karşı halkların direnişi, despotun uygulamalarına karşı halk kahramanlarının mücadelesi komünal sanatın temasını meydana getirmiştir. Egemen sistemin kölecileştiren kültürüne karşı komünal sanat özgürlüğü bayrak yapmıştır. Devletleşmiş toplumun uygulamaları sonucu yaratıcılığını kaybeden ve çürüten insanlık gerçeğine karşı sanat, özgür ve eşit bir yaşama yönelmenin hayallerini her zaman ürünlerinde maddi bir gerçeğe dönüştürmüştür. Sanatın varolana razı olmayacağı ve hep eleştiri yaparak mevcut toplumsal gerçeklikle arasına mesafe koyacağı ilkesi, temelini buradan almaktadır. Sanatsal varoluşun özü, komünallığın iktidar karşısı olması gerçeği, sanatsal yaratıcılığın sanat ürününe dönüşmesi için devletçi toplum kültür ve kişiliğini reddetmesini şart kılar. Sanatın kabul etmediği ve edemeyeceği ilke, devletçi toplumun bin bir hilesidir.

Kapitalist sistemde sanat kendi kendini tüketmektedir

Güçsüzlüğünü komünal yaşam ile bir araya gelerek aşmış insanlık, günümüzde insanlığın özünden uzaklaşmak olan bireycilik biçiminde bir kültür ve kişilik dayatması altındadır. Bu dayatmadan dolayı muazzam imkanlara rağmen insanlığın ezici bir çoğunluğu yaşamın her alanında çaresizliğe mahkum edilmiştir. Öyle bir çark kurulmuştur ki, açlık ve yoksulluk bir türlü sorun olmaktan çıkarılamamaktadır. Onca teknik imkana ve ihtiyaçların varlığına rağmen, işsizlik bir türlü giderilmemektedir. Oysa "her insanın çalışma zorunluluğu vardır" ilkesi, komünallığın insan işlerindeki yansıması ve ahlakılığı gereğidir. Bunun yanında sanatsal yaratıcılık adına onca şey üretilmesine rağmen, insanlık bir türlü varolan duru-

ma ikna edilememekte ve ruhsal doyumu yaşayamamaktadır.

Bundan daha kötüsü, çalışma yaşamına katılım, emek sarf etme ve sanatsallığın rafine hali dediğimiz üretkenlik alanlarının bireyciliğin en çok yaşandığı alanlar olması ve bunu körüklemesidir. Günümüzde insan, toplumun bir üyesi olduğu bilincini güçlü yaşadığından değil de, daha çok kazanmak için çalışır duruma getirildiğinden, iş ve ürün yaratma ahlakı da bozulmuştur. Ürün başkaları için ve satmak amaçlı üretildiğinden, insan yaptıklarına hep bir yabancılik içinde yaşamak durumunda bırakılmıştır. Fakat toplumsallığın tümünden yok edilemez gerçeği, özellikle de sanatsal yaratıcılığın bozulan komünal özünden dolayı, sanat alanında tam bir kaosa neden olmuştur. Çok rahatlıkla görüleceği gibi, içinde bulunduğumuz zaman diliminde kendi kendisini en çok tüketen ve ters işleyen alan sanattır.

Sanat toplumsal yaratıcılığın odaklaştığı bir üretim alanıdır

Toplumsallaşma, insanlığın kendi yaşadığı zayıflığına bulduğu yegane çareyse, toplumsallaşmanın ilerlemesi sürecinde sorunların ve sorunlara neden olan çelişkilerin giderek azalması gerekirdi. Çünkü hiçbir varlık, varoluşunu sağlayan temel ilkelere ters bir işleyişe giremez. Yani hiçbir şey kendi kendini yok etmek için var olamaz.

Varoluş, varolmayı engelleyen etkenler neyse, onları aşarak gerçekleşir. Günümüzde zirveye çıkmış insanlık sorunları insanın kendi kendisini bitişe götürebileceğinin sinyallerini vermektedir. Doymak, korunmak ve doğal olmayan ölümleri ortadan kaldırmak için bir araya gelmiş insan, bugün bu sorunları bizzat kendi eliyle yaratmaktadır. Toplumsallığın ilk çıkışında varolmayı doğaya karşı başarmıştı. Bilim ve teknik alanda yaşanan gelişmeler doğa koşullarını artık insanlık için ciddi bir sorun olmaktan çıkarmıştır. Fakat belirtilen sorunlar artarak devam ettiğine göre, yanlış olan birtakım şeylerin olduğu ortaya çıkar. Bu sorunların temel nedeninin artık insanın kendisi olduğu netleşmiştir.

İnsan toplumsal bir varlık olduğundan, varolan tüm sorunların nedenlerini toplumsal yapının içinde aramayı gerektirir. Toplumsallığın kendisi değil, toplumsal biçim sorunların kaynağıdır. Bunun için de devletçi toplum sisteminde istenildiği kadar çalışılsın, açlık, işsizlik, barınak ve güvenlik sorunları ortadan kaldırılamaz. Kaldırılmadığı için de bugün herkes toplumsal kaostan bahsetmektedir. Bir avuç egemen insana çalışıldıkça, bu sorunlar hep varolacaktır. Bir zihniyete dönüşmüş bu gerçeklik içinde 'topluma çalışıyorum' denerek de işin içinden çıkılamaz. Önemli olan çalışırken ve ürün ortaya çıkarırken bunun hangi düşünce ve duygu ile yapıldığıdır. İnsan, emeği ile insandır, emeğin gerçekleşme ilkesi komünaldır yaklaşımı mı, yoksa yaptıklarım sadece beni ilgilendirir, önemli olan emeğim ile zenginleşmeliyim mi denilerek emek sarf edilmektedir? Tümü zihniyetle ilgili olan bu yaklaşımlar, doğru ve sonuç alıcı çalışmanın olup olmaması için önemli hususlardır.

İnsan yaşamında komünal olmayan hiçbir çalışma yoktur. İnsan, zihniyetlere yerleştirilmiş bireyciliğe rağmen komünal bir varlıktır. Bireycilik komünal varoluşu kemirir. Kemirme komünal varoluşu güçten düşürmüş, bazı alanlarda kurumaya yol açmıştır. Fakat tümüyle yok edememiştir. Çünkü komünallığın yok olması insanlığın bir bütün yok olmasıdır. Bu kemirme egemenlikli toplumun işi olduğundan, yaşanan toplumsal sorunların nedeni de egemenlikli toplumun kendisidir.

Toplumsallığın komünal tarzı büyük yaratıcılığı getirmiştir. Sanat, toplumsal yaratıcılığın odaklaştığı bir üretim alanıdır. Yaratıcılık, sorunları çözmek, toplumsal ihtiyaçları gidermektir. Bunun için toplumsal sorumluluk içinde olmak, özellikle sanatsallık gibi mükemmel yaratıcılığı bu alanın varoluş kurallarına göre ele almak, insan olmanın temel şartıdır. Bu gerçeklikten dolayı sanat kendi yaratıcılığını konuşturmak durumundadır. Aksi durumda yapılanlar bir avuç egemenin gönül eğlendirme kültürünü aşamaz ki, bu da sanat karşıtlığıdır, kendi kendisini ve toplumu yozlaştırmaktır.

Fırtına gülüşlü yiğit

“Temmuz ayının son günleridir. Yola çıkma zamanı gelmiştir artık. Bekleyişleri, hasretleri son bulmuştur yedi yiğit gerilla adayının. Bir öğlen vakti ulaşırlar randevulaştıkları köye ve o günün gecesi ilk dağ yolculukları başlar. Uzun ve tehlikelerle dolu bir yol yürürler. Bu yolun sonunda Güney Kürdistan topraklarına ulaşmayı başarırlar. Bir günlük yürüyüşten sonra Güney Kürdistan topraklarının derinliklerindeki Metina kampına ulaşırlar. Gerillayı ilk kez sınıırı geçtiklerinde görmüşlerdir, ama Metina’ya vardıklarında bu kadar çok gerillayı bir arada görmeleri onları hem heyecanlandırmış hem de sevindirmiştir”

Adı soyadı: **Hekim ELMAS**

Kod adı: **Bager BARHILDAN**

Doğum yeri ve tarihi: **Hakkari
1974**

Mücadeleye katılım tarihi: **1992**

Şehadet tarihi ve yeri: **6 Haziran
1994, Gerena Reza köyü/Zagros**

Cilo gözyaşlarını Zapa akıtıyor. Zap hırçın. Zap kızılara bürünmüş. Artık Zap eskisi gibi uslu değil. Ve Merge’den intikam haykırırları yükseliyor göklere. Sloganlar çınlatıyor Berçelen zozanlarını. Be-belerin minik ellerinde zafer umutları yeşeriyor, bebelerin yüzünde Bagerce gülüşler bitiyor. Ağlamıyorlar eskisi gibi, kara yazgı silindi artık. Özgür bir gelecek bekliyor Kürt bebelerini. Özgür yarınlar Bagerlerin avuçlarında, özgür yarınlar Zap’a akıtılan kızıl kanda...

Bager heval, orta halli bir ailenin çocuğu olarak 1974’te Hakkari’de doğar. Ailesi ve akraba çevresi genelde yurtseverdir. Yalnız ailesindeki ve çevresindeki aşiretçi, dinci yapı bu yurtseverliğin gelişip güçlenmesine çok fazla fırsat vermez. Sadece Kürtlük duygularıyla sınırlıdır bu yurtseverlik. Bager arkadaşın aşireti bu yurtseverlik duygularıyla geçmişte yaşanan bazı isyanlarda da yerini almıştır. Daha sonraları, gelişen KDP ve YNK gibi ilkel milliyetçi oluşumlara karşı ailenin de bir sempatisi gelişir. Bu sempati sadece duygu boyutundadır. O

süreçte bölgenin genelinde böyle bir durum söz konusudur.

Bager heval işte böyle bir aile çevresi içerisinde büyür. Yetersiz de olsa çevresinde Kürtlük bilinci sürekli vardır. Bu nedenle düşmana karşı belli bir tepki ve öfke de vardır çevresinde.

Bager heval 12 Eylül sonrası kışakta yetiştiği için düşman baskılarının da en canlı tanıklarından birisidir. Düşman, 12 Eylül sonrası ülkenin genelinde olduğu gibi, bu bölgede de yoğun tutuklamalarla insanları baskı, gözaltı ve işkenceyle, sindirmeye çalışır. Daha sonraları insanları geliştirdiği özünden boşaltma ve yozlaştırma politikalarıyla etkisiz ve tepkisiz kılar. Kuşkusuz bu politikalarından en çok etkilenen de 12 Eylül sonrası gençliktir. Bager heval de bu süreçte gelişen olaylar karşısında şaşkın ve ürkektir. Her alanda devletin bas-

kısı ve terörü yaşanmaktadır. Tanındığı herkes bir biçimde devletin acımasız politikalarından nasibini almıştır, herkes devlete tepkilidir.

Takvimler 1984 yılını göstermektedir. Parti, şanlı 15 Ağustos Atılımı ile korku duvarlarını alt üst eder. Eruh-Şemdinli baskını bölgede büyük bir sevinçle karşılanır. Bager hevalin çevresindeki herkes bu olayı konuşur. Bu ilk kurşun herkesi derinden etkilemiştir. Bager heval henüz on yaşındadır. Atılımın önemini ve büyüklüğünü anlayamasa da, çevresindeki sevinç dalgası O’nu da içine alır. Bir çocuğun merakıyla etrafındakilere sorular sormaya başlar.

Ortaokulu bitirdiği yıllarda yaşananları daha iyi anlamaya başlar. Ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisi bölgede çığ gibi gelişmektedir. PKK hareketini tanıdıkça sempatisi artar. Bu durum düzenle olan iliş-

kilerini daha da derinleştirir. Lisede okuduğu yıllar, eylemselliğe adım attığı yıllardır aynı zamanda. Arkadaşlarını da örgütleyerek lisedeki faşist öğretmenlere karşı tavır takınmaya başlar. Artık o bir eylemcidir. Her hafta okunan istiklal marşını sabote ederler. İçindeki isyan duygusu gittikçe büyümektedir. Okuldaki çalışmaları nedeniyle öğretmenleri tarafından çeşitli defalar uyarılır ve tehdit edilir. Ama arkadaşlarıyla birlikte yılmadan her fırsatta tepkilerini başka biçimlerde dışa vururlar. Subay ve polis çocuklarıyla birçok defa kavg ederler. Her anı farklı bir eylemle taçlandırır, yerinde duramayan bir grupları vardır ve bir zaman gelir, yaptıkları artık tatmin etmez onları.

Bager heval çalışkan, atik ve ağırbaşlı bir yapıya sahiptir. Durmak nedir bilmez. Paylaşımçı ve okulda sözü dinlenen, gözü kara biri olarak bilinir. Çevresindeki herkesin saygı duyduğu ve sevdiği birisidir. Öğrenmeye ve bilgilenmeye yönelik çabaları güçlüdür. En belirgin özelliği ise arkadaşlarına olan bağlılığıdır. Birbirlerini çok severler ve bu, ileriki yıllarda partiye katılımlarında daha açık görülecektir.

Bager heval, arkadaş çevresi içerisinde hep öncüdür. Her eyleme arkadaş grubuyla birlikte atılır. Sarsılmaz bir birliktelikleri vardır. Kuşkusuz mücadeleminin bu birlikteliklerinde etkisi büyüktür. Hepsisi de yurtsever ailelerin çocuklarıdır ve okulda, mahallede yine yaşamın her alanında ortak hareket ederler. Kavgaları, sevinçleri, tasaları, üzüntüleri ortaktır bu arkadaş grubunun.

Ulusal kurtuluş mücadelesi artık önü alınmaz bir şekilde gelişmektedir. 1990'larla birlikte ülke-

mizin her alanında serhildanlar, gerilla eylemlilikleri, çeşitli kitle eylemlilikleri artarak devam edmektedir. Bu gelişmeler, Bager heval ve arkadaşlarındaki arayışları daha da derinleştirir. Özellikle Yüksekova'daki 1992 Newroz katliamı ve Hakkari'deki Newroz kutlamaları Bager heval ve arkadaşlarını derinden etkiler. Bu gelişmeler, kararlarını belirlemelerinde etkili olur ve hep birlikte gerilla saflarına katılmayı kararlaştırırlar.

Bager hevalin arkadaşlarından olan şehit **Mahfuz Demir**, parti ile ilişki kurmak için tanıdığı bir yurtseverle görüşür. Bu yurtseverin aracılığıyla bir parti milisiyle ilişkiye geçerler. Artık parti ile ilişki sağlamışlardır ve bu durum anlatılamaz bir coşku yaratır kendilerinde. Sevinçleri ve coşkuları her hallerine yansır. Bager heval ve arkadaşları daha o an gerillaya katılma hazırlıklarına başlarlar. Gerilla saflarında ihtiyaçları olabilecek bazı giyecekleri temin ederler. Artık hazır dırlar ve gidiş sorunlarını hallederek geri dönerler.

Temmuz ayının son günleridir. Yola çıkma zamanı gelmiştir artık.

Bekleyişleri, hasretleri son bulmuştur yedi yiğit gerilla adayının. Bir öğlen vakti ulaşırlar randevulaştıkları köye ve o günün gecesi ilk dağ yolculukları başlar. Uzun ve tehlikelerle dolu bir yol yürürler. Bu yolun sonunda Güney Kürdistan topraklarına ulaşmayı başarırlar. Bir günlük yürüyüşten sonra Güney Kürdistan topraklarının derinliklerindeki Metina kampına ulaşırlar. Gerillayı ilk kez sınırı geçtiklerinde görmüşlerdir, ama Metina'ya vardıklarında bu kadar çok gerillayı bir arada görmeleri onları hem heyecanlandırmış hem de sevindirmiştir. Bager heval bu heyecanın ve coşkunun verdiği azimle çok kısa bir sürede kamp ortamına uyum sağlar.

Bager heval ve arkadaşlarının partiye katılımlarının bir özelliği vardır. Daha önce de Hakkari'den mücadele saflarına katılımlar olmuştu, fakat ilk defa 7 kişilik bir grubun katılımı gerçekleşiyordu. Gençler artık akın akın dağlara geliyordu.

Bager heval ve arkadaşlarının katılımı alanda çok büyük bir yankı uyandırmıştı. Zaten küçük bir yerleşim yeri olduğu için birkaç gün içerisinde duymayan kalmaz katılımlarını. Hatta katılım haberi diğer yerleşim yerlerine kadar yayılır. Herkes hayranlık ve şaşkınlıkla bu gençlerin katılımını tartışır. Gerillaya katılan arkadaşların çoğu Hakkari'de tanınan ve önde gelen kişilerin çocuklarıdır. Bu durum

“Cilo'nun asi çocuğu son kez Biji Serok Apo sloganını haykırır gücünün yettiğinde ve arkadaşlarının sırtında şehadet mertebesine ulaşır. Son eylemini de başarıyla bitirmenin verdiği gönül rahatlığıyla yumar gözlerini. Yüzünde derin bir tebessüm vardır. Ardıllarının intikamını alacağına dair olan inancındandır yüzündeki tebessüm”

tartışmaları daha da alevlendirir. Düşman da şaşkınlık içerisinde ve katılan arkadaşların evlerine baskınlar düzenler. Kısacası bu arkadaşların katılımları büyük yankı uyandırır dost ve düşman cephesinde. Bu çıkışın ardı arkası kesilmez artık. Ardı sıra gruplar halinde gerilla saflarına katılımlar başlar. Bager heval ve arkadaşlarının katılımı böyle anlamlı bir rol de oynamıştır.

Kampa gelişlerinden bir ay sonra Bager heval ve grubundaki iki arkadaş Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gönderilir. Bu karar Bager hevale bildirildiğinde, sevinç ve coşkusu bir kat daha artar. Başkan Apo'yu görebilmek ve yüce eğitiminden geçmek her PKK'linin en büyük istek ve arzusudur. Bu fırsatın Bager hevale tanınması, O'nun parti saflarındaki sorumluluğunu daha da arttırmıştır. Bu bilinçle yaklaşan Bager heval, akademi sürecinde var olan olanakları en iyi şekilde değerlendirir. Her anını Parti Önderliğinin çözümlemeleri üzerinde yoğunlaşarak geçirir. Eğitimlerdeki katılımı ve çabası arkadaşları tarafından takdir edilir. Bir süre sonra Mahsum Korkmaz Akademisi kapanınca, gruplar şeklinde bazı parti evlerinde eğitimleri devam eder. Yaklaşık üç ay da bu sahada kalan Bager heval, güçlenmiş ve parti bilgisiyle donanmış bir şekilde ülkeye yönelir. Yeni çalışma alanı Gerdi alanıdır.

Bu bölgede manga komutanlığına

getirilir Bager heval. Önderlik sahasında edindiği tecrübe ve birikimle görevini en iyi şekilde yerine getirmeye çalışır. Boş zaman yoktur Bager heval için, her anını dolu dolu yaşar. O, yaşamın militanıdır. Yaşama büyük bir inançla bağlıdır. Bağlılığı tutku derecesindedir.

Yaşamdaki tavır ve davranışlarıyla yıllardır parti saflarında olan bir gerilla gibidir. Arkadaşları O'nu çok sever, gittiği her yerde ve her keste saygı uyandırır. Eylemlerdeki cesurluğu ve atikliği bir başkadır Bager hevalin. Saldırı guruplarındadır birçok eylemde. Birikmiş öfkesiyle geçer saldırıya. Her eylemde, üzerine gittiği her mevziden silah kaldırmayı ilke edinir. *"Gerilla düşmandan aldıklarıyla savaşır. Her eylemde düşmanın üzerinden malzeme kaldırmasak, bir sonraki eylemi parti olanaklarıyla yapamaz demektir. Bu da bir Apocuya yakışmaz"* der arkadaşlarına.

İhanet, kara ihanet, batasıca ihanet! Kaç bin yıldır senden çektiklerimiz yetmedi mi? Kaç can aldın bizden? Doymadın mı daha kana? Ant olsun ki kurutacağız kökünü. Ve ant olsun ki adın anılmaz olacak ülkemizde.

1994 yılının kızıl temmuzuna gebe haziran ayı. İhanetle anılan Şemzina'nın Gerena Reze çete köyüne saldıracaktır arkadaşlar. Burada ihanetin kaleleri yıkılacaktır en sarsıcı biçimde. Bunun için şehitlere söz verilmiştir ve sözü yerine

getirmenin vakit gelmiştir.

Uzun hazırlıkların ardından 5 Haziran günü bölgedeki çete köylerine yönelik operasyon başlar. Bager heval yine bir saldırı grubunun başındadır. Düşman taburu bir grup arkadaş tarafından taciz edilirken, Bager hevalin içinde bulunduğu saldırı kolu Gerena köyünün içine dalar. Korucular bulundukları evlerden karşılık verseler de, bir süre sonra dirençleri kırılır ve kaçmaya başlarlar. Bager heval arkadaşlarıyla birlikte kaçan çetelerin peşine düşer. Çatışma tüm şiddetiyle devam etmektedir. İhanetin kaleleri birer birer düşer. Kimi evlerden aman dilemeler başlar.

Gerena ve reze köylerinden Govende'ye ulaşır intikam haykırısları. Gerdê ilk defa görmüştür böylesini. Bu direnişin karşısında küçüldükçe küçülürler Gerdeli ihanetçiler. Bagerlerin, Erdalların elindeki intikam namlularının sesi gökleri sarar. Bir tufan kopmuştur Gerdi'de. Bir tufan ki, kasıp kavurur ihanet yuvalarını.

Çatışmalar ikinci günde de hıztından hiçbir şey kaybetmeden devam eder. 6 Haziran gününün öğleden sonrası arkadaşlar geri çekilmeye başlar. Geri çekilme sırasında kör bir kurşun Bager hevalin sırtına saplanır. İhanet bir kez daha göstermiştir çirkin yüzünü. Arkadaşları O'nu sırtlayıp götürmeye çalışır. Cilo'nun asi çocuğu son kez Biji Serok Apo sloganını haykırır gücünün yettiğinde ve arkadaşlarının sırtında şehadet mertebesine ulaşır. Son eylemini de başarıyla bitirmenin verdiği gönül rahatlığıyla yumar gözlerini. Yüzünde derin bir tebessüm vardır. Ardılarının intikamını alacağına dair olan inancındandır yüzündeki tebessüm.

Sen rahat uyu Bager heval. Ah-dımız var son nefesimize kadar, Cilo'nun güneşinde yeniden doğacağız. Ahdımız var, andımız...

**Mücadele arkadaşları adına
Şehit Bager (Bülent Bayram)**

Gülbahar'ın gülüşüyle güne merhaba

Gözlerindeki umut, dudaklarındaki tebessüm ve yüreğindeki özgürlük tutkusunu eksik etmeden, her yaşadığı anı güneşe dönük yaşadı. Tüm gerilliklere inat edercesine kendisini baştan yaratan gerçek bir militandı. Gülbahar yoldaş yaşama gülümsediği gibi, ölüme giderken bile, yaşama olan tutkusunu gülüşüyle ifade etti. Çocukluğundan bu yana anlamlı yaşadığı mücadele yıllarına çok şey sığdırmıştı.

Bundandır ki Gülbahar tadında yaşamalıyız.

Gülbahar'ın Gülüşü!

Selama dursun dağlarımız...

Başı dik göğsü açık Gülbahar'ı duruşuyla selama dursun. Bu dağlar bağrında büyüttüğü, kucağında yetiştirdiği evlatlarını sonsuz özgürlük yolculuğuna uğurlasın yoldaşlarıyla. Her biri bir destan, bir tarih ve birer özgürlük kahramanlarıydı. Ey toprak ana! Özgürlüğe sevdalı evlatlarını kucakla. Yabancıysın değilsin, bu özgürlük abidelerinin. Onlar özgürlüğe susamış, bedenleriyle on binlerin peşinden giden ne ilk ne de son savaş kahramanıydılar. Onlar ki, kendi ülkeleri için savaşanlardı. Tarih sayfalarına özgürlük destanları yazdılar onlar. Her biri tarihi, güzellikleriyle ve acılarıyla yeniden yazmanın, yüzlerce sayfasını doldurabilecek hakikat ve sadeliğe sahiptirler. Özgür insanı yeniden yaratan mücadelemiz dört temel hakikatle anlam kazandı. "Kadın gerillaların, dağda özgürlük tutkusuyla бүтүнleşen hakikat." Evet! Dağ- kadın-gerilla ve özgürlük tutkusu. Dağlarımız kadın gerillaların rengiyle, sesiyle ve güzellikleriyle hakikate erdi. Kadınlarımız Gülbahar'ın gülüşünde özgürlüğe tutkulandı. Yaşam Gülbahar'ın rengiyle süslendi dağlarımızda. Gülbahar'ın bedeni Şekif'in doruklarında heyecan, Çarçella'nın eteklerinde ise tutkuyu yaşattı. Ülkemde ilkbahar mevsimi, Gülbahar'ın güzelliğinden esinlenerek çiçeklerini renklendirdi. Gülbahar bencil değildi, bütün mevsimleri doğayla birlikte paylaşırdı. Gülbahar kaç baharı, kaç yazı ve kaç mevsimi kucakladı özgürlük yürüyüşünde. Ama doymak bilmezdi ülkesinin güzelliğine.

Adı, soyadı: **Selma KAYA**
Kod adı: **Gülbahar GÜLHAT**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman 1978**
Şehadet tarihi ve yeri: **19 Aralık 2005, Kortek/Güney Kürdistan**

Gidişinden sonra bu dağlar nasıl kucak açar yeni yıllara, nasıl selamlayabilir yenibaharları, bir daha kutlayabilir mi kardelenlerin direnişini. İlkbaharın tazelik kokan günlerinde, melekşeler kimden alır esrarengiz kokusunu. Ve nergisler kimler için koku saçar bu dağların ovalarında. Ya laleler hep böyle sessiz mi ağlayacak Gülbahar'ların ardından. Toprak ana feryat etmez mi? Kapanacak Xwunda'nın gencecik bedeninin gidişine. Yine sonbahar'ın hüznü dolu mevsimi Beritan'ı arar tüm zirvelerinde. Beritan'ı bulamazken gömer kendisini kışın kederli günlerine. Belki de Kafya izin vermeyecek bir daha nergislerin arasında yemesine. Yasa gömecek kendisini bir ömür boyunca. Gelincikler karalara

bürünecek ülkemizin yaylalarında. Patyalar hüznü dağıtacak ülkemizin her yanına.

Gülbahar'ı anlatmak çok zor. O yaşadığımız dağlarda özgürlüğün tadını almış bir ceylandı. Gülbahar, yüzü güneşe dönük ve özgürlüğe aşkla koşan bir kadın gerilla idi. Paylaştı yoldaşlığını, emeği ve fedakarlığıyla karakterini yarattı. Bu dağların asiliğinde, o isyankar bir militandı. Özgürlüğe koşan yüzlerce kadın savaşçı Gülbahar yoldaşın denetiminde cesareti öğrendi.

Gülbahar yoldaş karma taburlarda komutanlık yapmış, savaş cephelerini koordine etmişti. Kürt halkının öz değerlerini koruyan, ülkesine bağlılığının bedelini canıyla veren Gülbahar yoldaş, HPG komuta konseyinde kadın gerillaların özgürlükçü arayışlarının ve onurlu yaşama ideallerinin temsiliydi. Binlerce erkek arkadaşına komutanlık yapmış, kendi öz güveni ve cesaretiyle onlara savaşta öncülük etmişti. Halkının geleceğini aydınlatmakla en büyük ve en eşsiz kahramanlığı başardı. Gülbahar ülkesinin sömürge altında olmasına ve halkının sürgüne uğramasına karşı gösterdiği direnişle Kürt Jean Darc'ını temsil etmekteydi.

Evet! Gülbahar ülkesi ve halkı için savaşan bir Kürt kızydı. O halkının, Kürt halkının Jean Darc'ıydı. Duruşuyla, heybetiyle ve karakteriyle saygı uyandıran, yürütücü gücüyle cesaretlendirilen, emeğiyle güzelleştiren bir Kürt kadın gerillası, komutanıydı. O öz gücüne Güneş'in ışınlarından ve özgürlük ruhundan alan gerçek bir militandı.

Bakmayın, Zağros'ların asiliğine ve gururlu duruşuna. Gülbahar yoldaş

eylemiden geri çekilip koşarken bile selama dururlardı saygıdan. Cudi yarım kalan bir aşk destanına daha tanık oldu bu yeryüzünde. Gabar ise Gülbahar'ları kucaklarken daha çok gururlandı heybetiyle. Dağlar tarihine yeni kahramanların adını yazdı kış mevsiminin karlarıyla. Sorxwin'lerin, Rozerin'lerin, Roza'ların, Zelal'lerin ve daha binlercesinin direniş kalesine Gülbahar kendi özgür ruhuyla katılacaktı bu şafak vakti.

Gülbahar'ın her tebessümlü gülüşünde yeşeren umutları toplansınlar kadınlarımız. Özgürlüğe doğru yol alan savaşılar "özgürlük" kapısını Gülbahar'ın gözlerindeki ışıltıyla açacaklar artık. Yaşam ancak bu kahraman yoldaşların rengiyle yaşanılır. Unutma ki güzel yoldaş, varlığını bütün yoldaşlarının yüreğinde umut sevdası olarak yeşereceksin. Ve şehitlerimiz arkalarında bıraktıkları miraslarıyla ölüm-süzleşir. Asıl şehit yoldaşlar, halkı tarafından unutulduğu anda ölümsüzlük sırrını kaybeder. Bundandır ki; kendi adımızı unutur ama asla şehit yoldaşlarımızı bir an olsun unutmayız.

Güzel yoldaş sende mi katıldın uçan özgürlük meleklerine? Sen de ortak oldun yıldızlara ve çember oluşturdun. Sohbetlerinde benliği canlandıran güçlü bir oyuncuydun. Sen mütevazı, emekçi, sorumlu, cesaretli, asi ve kendine olan öz güveninle sahnede tüm izleyicilerde hayranlık, heyecan uyandırandın. Her yoldaşın umut kapısı olur, emeğin ve mütevaziliğinle yoldaşlarının yüreğine nakşederdin umudu.

Gülbahar yoldaş da yüce insan Reber APO'nun özgürlük öğretisiyle şekillenmişti. Yıllarca O'nu görme umudu ve hasretiyle yaşadığı dağlarda. Ama ışıldayan gözleri göremedi O yüce insanı. Yüreğini yirmi dört saat yüce insanla yaşatarak en büyük darbeyi vurmuştu düşmanına.

Gülbahar yoldaş 1992'de gerilla saflarına katıldı. Yıllarca özgürlük mücadelesinde yaşamını anlamlandırarak güçlendi. Gözlerindeki umut, dudaklarındaki tebessüm ve yüreğindeki özgürlük tutkusunu eksik etmeden, her yaşadığı anı güneşe dönük yaşadı. Tüm geriliklere inat edercesine kendi-

sini baştan yaratan gerçek bir militandı. Gülbahar yoldaş yaşama gü-lümsediği gibi, ölüme giderken bile, yaşama olan tutkusunu gülüşüyle ifade etti. Çocukluğundan bu yana anlamlı yaşadığı mücadele yıllarına çok şey sığdırmıştı. Bundandır ki Gülbahar tadında yaşamalıyız.

Botan'da günlerce çatışarak yedi şehit yoldaşıyla, şehitler kervanına katılan Gülbahar yoldaş, yazarak O'nu yaşayabilmeli ve yaşatabilmeliyiz. Yeniden yazdığımız kadın tarihinin en önemli sayfalarına nakşetmek, tüm kadın yoldaşların vazgeçilmez görevidir. Aynı zamanda Gülbahar yoldaş taniyan ve onunla mücadelenin en zorlu günlerini yaşayan yoldaşlara daha büyük bir sorumluluk düşüyor

Birlikte dağların asiliğini paylaştık. Birlikte sevdalandık özgürlüğe. Ateşin dansına birlikte dalar ve çoban yıldızının randevusunu beklercesine sohbetlerde sabahlardık. Sabahlara dek özgürlüğü paylaştık sonra güneşin ilk ışınları bedenimde gezinirken Gülbahar'ın gülüşüyle güne merhaba derdik. Ardından yeni günün gerilla planlamasını hayata geçirmeye başladık.

Ve şimdi yüreğim Botan'ın engin dağlarında seni arıyor bu gece vakti. Gecenin zifiri karanlığında gerilla ateşini yakalım seninle. Yarım kalan sohbetlerimizi tamamlarız günün verdiği yorgunlukla. Batman ovasını gözleyen en yüksek tepenin zirvesinde sabahlayalım seninle. Sohbetlerimizi dinlesin halkımız ve izlesinler bir gece boyu sönmek bilmesin ateşimizi. Tanık olsunlar kadın gerilla yoldaşların sami-

miyet ve dürüstlüğüne. Tarihe mal olsun sohbetlerimiz ve özgürlük ateşimizde Agiri, Zelal, Berivan ve Zınari'ni ve yoldaşlarına siper olan binlerce gencecik bedeni daha tanısınlar.

Unutmayın yoldaşlar sizi uğurlarken Kürt halkının kız ve oğulları, silahlarınızı kaldıracaklar arınızdand. Sizlerin savaştığı bu mevzilerde hiç tereddüt etmeksizin sürdüreceksin bu savaşı.

Özgürlük tutkunu yoldaşım, şu an yüreğim sensiz bu yeryüzüne kırılgan olsa da yüreğim ile zihnim arasında şu sözleri tekrarlıyorum. "her kahraman hak ettiği gibi yaşar ve hak ettiği gibi şahadete uğurlanır." "Bir militan, bir devrimci ve özgürlükçü bir kadın" için önemli olan uzun yaşamak değil. Yaşamı çok kısa da olsa eğer ki kısacık ömrüne kocaman anlamlı bir mücadeleyi sığdırmışsa yaşadıklarının bir anlamı var demektir. Yaşadığınız her anı tutkularınızla anlamlandırdınız sizler. Kısa ömrünüzde ve gencecik bedeninizde halkın ve özgürlüğe hasret kadınların acılarını hissederek hakikati yaşadınız sizler. Bir tarihi kazanmak tüm bu hakikatleri yaşamak ile başarılır ancak. Sen ki tarihi mücadelemiz lehinde kazandırdın ve tarih seni sayfalarına "KAHRAMAN GERİLLA" olarak nakşedecek.

Gülüşlerinde bin umut yeşerdi, her biri kocaman özgürlük tutkularına dönüştü ülkemizin sevdasında. Bu sevdanın adını Gülbahar koyduk yoldaşlarımızla.

**Mücadele arkadaşları adına
Batufa Çekdar**

Şiir tadında bir hayat

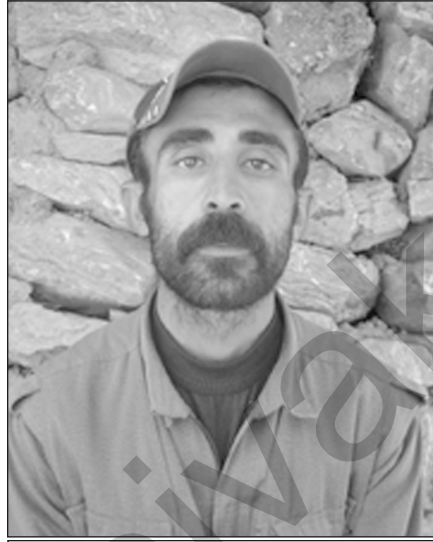
“O mangal yüreğinde yaşamı öyle olgunlaştırıp öyle dile getirirdin ki, yarım şiirlerinin acılığında bir özlem bıraktın ardında. Hani suyun toprağın yüzeyinden süzüle süzüle akması vardır ya, yaşamı yüreğinde böyle damıtıp yansıtıyordun çevrene. Yaz sıcağında saatlerce yol yürüyüp başında mola verip kana kana içtiğimiz pınar misaliydi yoldaşlığın. İnan ki yoldaş çok susadım”

Omuzlarımdaki alışılmadık ağırlıkla seni yazmaya çalışıyorum. Dışarıda iki gündür aralıksız kar yağıyor. Mangalarımızın üzerindeki karı atmak için saat başı küreklere asılıyoruz yine. Ama bu defa sen yoksun. Kar, anılarını ve hiç beklenmedik gidişini de yağıdırıyor üzerime.

Günler, kar fırtınasının ardına çekiliyor koşarcasına. Bense kendi zamanımın bir yerinde öylece duruyorum yaptıklarımla, yapamadıklarımla ve yapmak isteyip yapmaya zaman bulamadıklarımla. Ne çok şey yapmayı hayal etmiştik halbuki. Ne çok şey söylemiştik, ne çok şey düşlemiştik bahara dair.

Şimdi ise çok fazla beceremezsem de senin söylediğin ve gidişinle bir emre dönüşen bu yazıyı yazıyorum. Manganın bir köşesine kaç zamandır çekilmişim ve yazmaya çalışıyorum bilmiyorum. Kapıya astığımız battaniye arkadaşların gidip gelmesiyle inip kalkıyor. Bu kısacık arada gözüm, hızından hiçbir şey kaybetmeyip yağın kara takılıyor. Herkes tahmin yürütüyor, böyle devam ederse 2 metreye ulaşır diyor kimi arkadaşlar, kimileri de hızını düşüreceğini söylüyor. Kar diner mi, hızından bir şey kaybeder mi bilmiyorum, ama yokluğunun rüzgarları geçen zamana rağmen bir nebze olsun dinmedi içimde. Şimdi burada olmalıydı diyorum kendi kendime. Hepimiz bir şeylerle uğraşırken, sen kendi içinin dünyasına gömülür şiir yazardın böyle zamanlarda. Şimdi yine şiir zamanı, ama sen yoksun.

Gidişinle yarım kalmış şiirlerin acılığında bir özlem bıraktın bize.

Adı, soyadı: **Tahsin BULUT**

Kod adı: **Beşir AKSOY**

Doğum yeri ve tarihi: **Midyat 1977**

Mücadeleye katılım tarihi: **2003 Almanya**

Şehadet tarihi ve yeri: **19 Aralık 2005, Kortek/Güney Kürdistan**

Hayallerimizin peşine takılıp gittiğimiz bir gündü. Sonbaharın son, kışın ilk demlerindeydik. Yüksek dağların doruklarına kar olarak düşen yağış, üzerimize yağmur olup düşüyordu. Geçici açtığımız naylon mangalarımızdaydık, gün öğlen ile akşam arasına sıkışmış bir saat dilimindeydi. Getirdiğimiz oyunlarla büyük bir gerilla ateşi yakıp, çaydanımızı da kenarına koyup ateşin kenarında oturmuştuk. Sohbetimiz yine gelecek üzerine yoğunlaşmıştı; baharda gitmek

istediğimiz ya da gideceğimiz yerler ve yapacaklarımıza dairdi sözcüklerimiz. Şehadetinden sadece birkaç hafta önceydi. “Ben Kuzey’e gideceğim. Eğer şehit düşersem üzerime yazarsın” demiştin gülümseyerek. Yazdığım her satırda bu sözlerin düşüyor aklıma, ama seni nasıl anlatacağımı, nereden başlayacağımı bilmiyorum.

Seni anlatacak kadar güçlü bir kalemim yok benim. Senin gibi şiir tadında kelimeleri bilmiyorum. Kendini en güzel sen yazdın, yazdıklarının üzerine ne söyleyebilirim ki şimdi. Hem insan kırgın düşlerinin üzerine ne söyleyebilir ki!

Bir insan ancak senin kadar yalın anlatabilir kendini bize ve insanı kendine. O tertemiz özünün yansımaysdı her satırına ilmek ilmek dokunan ve her ilmeğin, hayatın başka bir güzelliğinin kapısını aralıyordu içimizde. Sen bu kadar güzel bir anlatıcıyken, şimdi hayatın durduğu o anı, nöbeti devralmak üzere gelen arkadaşın yüreğimize işleyen haykırışını, ciğerlerimize giden oksijenin kesildiği o anı nasıl anlatabım, hayatın kanamaya başladığı o anı. Tüm diller birbirine bir tek şey söylüyordu, “Beşir arkadaş şehit düşmüş.” Başka kelimelere karşı laldı bütün diller. Dilimizden dökülen sözcüklerle bedenimiz donuyordu.

Her şeyin donduğu, buz kestiği, gözlerin kendinde asılı kaldığı, nefeslerin tutulduğu, gözlerin cam gibi sabit kaldığı andaydık... Bütün kelimelerin kifayetsiz kaldığı zamandaydık... Bu, tanıdık olmadığımız bir acıydı. Ne denebilir ki tanıdık olmayan ve tüm benliğimizi kaplayan böyle bir acı üzerine.

Cansız bedenini toprağa verirken, ne kadar kızgın ve kırgındık. Yüreğimiz ne kadar tipilere tutulmuştu bir bilsen. Ölüm böyle gelmemeliydi, böyle bölüp parçalamamalıydı gelecek düşlerimizi. Ne demeliyim şimdi bu orta yerinden kırılmış düşler üzerine.

Nöbette gelip sol yanına çöken kalp krizinin o genç, dinamik, sevecen yüreğini bizden ayırışı ne kadar ağır geldi bir bilsen... Halbuki baharı bekliyorduk sabırsızlıkla, Kuzey'e gidecektik seninle.

Seni son yolculuğuna uğurlarken, törendeki bütün arkadaşların yüzlerinde sen çizilmiştin. Dilimizde sana ait sözler dönüp duruyordu. Her yüreğe aynı acı kazınmıştı.

Kış mevsiminin çatkapı geldiği vaktte, daha yaşamaya fırsatımız olmamışken her mevsimin güzelliğini, böyle candan bir gülümseyişi, şiir tadında bir yaşamı yüreğimize basıp saklamak zor geliyordu. Zor geliyordu paylaşımların bu kadar ani, bu kadar acımasız kesiliyor olması.

Sakalının örttüğü zayıf çehren, hayallerini bıraktığın günleri düşürdü yine aklıma. Sanki uyanıp, rüyanda yine Kuzey'e gittiğini gördüğünü söyleyecektin. Yüreğinin tekrar atmasını, gözünü yavaşça açmanı nasıl da bekledik bir bilsen.

Seni toprak anaya teslim ettikten sonra şiirlerini okudum tekrar tekrar. Hayallerini ve sevdanı öyle yalın anlatmışsın ki her satırında. Özlemini öyle derin ifade etmişsin ki her harfinde. Hayallerini, sevdanı ve özlemlerini anlatmak, onları yaşamak için yaşam devam ediyor diyorum kendi kendime. Ama bu kez eskisinden daha yoğun, eskisinden daha zor.

Sen ki hayallerini ve sevdanı bize devrettin. Eğilmeden taşınan sevdanı, ümidini... Durmadan büyük heyecanla koştuğun parkurda bayrağı bize devrettin. Hayallerimiz büyüktü, ama biz sensizdik. Halbuki en çok sendin hayalleri besleyen. Sensiz oluşumuz zor olacak biliyorum, ama ümitleri, sevdaları yarınlar kalmış sen ve senin gibi milyonlar bize her daim güç vermeye devam edeceksiniz. Hayallerinizi yarınlar taşımak, emanetlerinizi sahiplerine teslim etmek için yürüyeceğiz.

Seni 2003 yılında tanımıştım. Avrupa'dan yeni bir grup arkadaş gelmiş dediler. O ihtisamlı sarp dağların arasında, bir vadi yatağına kurulmuş yeni savaşçı kampının etrafı çiçeklerle çevrili kamelyasında görüşmüştük. Senden önce gelen gruplardaki arkadaşların sana yaklaşımı, farkını ortaya çıkarmıştı daha ilk anda. Siz ayrıralı birkaç ay olmasına rağmen herkes özlemişti seni. Yaşın 30'a yakın olmasına rağmen hiç göstermiyordun. Ruhun bir çocuğun ruhu kadar temizdi. Dili kullandığı zarafet, yaşama yaklaşım gerçeğinin aynasıydı. Öyle bazıları gibi ezilenlerin özentisi değildi zarafetin. Sendeki, özünün dışı vurumuydu. Öyle yakıştıyordu ki sana, eğreti durmazdı üzerinde hiçbir şey, çünkü sen her şeyde samimi ve içtendin.

Sadece Türkçe'yi değil, Kürtçe'yi

de aynı incelikte konuşurdun. Şimdi bir kez daha anlıyorum ki bir kelimenin telafuzundan değil, insanın özünden, ruhunun güzelliğinden ve yüreğinin temizliğinden gelir incelik. Sen buydun işte.

Duruşundaki doğallık, insancıl özünün onca zarıflığı, bulunduğu ortamda kaba bir değişme değil, sevgiyle yoğurduğun, ördüğün ilişkilerle en anlamlısından bir değişim gücünün yaratıcısıydı. Dilin de bu yaratımın en güçlü silahlarından birisiydi. Aslında yüreğindi en büyük silahın. O mangal yüreğinde yaşamı öyle olgunlaştırıp öyle dile getirirdin ki, şiirlerinin tadın-

da bir özlem bıraktın ardında.

Hani suyun toprağın yüzeyinden süzüle süzüle akması vardır ya, yaşamı yüreğinde böyle damıtıp yansıtıyordun çevrene. Yaz sıcaklığında saatlerce yol yürüyüp başında mola verip kana kana içtiğimiz pınar misaliydi yoldaşlığın. İnan ki yoldaş çok susadım!

Senden sonra tam da sözleştiğimiz gibi bir bahar vakti Mardin eyaletine gittim. Oradan Midyat'a geçtim. Toprak, bahar yağmurlarıyla ıslanıyordu. Büyüdüğün topraklar beni, insanın yüreğini ferahlatan ıtırli bir toprak kokusuyla karşıladı. Yağmurdan sınıslıklam olmuşum ama kime ne, içim bir parça huzur doluydu, hayallerini yüklenip gelmişim işte. Bir de Süryani'si, Asuri'si, Arab'ı ve Kürd'üyle tam bir halklar mozayığıydı. Halkların beraber ne kadar uyumlu, ne kadar sevgiyle yaşadığını görünce, bir parça daha güçlü hissettim kendimi. Ortadoğu mimarisinin nadide örneklerinin içinde bu hoşgörü ve sevgi geleceğe daha sıkı sarılmamın vesilesi oldu. Yüreğindeki sevginin, hoşgörünün kaynağını daha iyi öğreniyorum; büyüdüğün topraklar.

Halklar mozaigi bu toprakları kendinde bu kadar içselleştirmek, bu topraklara bu kadar yakışmak, toprağına bu kadar benzeyip onun gibi yaşamak büyük bir yürek ister. Ve sen böyle büyük bir yüreğin sahibiydin.

Sırtını Bagok'a dayamış, yılların isyan ateşini sırtında, yüreğinde taşıyan bir toprağın, bir yurdun çocuğuydun sen. Sen ki daha 4-5 yaşında dayını bu kavga uğruna toprağına verdin. O çocuk yüreğinle o zamandan bu zamana öfkeni ve sevgini birlikte biriktirdin. Vakti gelince de girdin kavgaya. Bu kavgada kendinle birlikte bizi de yeniden yaratma mücadelesinin içine çektin. Öğrendiklerimizi özleminle daha da geliştireceğiz.

Kavgan kavgamız, sevdan sevdamızdır. Bu güzel insanlık kimliğinin oluşmasında sen ve senin gibi binlercesi her daim rehberimiz olmaya devam edeceksiniz. Senin hayata baktığın gözlerle bakacak, senin gibi şiir tadında yaşayacağız hayallerini gerçeğe buluşturuncaya dek.

Mücadele arkadaşları

Beyaz yürüyüş

“Gizlice bir eve girip ısınacaktık. Köye yaklaştığımızda, köyün ortasında yakılmış büyük bir ateşin alevlerinin yükseldiğini gördük. Üzerimizde tahtaya dönen elbiselerimiz ve soğuktan bükemediğimiz parmaklarımız bizi adeta ateşe doğru çekiyordu. Ateşin dışında dikkat çekici hiçbir hareket yoktu.

Yüz metre kadar yaklaştığımızda ateşin başındakilerin kar elbiseli askerler olduğunu gördük.

Hava hafif aydınlanmıştı ve o mesafeden onları artık rahatça seçebiliyorduk.

Farkında olmadan askerlerin arasına dalmıştık”

“Sarsıldım. Gencecik yüzü gözümde canlandı”

İki gündür hiç durmadan kar yağıyordu. Şimdi de beyaz tanecikleriyle gecenin karanlığını silmek istercesine lapa lapa yağıyordu. Böyle yağmaya devam ederse, Cımsak'ın bütün gri kayalıklarını beyaza bürüyecekti. Üslenmemizi kaya altlarında yaptığımızdan dolayı şimdilik herhangi bir sorun yaşanmıyordu. Yağan karın beyaza boyayamayacağı tek yer, üstten alta indikçe kiremit rengini alan bu kaya altlarıdır' diye düşünüyordum uzandığım yerde. O an karda katur kutur ses çıkaran ayak sesleriyle düşüncelerim dağıldı. Gelen gece subayıydı. Sabırsızca gürleyen sobanın yanına ilaştı. Her iki eliyle soba borusunu tutuyor, sobayı kucaklarcasına ısınmaya çalışıyordu. Gözümü açtığımı görünce,

– *Biraz önce Piran'daki Hebun arkadaş ile bağlantı kurdum. Oraya o kadar çok kar yağmış ki, gömdükleri erzakların yerini bulamıyorlarmış. Bu nedenle buraya geleceklerini söylüyorlar dedi ve sobaya biraz daha yakınlaştı. Onu dinlerken öylece uyuyakaldım.*

Sabaha karşı uyandığımda, herkesin toparlandığını gördüm. Subay toparlanan arkadaşlardan gözünü ayırmadan

– *Piran'daki arkadaşlarla tekrar bağlantı kurdum. Dün gece Tırmal karakoluna askeri konvoyun geldiğini ve bu alana operasyon olabileceğini, onun için yanımıza gelemeyeceklerini, Bircık noktasına gideceklerini söylediler dedi.*

Subayın bu konuşmasından sonra arkadaşlar kendi aralarında fısıldaş-

maya başlamışlardı bile. Tırmal karakolu Tırmal suyunun hemen öte kıyındaydı. Karakola konvoylar gelmişse eğer, bu mutlaka bulunduğumuz Cımsak alanına operasyon olacak demektir.

Ape Musa ve Akdağ alanlarının gücü bir arada olduğumuzdan sayı olarak fazlaydık. Bu koşullarda bu bizim için bir dezavantajdı. Bu karda kışta çatışmaya girmek yersiz kayıplara neden olabilirdi. Bu nedenle yeni bir planlamaya gitmemiz gerekiyordu. Genel komuta kademesi olarak bir araya gelip tartıştık ve operasyon ihtimaline karşılık yerimizden ayrılmaya karar verdik.

Kar donmuştu. Dondurucu bir soğuk vardı dışarıda ve soğuk yüzümüze tokat gibi çarpıyordu. Kar yürüyüşümüzü ağırlaştırırsa da Dicle'nin bir kolu olan Cımsak suyunun kenarına kadar hiç durmadan yürüdük. Bizi kardan daha fazla zorlayacak olan şey suyu geçmekti. Su o kadar akıntılıydı ki, küçük bir dikkatsizlik birimizin suya kapılıp gitmesine neden olabilirdi. Önce yolu bilen üç arkadaş suyu geçecekti.

Arkadaşlar el ele tutuşarak suya girmeye başladılar. Biraz ilerlemişlerdi ki,

bir arkadaşın ayağı kaydı ve suya düştü. Yanındaki arkadaş atik bir hareketle onu kolundan yakaladı ve tekrar ayağa kaldırdı. Bu tehlikeyi atlattıktan sonra karşıya geçmeyi nihayet başardılar. Onlardan sonra ben geçecektim. Ben den sonra da iki bölük arkadaş geçecekti. Elbiselerimi çıkarıp Şahin arkadaşına verdim. Şahin arkadaş 1997 yılında katılmıştı partiye. İlk katıldığında benim mangama verilmişti, birlikte birçok badireyi atlattığımız, bu durum doğal bir bağlılık oluşturmıştı aramızda. Kıpır kıpır, yerinde duramayan genç bir arkadaştı. Ve işte yine kıpır kıpırdı.

Akşam ayazında elbisesiz suya girmek... Çekinerek ayaklarımı suya değdirdim, daha suya girmeden donmuştum bile. Suyun keskin soğuğu derimi yarıp bedenimin her yanını sardı. Tüylerim diken diken olmuştu. Sanki suyun değdiği yere iğneler batıyordu. Suyun dondurucu soğuğu akıntıyla birleşince her şey daha da zorlaşıyordu. Ağır ağır ilerlemeye çalışırken birden silahımın kayışı koptu ve silahım suya gömüldü. Paniğe girmiş, ne yapacağımı bilemiyordum.

Suyun beni de kendisiyle birlikte sürüklemesi an meselesiydi. Sanki bir el arkadan durmadan beni itiyordu. Benim ise tek düşündüğüm şey silahımdı, sanki kolum kanadım kırılmıştı. Karşıya geçmek dışında yapabileceğim bir şey yoktu.

Ayaklarımı olabildiğince dipteki taşlardan kaldırmamaya çalışarak, adeta ayaklarımı sürüyerek ilerlemeye devam ettim. Her adımda suya biraz daha batıyordum. Suyun ortasına doğru ulaştığımda, su boğazımı geçmişti bile. Suyu verdiğim kıyasıyla mücadelenin sonunda nihayet karşıdaki taşlara ulaştım. Rüzgarda savrulan bir yaprak gibi tir tir titriyordum soğuktan. Bir dakika olsun bekleyecek zamanım yoktu, arkadaşlar karşıda beni bekliyordu. Bedenimin isyanına aldırmadan tekrar suya girip aynı şekilde karşıya geçtim. Palo arkadaşına gücümüzün bu suyu ge-

cemeyeceğini söyledim. İki-üç kişilik bir grubun geçmesi sorun olmayabilirdi, ama iki bölüğün geçmesi tehlikeli olacaktı. Palo arkadaş:

-O zaman yıkık köprüyü deneyelim. Biz yavaş yavaş giderken sen de elbiselerini giyer gelirsin dedi ve ayrıldılar.

Gececeğimiz yer tehlikeliydi. Düşman geçiş için o köprüyü kullandığını bildiğinden sürekli pusu atıyordu. Arkadaşlar köprüye doğru hareket geçmişlerdi bile. Şahin arkadaş yanımda kalmıştı. Elbiseleri bana uzatırken, elbiselerini çabuk giy, yoksa hastalanırsın telkininde bulunuyordu.

Çabucak elbiselerimi giydim. Vücudum hala dengesini bulamamış tir tir titriyordum. Hiç zaman kaybetmeden biz de köprüye doğru yürüyemeye baş-

ladık, yürüdükçe ısınıyordum. Birden Köprü tarafından yoğun silah sesleri gelmeye başladı. Uygun bir yer bulup elimizdeki tek silahla mevzilendik. Kısa bir süre sonra silah sesleri kesildi. Demek ki arkadaşlar sağlam geri çekilme yapmışlardı. Tabii bu arada biz gruptan kopmuştuk.

Köprünün arka tarafına doğru yürüyorduk. Hava gittikçe daha da soğuyordu. Islanmıştık ve soğuk bıçak gibi kesiyordu değdiği yeri. Ellerimiz artık tutmuyordu. Üzerimizdeki elbiseler bile buzdan kaskatı olmuştu. Bu halde tek bir mermi bile sıkamazdık. Şafağın sökmesine çok az bir zaman kalmıştı. Şahin arkadaşla birlikte köye inip biraz ısınmaya karar verdik.

Gizlice bir eve girip ısınacaktık. Köye yaklaştığımızda, köyün ortasında yakılmış büyük bir ateşin alevlerinin yükseldiğini gördük. Üzerimizde

tahtaya dönen elbiselerimiz ve soğuktan bükemediğimiz parmaklarımız bizi adeta ateşe doğru çekiyordu. Ateşin dışında dikkat çekici hiçbir hareket yoktu. Yüz metre kadar yaklaştığımızda ateşin başındakilerin kar elbiseli askerler olduğunu gördük. Hava hafif aydınlanmıştı ve o mesafeden onları artık rahatça seçebiliyorduk. Farkında olmadan askerlerin arasına dalmıştık. Anladığımızda, hissettirmeden geri geri gitmeye başladık. İki üç adım atmıştık ki, donmuş kar ayaklarımızın altında çatırdayarak kırıldı. Arkasına dönen askerlerden biri bizi gördü. Görür görmez de bağırma-ya başladı. Koşar adım uzaklaşmaya başladık. Konuşma sesleri paniğin etkisiyle gittikçe yükseliyordu. Bağırış-

larını yoğun silah sesleri takip etti. Mermiler sağımızdan solumuzdan vızıldayarak geçiyordu. Neyse ki hiçbirisi bize isabet etmedi.

Arkadaşların nereden gittiğini bilmiyorduk, alanda kapsamlı bir operasyon başlamıştı. Burada daha fazla kalamazdık. Bize en yakın güç 4. bölge gücüydü. Onların yanına gitmeye karar verdik. Telsizden takip ettiğimiz kadariyle yol güzergahımız da düşman tarafından tutulmuştu. Bu nedenle daha yukarılara çıkmak zorunda kaldık. Yukarılara çıkıkça soğuk da şiddetini artırıyordu.

İzimizi kaybettirmek için bir süre buz gibi suda yürüdük. Ve nihayet Melakan çayını da geçmeyi başarmıştık. Şubat soğuğu kendini her an hatırlatırcasına ellerimizde ve ayak parmaklarımızda bir sızı gibi dolaşıyordu.

Artık izimizi kaybettirmiştik. Hiç durmaksızın yürüdük. Bazen meşe kümeleri arasından, bazen tek tük ağaçlar arasından hiç durmadan yürüdük. Uzun ve zorlu bir yürüyüşün ardından 4. bölgedeki arkadaşlara ulaştık. Onlar da ikişerli-üçerli gruplar şeklinde mevzilenererek, sırtı boydan boya tutmuşlardı. Kayalık bir araziydi. Habersiz gelişimiz onları şaşırtmıştı. Operasyon buraya da yayılabilirdi.

Cımsak karşımıza düşüyordu ve oradan aralıksız silah sesleri geliyordu. Kobralar sürekli bomba yağıyor, helikopterler ise tepelere aralıksız indirme yapıyordu. Kış elimizi kolumuzu bağlamıştı. Bir şey yapamamak bizi kahrediyordu. Acaba "arkadaşlar nasıl" sorusu, beynimizi kemirip duruyordu. Telsizle bağlantı kuramıyorduk. Çünkü düşman telsiz bağlantısından başka bir gücün de yakında olduğunu anlayacaktı. Bu da bu koşullarda yeni bir çatışma demekti ve kış koşullarında çatışmak hiç kolay değildi.

Bütün sorularımızla birlikte akşama kadar Şahin arkadaşla aynı mevzide titreyerek bekledik. Akşama doğru Cımsak'taki arkadaşlarla bağlantı kurduk. Köprüde girdikleri pusuda Serhat arkadaş şehit düşmüş. Suyu geçemedikleri için de tekrar Cımsak'a dönüp mevzilenmişler. Günün ilerleyen saatlerinde de çatışma çıkmış. Çatışmada çok sayıda düşman kaybı olmuştu. Bizden de beş arkadaş şehit

“Sabaha bir saat kalmıştı. Düşmanın pusu yerlerini geçmiştım.

Yolumun üzerine bir köy çıkmıştı. Köyü birkaç dakika izledikten sonra gidip bir battaniye alıp kendimi sağlam bir yere ulaştıracaktım.

Köyün etrafındaki bahçelerin içinden yavaş yavaş köye doğru yürümeye başladım. Köyün girişindeki ilk eve yaklaştığımda, evin damında beyaz bir şeyin hareket ettiğini gördüm; kar elbiseli bir askerdı”

düşmüştü. Soğukla birlikte bir suskunluk çöktü üzerimize.

Şahin arkadaşla birlikte gücümün yanına dönecektik. Arkadaşlar buluşma için bir randevu yeri verdiler. Hani'nin kuzeydoğusuna düşüyordu randevu yerimiz. Önümüzde yine uzun ve zorlu bir yol vardı. 4. bölge güçleri de hava karanır kararmaz Gorse alanına geçecekti.

Onları uğurladıktan sonra, biz de randevu yerine doğru yola çıktık. Operasyon hala devam ediyordu. İz çıkarmamak için patikalardan gitmiyor, arazide rasgele yürüyorduk. Arazide yürümek yürüyüşümüzü ağırlaştırırsa da daha güvenliydik.

Gece saat üçe kadar yürüdük. Yolun büyük kısmını yürümüştük. Geçmemiz gereken bir tek Arigor suyu kalmıştı. Onu da geçince rahatlamıştık. Operasyon olmasına rağmen düşman pususuna düşmemiştik ve suyu geçerek düşman çemberinin de dışına çıkmıştık.

10-15 dakika yürüdük. Ben öndeydim. Dikkat etmemize rağmen uyuşan ayaklarımızın altından kayan taşlar ses çıkarıyordu. Üzerimde telsiz, iki bomba ve kasaturadan başka bir şey yoktu. Yolu şaşırmamak için ayrıca çaba sarf ediyorduk.

Ansızın arkamızdan yağmur gibi üzerimize mermiler yağmaya başladı. Neye uğradığımızı şaşırmıştık. Silahların patlamasıyla birlikte kendimizi yere attık. Bacağımda bir sıcaklık hissettim; yaralanmıştım. Mermiler ılık çalarcasına üzerimizden geçiyordu.

Şahin arkadaşın olduğu yere baktım, yoktu. ‘Belki kendini yandaki derince atmıştır’ düşüncesiyle ben de oraya doğru sürüne sürüne gittim, orada da yoktu. Silahsızdım, bombalarım vardı ve düşmanın eline sağ geçmeyecektim. Şahin arkadaşı merak ediyordum. Neredeydi acaba.

Düşmanın eline sağ geçmemek

için bir bombamı kılıfından çıkarıp pimini de kolay çekebileceğim bir pozisyona getirerek avucuma aldım ve yürümeye başladım. Pusuya düştüğümüz yeri artık geride bırakmıştım, ama hala tek tük silah seslerini duyabiliyordum. Anlaşılan pusuyu geçtikten sonra fark edilmiştik.

Biraz ilerledikten sonra, önüme kayalıkların altından geçen dik bir patika çıktı. Bazen emekleyerek, bazen yuvarlanarak inmeye başladım. Yamaç çakılıydı. İndikçe, küçük taşlar, çakıllar iri taşlara bırakıyordu yerini. Düşman ise peş peşe ısıldaklar atıyor, ortalık gündüz gibi aydınlanıyordu. ısıldak atıldığında olduğum yerde duruyor, ısıldak söner sönmez emeklemeye devam ediyordum. Hala aklım Şahin'deydi, acaba O nerelerdeydi.

Ellerim yara bere içinde kalmıştı. Bulduğum bir odunu baston niyetine kullanarak yürümeye devam ettim. Silah menziline çıkınca durdum ve hemen kasaturamı çıkarıp şutığımdan bir parça kesip yaramı bağladım, çok kan kaybetmişim. Yaram diz kapağımanın yukarısındaydı. Açtığı yaraya bakılırsa, bir M-16 mermisiydi. Bu mermilerin yaraları çabuk iyileşmiyordu.

Önümde uzanan dereciğin içinde inceden bir su akıyordu. Derenin içine girip yürümeye devam ettim. Karda, çamurlu yerlerde iz bırakmamaya dikkat ediyor, olabildiğince taşlara basarak yürümeye çalışıyordum.

Sabaha bir saat kalmıştı. Düşmanın pusu yerlerini geçmiştım. Yolumun üzerine bir köy çıkmıştı. Köyü birkaç dakika izledikten sonra gidip bir battaniye alıp kendimi sağlam bir yere ulaştıracaktım. Köyün etrafındaki bahçelerin içinden yavaş yavaş köye doğru yürümeye başladım. Köyün girişindeki ilk eve yaklaştığımda, evin damında beyaz bir şeyin hareket ettiğini gördüm; kar elbiseli bir askerdı.

Sessizce geri dönüp oradan uzaklaşmaya başladım. Köyü geride bırakmıştım. Yaram dayanılmaz derecede ağrıyordu ve yürüyüşümü engelliyordu. Şafak sökmüştü artık. Köyün üzerindeki tepeden biraz uzaklaşmıştım ki kar elbiseli bir askerin tepeye çıktığını gördüm. Gördüğüm ilk ağacın dibini kasaturamla kazıp kazdığım yere girdim. Akşama kadar hareket etmeden öylece bekledim. Yaramın ağrısı ve soğuk beni alt etmek için birbirleriyle yarışıyor sanki.

Akşam tesadüfen cepheci arkadaşlarla telsiz bağlantısı kurdum ve onlarla görüşmek istediğimi söyledim, randevulaştık. Sevinçten tüm ağrıları unutmuş, nasıl yürüdüğümü bilmiyordum. Aklımda Şahin arkadaş vardı, O'ndan da haber alabilseydim sevinçim ikiye katlanacaktı.

Randevu yerine giderken, Cımsak'taki arkadaşlarla bağlantı kurmaya çalıştım, çağrıma cevap verdiklerinde elim ayağım birbirine dolandı yine. Durumlarının iyi olduğunu ve başka bir alana manevra yapacaklarını, bana da kendimi sağlama almamı söylediler üstü kapalı bir şekilde. Ses tonlarının değiştiğini hissettim, kesin bir şey olmuştu.

Tam Şahin arkadaşın ulaşip ulaşmadığını soracaktım ki, onlar anlatmaya başladı. Düşman cihazda Şahin'i vurduğunu söylemiş. Sarsıldım. Gencecik yüzü gözümde canlandı; yine kıpır kıpırdı ve gülümsüyordu.

Cepheci arkadaşlara ulaştığımda sevineyim mi, üzüleyim mi bilemiyordum. Bir yanda Şahin arkadaşı kaybetmenin acısı, diğer yanda arkadaşlara ulaşmanın sevinci. Bir sığınağa götürdüler beni. Şahin ve şehit düşen diğer arkadaşlar yalnızlığımıza ortak oluyorlardı. Onları dayanılmaz bir biçimde özlüyordum. Onların anısını hayatım boyunca yaşatacaktım.

On günden sonra kendi birliğime döndüm. Köylülerin getirdiği bilgiye göre, köprüden geçmek isterken dört asker silahlarıyla suya kapılıp ölmüştü. Yine Cımsak çatışması dışında üç asker de donarak ölmüştü. Askerler soğuğa dayanamayıp donarken, biz iki-üç gün boyunca suya vurup elbiselerimiz buzdan tahta gibi olmasına karşın hala ayaktaydık.

“Anıya doğru bağlılık onların amaçlarını gerçekleştirmektir” Önder Apo

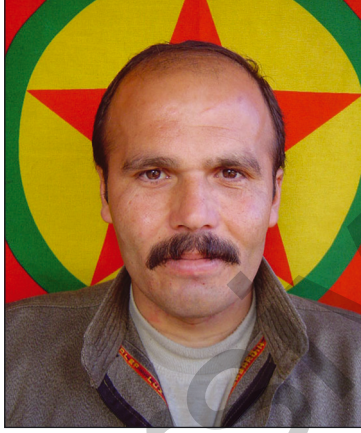
Adı, soyadı: **Ziyadin ALİPUR**
Kod adı: **Ağit AGİRLİ**
Doğum yeri ve tarihi: **Urmîye, 1982**
Şehadet tarihi: **13 Kasım 2007,**
Gabar/Çiyayê Bîzan

Adı, soyadı: **Fuat ÖZEKİNCİ**
Kod adı: **Bawer BATMAN**
Doğum yeri ve tarihi: **Batman, 1982**
Şehadet tarihi: **16 Aralık 2007,**
Kandil

Adı, soyadı: **Abdulmenaf TEKİN**
Kod adı: **Enver UMYANUS**
Doğum yeri ve tarihi: **Şırnak, 1973**
Şehadet tarihi: **16 Aralık 2007,**
Kandil

Adı, soyadı: **Anter Muhammed HAMİD**
Kod adı: **Kendal ARAP**
Doğum yeri ve tarihi: **Rakka, 1977**
Şehadet tarihi: **16 Aralık 2007,**
Kandil

Adı soyadı: **Fatih BORDOĞAN**
Kod adı: **Rohat RIHANİ**
Doğum yeri ve tarihi: **Silopi, 1986**
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Aralık**
2007, Kandil

Adı soyadı: ...
Kod adı: **Eşref CİZRE**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Şehadet tarihi ve yeri: **16 Aralık**
2007, Kandil

ucuz mu yaşandı dersiniz kolay mı anlamak
çar çabuk ruhsuz sözcüklerin imasında
acıını hissetmeden bir kalem dokunuşunda
anlatabilmek böyle ansızın gidenleri
daha şiiri yazılmamış türküsü söylenmemiş
meçhul gerillanın öyküsüdür bu
çarkeden zamanın akışına
engel bir tarih taşır omzunda
harabe vatanın mimarı taş yontucusu
ayak yalın yürek çıplak final uzak mı uzak
bu uzun maratonda soylu güneşin koşuşu
yol yorgunu değil hiç biri anıları an kadar diri
neyiniz kaldı sizden geriye katmadığınız bu kutsal sevgiye
bende kalmadı ne resmi ne yazılı ismi
unutuldu sanılmasın ha
tarihin sinesine naksettik suretlerini
ne sevdamız tekildir ne kavgamız
özgür halkının çelik zincirlerinde
biri halka her biri
ha reber ha rojin ha dilgeş ya da evin hepsi aynı değil mi
dedim ya meçhul gerilladır giderken kaybeder izini
şimdi hangi nasırlı elde el emeği göz nuru
kini sevdası dolu hayatı sorgulayan tarihi yargılayan
yırtık günlük defteri
peki neydi aranan gidilmesi gereken yer neredeydi
esen bir rüzgarın savrulduğunda bir kıpırtı mıydı
ya da yürek sarsıntısında bedene sığmayan aşk mı
çekip giderken
gökkuşağının her adımında
uyum rengi mi ardında koşulan aranan
belki bir telaş
bütün benlikleri saran hayal
gidilecek yolun sonuna kadar
tasarlanan yaşam özlemi teker teker ektiler
bu çorak yüreğime umut fidelerini
böyle erken mi gidecektiniz selamsız-sabahsız
bir “serkeftün” bile demeden böyle apansız
andım olsun yoldaşlar
bir damla yaş bile dökersem öleyim ne olayım
gün doğarken güzelim dağların yamacında
öpülesi güneşin kızıl çehresindesiniz
ne de olsa özgürlük delisiyiz biz
ne zincire vurulabilir bu yürek
ne de pazarda satılır
ütöpik sanılsa da düşüncemiz sizlerle büyür
sizlerle özgürleşir

“EYLEMİM AĞİT ARKADAŞIN İNTİKAMIDIR”

1 Ocak günü Mako şehir merkezinde İran Devrim Muhafızlarına yönelik düzenlediği fedai eylemine ilişkin

Rohani Deniz (Senem Erişen)'in mektubundan :

“Uzun süredir fedai eyleminin kararını vermiş bulunmaktayım. Sömürgeci sistemler Kürt halkına karşı yürüttükleri inkar ve imha siyasetini, hertürlü askeri saldırı, kültürel ve toplumsal alanda Kürdistan'ın dört parçasında uygulamaktadırlar. Uluslararası güçler de kendi siyasi çıkarları için, bu yürütülen konseptte yer almaktalar. Özgürlük ve umudumuzun kaynağı olan, **Reber APO**'nun sağlık durumu, çok ciddi bir risk altında ve her geçen gün daha da büyümetedir. Aynı zamanda sömürgeci güçlerle anlaşarak, halkın özgürlük savaşçılarına, Kürt halkına karşı her yönlü saldırılar gerçekleştirmektedirler...

...teslimiyeti kabul eden, işbirlikçi ve ihanet içerisinde olan kesimin, beyinlerini ve yüreklerini parçalamak; halkın umutlarına, özlemlerine bir meşale olmak istiyorum.
Kürt toplumu ezilmekte ve bu ezilmenin içinde ...

... Eylem kararını vermemin nedeni, herşeyden önce fedai bir tavır devrimci duruş, gerçek bir yoldaşlığın gereği olarak (**Hasan Hikmet Demir**) **Agit** arkadaşın, İran rejiminin cellatları tarafından idam edilmesidir...

...30 yıl içerisinde hiçbir sömürgeci devlet, Reber Apo'nun özgürlük savaşçılarını idam etme cesaretini gösterememişlerdir. İlk defa, İran devleti böylesi hukuk dışı ve vahşice bir yaklaşım içerisinde bulunma cesaretini göstermiştir. Bu nedenle bu fedai eylemini; idam yasasına ve insan haklarının ayaklar altına alınmasına karşı büyük bir kin ve nefretle gerçekleştiriyorum. Gerçekleştirdiğim bu fedai eylem, Agit arkadaşın intikamıdır...

...Özgür bir yaşamın aşığıyım. Aynı zamanda bu eylemimle amacım Kürt halkı için özgür yaşam imkanlarını yaratmak ve kadının yitirilen umutlarını ve mücadele gücünü yükseltmektir.
Bunu bir militanlık görevi olarak gerçekleştiriyorum.”

Senem Erişen
(Ronahi)

Hasan Hikmet Demir
(Agit)